

Plan upravljanja te izračun prihvatnog kapaciteta za destinaciju Južne Istre za razdoblje 2026. do 2030. godine

Nacrt izvještaja

Lipanj, 2026.

Sadržaj

1.	UVOD.....	5
2.1.	O projektu.....	5
2.2.	Metodologija rada savjetnika	6
2.	ANALIZA STANJA	7
2.1.	Opći podaci.....	7
2.2.	Prikaz i analiza resursne osnove za turizam.....	21
2.2.1.	Plaže.....	21
2.2.2.	Zaštićena i vrijedna područja prirode	23
2.2.3.	Kulturno-povijesna baština i infrastruktura.....	26
2.2.4.	Događanja.....	27
2.2.5.	Ostale atrakcije	27
2.3.	Trendovi ponude i potražnje	29
2.3.1.	Ponuda	29
2.3.2.	Potražnja.....	30
2.4.	Relevantna dokumentacijska osnova.....	35
2.4.1.	Nacionalna Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine.....	35
2.4.2.	Prostorni plan istarske županije	36
2.4.3.	Strategija i operativni plan razvoja TZ Južne Istre do 2027. godine.....	38
2.5.	Analiza stavova ključnih dionika klastera južne istre	39
2.5.1.	Uvod	39
2.5.2.	Istraživanje stavova lokalnog stanovništva	40
2.5.3.	Istraživanje turista i dnevnih posjetitelja	42
2.5.4.	Opći rezultati vezani uz klaster Južne Istre	43
2.5.5.	Ostala opredjeljenja dionika.....	45
2.6.	Pristupačnost destinacije	47
2.7.	Organizacija i dostupnosti usluga u destinaciji (javne usluge i servisi)	48
2.8.	Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala.....	49
2.9.	Analiza komunikacijskih aktivnosti.....	51
2.10.	Analiza konkurencije.....	53
3.	IZRAČUN POKAZATELJA ODRŽIVOSTI DESTINACIJE	55
3.1.	Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti.....	55
3.1.1.	Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom.....	55
3.1.2.	Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom	56
3.1.3.	Pristupačnost destinacije	56
3.1.4.	Sigurnost destinacije.....	57
3.2.	Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti	57

3.2.1.	Upravljanje vodnim resursima	57
3.2.2.	Gospodarenje otpadom.....	58
3.2.3.	Zaštita bioraznolikosti	58
3.2.4.	Održivo upravljanje energijom.....	59
3.2.5.	Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama	60
3.3.	Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti.....	61
3.3.1.	Turistički promet	61
3.3.2.	Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu	62
3.4.	Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma.....	63
3.4.1.	Turistička infrastruktura	63
3.4.2.	Održivo upravljanje destinacijom	70
3.4.3.	Održivo upravljanje prostorom	71
3.5.	Odabrani specifični pokazatelji održivosti	72
4.	PRIHVATNI KAPACITET TURIZMA PODRUČJA JUŽNE ISTRE.....	80
4.1.	Uvod i metodološke osnove	80
4.1.1.	Zakonske osnove	80
4.1.2.	Teoretske osnove izračuna prihvatnog kapaciteta u turizmu	81
4.1.3.	Metodološka opredjeljenja izračuna prihvatnog kapaciteta Južne Istre.....	83
4.1.4.	Opis i osnovni parametri zona od posebnog interesa u izračunu prihvatnog kapaciteta Južne Istre.....	84
4.2.	Izračun obaveznih pokazatelja prihvatnog kapaciteta	92
4.2.1.	Institucionalni i strateški okvir	92
4.2.2.	Smještajni kapaciteti	92
4.2.3.	Turistički promet	95
4.2.4.	Resursno atrakcijska osnova.....	96
4.2.5.	Okoliš	102
4.2.6.	Prostor.....	103
4.2.7.	Komunalna infrastruktura	105
4.2.8.	Prometna infrastruktura.....	107
4.2.9.	Stanovništvo i kvaliteta života	109
4.2.10.	Zaposlenost, gospodarstvo i važnost turizma	111
5.	SVODNA OCJENA STANJA ODRŽIVOSTI TURIZMA I PRIHVATNOG KAPACITETA JUŽNE ISTRE	112
5.1.	Ocjena i komentar pokazatelja održivosti	112
5.2.	Ocjena stanja prihvatnog kapaciteta turizma	118
5.3.	Prakse i primjeri upravljanja prekomjernim turizmom	120
5.4.	Zaključak analize održivosti i prihvatnog kapaciteta.....	123
6.	STRATEŠKI OKVIR RAZVOJA TURIZMA JUŽNE ISTRE U SLJEDEĆEM PLANSKOM RAZDOBLJU (2026. – 2030.).....	125
6.1.	SWOT analiza	125

6.2. Razvojni smjer.....	131
6.2.1. Uvod i polazišta.....	131
6.2.2. Vizija razvoja turizma Južne Istre i proizvodna orijentacija.....	132
6.2.3. Razvojni ciljevi	133
6.3. Mjere i aktivnosti.....	135
6.4. Smjernice i preporuke	142
6.4.1. Opće smjernice manjih projektnih i upravljačkih inicijativa (za sve obuhvaćene jedinice lokalne samouprave)	143
6.4.2. Specifične smjernice manjih projektnih i upravljačkih inicijativa prema jedinicama lokalne samouprave	145
7. Popis projekata	149
7.1. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije	149
7.2. Ostali projekti	205

1. UVOD

2.1. O projektu

Turističke zajednice gradova Pule i Vodnjana te općina Fažana, Ližnjan i Marčana i Medulin već su više od deset godina projektno udružene u Turističku zajednicu Južne Istre što podrazumijeva izradu zajedničkih strateških planova te kontinuiranu suradnju u razvoju turističkih proizvoda i marketinga destinacije. Obaveza izrada Plana upravljanja destinacijama proistječe iz Zakona o turizmu Republike Hrvatske na snazi od 1. siječnja 2024. godine, odnosno Pravilnika o metodologiji izrade planova upravljanja destinacijama i Pravilnika o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma iz rujna 2024. godine. Sve predmetne jedinice lokalne samouprave su prema vrijednosti indeksa turističke razvijenosti za 2024. godinu (Institut za turizam) svrstane u kategorije I i II, što područje prema zakonu i podzakonskim aktima (pravilnicima) obavezuje na izradu izračuna prihvatnog kapaciteta kao zakonski obavezne podloge za izradu plana upravljanja destinacijom;

Turističke zajednice područja Južne Istre su za izvođača plana upravljanja i izračuna prihvatnog kapaciteta u prosincu 2024. godine odabrale društvo Hotelsko i destinacijsko savjetovanje d.o.o. te je u siječnju 2025. godine potpisan ugovor o izradi projekta.

Plan u sadržajnom smislu u potpunosti mora biti usklađen sa odredbama Zakona o turizmu, Pravilnika o metodologiji izrade planova upravljanja destinacijama i Pravilnika o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma iz rujna 2024. godine te obuhvaća:

- analizu stanja;
- popis resursne osnove;
- obvezne pokazatelje održivosti na razini destinacije;
- razvojni smjer s mjerama i aktivnostima potrebnim za njegovo ostvarenje;
- prijedlog smjernica i preporuka za razvoj ili unaprjeđenje destinacije;
- popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije;
- popis projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije.

Plan kao podloge dodatno sadržava:

- Izračun prihvatnog kapaciteta za projektno područje sukladno Pravilniku o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta iz rujna 2024. godine pri čemu su izrađivači zajedno s Naručiteljima odabrali kombiniranu metodu izračuna;
- Anketu lokalnog stanovništva koju su izrađivači proveli na temelju relevantnih smjernica MINTS-a online metodom putem preporučene platforme;
- Anketu stavova posjetitelja koju je metodom lice u lice provela agencija za istraživanje tržišta IPSOS d.o.o. u razdoblju između svibnja i rujna 2025. godine na temelju relevantnih smjernica MINTS-a.

Na izradi ovog projekta sudjelovali su

dr.sc. Branko Bogunović (voditelj projekta), dipl.oec. Zoran Kasum, dipl.oec. Ivana Đurđić Petrinić, dr.sc. Vlatka Bilas, dipl.ing. Irena Relić i dipl.oec. Ružica Herceg. Voditelj istraživanja zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji turista i jednodnevnih posjetitelja od strane IPSOS d.o.o. bio je mag.soc. Davor Tolić.

Nacrt plana dovršen je u lipnju 2026. godine.

2.2. Metodologija rada savjetnika

U izvršenju projektnog zadatka HDC primijenio je procedure definirane Zakonom o turizmu, Pravilnikom o metodologiji izrade planova upravljanja destinacijama, Pravilnikom o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma, Pravilnikom o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta, pratećim smjericama izdanim od strane MINTS-a te smjericama o provođenju istraživanja stavova lokalnog stanovništva te posjetitelja. Uz navedeno, provedene su standardne procedure u turističkom savjetovanju prilikom provedbe svih potrebnih koraka u istraživanju, analizi i evaluacijskim tehnikama kako bi se pripremio ovaj plan. Procedure, analize i koraci koje smo primijenili u izradi studije su sljedeći:

- Inicijalni sastanak s timom Naručitelja u cilju definiranja procedura i vremenskog plana projekta;
- Analiza i popis resursne osnove za turizam područja;
- Analizu stanja što uključuje:
  - Analizu tržišnih pokazatelja
  - Sastanke s vodećim dionicima turizma klastera;
  - Analizu javne turističke infrastrukture;
  - Analizu komunalne infrastrukture;
  - Analizu stanja digitalizacije;
  - Analizu stanja pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom;
  - Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji;
  - Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala;
  - Analiza komunikacijskih aktivnosti;
  - Analiza konkurencije;
  - Izvješće o analizi stanja.
- Obradu i prikaz glavnih rezultata istraživanja stavova lokalnog stanovništva i zadovoljstva posjetitelja;
- Analiza dioničkih pozicija i interesa;
- Izračun obaveznih i odabranih specifičnih pokazatelja održivosti na temelju dostupnih podataka;
- Analizu i ocjenu stanja održivosti turizma i prihvatnog kapaciteta područja;
- Razradu strateškog okvira, razvojnog smjera, mjera i aktivnosti;
- Popis ključnih projekata.

2. ANALIZA STANJA

2.1. Opći podaci

	površina (km ²)	stanovništvo
Pula	52	52.220
Vodnjan	100	6.119
Medulin	32	6.550
Fažana	13	3.463
Marčana	134	4.250
Ližnjan	70	4.087
Ukupno	401	76.689

- Klaster Južne Istre zauzima 400 km² južnog dijela Istarskog poluotoka te zauzima 14% površine, a s nešto manje od 77.000 stanovnika, 39% stanovništva Istarske županije;

- Prema popisu stanovništva iz 2021. godine, broj stanovnika na području pao je za 6,7% i to prije svega zbog depopulacijskog trenda u najvećem gradu Puli od 9,1% u 10 godina. U ostalim jedinicama lokalne samouprave, došlo je do manjeg prirasta (Medulin, Ližnjan), odnosno pada (Vodnjan, Fažana, Marčana) broja stanovnika. Dinamika smanjenja broja stanovnika izraženija je nego na razini Istarske županije te se udio Južne Istre u ukupnom stanovništvu Županije smanjuje;
- Procjene Državnog zavoda za statistiku iz 2024. godine pokazuju da se broj stanovnika u međuvremenu podigao za 5%, prije svega kao rezultat migracija među kojima prednjače one uzrokovane dolaskom stranih radnika. Trend je najizraženiji u Općini Medulin, gdje se procjenjuje da se broj stanovnika povećao za čak 20%;

Stanovništvo područja turističkih zajednica Južne Istre u 2021. i procjena za 2024.			
	Popis 2021.	Procjena 2024.	promjena
Fažana - Fasana	3.463	3.640	5%
Ližnjan - Lisignano	4.087	4.508	10%
Marčana	4.250	4.550	7%
Medulin	6.552	7.875	20%
Pula - Pola	52.220	53.357	2%
Vodnjan - Dignano	5.838	6.144	5%
UKUPNO	76.410	80.074	5%

Izvor: DZS, popis stanovništva 2021., Gradovi i općine u statistici - Stanovništvo - procjena i prirodno kretanje, revidirani podaci

- Prevladava umjereno topla vlažna klima (tipologija Cfa) koju karakteriziraju umjerene do blage zime te topla vlažna ljeta. Ovakvu klimu u Europi imaju još i dijelovi sjeverne i središnje Italije. Dijelovi klastera pokazuju i manje utjecaje toplije Sredozemne klime koja prevladava u Dalmaciji. Iako je područje tradicionalno imalo hladniju klimu i time kraću sezonu u odnosu na dalmatinske destinacije, s promjenom klime to se mijenja, a sezona temperature mora iznad 20 stupnjeva širi se na razdoblje od sredine svibnja do kraja listopada;
- Zahvaljujući prije svega urbanom kontinuitetu Pule koji se procjenjuje na 3.000 godina i sačuvanim povijesnim objektima (Amfiteatar, Augustov hram, Forum), ali i povijesnoj baštini drugih dijelova klastera, radi se o području najprepoznatijih povijesnih artefakata u regiji;
- Na području klastera nalaze se i Nacionalni park Brijuni, zaštićeni krajobraz Kamenjak te niz vrijednih prirodnih područja, prije svega na turistički bitno manje valoriziranoj istočnoj obali klastera.

GOSPODARSTVO

Gospodarstvo klastera Južne Istre u 2024. godini				
	prihodi (mil. EUR)	zaposleni	prihod od turizma - djelatnost I prema NKD 2007 (mil. EUR)	zaposleni u turizmu
Pula	1.530	13.886	197,95	2.317
Vodnjan	256	2.287	8,77	71
Medulin	179	1.322	34,99	353
Fažana	117	623	20,77	120
Marčana	28	378	2,20	29
Ližnjan	39	574	2,66	47
Ukupno	2.149	19.070	267,34	2.937

Udjel turizma u prihodu	
Pula	12,9%
Vodnjan	3,4%
Medulin	19,6%
Fažana	17,7%
Marčana	7,9%
Ližnjan	6,8%
UKUPNO	12,4%

UDJELI JUŽNE ISTRE U ŽUPANIJI:

14,2% površine
 39,3% stanovništva
 29,6% prihoda
 32,3% zaposlenih
 17,8% turističkog prihoda

Izvor: FINA, PP gradova i općina

- Poduzetnici na području klastera su u 2024. godini ostvarili prihod od 2,15 milijardi EUR i zapošljavali 19.070 osoba, od čega se oko 12,4% prihoda i 15,7% zaposlenih odnosi na turizam (djelatnost I prema NKD 2007);
- Pula je dominantna urbana i gospodarska cjelina klastera s više od 70% stanovnika i ukupno registrirane gospodarske aktivnosti (poduzetnički prihodi i zaposleni);
- U odnosu na 2019. godinu:
  - Prihodi su porasli za 63%, a zaposlenost za 6%;
  - Prihodi u turizmu porasli su za 80%, a zaposlenost za 26%;
  - Udio turizma u ukupnom prihodu rastao je u Puli, Vodnjanu i Ližnjanu, stagnirao u Fažani, a pao u Marčani i Medulinu;
  - Porastao je udio klastera Južne Istre u ukupnim prihodima Županije za 2%, a u prihodima djelatnosti I za čak 3%.

- Prihodi poduzetnika u djelatnosti smještaja te pripreme i posluživanja hrane (djelatnost I) na području klastera rasli su brže od inflacije (inflacija u Hrvatskoj mjerena HCIP metodom u razdoblju između lipnja 2019. i lipnja 2024. iznosila je 34,8%), ali i rasta deviznog priljeva od turizma Hrvatske u navedenom razdoblju (42,6%). Temeljem navedenog može se zaključiti da je na području Južne Istre došlo do značajnog unaprjeđenja ekonomske pozicije turizma, barem u segmentu poslovanja poduzetnika, i to iznad prosjeka Republike Hrvatske;
- Uz rast prihoda u djelatnosti I, došlo je i do manjeg rasta produktivnosti rada u sektoru te je ona u 2024. iznosila nešto više od 91 tisuće EUR godišnje po zaposlenom u djelatnosti. Kada se uračuna učinak inflacije to je realno 6% više u odnosu na 2019;
- Smještajna komponenta djelatnosti I očekivano je prihodovno dominantna i ima veću produktivnost rada od nešto više od 120.000 EUR godišnjeg prihoda po zaposlenom. U odnosu na 2019. produktivnost je porasla za oko 35% što odgovara iznosu inflacije u promatranom razdoblju;
- Produktivnost rada u djelatnosti pripreme i posluživanja hrane i pića je s nešto manje od 33 tisuće EUR prihoda po radniku u 2019. narasla na više od 62 tisuće EUR po radniku, rastući realno za 40%. Može se zaključiti da je porast produktivnosti u ukupnoj djelatnosti diktiran porastom produktivnosti u pripremi te posluživanju hrane i pića, odnosno da je u tom segmentu došlo do najvećeg porasta cijena u odnosu na novo zapošljavanje.

PROMET

CESTOVNI PROMET

broj ceste	brojačko mjesto	2019.		2023.		postotna promjena 2019. - 2023.	
		PGDP	PLDP	PGDP	PLDP	PGDP	PLDP
A-9	Vodnjan (sjever) Jug	7.304	14.373	9.143	17.189	25%	20%
A-9	Vodnjan (jug) - jug	7.542	14.330	9.331	16.876	24%	18%
D-66	Loborika	7.156	9.899	7.493	10.344	5%	4%
D-66	Kujići	3.760	5.270	3.947	5.508	5%	5%
D-75	Pula - sjever	11.860	14.298	12.333	15.014	4%	5%
D-77	Vodnjan	5.028	5.810	5.199	6.131	3%	6%
D-401	Pula - aerodrom	3.737	6.096	3.536	5.770	-5%	-5%
Ž-5115	Surida (Fažana)	10.189	17.916	11.376	18.178	12%	1%
Ž-5122	Pavićini (Duga Uvala)	875	2.890	835	2.704	-5%	-6%
Ž-5200	Pomer	2.236	4.678	2.478	5.111	11%	9%
L-50158	Marčana (Peroj)	845	1.146	1.044	1.412	24%	23%

Izvor: Brojanje prometa na cestama Republike Hrvatske za 2019. i 2023. godinu, Hrvatske ceste, Zagreb

- Južna Istra je na mrežu nacionalnih, i dalje europskih, autocesta spojena istarskim ipsilonom (autoceste A8 i A9). U tijeku je dovršetak izgradnje punog profila obje autoceste što uključuje dionice od tunela Učka do Matulja, izgradnju mosta preko doline rijeke Mirne i vijadukta preko Limske Drage što se očekuje do 2027. godine;

- Glavne državne ceste koje spajaju jedinice lokalne samouprave i naselja Južne Istre su D66 (Pula-Labin-Opatija-Matulji), te D75 (Savudrija-Pula);
- Cestovni pristup je i dalje visoko dominantan za potrebe turizma te prema istraživanju TOMAS 2022-2023, više od 97% turista u Istarsku županiju dolazi cestovnim putem;
- Južna Istra ima razmjerno povoljan smještaj prema tržištima Srednje i dijela Zapadne Europe, oko 8 milijuna ljudi živi na udaljenosti 5 sati vožnje od Južne Istre, a iznad 50 milijuna ljudi živi na udaljenosti 10 sati vožnje, pri čemu će se ove brojke dodatno podizati dovršetkom preostalih dionica autoceste;
- U prethodnoj tablici prikazani su rezultati brojanja prometa na čvorovima svih bitnih prometnica na području Južne Istre za 2019. i 2023. godinu. Podaci pokazuju djelomičnu promjenu strukture gustoće prometa sa znatnijim porastom gustoće prometa na čvorovima autoceste A-9 koji se ne može dovesti u vezu s trendovima komercijalnog turizma koji je u promatranom razdoblju bio u stagnaciji. Promet je značajno rastao i na čvorovima ceste Ž-5200 Pomer i L50158 Marana (Peroj);
- S druge strane, promet je u padu na čvorovima Pula - aerodrom (što se može objasniti trendom poslovanja same Zračne luke), kao i na čvoru Pavićini (Duga Uvala). Na svim ostalim čvorovima autoceste promet je u blagom porastu;
- Cestovna mreža na području Južne Istre svakako je najvažniji oblik prometne infrastrukture za odvijanje turizma te je njena gustoća zadovoljavajuća, a kvaliteta bitno unaprijeđena izgradnjom autoceste A-9. Problemi u odvijanju cestovnog prometa prije svega nastaju zbog:
  - Gustoće smještaja u pojedinim zonama Južne Istre, prije svega naselje Medulin (ali i ostali dijelovi te jedinice lokalne samouprave), dijelovi Pule (Verudela, centar grada) i Fažana (Šurida – skretanje prema Hidrobazi, kružni tok kod Plodina, Puljska cesta – ležeći policajci ispred škole, Vodnjanska cesta). Gustoća smještaja je u navedenim zonama takva da je gužve u razdobljima najveće popunjenosti realno teško rješavati na postojećoj prometnoj infrastrukturi;
  - Pule koja je glavni urbani centar Istarske županije, odnosno mjesto ključnih kulturnih atrakcija u Županiji, što u specifičnim razdobljima glavne sezone (vrijeme nepogodno za glavni proizvod sunca i mora) uzrokuje intenzivne jednodnevne migracije turista iz drugih dijelova Županije koje premašuje postojeći kapacitet pristupnih gradskih cesta, prije svega na potezu čvora A-9 Pula prema kružnom toku na Šijani kao ključnoj ulaznoj točki grada;
  - Prometa na i oko gradske obilaznice Pule (Prekomorskih brigada) te Velog vrha s koje se dnevni promet distribuira prema glavnim plažama na području Grada Pule i Općine Medulin;
  - Prometa u mirovanju u glavnim turističkim mjestima i punktovima.
- Prema prostorno-planskoj dokumentaciji (Prostorni plan Istarske županije iz 2016. i Prostorni plan uređenja Grada Pule iz 2019. godine) glavna planirana unaprjeđenja u segmentu cestovnog prometa odnose se na:
  - obilaznicu Fažane;
  - obilaznicu Medulina od skretanja za Pomer preko Libore u općini Ližnjan do kampa Kažela koja je osim samog rasterećenja Medulina važna i zbog boljeg pristupa gostima do sve brojnijih smještajnih objekata u Općini Ližnjan;
  - izgradnju čvorišta u dvije razine na ulazu u Grad Pulu;
  - obilaznice Peroja i Marčane;
  - alternativni cestovni pristup Kamenjaku koji zaobilazi Premanturu;
  - unaprjeđenje razine kvalitete prometnica na istočnoj obali Južne Istre.

- Grad Pula već je pristupio izradi planske dokumentacije vezane uz analizu varijantnih rješenja nove regulacije prometa u centru Grada (Studija uređenja prometa u središtu grada Pule iz 2022. godine). Ideja je rasteretiti centar Grada izgradnjom parkirališnih struktura na njegovim rubovima, uz zatvaranje neke od centralnih ulica Grada za promet. Uz to postoje ideje o rješavanju sustava za prijem dnevnih posjetitelja, no koji bi nužno morao uključiti bitna infrastrukturna ulaganja u prometno rješenje kojim bi se dnevni posjetitelji prevozili od Šijane prema centru Grada (električni autobusi, željeznica, i slično).

JAVNI AUTOBUSNI PROMET

- Gradski i prigradski autobusni promet na području Južne Istre obavlja javno poduzeće Pulapromet d.o.o. putem:
  - Devet gradskih dnevnih linija (Grad Pula);
  - Tri noćne gradske linije;
  - Sedam dnevnih prigradskih linija koje spajaju različite jedinice lokalne samouprave (prvenstveno Pulu s ostalim JLS).

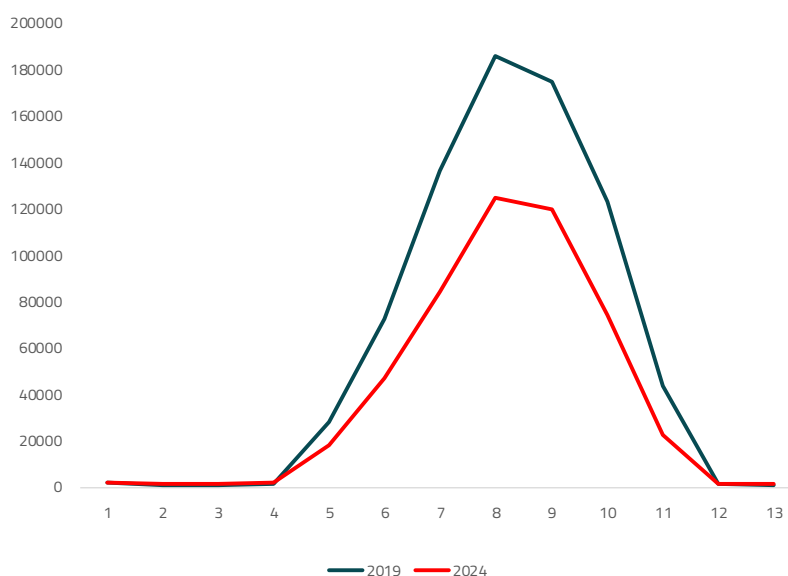
Linije javnog autobusnog prijevoznika Pula Promet d.o.o.							
	PULA	MEDULIN	VODNJAN	LIŽNJAN	MARČANA*	FAŽANA	UKUPNO
LINIJE							
UKUPAN BROJ JAVNIH LINIJA	8	5	2	3	1	1	20
BROJ LINIJE	1, 2, 3, 4, 5a, 6, 8, 9	25b, 25c, 26, 26b, 27, 28	21, 22	23, 25b, 25c	31	21	
BROJ JAVNIH LINIJA DOSTUPNIMA OSOBAMA S INAVLIDITETOM	8	5	2	3	1	1	20

izvor: Pulapromet <https://www.pulapromet.hr/>

- Prema navodima predstavnika poduzeća Pulapromet, prosječan dnevni promet zimi je 8.000 putnika, a ljeti 17.000 putnika, pri čemu povećani ljetni promet prvenstveno generiraju prigradske linije;
- Iako je ljeti povećana gustoća autobusnih linija, ona još uvijek nije dosegla rekordnu sezonu 2018./2019.
- Trenutno je 25 od 39 vozila na plin, jedan električni, ostala su na Euro 6 dizel, a prema informacijama dobivenim od strane predstavnika poduzeća dobivenih u lipnju 2025. godine, u proces je nabava 12 električnih autobusa. Time se situacija s trenutnim ekološkim utjecajem poslovanje poduzeća može smatrati djelomično zadovoljavajućom;
- Prema navodima predstavnika poduzeća Pulapromet na prigradskim linijama problematična je duljina putovanja, što se posljedično odražava na smanjenu frekvenciju polazaka. Problematičan je segment na liniji 25b te se u glavnoj sezoni na potezu od Ližnjana do centra Medulina vozi 1,5 sat;
- Poduzeće Pulapromet je skupa s poduzećem Pulaparking uvelo Park&Ride uslugu (integrirani parking i ulaznica za javni promet) od parking lokacije Gregovica do različitih lokacija u centru grada i natrag. Prema navodima predstavnika poduzeća, tržišni interes je zasad još uvijek ograničen.

ZRAČNI PROMET

Sezonalnost prometa putnika u Zračnoj luci Pula 2019. i 2024.

Izvor: Zračna luka Pula, DZS

- Zračna luka Pula zabilježila je značajan rast u razdoblju od 2014. do 2019. više nego udvostručivši broj putnika na 775 tisuća u 2019. godini. Porast u tom razdoblju ostvaren je uslijed povoljnih tržišnih okolnosti, ali i zahvaljujući jačem angažmanu ključnih dionika turizma Istarske županije tijekom i neposredno nakon procesa izrade Master plana razvoja turizma Istarske županije za razdoblje 2015. – 2025;
- S početkom pandemije COVID-19 osim globalnog pada turističkog prometa, dolazi i do velike krize svih segmenata zrakoplovne industrije – proizvođača, prijevoznčkih kompanija i ostalih intermedijatora;
- S obzirom da je kriza zahvatila i proizvodnju zrakoplova, oporavak je nakon 2022. išao vrlo sporo zbog manjka zrakoplova na tržištu. Najveća je konkurencija bila u potražnji manjih zrakoplova za sezonske i čarter linije, gdje su se u povlaštenom položaju našle destinacije s najvećim faktorima punjenja te one koje su spremne na subvencije prema prijevoznicima;
- U takvim je uvjetima oporavak Zračne luke tekao vrlo otežano. Dodatan joj je udarac nanesen ruskim napadom na Ukrajinu i pratećim sankcijama, jer su u razdoblju između 2014. i 2019. uspostavljene stabilne linije prema Moskvi i Sankt Petersburgu koje su donijele osjetan rast ruskog tržišta;
- Iako se situacija poslije pandemije postepeno popravlja, Zračna luka Pula je u 2024. godini po broju putnika tek bila na razini 2016. godine s nešto više od 413 tisuća putnika;
- Temeljem rezultata prve polovine 2025. godine, oporavak se usporava. Trendovi su jasno vidljivi u promjeni strukture tržišta, osobito u padu broja gostiju iz Velike Britanije i ostalih avio tržišta;
- Prema informacijama dobivenim od uprave Zračne luke Pula, postojeću je situaciju moguće riješiti u suradnji svih zainteresiranih dionika uključujući ključne dionike turizma Istarske županije i nacionalnih dionika te je ista inicijativa već pokrenuta.

OSTALI VIDOVI PROMETA

- Jedina željeznička pruga u Istri je ona Pula - Pazin - Buzet - Divača prema Ljubljani u Sloveniji koja vodi kroz unutrašnjost Istarskog poluotoka, a istom trasom prolazi i jedini vlak prema Zagrebu. Od Pule do Buzeta vožnja traje prosječno dva sata. Iz svih navedenih razloga, željeznica nije od osobite važnosti za područje Južne Istre, ili Istre općenito;
- Tijekom 2025. godine je u Svetom Petru u Šumi potpisan ugovor vrijedan 55 milijuna eura kojima će se obnoviti 50 kilometara željezničke pruge u Istri, od granice sa Slovenijom do Svetog Petra u Šumi, a obnova ukupne trase očekuje se do kraja 2030. godine. U Pulu se do kraja 2025. godine očekuje dovršetak punionice za baterijske vlakove te nabava prva dva baterijska vlaka;
- Iz Pule ne ide niti jedna trajektna linija, dok je jedina stalna brodska veza Pula - Zadar preko otoka Unija, Suska, Lošinja, Ilovika i Silbe te prometuje pet puta tjedno u visokoj sezoni, triput tjedno u lipnju i rujnu te dvaput tjedno izvan glavne sezone;
- Tijekom ljetne sezone tri do četiri puta tjedno prometuje i katamaranska linija Pula - Venecija. Zbog uvučenosti u sjeverni dio Jadrana nedaleko Venecije kao glavne kruzerske luke na Jadranu, Pula nije među intenzivnijim destinacijama kružnih putovanja u Hrvatskoj;
- U ljetnoj sezoni više puta dnevno prometuje turistička brodska linija Punta Verudela (Bunarina) - Fratarski otok, a turistički brodovi voze i do otočića Ceja kod Premanture i Levana kod Ližnjana kao kupališnih destinacija;
- Prema podacima Lučke uprave Pula, na području Južne Istre nalazi se ukupno 14 luka od kojih većina sadrži komunalne vezove i/ili sidrišta. Iako precizne statistike nisu dostupne, na području je nekoliko tisuća plovila na komunalnim vezovima ili sidrištima. Prema podacima MUP-a iz veljače 2025. godine, na području Lučke kapetanije Pula registrirano je nešto manje od 7.200 plovila;
- Marine na području Južne Istre imaju ukupni kapacitet od oko 2.000 plovila. Ovim već značajnim kapacitetom flote lokalnog stanovništva, odnosno nautike, treba pridodati činjenicu da je Južna Istra najrazvedeniji, a time i nautičarima najzanimljiviji, dio istarskog poluotoka, prije svega područje Brijuna i Kamenjaka. To pridonosi dodatnom priljevu plovila iz drugih dijelova Istre, a dijelom i iz Primorsko-goranske županije;
- Sve skupa doprinosi velikoj gustoći prometa na moru u glavnoj sezoni, osobito na plovnim putevima između Verudele i Kamenjaka, te uz NP Brijune. Veći problem predstavlja problem pojavljivanja divljih sidrišta, osobito u zoni Kamenjaka. Policijski nadzor svakako je nedostatan za sve negativne pojave na moru uzrokovane ovakvim pomorskim prometom u glavnoj sezoni;
- Adekvatna infrastruktura za biciklistički promet postoji samo u izdvojenim rekreativnim zonama, dok integrirana biciklistička mreža nije dovršena unutar, niti među glavnim destinacijama;
- Sa strane Općine Medulin u izgradnji je biciklističko-pješačka staza prema Puli, za koji postoji izrađen ukupan projekt, čije će dovršenje svakako doprinijeti postojećoj situaciji;
- Tijekom 2026. godine započet je projekt izgradnje biciklističkih staza i traka na dionici Medulin-Premantura u vrijednosti od 3,2 milijuna EUR;
- U pogledu biciklističkog prometa problem čini i marketinška komunikacija Istarske županije kao odredišta za bicikliste, čemu ne odgovara barem dio infrastrukture za cestovni biciklizam. Turisti iz istih razloga uglavnom koriste cestovnu infrastrukturu za motorna vozila koja je u sezoni svakako opterećena, što dodatno otežava promet i ugrožava sigurnost.

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

ELEKTROOPSKRBA

- Glavni izvor elektroopskrbe Istarske županije, a time i Južne Istre čini Termoelektrana Plomin postojeće snage 335 MW i planirane 710 MW. Prema navodima HEP-a Pula citiranim u Studiji održivosti razvoja turizma i prihvatnog kapaciteta Južne Istre iz 2022. godine za sada nema ozbiljnijih problema u opskrbi električnom energijom, a distributivna mreža je dobra i redovito se nadopunjava;
- Međutim isti dokument navodi i da postoje pritužbe, prije svega od strane korisnika s područja općina Medulin i Fažana o padu napona i ispadima mreže u ljetnim mjesecima u vrijeme najvećeg opterećenja. U 2023. i 2024. godini isto se odnosi i na dijelove Grada Pule (gradske četvrti Veruda i Stoja);
- S druge strane, u dokumentu Ocjena stanja i trendova održivosti turizma Istarske županije iz 2024. godine, dane su sljedeće ocjene vezane uz elektroopskrbu Istarske županije:
  - Uspostava i kvaliteta mreže posebno je problematična u novonastalim, legaliziranim naseljima uz morsku obalu;
  - Prijenosni dalekovodi opterećeni su do gotovo najveće dopuštene vrijednosti te time može biti narušena sigurnost opskrbe;
  - Istra je na mrežu spojena s PGŽ preko Učke te nema alternativnih vodova prema Sloveniji, ili Italiji;
  - Udio energije proizveden iz obnovljivih izvora još nije značajan, a EU inicijativa „Clean Energy“ unutar „European Green Deal“ predviđa barem 50% do 2030. (problem nadomještanja Plomina). Međutim, valja napomenuti da je trenutna inicijativa na razini EU u smjeru ublažavanja prethodnih ciljeva vezanih uz čistu energiju;
  - Dodatni problemi odnose se na sve veću potrošnju električne energije vezanu uz upotrebu klima uređaja zbog klimatskih promjena, kao i punjenje električnih automobila u skoroj budućnosti (Istra – auto destinacija).
- Tijekom izrade plana, pojedini pružatelji usluge kolektivnog smještaja prijavili su barijere u unapređenju smještajnih kapaciteta zbog ograničenja u elektroopskrbi u pojedinim turističkim zonama.

VODOOPSRKBA

- Poduzeće Vodovod Pula-Labin d.o.o. (nastalo nedavnim spajanjem vodovoda Labin i Pula i komunalnog društva Albanež d.o.o.) odgovorno je za opskrbu vodom te odvodnju za cjelokupno područje Južne Istre, osim odvodnje otpadnih voda na području Općine Marčana. U Općini Marčana postoji sustav odvodnje u naselju Duga Uvala koji je predan na upravljanje tvrtki Vodovod Pula-Labin d.o.o., dok je novoizgrađena odvodnja u ingerenciji IVS-a – Istarskog vodozaštitnog sustava d.o.o., kao i odvodnja u naselju Marčana koja je dovršena 2025. godine;
- Samim time Mandalena d.o.o. ne upravlja fekalnom odvodnjom, samo oborinskom odvodnjom u vidu održavanja. za što je odgovorno općinsko društvo Mandalena;
- Prema Studiji održivosti turizma i prihvatnog kapaciteta Južne Istre iz 2022. godine, distribucija izvora vode Južne Istre na godišnjoj razini je sljedeća:
  - oko četiri milijuna kubika godišnje iz rijeke Raše;

- oko dva i pol milijuna kubika iz izvorišta Gradola uz rijeku Mirnu;
- oko jedan i pol milijun kubika vode iz akumulacije Butoniga.
- Bez obzira na djelomično heterogenu distribuciju izvora, područje Južne Istre je zajedno s ostatkom Županije bilo u režimu redukcija vode ljeti 2012. i 2022. godine što upućuje na činjenicu da je sustav ovisan o klimatskim uvjetima. Dinamičan razvoj turizma, povećanje smještajnih kapaciteta i broja stambenih objekata, ali i unaprjeđenje kvalitete kolektivnih kapaciteta (prema relevantnim znanstvenim izvorima, potrošnja svih elemenata komunalne infrastrukture raste s kategorijom kvalitete¹) utječu na konstantno povećanje potreba za vodoopskrbom;
- Spojenost legalno izgrađenih objekata na vodovodni sustav premašuje 99%, a gubici sustava su ispod 18%, značajno ispod nacionalnog prosjeka i u okviru propisanih EU standarda (15 – 18%);
- U dokumentu Novelacija vodoopskrbnog plana Istarske županije iz 2016. godine² konstatira se problem sigurne i kvalitetne opskrbe vodom na području cijele Županije, kao i problem negativnih trendova u kakvoći pitke vode;
- Nacionalni akcijski plan smanjenja gubitaka vode u Republici Hrvatskoj iz lipnja 2024. navodi da vodovodne cijevi u Istarskoj županiji u prosjeku spadaju među najstarijim u državi te se u dokumentu procjenjuje da je na području Južne Istre (bivši Vodovod Pula) potrebno zamijeniti nešto manje od 27% cijevi;
- U istom se dokumentu nadalje analizira dostupnost vode prema sljedećim kriterijima:
  - postojeća ograničenja na zahvatima vode;
  - mogućnost da se kapaciteti postojećih zahvata prošire ili otvore novi identificirani zahvati;
  - povećanje potražnje za vodom od strane novih korisnika (planirano proširenje sustava i/ili korisnika).

te je Južna Istra klasificirana kao područje sa značajnim, a ostatak Županije s vrlo značajnim ograničenjima.

- Predstavnici društva Vodovod Pula-Labin d.o.o. napominju da je plan započeti s postupkom ocjene prihvatnog kapaciteta ukupnog vodoopskrbnog sustava na području Južne Istre, kao i naprednog praćenja kvalitete vode na izvorištu te općenito u vodoopskrbnom sustavu;
- Temeljem svega navedenog se u dokumentu Ocjena stanja i trendova održivosti turizma Istarske županije iz 2024. godine vodoopskrbni sustav ocjenjuje kao jedno od kritičnih uskih grla za dalji turistički razvoj. U istom se dokumentu iznosi procjena Istarskog vodovoda da je za kratkoročno osiguranje vodoopskrbe potrebna investicija od 28 milijuna EUR, a za dugoročnu je potrebno 56 milijuna EUR i to pod pretpostavkom da ne dođe do bitnog daljeg povećanja smještajnih kapaciteta;
- Trenutno glavni projekti u segmentu vodoopskrbe odnose se na aglomeracije Pula-sjever i Pula-centar koji se zbog tehničkih i proceduralnih razloga provode otežano;

---

¹ Baud-Bovy, M. i Lawson, F.R., *Tourism and Recreation Handbook of Planning and Design*, Architectural Press, London, 1998

² Hidroprojekt ING i Hidroexpert d.o.o. za Hrvatske vode: Novelacija vodoopskrbnog plana Istarske županije, 2016.

- Zaključno, situacija s vodoopskrbom na području Južne Istre čini usko grlo za dalji turistički razvoj, iako je i dalje u detaljima nepoznata. U procesima prostornog planiranja, odnosno omogućavanja dalje izgradnje (izdavanje građevinskih dozvola) gornji aspekti vezani uz vodoopskrbu nisu dovoljno ozbiljno uzimani u obzir.

ODVODNJA

- U cjelini je visok dio objekata na području Južne Istre spojen s kanalizacijskim sustavima, međutim isto je primarno rezultat situacije u Gradu Puli, u kojem je većina stambenih jedinica spojena na sustav, te donekle situacijom u Općini Medulin. U ostalim jedinicama lokalne samouprave odvodnja otpadnih voda uglavnom se rješava septičkim jamama, odnosno krajnjim ispustima u more;
- Usprkos postojanju sustava odvodnje, situacija s pročišćavanjem još uvijek nije riješena na adekvatan način. Pročišćivač za Grad Pulu dugo je bio planiran na lokaciji Valkane, mada na kraju nije tamo realiziran;
- Nekoliko je projekata vezanih uz pročišćavanje otpadnih voda u tijeku;
  - Aglomeracija Pula sjever koji uključuje projekt izgradnje i rekonstrukcije sustava sanitarne odvodnje i vodoopskrbe obuhvaća naselja Štinjan na području Grada Pule, Vodnjan, Galižana, Peroj i Barbariga na području Grada Vodnjana te Fažana i Valbandon na području Općine Fažana. U sklopu projekta izvršit će se rekonstrukcija cjevovoda, sustava odvodnje, crpnih stanica, kao i izgradnja pročišćavača Peroj drugog stupnja pročišćavanja s podmorskim ispustom. Očekuje se da će projekt biti dovršen do kraja 2027. godine;
  - Aglomeracija Pula centar koja rješava rekonstrukciju vodovoda i sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda za ostale dijelove Pule. Točno tehničko rješenje još nije poznato, ali su tijekom 2025. godine od strane Vlade Republike Hrvatske uklonjene barijere za kandidiranje projekta na EU fondove;
  - Rekonstrukcija ispusta Bumbište pored naselja Banjole u Općini Medulin što uključuje ugradnju pročišćavača prvog stupnja pročišćavanja.

TRETMAN KRUTOG OTPADA

	ukupna količina	ukupno oporaba	udlo oporaba
Pula	28.586	11.315	40%
Medulin	7.296	1.704	23%
Vodnjan	3.153	858	27%
Ližnjan	1.425	376	26%
Marčana	1.814	608	34%
Fažana	2.444	1.030	42%
UKUPNO	44.718	15.891	36%

Izvor: Jedinice lokalne samouprave Južne Istre

- Na području Južne Istre je prema podacima jedinica lokalne samouprave u 2024. godini prikupljeno ukupno 44.718 tona otpada, od čega je oporabljeno (reciklirano) 15.891 tona, ili 35,5% što je iznad nacionalnog i županijskog prosjeka;
- Gospodarenje otpadom u Južnoj Istri je u okviru poslovanja komunalnih poduzeća Pula Herculanea d.o.o. (najveća ustanova), poduzeća Medeko iz Medulina, Brnestra iz Ližnjana, Komunalac iz Fažane i Kontrada iz Vodnjana;
- Na području Južne Istre nalazi se Županijski centar za gospodarenje otpadom Kaštijun te je povećani odvoz otpada (osobito biootpada) dosad dovodio do manjeg ili većeg širenja neugodnih mirisa prema važnim turističkim zonama područja (Banjole, Pomer, Pješćana Uvala, Vinkuran). Problemi u radu potječu od zastarjele tehnologije obrade otpada na kojoj se Centar zasniva te nepoštivanju odredbi aktualnog Zakona o gospodarenju komunalnim otpadom od strane većine istarskih JLS-a (obveze izgradnje sortirnica i kompostana) zbog čega u ljetnim vršnim mjesecima u Centar pristižu puno veće količine organskog otpada od onih koje je Centar u mogućnosti obraditi. S obzirom da je centar županijski, problem se mora rješavati na županijskoj razini što dodatno otežava i produžava njegovo rješavanje;
- Bitna je razlika u količini prikupljenog otpada zimi i ljeti, no iako omjer prikupljenog otpada u kolovozu i siječnju na razini cijelog klastera ne prelazi 2, isto je ponajviše zbog utjecaja Pule kao najvećeg grada gdje se u kolovozu prikuplja tek nešto više od 40% više otpada nego u siječnju. Razlika je manje nego duplo veća još samo u Vodnjanu, a u o ostalim jedinicama lokalne samouprave je još bitno nepovoljnija te se u Fažani, i posebice u Medulinu, približava omjeru 4;
- I u Južnoj Istri poseban problem po pitanju otpada predstavljaju ilegalno izgrađeni objekti koji ne zadužuju kante za otpad kod komunalnih poduzeća, te se uz njih često pojavljuju ilegalna odlagališta otpada;
- Dosadašnja istraživanja pokazuju da je bitno gora percepcija stanja tretmana krutog otpada od strane lokalnih dionika u odnosu na turiste.

STANOVANJE I PROSTOR

	2021.				2011.				promjena 2021. / 2011.			
	stanovnici	ukupno stanovi	stanovi za stalno stanovanje	ostale stambene jedinice	stanovnici	ukupno stanovi	stanovi za stalno stanovanje	ostale stambene jedinice	stanovnici	ukupno stanovi	nastanjeni stanovi	ostale stambene jedinice
Fažana	3.477	3.377	1.753	1.624	3.635	2.781	1.479	1.302	-4%	21%	19%	25%
Ližnjan	4.052	3.815	2.668	1.147	3.965	2.693	2.309	384	2%	42%	16%	199%
Marčana	4.225	5.461	2.349	3.112	4.253	3.669	2.504	1.165	-1%	49%	-6%	167%
Medulin	6.579	10.694	4.855	5.839	6.481	7.797	3.864	3.933	2%	37%	26%	48%
Pula	52.411	31.390	28.658	2.732	57.460	28.590	27.681	909	-9%	10%	4%	201%
Vodnjan	5.850	7.375	4.767	2.608	6.119	5.738	3.126	2.612	-4%	29%	52%	0%
UKUPNO	76.594	62.112	45.050	17.062	81.913	51.268	40.963	10.305	-6%	21%	10%	66%

Izvor: DZS, popisi stanovništva 2011. i 2021. godine

- Kao i na ostatku hrvatske obale te Istarske županije, na području Južne Istre je između popisa stanovništva 2011. i 2021. godine došlo do visokog porasta izgradnje stambenih objekata;
- Uz pad stanovništva od 6%, stambenih objekata je gotovo 60% više, a unutar te kategorije najveći je porast stambenih jedinica koje nisu stalno naseljene;

- Najveći porast takvih stambenih jedinica (među kojima očekivano prednjače one za odmor) je na području Pule i Medulina s više od 2.000 novih stalno nenaseljenih stambenih jedinica u 10 godina u svakoj od navedenih jedinica lokalne samouprave;
- Tijekom intervjua s predstavnicima jedinicama lokalne samouprave dobivena je informacija kako se nakon porezne reforme vezane uz nekretnine i iznajmljivanje na snazi od 2024. godine smanjuje intenzitet gradnje i daljih zahtjeva za izdavanjem građevinskih dozvola, ali je i dalje značajan;
- Temeljem nove zakonske podloge o oporezivanju nekretnina i iznajmljivanja, jedinice lokalne samouprave Južne Istre porezna opterećenja na kuće za odmor i iznajmljivanje postavile su prema sljedećoj tablici:

Porez na kuće za odmor po m ² korisne površine i paušalni porez na dohodak od iznajmljivanja po glavnom krevetu u JLS Južne Istre u EUR		
JLS	Kuće za odmor po m ²	Paušal za iznajmljivanje po osnovnom krevetu
Pula	5	100
Medulin	5	100
Vodnjan	5	70
Fažana	8	100
Ližnjan	5	70
Marčana	2,65 - 4	70

Izvor: Jedinice lokalne samouprave Južne Istre

- Iz tablice je primjetna razmjerno mala varijacija u primijenjenim poreznim stopama u oba slučaja (kuće za odmor i iznajmljivanje), no ista ne odgovara stvarnim razlikama u pritisku na prostor i očekivanim interesima lokalnih zajednica. Zasad se samo Općina Fažana odlučila na zakonski maksimalnu vrijednost poreza na kuće za odmor, dok je Općina Marčana jedina primijenila više raspona poreznih stopa za kuće za odmor prema zonama, što je jedan od međunarodno najčešće korištenih modela u saniranju učinaka prekomjernog turizma, jer diferencira zone prema stupnju ugroze i time bolje artikulira interese lokalne zajednice;

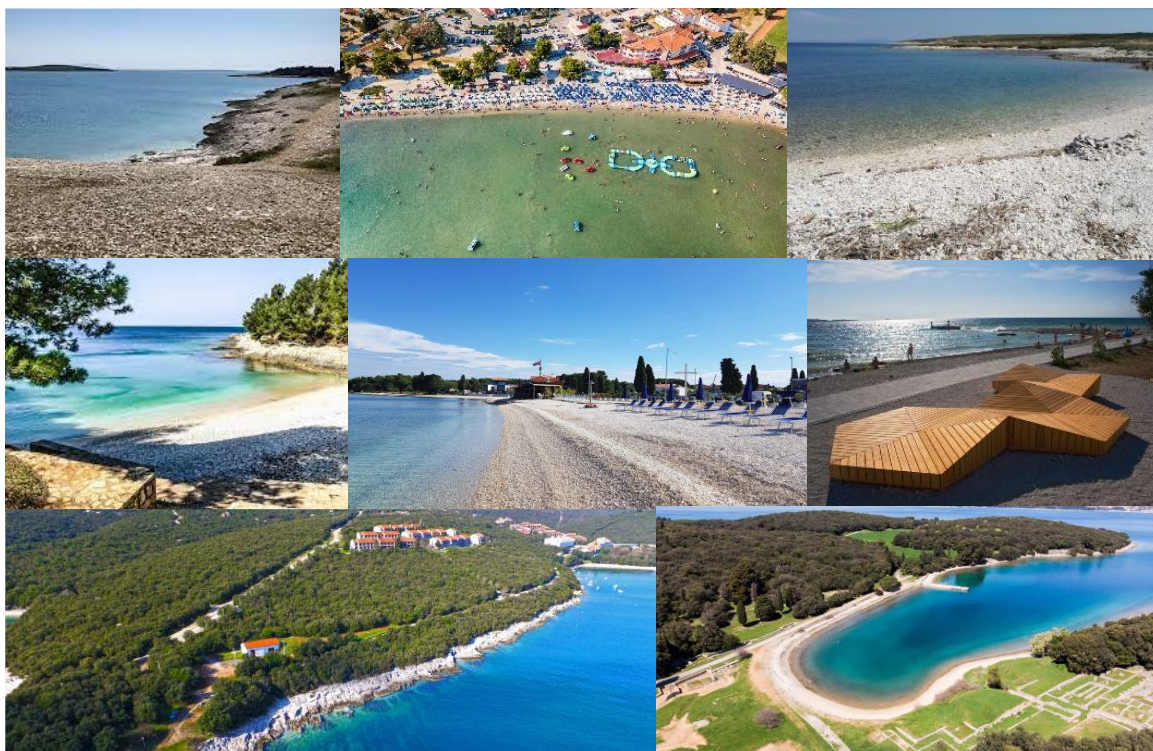
PROSTORNI INDIKATORI JLS JUŽNE ISTRE - GRAĐEVINSKA PODRUČJA PREMA NAMJENI							
	PULA	MEDULIN	VODNJAN	LIŽNJAN	MARČANA	FAŽANA	UKUPNO (dostupni podaci)
UKUPNO GRAĐEVINSKO PODRUČJE (PREMA PP, DEDICIRANO)	3.644	982	826	nema podataka	705	211	6.368
PS - POVRŠINA IZGRAĐENOG GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA U ZONAMA STANOVANJA (ha)	721 (70% od planiranog u zonama stanovanja)	377	236	262	436	173	2.205
PM - POVRŠINA IZGRAĐENOG GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA U ZONAMA MJEŠOVITE NAMJENE (PRETEŽITO STAMBENE NAMJENE) (ha)	146	nema podataka	7	262	2	nema podataka	417
POVRŠINA IZGRAĐENOG DIJELA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA STAMBENE I MJEŠOVITE NAMJENE (ha)	886	nema podataka	nema podataka	nema podataka	438	173	1.497

Izvor: Jedinice lokalne samouprave Južne Istre

- U gornjoj su tablici pokazani glavni indikatori vezani uz prostorno planiranje jedinica lokalne samouprave Južne Istre, odnosno planirane građevinske zone i njihovu sadašnju izgrađenost prema tipovima namjene relevantnim za turističko planiranje. Prikazane su samo one kategorije za koje je podatke dostavila barem polovina jedinica lokalne samouprave;
- Iz tablice se na temelju dostupnih podataka mogu izvesti sljedeći zaključci:
  - Metode praćenja prikazanih podataka nisu unificirane među jedinicama lokalne samouprave te se redovno prate različiti setovi podataka, gdje je Pula kao najveća jedinica lokalne samouprave s posljedično najvećim potencijalom uspostave urbanističkog praćenja u najpovoljnijoj situaciji;
  - Neovisno o dostupnosti podataka, razvidno je da je prostorno-planski potencijal daljnje izgradnje vrlo visok i mjerljiv u tisućama hektara u postojećim građevinskim područjima;
  - Konačno, kao i ostatku Hrvatske, prostorno planiranje, barem s pozicije definiranja građevinskih zona, dosad nije u potpunosti korišteno kao upravljačka poluga kontrole dalje izgradnje.

2.2. Prikaz i analiza resursne osnove za turizam

2.2.1. Plaže

Površina i kapacitet plaža na području Južne Istre	
	Površina plaža u m ²
Vodnjan	60.950
Fažana	57.859
NP Brijuni	15.370
Pula	75.061
Medulin	74.863
PP Kamenjak	45.000
Ližnjan	101.215
Marčana	17.400
UKUPNO	447.718

Izvor: Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama Istarske županije, Institut za turizam, 2015., jedinice lokalne samouprave

- S obzirom na proizvodnu orijentaciju područja Južne Istre, plaže su svakako jedan od najvažnijih turističkih resursa područja;
- Procjena površine raspoloživih plaža temelji se na Regionalnom programu uređenja i upravljanja morskim plažama Istarske županije iz 2015. godine kao zasad jedinom cjelovitom dokumentu koji se

bavi plažama na području Istarske županije te manjim korekcijama koje su dostavljene od strana jedinica lokalne samouprave;

- Prema nalazima iz Strategije i operativnog programa rada TZ Južne Istre do 2027. godine temeljenih na razgovorima s ključnim dionicima, procjene površina plaža su tijekom izrade Regionalnog programa rađene od strane djelatnika jedinica lokalne samouprave, pri čemu je bilo više pristupa (dokumentiranje i procjena samo plaža za koje je namjera ući u proces tematizacije, procjena samo uređenih plaža, procjena samo onih plaža kojima upravlja jedinica lokalne samouprave, itd.);
- Stoga je procjena ukupne površine plaža dana u gornjoj tablici rađena metodom odabira maksimalnih dostupnih vrijednosti za svaku od jedinica lokalne samouprave, ali je ukupno područje s potencijalom pretvaranja u plaže i dalje bitno veće od onog navedenog u tablici Procjena ukupne površine obale koja se potencijalno može pretvoriti u plaže jedna je od propisanih aktivnosti postojeće strategije razvoja turizma područja do 2027. godine;
- Studija održivosti razvoja turizma i prihvatnog kapaciteta Južne Istre iz 2022. godine se uz Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama Istarske županije program poziva i na dokument Kakvoća mora u Republici Hrvatskoj 2020. Instituta za oceanografiju i ribarstvo, koji je došao do sličnih procjena, ali uz također manjkavu metodologiju. U dokumentu se navodi ocjena da su obje procjene podcijenile stvarni plažni potencijal za dva do tri puta, no u dokumentu ostaje nejasan egzaktno izvod iste matematičke procjene;
- Konfiguracija obale nije jednolika – zapadni dio klastera (prije svega obale grada Vodnjana i općine Fažana) ima pristupačnije i uređenije plaže prikladne za obitelji s razmjerno velikom iskorištenosti (odnosom broja kupaca i površine);
- Plaže pulskog akvatorija mahom su urbane i plaže turističkih kompleksa, iako već od ovog područja počinje dominacija stjenovitih plaža;
- Područje Općine Medulin i Kamenjaka imaju značajne površine, od kojih su one van područja Kamenjaka raznolikih konfiguracija, a unutar zone zaštićenog krajobraza Donji Kamenjak i medulinski arhipelag dominiraju stjenovite plaže. Na ovom se području nalaze najatraktivniji plažni prostori Južne Istre;
- Ovakva situacija uvjetuje i transfere gostiju među jedinicama lokalne samouprave u visokoj sezoni (prije svega Pula – Medulin/Kamenjak) koji na lokalnim prometnicama uzrokuju intenzivan promet i česte gužve;
- Područje općine Ližnjan također ima značajne plažne površine, nešto slabije pristupačnosti, dok je na području općine Marčana ta karakteristika najizraženija s obzirom da konfiguracija obale uz razmjerno dugu obalnu liniju diktira najskromniji kapacitet plaža. Procjena je općinskih službi da je ukupna površina plaža na području Općine Marčana oko 63.000 m², od čega 17.400 m² uređenih;
- Ovakve razlike u konfiguraciji plaža diktiraju i razlike u prioritetima uređenja i upravljanja. Dok je taj problem manje izražen na području Vodnjana i Fažane, iskoraci u uređenju i upravljanju plažama visoki su prioritet daljeg turističkog razvoja ostalih jedinica lokalne samouprave područja te projekti uređenja plaža spadaju u prioritetne projekte razvoja turizma za ove jedinice lokalne samouprave;
- Proces primjene tematizacije i/ili koncesioniranja plaža (instrumentima koncesije ili koncesijskog odobrenja) zasad teče sporo i uz barijere u administrativnim procesima, podlogama te razumijevanju i povjerenju građanstva u proces i njegove posljedice;
- Zaključno, i dalje nedostaje egzaktna procjena ukupnog plažnog potencijala područja Južne Istre. Uzmu li se u obzir postojeće (konzervativne) procjene, kapacitet plaža je u izrazito nepovoljnom položaju u

odnosu na broj stanovnika i ukupan smještajni kapacitet (komercijalni i nekomercijalni). Isti bi hipotetski omogućavao dugoročno održivi standard kvalitete od 4 zvjezdice (minimalno 8 m² po kupaču u vremenu najvećeg opterećenja), ako se prihvati sugestija da je on trenutno podcijenjen za više od 2 puta. Međutim, u tom slučaju bi uključivao značajne obalne površine koje još nisu privedene svrsi plaže. Konačno, projekti daljeg razvoja plaža su, uz precizniju procjenu stvarnog kapaciteta plaža, svakako prioritetni turistički projekti za područje Južne Istre.

2.2.2. Zaštićena i vrijedna područja prirode

NACIONALNI PARK BRIJUNI

- Nacionalni park proglašen 1983. godine koji obuhvaća 14 otoka i otočića ukupne kopnene površine 7,4 km²;
- Prilaz parku je preko luke u Fažani, a karta za ulaz uključuje i prijevoz brodom do nacionalnog parka. U park je moguće prići i vlastitim brodom / jedrilicom;
- Osim atrakcija vezanih uz zaštitu prirode te baštine bogate povijesti otoka u posljednjih 150 godina, nacionalni park ima bogatu atrakcijsku osnovu koja uključuje ture električnim vlakom, zoološki vrt, golf vježbalište, biciklističke i edukativne pješačke staze;
- Smještajna ponuda uključuje nešto manje od 150 jedinica u 4 objekta koji su u procesu postepenog podizanja kategorije i kvalitete;
- Svim sadržajima na području parka upravlja Javna ustanova „Nacionalni park Brijuni“. U segmentu posjećivanja nedavno je uveden individualni obilazak, a u planu je hop-on/hop-off model obilaska. Osim kontinuiranog unaprjeđenja smještajnih kapaciteta, trenutne projektne inicijative su uređenje Kupelwieserove vile, projekt zimskog bazena te se razmišlja i o ponovnom uvođenju povratka golf proizvoda (sada samo golf vježbalište) te uvođenje videonadzora na moru;
- Uprava JU NP Brijuni je putem svojih redovnih istraživačkih aktivnosti u cilju zaštite prirode zamijetila značajan porast prosječne temperature mora, sve veći nedostatak velikih riba i periski, odnosno pojava invazivne vrste plavih rakova;
- Kao sve veće probleme ističu stanje infrastrukture (prije svega energetske), nelegalni ribolov te problem sve skupljeg održavanja dotrajale prijevozne infrastrukture (brodova i vlakova);
- Nacionalni park je u 2024. godini posjetilo nešto manje od 230.000 posjetitelja.

KAMENJAK

- Područje ukupne veličine od otprilike 4 km² koji obuhvaća najjužniji rt Istarskog poluotoka te se sastoji od značajnog krajobraza Gornji Kamenjak i značajnog krajobraza područja Donjeg Kamenjaka i medulinskog arhipelaga.
- Područje karakterizira posebnost i bogatstvo vrsta flore i faune, podmorja i geologije;
- Područjem upravlja Javna ustanova Kamenjak, koja osim Gornjim i donjim Kamenjakom te Medulinskim arhipelagom upravlja i **park šumama brdo Soline kod Vinkurana te polutokom Kašteja** koji je svojevremeno kupio Paul Kupelwieser;
- U turističkom lancu vrijednosti područja park prirode je od iznimne važnosti kao prostor atraktivnih plaža kojem gravitiraju posjetitelji cijelog područja, a osobito posjetitelji Općine Medulin i Grada Pule;
- Turistička ponuda područja Kamenjaka uključuje nekoliko ugostiteljskih objekata na plažama, biciklističke staze, OPG, sportski centar, windsurf stanicu, eko centar „Kuća prirode Kamenjak“ (Premantura) te mogućnosti individualnih ili grupnih vođenih posjeta / edukacija;
- JU Kamenjak se dominantno financira naplatom ulaska vozila između svibnja i rujna na prostor zaštićenog krajobraza te je u 2024. godini sukladno izvješću o upravljanju JU ostvareno nešto više od 127.000 ulazaka vozila uz procijenjenih nešto više od 385 tisuća posjetitelja;
- Iako je broj ulaznica za motorna vozila, a time i posjetitelja, u padu zbog podizanja cijene ulaznice, iz JU Kamenjak i dalje naglašavaju slab potencijal primjene dosad zamišljenih metoda upravljanja posjetiteljima kako s kopna, tako i s mora;
- Glavna recentna inicijativa je pronalaženje ekološki prihvatljive i s prostorno-planskim odredbama usuglašene verzije betona s obzirom da je sadašnja podloga (kamena – makadam) nepovoljna za korisnike, okoliš te djelatnike zbog dizanja prašine i trošenja postojeće podloga koja zbog stvaranja rupa postaje teško prohodna do sredine glavne ljetne sezone;
- Prema Prijedlogu Plana upravljanja zaštićenim područjima i ekološkom mrežom u Općini Medulin za razdoblje od 2024. – 2033. godine, JU Kamenjak ide u smjeru daljeg razvoja transportne infrastrukture (kopnenim i morskim putem), uvođenja primjenjivih metoda dugoročnog ograničenja broja vozila na kopnu i moru te kontrola ponašanja u prometu i ilegalnih aktivnosti (prije svega divljih privezišta i nedozvoljenog parkinga), prenamjene vojnih objekata u infrastrukturu za posjetitelje, kao i izgradnje nove zgrade uprave JU zajedno s interpretacijskim centrom na lokaciji Monte Kope.

OSTALA ZAŠTIĆENA I VRIJEDNA PODRUČJA PRIRODE

- **PARK ŠUMA ŠIJANA** nalazi se svega 2 kilometra od centra grada Pule na površini od 152,13ha, a za šumu su karakteristični uneseni elementi listača, pri čemu se zbog impozantnosti i/ili raritetnosti ističu primjerci hrasta plutnjaka (*Quercus suber*), hrasta medunca (*Quercus pubescens*) te brucijskog bora (*Pinus brutia*). Park šuma je danas prije svega izletište i šetalište lokalnog stanovništva, a Javna ustanova Natura Histrica nudi stručno vodstvo i tematske radionice park šumom Šijana za sve zainteresirane skupine. Označene su pješačke staze te postoji i trim staza;
- **PARK ŠUMA BUSOLER** najmlađa je park šuma u Istarskoj županiji u kojoj je većina stabala posađena početkom dvadesetog stoljeća. Nalazi se na području Pule, zauzima 22,5 hektara, a na tom je prostoru uređena kružna pješačka staza s edukativnim tabelama te trim staza. Ime je dobila po šimširu *Buxus sempervirens* (tal. bosso comune, bossolo);
- **POSEBNI PALEONTOLOŠKI REZERVAT DATULE – BARBARIGA** koji obuhvaća nalazište fosiliziranih kostiju dinosaura Saurioida (Reptila, Saurischia) u slojevima donje krede (gornji *Heuterivian/donji Barremain*, 130-120 M). Dosad su identificirani ostaci 12 rodova *Sauropoda*: *Cetiosaurus conybeari*, *Cetiosaurus brevis*, *Ornithopsis hulkei*, *Eucamerotus foxi*, *Pelorosaurus conybeari*, *Pleurocoelus nanus*, *Pleurocoelus altus*, *Pleurocoelus valdensis*, *Aragosaurus ischiaticus*, *Chondrosteosaurus gigas*, *Malawisaurus dixei*, *Macrurosaurus semnus*, *Amargasaurus cazaui*, *Mongolosaurus haplodon* te ostaci još nekoliko validno neopisivih vrsta („*Titanosaurus*„ *valdensis*, itd.) To daje širi međunarodni značaj nalazištu, jer postoje realne mogućnosti opisa potpuno novih vrsta. U istim slojevima nađeno je nešto fosiliziranih biljnih ostataka (*Equisetum* sp.). Nalazi se na području gradova Vodnjan i Bale;
- Područje **LUKA BUDAVA-ISTRA** zauzima površinu od 1.237.095 ha te se nalazi u sastavu općine Ližnjan. Područje je zaštićeno radi dobro očuvane šume hrasta česmине (*Quercus ilex.L.*), a proteže se od rta Munat srednji do uvala Budava. Trenutna turistička infrastruktura uključuje biciklističku stazu kroz područje, a područje je zbog netaknute prirode mjesto uzgoja riba i školjki. U tijeku je proces izrade plana upravljanja područjem ekološke mreže luka Budava-Istra kojim će se definirati i osnovni koncepti njegove buduće turistifikacije;
- Na području Općine Marčana nalaze se zaštićena područja:
  - značajni krajobraz – obalni pojas od Rta Sveti Mikula do Krničkog Porta;
  - značajni krajobraz – uvala Budava (kopno i more);
  - značajni krajobraz – uvala Blaz.

2.2.3. Kulturno-povijesna baština i infrastruktura

- Na području Južne Istre nalazi se ukupno 90 zaštićenih kulturnih dobara i 4 preventivno zaštićena kulturna dobra čiji je popis dan u poglavlju 3. *Izračun pokazatelja održivosti destinacije*. Od zaštićenih dobara, pet ih je od nacionalnog značaja:
  - Dvojna vrata;
  - Slavoluk Sergijevaca (Porta Aurea);
  - Arena (Amfiteatar);
  - Augustov hram;
  - Malo rimsko kazalište.
- Pulska arena (amfiteatar) najvažnija je povijesna atrakcija te jedan od glavnih simbola cijele Istre. Najveći je i najsačuvaniji primjer antičkog graditeljstva u Hrvatskoj, te jedan od najsačuvanijih na svijetu. Prima do 10.000 gostiju te se osim posjeta i vođenih posjeta koristi i za različite događaje, prije svega koncerte i najveći domaći filmski festival. U redovnim posjetima Arenu je u 2024. godini obišlo gotovo 400.000 posjetitelja;
- Augustov hram je rimski hram za kojeg se pretpostavlja da je sagrađen između 27. godine prije nove ere i 14. godine nove ere. Nalazi se na Forumu, glavnom pulskom trgu, te smatra se jednim od dva najočuvanija rimska hrama izvan Italije;
- Multimedijalni arheološki park Vižula čija ponuda između ostalih uključuje elemente proširene stvarnosti;
- Cave Romanae u Vinkuranu koji je najstariji kamenolom u Istri te je zbog posebne akustike pretvoren u mjesto za ekskluzivne glazbene događaje;
- Niz muzejskih i drugih kulturnih atrakcija (prije svega u Puli), od kojih valja izdvojiti Arheološki muzej Istre, Povijesni i pomorski muzej Istre, Muzej suvremene umjetnosti Istre, Muzejsko-galerijski prostori C8 i Sveta srca, sustav podzemnih tunela Zero Strasse, Muzej Vodnjan – palača Bettica, Muzej rodna kuća Mije Mirkovića (Mate Balote) u Raklju, Kuća biciklizma u Loborici te više galerijskih prostora, folklornih i zavičajnih zbirki;
- Prema podacima Muzejskog dokumentacijskog centra za 2024. godinu, dva su pulska muzeja u prvih 10 muzeja Hrvatske prema posjećenosti – Arheološki muzej s više od 640.000 posjetitelja što uključuje i Arenu (što upućuje da je sam muzej bez Arene na više od 200.000 posjetitelja) te Povijesni i pomorski

muzej Istre sa 193.000 posjetitelja. Usprkos stagnaciji turističkog prometa, oba muzeja bilježe značajan porast u odnosu na 2019. godinu. Ukupno gledajući, muzeji u Pule drugi su u Republici Hrvatskoj s ukupno 842 tisuće posjeta u 2024. što je 12% više nego u 2023. godini, iza Zagreba s 914 tisuća posjeta;

- Sakralna baština, povezana ponuda i projekti, samo na području Vodnjana uključuje 15 crkvi, zbirke relikvija među kojima se posebno ističu mumificirana tijela svetaca u crkvi sv. Blaža, a valja spomenuti i sakralnu baštinu na područjima Fažane, Valbandona i Pule;
- Niz arheoloških nalazišta i ostataka koje još čeka adekvatnu rekonstrukciju i/ili turističku valorizaciju poput ostataka ilirske tvrđave Nezakcij, brda Svetica, Muntića, crkva Majke Božje od Kuj u Luci Kuje, Crkva Kostanjica kod Valture, Starog Raklja, Mutovorana (s vrijednom umjetničkom opremom u župnoj crkvi sv. Magdalene) te arheoloških nalazišta Peličeti kod Stancije Peličeti i Boškina blizu sela Krvavići..

2.2.4. Događanja

- Turističke zajednice područja Južne Istre su izvijestile o ukupno 665 održanih događaja tijekom 2024. godine na kojima je prisustvovalo nešto manje od 580.000 gostiju. Kako se za dio događanja nije uspio procijeniti broj gostiju, ova se brojka može smatrati konzervativnom;
- Od 665 događanja, njih 387 (58%) održano je tijekom glavne sezone (između lipnja i rujna), a na njima je ukupno prisustvovalo nešto više od 353 tisuće posjetitelja, ili u prosjeku nešto više od 910 po događaju;
- Na događajima izvan glavne sezone u prosjeku je prisustvovalo nešto više od 800 posjetitelja;
- Procjena je lokalnih TZ-ova da je od ukupnog broja događanja njih 138 generiralo noćenja, odnosno uključivalo posjetitelje kojima je isto događanje bilo primarni motiv dolaska. Riječ je o mahom najvećim događanjima koja se trenutno prvenstveno vežu uz Arenu i Cave Romane;
- Aktivnosti vezane uz upravljanje događanjima su među najuspješnije provedenim ciljevima i zadacima aktualne strategije upravljanja turizmom, jer je uvedena praksa procjene broja posjetitelja, klasifikacije između onih koji generiraju noćenja, kao i veća podrška događanjima izvan glavne sezone;
- Dalji pomaci u disperziji događanja izvan glavne sezone donekle su ograničeni stvarnim tržišnim profilom destinacije (sunce i more), ali i ograničenjima u lancu vrijednosti u kojem ostali elementi lanca još uvijek ne uspijevaju parirati smještajnom kapacitetu. To destinacijske menadžere dovodi u situaciju u kojoj zadovoljstvo i potrebe turista u segmentu zabave moraju nadomještavati organizacijom manifestacija.

2.2.5. Ostale atrakcije

- Mala ribarska akademija sardela i povezani projekti u Fažani;
- Akvarij u Puli (Verudela);
- Ponuda izleta usmjerenih na akvatorij područja, prije svega Brijunima, Kamenjaku i drugim otočićima u svrhu dnevnog kupanja ograničena je na glavnu sezonu;
- Označene biciklističke i pješačke staze, prisutnije i razrađenije unutar nego između jedinica lokalne samouprave i većih mjesta gdje se uglavnom oslanjaju na korištenje magistralnih cestovnih pravaca;
- Infrastruktura za proizvode posebnih interesa, prije svega ronjenja (ronilački proizvodi i lokacije za škole ronjenja), nekoliko jedriličarskih klubova, windsurf i kite lokacije (posebno Medulin/Kamenjak i Ližnjan) te druge manje inicijative u pravcu razvoja avanturističkog turizma;

- Kuća istarskog maslinovog ulja u Puli;
- Muzej vina u Puli;
- Camino (El Camino de Santiago – Put svetog Jakova) pješačka ruta južna Istra;
- Pomorska zbirka Gallerion;
- Stotinjak OPG-a i proizvođača različitih prehrambenih proizvoda (dominantno s područja Vodnjana i Marčane), od čega je gotovo polovina uključena u proizvodnju vina ili maslina, a na čijoj vidljivosti i formalnoj uključenosti u turistički lanac vrijednosti treba staviti fokus u sljedećem razvojnom razdoblju;
- Nogometni tereni na području općine Medulin koji služe kao osnova za proizvod nogometnih priprema;
- Velika količina objekata hrane i pića pretežno niže kvalitete i sezonske orijentacije namijenjena dominantnom segmentu posjetitelja – obiteljima niže srednje klase Srednje Europe;
- Kažuni i suhozidi, posebice Park kažuna te lokacije „Dva kažuna“ i „Tri kažuna“ na području Grada Vodnjana.

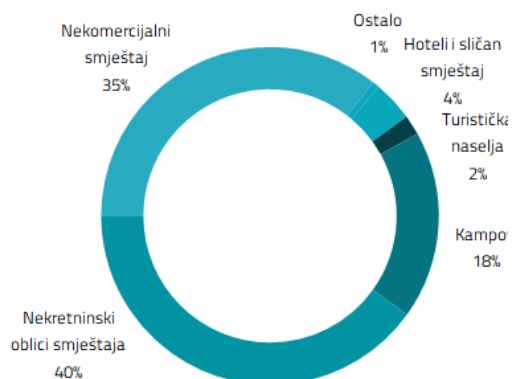
2.3. Trendovi ponude i potražnje

2.3.1. Ponuda

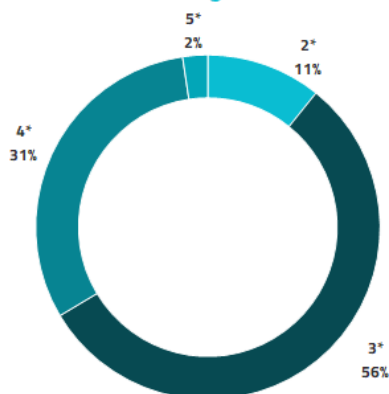
Smještajna ponuda klastera Južne Istre u 2024. godini i promjena u odnosu na 2019. (svi kreveti)

	kreveta (2024.)	promjena 2024. / 2019.
Hoteli i sličan smještaj	6.471	-4%
Turistička naselja	3.172	4%
Kampovi	29.993	1%
Nekretninski oblici smještaja	66.783	
<i>Privatni smještaj</i>	53.621	12%
<i>Ostali nekretninski smještaj</i>	13.162	50%
Nekomercijalni smještaj	58.966	118%
Ostalo	1.073	431%
UKUPNO	166.458	35%

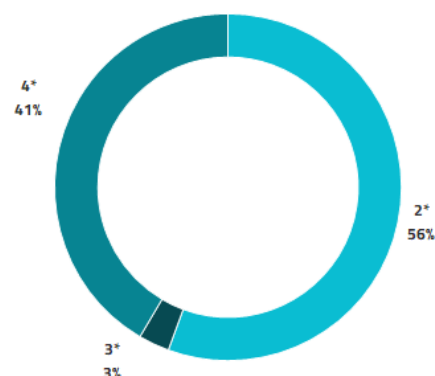
Struktura ukupnog smještaja Južne Istre u 2024. godini

Struktura hotelskog i sličnog smještaja Južne Istre u 2024. godini

Struktura kamping smještaja Južne Istre u 2024. godini

Izvor: eVisitor, MINTS – Popis kategoriziranih ugostiteljskih i turističkih objekata u RH 13062025.

- Na području Južne Istre je u 2024. godini bilo registrirano nešto više od 166 tisuća kreveta u smještaju, od čega se 65% ili oko 107.500 kreveta odnosi na komercijalni smještaj. Rast komercijalnog smještaja polagano se stabilizira te se on u posljednjih 5 godina povećao za 12% (u prethodnom petogodišnjem razdoblju rast komercijalnih smještajnih kapaciteta bio je 43%);
- Glavni izvor rasta komercijalnog smještaja je kategorija *ostali nekretninski oblici smještaja* koja se odnosi na nekretninske objekte u vlasništvu poslovnih subjekata (dakle pandanu privatnom smještaju u vlasništvu poduzeća i obrta) koja je rasla visokih 50%, a slijedi ga privatni smještaj s 12%. Visoko je rasla i kategorija ostalo, no s male baze pa je njen udio u ukupnom smještaju i dalje zanemariv;
- Nekomercijalni smještaj nastavio je vrtoglavo rasti te se u odnosu na 2019. više nego udvostručio gdje je ovaj rezultat dijelom uzrokovan daljim registracijama, a manjim dijelom novom izgradnjom;

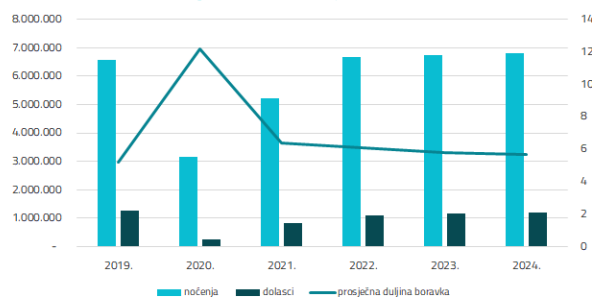
- Dio nekomercijalnog smještaja zapravo komercijalno posluje stvarajući nelojalnu konkurenciju ostalim ponuđačima smještaja. Također, postojeći sustav prijave regularnih gostiju u nekomercijalni smještaj očito ne funkcionira, jer je prijavljenih gostiju i plaćenih boravišnih naknada sve manje, što ne odgovara stvarnom kretanju broja gostiju u prostoru;
- Kao posljedica izmjena u poreznom tretmanu, ali i tržišnih promjena, u 2025. godini primjećuje se početak smanjivanja broja ponuđača, objekata i kreveta u privatnom smještaju te se očekuje da će se ovaj trend nastaviti;
- Hoteli, turistička naselja i kampovi su u stagnantnom kvantitativnom trendu. Međutim, nova hotelska otvorenja, kao i značajne investicije glavnog poduzeća na području (Arena Hospitality Group d.o.o.) u unaprjeđenje kamping ponude polako mijenjaju strukture ponude hotela i kampova nabolje. U godini izrade ovog plana otvoren je prvi veći hotel kategorije 5* na području Južne Istre (Hotel Monumenti u Puli) čime se povećao udjel objekata 5*, kao i hotela u ukupnoj strukturi;
- Prema navodima ključnih dionika, u horizontu ovog plana očekuju se dalje značajne investicije u unaprjeđenje kvalitete smještaja (nastavak investicijskog ciklusa AHG u kampove i dio fiksnih kapaciteta, novi hotel 5* na pulskim Valkanama, druga faza projekta Monumenti);
- U posljednjih pet godina posebnost predstavlja jačanje interesa za izgradnjom objekata kolektivnog smještaja (hoteli i kampovi) na istočnoj obali klastera koja je rezultirala prvim većim objektima na području općine Ližnjan, odnosno nerealiziranim zonama općina Medulin, Ližnjan te Marčana, gdje je u potonjoj općini barijera za jači razvoj manjak zona za koje postoji objektivni potencijal realizacije;
- Na području klastera nalazi se pet nautičkih marina:
  - Marina Medulin , 2* s 85 vezova mora;
  - ACI marina Pomer, 3* s 30 suhих i 298 vezova u moru;
  - ACI Marina Pula, 3* sa 194 veza u moru;
  - Marina Veruda, 3* s 300 suhих i 630 vezova u moru;
  - Marina Polesana, 5* s 42 suha i 400 vezova u moru;
  - Marina Volme, nije kategorizirana, s 50 suhих i 180 vezova u moru.

2.3.2. Potražnja

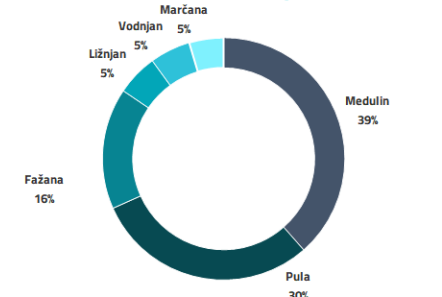
- Na području Južne Istre je u 2024. godini u komercijalnom smještaju ostvareno nešto više od 1,2 milijuna turističkih dolazaka i 6,8 milijuna noćenja. U usporedbi s 2019. godinom to predstavlja 4,5% manje dolazaka i 3,7% više noćenja, dok je trend promjene u odnosu na 2023. godinu gotovo zanemariv;
- Južna Istra je jedan od destinacijskih sustava u Republici Hrvatskoj koji se najbrže oporavljao od učinaka pandemije COVID-19 te je već u 2021. godini bio na gotovo 80% ostvarenih noćenja iz 2019., a već 2022. ju je premašila. Iako je ovo bilo slučaj u Istarskoj županiji općenito, oporavak Južne Istre bio je brži i od županijskog prosjeka zbog specifične smještajne strukture u kojoj dominiraju kampovi i privatni smještaj kojima je bilo lakše poslovati u vrijeme pandemijskih protokola;
- Ako se zanemare pandemijska 2020. i 2021. godina, Južna Istra je od 2018. godine destinacija s malim kvantitativnim pomacima, neovisno o stalnom povećanju kontingenta smještaja;
- Analizom krivulje sezonalnosti može se zaključiti da je to osobito slučaj u glavnoj sezoni (lipanj-rujan) u kojoj je u 2024. u odnosu na 2019. ostvareno tek 1% više noćenja, dok je u razdoblju od siječnja do svibnja

u 2024. ostvareno 57% više noćenja u odnosu na 2019., a od listopada do prosinca 31% više noćenja. Time je broj ostvarenih noćenja u razdoblju glavne sezone na području Južne Istre prvi puta nakon dugog razdoblja pao ispod 86%;

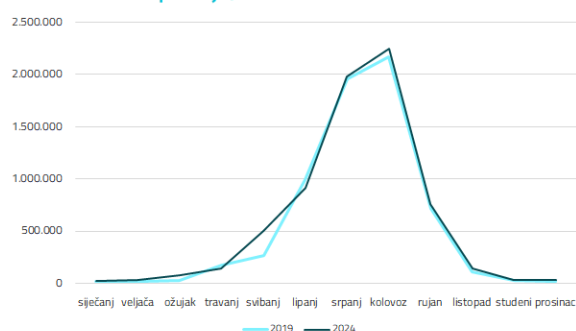
Kretanje komercijalnog turističkog prometa u Južnoj Istri 2019. - 2024.

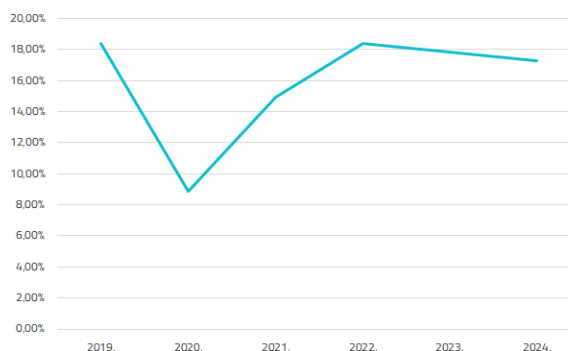
Turistička noćenja Južne Istre prema jedinicama lokalne samouprave u 2024. godini

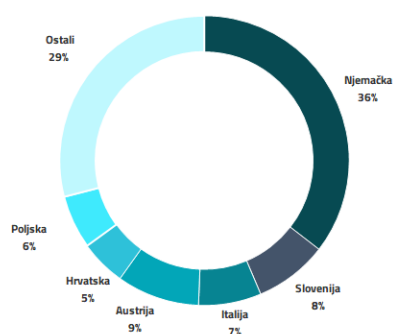
Sezonalnost komercijalnih turističkih noćenja ostvarenih na području Južne Istre u 2019. i 2024.

Godišnja zauzetost komercijalnih smještajnih kapaciteta (kreveti) na području Južne Istre u razdoblju 2019. - 2024.

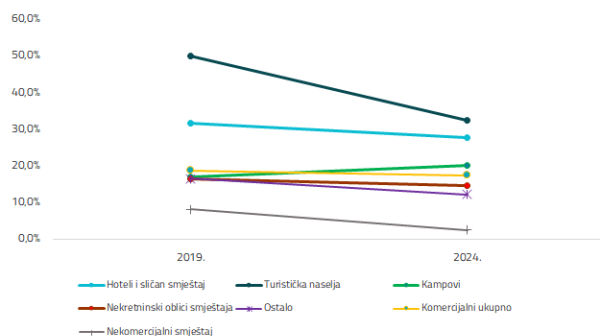
Struktura geografskih tržišta Južne Istre u 2024. godini

Trendovi glavnih tržišta u noćenjima u razdoblju 2019. - 2024.

Tržište	udio 2024.	promjena 2024./2019.	
		noćenja apsolutno	udjel
Njemačka	36%	21%	3,0%
Austrija	9%	12%	0,7%
Slovenija	8%	-3%	-0,4%
Italija	7%	-27%	-2,9%
Poljska	6%	37%	1,5%
Hrvatska	5%	46%	1,0%
Češka	4%	11%	0,3%
Nizozemska	4%	6%	0,1%
Mađarska	3%	15%	0,4%
Ujedinjena Kraljevina	2%	-52%	-2,9%
Slovačka	2%	22%	0,4%
Francuska	1%	-25%	-0,4%
Svi ostali	13%	-5%	-0,8%

Zauzetost smještajnih kapaciteta Južne Istre prema tipu 2019. i 2014. godine

Južna Istra je u odnosu na Istarsku županiju u 2024. ostvarila:

- 18% direktnog turističkog prihoda (sektor I)
- 25% svih noćenja
- 13% noćenja u hotelima
- 20% noćenja u kampovima
- 39% noćenja u privatnom smještaju

Izvor: eVisitor, DZS

- Velika je razlika u krivulji sezonalnosti između Pule i ostalih jedinica lokalne samouprave. U Puli se 73% dolazaka i 80% noćenja odvijaju u glavnoj sezoni (lipanj-rujan), dok je taj udio u svim drugim jedinicama lokalne samouprave bitno veći (iznad 80% za dolaske i oko 87% za noćenja);
- Razlika je vidljiva i u prosječnoj duljini boravka koji u Puli iznosi 4,4 dana, a u svim drugim destinacijama iznad 6, a u Marčana i Fažani iznad 7 dana. Gledano na razini cijelog klastera, može se zaključiti da se prosječna duljina boravka nakon značajnog produljenja u panedmijskom razdoblju vraća na predpandemijske razine;
- Pada zauzetost svih tipova smještaja, osim kampova čija je godišnja zauzetost prešla 20% i polako se približava istarskom prosjeku, što je posljedica značajnih ulaganja u podizanje kategorije u odnosu na 2019. Kod hotela i turističkih noćenja se ovaj trend treba uzeti s oprezom jer se dio kapaciteta hotela i turističkih naselja (osobito niže kategorije) koristi za smještaj radnika, iako su nominalno svi registrirani za komercijalnu djelatnost pa je realna zauzetost viša od statističke;
- Od posebne je važnosti podatak da je zauzetost nekretninskih oblika smještaja (privatni smještaj i istovrsni smještajni tipovi u vlasništvu obrta i poduzeća) u stalnom padu. To dovodi do vrlo bitnog planerskog zaključka – dodatna ponuda tog tipa kapaciteta više ne nalazi novu potražnju, već se sa postojećom bori za isto tržište postepeno obarajući cijene ovog tipa smještaja;
- U strukturi geografskih tržišta je u odnosu na 2019. godinu vidljiv rast njemačkog i austrijskog (što je u suprotnosti s trendovima na ukupnoj hrvatskoj obali), domaćeg, poljskog te u manjoj mjeri nizozemskog, češkog i slovačkog tržišta. Nastavlja se dugogodišnji pad broja posjetitelja iz Italije i osobito sa tržišta Francuske i Velike Britanije, što je posebno povezano s poslovanjem Zračne Luke Pula koja se još uvijek ne uspijeva pozicionirati na predpandemijskim razinama. Pada i kategorija „ostalih tržišta“ što znači da područje Južne Istre postaje još ovisnije o nekoliko glavnih tržišta, a prije svega njemačkom;
- U raspodjeli ukupnih noćenja među jedinicama lokalne samouprave nema bitnijih razlika u odnosu na 2019. godinu, izuzev povećanja udjela Općine Ližnjan u ukupnim noćenjima;
- Poseban problem predstavlja praćenje potražnje u kategoriji nekomercijalnog smještaja u kojem je na bitno većem smještajnom kontingentu nego 2019. godine registrirano manje noćenja u 2024. godini. Za očekivati je da je realniji podatak iz vremena pandemije COVID-19, kada su se vikendaši morali prijaviti kako bi dobili potvrdu iz sustava eVisitor za potrebe testiranja. Iako ta kategorija smještaja ima drugačiji i manje bitan ekonomski učinak u odnosu na komercijalni smještaj, spoznaja o stvarnom stanju popunjenosti istog smještaja važna je s aspekta ocjene održivosti, prihvatnog kapaciteta i povezanog upravljanja destinacijom, dok ilegalno iznajmljivanje u ovoj kategoriji smještaja čini poseban i kompleksan problem;
- U odnosu na 2019. klaster Južne Istre je:
  - Povećao udjel u direktnim turističkim prihodima (sektor I prema NKD, 2007.) županije s 15% na 18%;
  - Smanjio udjel ostvarenih hotelskih noćenja u Županiji;
  - Povećao udjele u ukupnim noćenjima Županije, kao i noćenjima ostvarenim u privatnom smještaju (znatno) te kampovima.

REZULTATI ZA 2025. GODINU

Turistički kreveti i promet u Južnoj Istri prema tipovima smještaja u 2025. godini i usporedba s 2024. godinom						
	Kreveti		Noćenja		Dolasci	
	Broj	promj. u odnosu na 2024.	Broj	promj. u odnosu na 2024.	Broj	promj. u odnosu na 2024.
Hoteli, turistička naselja i sličan smještaj	10.874	12,8%	1.186.537	15,7%	292.630	9,7%
Kampovi	29.046	-3,2%	2.085.460	-5,4%	334.759	-4,1%
Privatni smještaj	51.075	-4,7%	2.792.844	-2,1%	436.755	-1,1%
Ostali uz nekretnine vezani smještaj	13486	2,5%	750826	7,9%	155593	12,3%
Ostali komercijalni smještaj	916	-14,6%	30426	-22,0%	6915	-8,7%
Komercijalni smještaj ukupno	105.397	-1,9%	6.846.093	0,4%	1.226.652	1,9%
Nekomercijalni smještaj	60.995	3,4%	494.897	-6,4%	28.945	-2,6%
Sveukupno	166.392	0,0%	7.340.990	-0,1%	1.255.597	1,8%

Izvor: eVisitor

- Na području Južne Istre u 2025. godini općenito je ostvaren turistički rezultat na razini 2024., pri čemu je osjetnije narastao jedino broj turističkih dolazaka, čime se prosječno trajanje boravka smanjuje što ukazuje na pomake u strukturi proizvoda s rastom udjela kratkih odmora;
- U strukturi smještaja je među vodećim kategorijama vidljiv pad privatnog smještaja od 5%, odnosno nešto više od 2.500 kreveta, vjerojatno uzrokovan novom poreznom regulacijom te osjetan rast hotela i sličnog smještaja (ali s razmjerno male baze). U manjem padu su i kapaciteti u kampovima;
- Nekomercijalni smještaj i dalje je u porastu, dok registrirani promet u ovoj kategoriji pada ukazujući na činjenice da podaci iz eVisitora za ovu kategoriju ne odražavaju pravo stanje, da se ovaj problem pogoršava te da postojeći sustav registracije ovih gostiju ne funkcionira na zamišljeni način;

Komercijalna turistička noćenja Južne Istre u 2025. po mjesecima			
	2025	Udjel	Razlika u odnosu 2024.
siječanj	25.803	0,4%	17%
veljača	31.664	0,5%	-10%
ožujak	40.398	0,6%	-49%
travanj	179.114	2,6%	24%
svibanj	344.661	5,0%	-31%
lipanj	1.113.530	16,2%	21%
srpanj	1.956.943	28,6%	-1%
kolovoz	2.145.890	31,3%	-4%
rujan	821.358	12,0%	9%
listopad	133.802	2,0%	-7%
studeni	24.303	0,4%	-14%
prosinac	35.626	0,5%	7%

Izvor: eVisitor

- Sezonalni trendovi uočeni u 2024. godine, nastavljaju se i u 2025. s nastavkom pada glavne sezone u srpnju i kolovozu te rastom pred i posezone (rujna, a naročito lipnja). Nažalost, nisu nastavljeni povoljni trendovi iz svibnja 2024. te je u istom mjesecu u 2025. došlo do značajnog pada, koji je donekle amortiziran rastom u travnju. Razdoblja siječanj-svibanj i listopad-prosinac su ukupno također u padu, ali s malim utjecajem na ukupni turistički rezultat.

2.4. Relevantna dokumentacijska osnova

- Vrijeme izrade ovog plana (2025. godina) ima sljedeće specifičnosti u smislu relevantne dokumentacijske osnove:
  - Master plan i marketing plan Istarske županije 2015. – 2025. istekli su s ovom godinom te je stav dionika turizma Istarske županije da se proces izrade budućeg plana upravljanja destinacijom Istarske županije iskoristi i za postavljanje dugoročnih strateških opredjeljenja;
  - Postojeća financijska perspektiva s europskom unijom bliži se kraju i završava s 2027. godinom. Do kraja razdoblja moguće je očekivati tek nekoliko za turizam relevantnih projektnih natječaja, a proračun za sljedeću fazu tek je u fazi pregovora u smislu visine i okvirnih alokacija te stoga zasad nema relevantnog okvira koji bi se mogao iskoristiti u izradi ovog dokumenta.
- U tom smislu relevantnu dokumentacijsku osnovu čine:
  - Nacionalna Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine;
  - Prostorni plan Istarske županije;
  - Strategija i operativni plan razvoja TZ Južne Istre do 2027. godine.

2.4.1. Nacionalna Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine

- Strategija je od strane Vlade usvojena u studenom, a Hrvatski Sabor potvrdio je u prosincu 2022. godine;
- U strategiji su definirana četiri ključna cilja turizma Hrvatske s pratećim prioritetnim područjima i pokazateljima učinka:
  - Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam;
    - 1.1. Razvoj uravnoteženijeg i uključivog turizma kroz turističke proizvode više dodane vrijednosti
    - 1.2. Prostorno ravnomjernije raspoređen turistički promet
    - 1.3. Razvoj posebnih oblika turizma i strukturirani razvoj proizvoda
    - 1.4. Unaprjeđenje domaće i međunarodne prometne povezanosti
    - 1.5. Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
    - 1.6. Stvaranje boljih uvjeta života i rada kroz turizam
      - Pokazatelj ukupnog udjela BDV-a turizma ostvarenog u kontinentalnoj Hrvatskoj u odnosu na ukupni (cilj porasta udjela)
      - Udio prihoda od turizma u 1., 2. i 4. kvartalu u ukupnim prihodima od turizma (cilj porasta udjela)
  - Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu;
    - 2.1. Smanjenje opterećenja iz turizma na sastavnice okoliša i prirodu
    - 2.2. Smanjenje negativnog utjecaja turizma na prostor
    - 2.3. Smanjenje negativnog utjecaja turizma na klimu
      - Indeks razvoja putovanja i turizma (TTDI – WEF) – okolišna održivost (poboljšanje na tablici)
      - Emisije CO₂ u zrak prema NACE (revizija II) aktivnostima u turizmu (smanjenje emisija)

- Konkurentan i inovativan turizam;
  - 3.1. Jačanje ljudskih potencijala u turizmu
  - 3.2. Unaprjeđenje strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta
  - 3.3. Osiguranje poticajnog poslovnog okruženja
  - 3.4. Poticanje inovacija i digitalne transformacije turizma
    - Ukupni indeks razvoja putovanja i turizma (TTDI – WEF) – pomak naviše na ljestvici
    - Prihod po stranom noćenju u odnosu na prosjek EU – povećanje;
    - Bruto dodana vrijednost po zaposlenome u djelatnosti I u odnosu na prosjek EU – povećanje.
- Otporan turizam
  - 4.1. Unaprjeđenje zakonodavnog okvira
  - 4.2. Unaprjeđenje sustava turističkih zajednica
  - 4.3. Unaprjeđenje sustava praćenja podataka
  - 4.4. Odgovor na promjene trendova i potreba
  - 4.5. Jačanje mehanizama za osiguravanje sigurnosti
    - Indeks razvoja putovanja i turizma (TTDI – WEF) – Prioritizacija putovanja i turizma – povećanje;
    - Indeks razvoja putovanja i turizma (TTDI – WEF) – Pokretači potražnje – povećanje;
    - Indeks razvoja putovanja i turizma (TTDI – WEF) – Zaštita i sigurnost – povećanje.

2.4.2. Prostorni plan istarske županije

- Prostorni plan Istarske županije iz 2016. godine postavlja ograničenja na smještajne kapacitete, ali se sukladno zakonskim odgovornostima za prostorno planiranje prema razinama ista ograničenja ne odnose na kapacitete iz skupina:
  - kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj;
  - ugostiteljske usluge u domaćinstvu;
  - ugostiteljske usluge u seljačkom domaćinstvu;
  - vezovi plovila u lukama nautičkog turizma.
- Slijedom gore navedenog ova ograničenja u ukupnosti nisu relevantna, jer ne uključuju danas najveću kategoriju komercijalnog smještaja, onu u domaćinstvima;
- S obzirom na ingerencije županijskog prostornog plana, relevantno je promatrati kapacitete turističko-ugostiteljskih objekata u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja. U općinama Fažana, Medulin i Marčana broj postelja gotovo je dosegao maksimalne vrijednosti određene Planom, dok je u Vodnjanu (10.500 od 14.000) i Ližnjanu (3.135 od 5.000) situacija znatno ispod plana. Pritom se u Vodnjanu i Ližnjanu radi isključivo o neizgrađenim turističkim zonama, dok Medulin i Fažana uglavnom raspolažu već postojećim zonama;

Popis izdvojenih turističkih zona izvan naselja na području Južne Istre (bez Pule) prema PP Istarske županije iz 2016. godine

Broj	Položaj (lokacija)	JLS	status izgrađenosti	tip	max. Veličina	max. kapacitet
					u ha	(kreveti)
1.	DRAGONERA	Vodnjan	neizgrađeno	T1, T2	36,0	1.800
2.	BARBARIGA ZAPAD	Vodnjan	neizgrađeno	T1, T2, T3	60,0	5.660
3.	PEROJ PORTIĆ	Vodnjan	neizgrađeno	T1, T2, T3	6,7	500
4.	NEGRIN	Vodnjan	neizgrađeno	T1, T2	50,0	2.500
5.	KOMUNAL	Vodnjan	neizgrađeno	T4	1,0	50
6.	FAŽANA - PINETA	Fažana	postojeće	T1, T2, T3	12,5	1.200
7.	FAŽANA SJEVER	Fažana	neizgrađeno	T2	6,0	300
8.	VILA SAN LORENZO	Fažana	postojeće	T1	6,0	450
9.	BI VILLAGE	Fažana	postojeće	T1, T2, T3	45,0	5.000
10.	MUP VALBANDON	Fažana	postojeće	T1, T2	10,8	800
11.	VALBANDON JUG	Fažana	neizgrađeno	T2	14,1	800
12.	STOCCA	Medulin	neizgrađeno	T2	2,2	200
13.	KANALIĆ	Medulin	neizgrađeno	T1, T2, T3	17,4	870
14.	KAŠTANJEŽ	Medulin	postojeće	T1, T2	3,1	200
15.	CENTINERA	Medulin	postojeće	T1, T2	27,5	1.375
16.	POMER	Medulin	postojeće	T3	9,8	590
17.	TAŠALERA	Medulin	postojeće	T3	14,4	870
18.	INDIJE	Medulin	postojeće	T3	15,1	910
19.	VOLME -PALTANA	Medulin	postojeće	T1, T2	22,0	1.500
20.	GLAVICA	Medulin	neizgrađeno	T1, T2	12,4	620
21.	STUPICE	Medulin	postojeće	T2, T3	45,4	2.500
22.	KAŠTEJA	Medulin	postojeće	T3	22,8	2.200
23.	MEDULIN ISTOK	Medulin	postojeće	T1, T2	176,0	9.000
24.	KUNFIN	Medulin	neizgrađeno	T4	1,2	140
25.	MUČA	Medulin	neizgrađeno	T4	1,2	144
26.	VOLME	Medulin	postojeće	T4	0,7	84
27.	POMER	Medulin	postojeće	T4	0,8	90
28.	ČEŠKI KAMP	Ližnjan	neizgrađeno	T1, T2, T3	10,0	500
29.	KUJE I	Ližnjan	neizgrađeno	T1, T2, T3	11,4	800
30.	KUJE II	Ližnjan	neizgrađeno	T1, T2, T3	17,5	880
31.	MARLERA	Ližnjan	neizgrađeno	T1, T3	7,1	600
32.	KARIGADUR	Ližnjan	neizgrađeno	T2	3,6	180
33.	LIBORA	Ližnjan	neizgrađeno	T2	3,2	160
34.	KUJE III	Ližnjan	neizgrađeno	T4	1,5	0
35.	MARLERA-SVJETIONIČ	Ližnjan	postojeće	T4	0,3	15
36.	VAL KAVRAN	Marčana	neizgrađeno	T1, T2	25,0	1.600
37.	KAVAL	Marčana	neizgrađeno	T2	3,0	200
38.	ŠTACIJON	Marčana	neizgrađeno	T4	0,9	100
39.	SV. MIKULA	Marčana	neizgrađeno	T1	20,5	1.350
40.	DUGA UVALA	Marčana	postojeće	T1, T2, T3	59,0	3.850
41.	LUKA KRNICI	Marčana	postojeće	T1, T2, T3	16,8	1.100
42.	BLAZ-SALAMUŠĆICA	Marčana	neizgrađeno	T4	1,0	120
	UKUPNO				800,9	51.808

Izvor: Prostorni plan Istarske županije, 2016.

- Prema Planu, najveći razvojni kapaciteti predviđeni su na području Barbarige i njezina zaleđa (Negrin, Grad Vodnjan), južnog dijela Općine Ližnjan (Uvala Kuje i Marlera) te u naseljima Kavran i Rakalj u Općini Marčana.
- Plan ne obuhvaća Grad Pulu kao veliko urbano središte, niti Brijune koji, kao nacionalni park, imaju vlastiti prostorni plan. Pula trenutno predviđa samo dvije postojeće turističke zone (Verudela i Zlatne stijene – Saccorgiana), dok ostali prostori, uključujući bivše vojne zone, nisu planirani za turizam. Ipak, promjene su već vidljive – otvorena je Marina Polesana u bivšoj vojnoj zoni Katarina – Monumenti, a projekt hotela na Valkanama ishodio je sve potrebne dozvole za početak gradnje;
- Iako zasad nije izgledna realizacija novih golf igrališta, Prostorni plan još uvijek predviđa pet lokacija na području Južne Istre od ukupno 19 u županiji: postojeće igralište na Brijunima, započeto, ali nedovršeno igralište Marlera (Ližnjan) te planirana igrališta Negrin i Port Mariccio (Vodnjan) i Muzil (Pula);
- Promatraju li se samo neizgrađene turističke zone iz prostornog plana, zauzimaju gotovo 313ha, a u njima postoji potencijal za više od 20.000 novih kreveta.

2.4.3. Strategija i operativni plan razvoja TZ Južne Istre do 2027. godine.

- Konačna verzija dokumenta izrađena je u svibnju 2021. godine i pokriva vremenski horizont do 2027. godine, odnosno završetka postojeće financijske perspektive s EU;
- Dokumentom su postavljeni sljedeći ciljevi razvoja područja Južne Istre do 2027:
  - Podići vrijednost osnovnom proizvodu sunca i mora za 25% (prosječna dnevna potrošnja ljetnog posjetitelja)
  - Razvojem dodatnih proizvoda smanjiti udio noćenja realiziranih između lipnja i rujna na manje od 85% godišnje (prvenstveno povećanjem prometa u neposrednoj pred i post sezoni).
- Nadalje su postavljene sljedeće vodeće strategije za ostvarivanje navedenih ciljeva:
  - Marketinški i proizvodno u potpunosti oblikovati klaster Južne Istre prema najboljim suvremenim praksama marketinške prezentacije i sadržaja;
  - Razviti minimalno regionalno afirmiran proizvod kratkih odmora;
  - Realizirati prioritetne projekte osnovne turističke infrastrukture;
  - Postaviti platformu kontrole i oznaka kvalitete glavnih kategorija turističke ponude (minimalno smještajni objekti i objekti hrane i pića);
  - Uvesti i kontrolirano provoditi monitoring održivosti modela turističkog razvoja kao preduvjet daljem rastu turističkih performansi područja.
- Operativni program turističkog razvoja razrađen je putem plana razvoja ključnih proizvoda i pratećih glavnih aktivnosti:
  - Proizvod sunca i mora
    - Integralno upravljanje plažama južne Istre
    - Realizacija zona zabave
    - Projekti povezivanja destinacija biciklističkim i pješačkim stazama
    - Uspostava platforme kontrole i označavanja kvalitete za smještajne objekte, te objekte hrane i pića
    - Uspostava nove marketinške platforme

- Proizvod kratkih odmora
  - Osnivanje proizvodnog kluba „Kratki odmori Južne Istre“
  - Marketinško oblikovanje proizvoda kratkih odmora
  - Oblikovanje novih točaka od interesa / uvođenje rješenja SMART turizam modela
  - Klasifikacija i usklađivanje programa klasterskih događanja
- Proizvodi sporta, aktivnosti i turizma posebnih interesa
  - Proizvodni klub „Sport, aktivnosti i posebni interesi“
  - Razvoj infrastrukture za aktivnosti, avanturistički turizam i posebne interese
  - Marketinško oblikovanje i promocija proizvoda avventura i posebnih interesa
- Proizvod tura
  - Plan razvoja proizvoda tura
  - Opremanje točaka od interesa potrebnom osnovnom infrastrukturom za primanje tura
- Specificirano je devet ključnih projekata, od čega se tri odnose na projekte izrade dalje planske i projektne dokumentacije, a preostali na projekte izgradnje turističke infrastrukture:
  - Projekti izrade planske dokumentacije:
    - Izrada studije održivosti razvoja turizma i prihvatnog kapaciteta Južne Istre;
    - Plan razvoja proizvoda tura;
    - Studija proširenja plaža.
  - Projekti razvoja turističke infrastrukture:
    - Zabavni park/zabavna zona;
    - Pješačke, trail i biciklističke staze;
    - Nova online marketinška platforma „Južna Istra“;
    - Točke od interesa / prividna i proširena stvarnost;
    - Sustav komercijalizacije i točke prodaje lokalnih proizvoda;
    - Tematizacija i uređenja javnih plaža.

2.5. Analiza stavova ključnih dionika klastera južne istre

2.5.1. Uvod

U sklopu izrade ovog strateškog dokumenta su u cilju identifikacije glavnih strateških opredjeljenja i potrebnih operativnih aktivnosti provedeni intervjui s ključnim dionicima klastera Južne Istre. U procesu su putem polustrukturiranog upitnika (upitnik priložen u dodatku dokumenta) intervjuirani predstavnici sljedećih institucija i poduzeća:

- Grad Pula;
- Grad Vodnjan;
- Općina Medulin;
- Općina Fažana;
- Općina Ližnjan;
- Općina Marčana;
- Predstavnici i predstavnice TZ-ova Južne Istre;

- JU Nacionalni park Brijuni;
- JU Kamenjak;
- JU Natura Histrica;
- Arena Hospitality Group d.d.;
- Valamar d.d.;
- Tehnomont d.o.o. (Marina Veruda);
- Uniline d.o.o.;
- Bi Village;
- Heritage Hotel & Resort Monumenti / Marina Polesana Pula;
- Marina Ibacom d.o.o.;
- Brijuni rivijera d.o.o.;
- Zračna luka Pula;
- Udruga iznajmljivača Istarske županije;
- Pulapromet d.o.o.;
- Pula parking d.o.o.;
- Pula Herculanea d.o.o.;
- Vodovod Pula-Labin d.o.o.
- MO Stari grad (prvenstveno u cilju analize stanja prihvatnog kapaciteta);
- MO Štinjan (prvenstveno u cilju analize stanja prihvatnog kapaciteta);;
- MO Monte Zaro (prvenstveno u cilju analize stanja prihvatnog kapaciteta);;
- MO Arena (prvenstveno u cilju analize stanja prihvatnog kapaciteta);
- ŽCGO Kaštijun;
- Med eko servis d.o.o.

2.5.2. Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

- Istraživanje je provedeno u razdoblju između srpnja i rujna 2025. godine na ukupnom uzorku od 839 ispitanika (N=839);

Uzorak istraživanja stavova lokalnog stanovništva o razvoju turizma prema jedinicama lokalne samouprave	
Pula	421
Vodnjan	35
Fažana	81
Ližnjan	75
Marčana	60
Medulin	136
Južna Istra ukupno	808
Ostale destinacije*	31
Sveukupno	839

Izvor: Izrađivači

* U istraživanje je uključen i dio ispitanika koji ima nekretnine na projektnom području, ali ima prebivalište drugdje u Republici Hrvatskoj

- Lokalni stanovnici općenito nisu zadovoljni stanjem razvoja turizma na projektnom području (pitanje A1) te prosječna dodijeljena ocjena iznosi 2,55 (od 1 potpuno nezadovoljni, do 5 potpuno zadovoljni). Bitne su razlike u zadovoljstvu među stanovnicima različitih jedinica lokalne samouprave, pri čemu su prema donjoj tablici najzadovoljniji stanovnici Općine Fažana, a najmanje zadovoljni stanovnici Grada Pule:

Prosječna ocjena zadovoljstva ispitanika stanjem razvoja turizma na projektnom području prema JLS	
Pula	2,40
Vodnjan	2,69
Fažana	3,19
Ližnjan	2,61
Marčana	2,63
Medulin	2,53
Ispitanici s boravištem van JI	3,03
Sveukupno	2,57

Izvor: Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

- Zadovoljstvo razvojem turizma ne pokazuje značajnu ovisnost o sociodemografskim varijablama poput spola, dobne skupine, obrazovanja ili mjesečnih prihoda;
- Za 65% ispitanika turizam je glavni ili dodatni izvor prihoda (pitanje A2). Oni su i stanje razvoja ocijenili povoljnijim s prosječnom ocjenom od 2,85, dok su oni koji od turizma nemaju koristi dali prosječnu ocjenu od tek 2.04;
- 56,9% ispitanika smatra da turizam pomaže u održanju ili podizanju kvalitete života (pitanje B1) i taj je udjel natpolovičan svugdje osim u Puli, gdje isto smatra 49,9% ispitanika. Životom u destinaciji (pitanje B2) zadovoljno je 54% ispitanika, gdje je i ovaj omjer manji od polovine jedino u Puli te jednak točno 50% u Marčani;
- Na pitanja vezana uz pozitivan i negativan utjecaj turizma na identitet mjesta (C1 i C2), nešto više ispitanika smatra da je on više pozitivan nego negativan u Vodnjanu, Ližnjanu i Marčani, te da je više

negativan nego pozitivan u Puli (negativan saldo od više od 15%) i i Medulinu (negativan saldo iznad 30%), dok je u Fažani udio onih koji smatraju da je pozitivan jednak udjelu onih koji misle da je pozitivan te je saldo nula;

- 58% ispitanika smatra da zbog pretvaranja stanova i kuća u turističke apartmane i kuće za odmor život u mjestu postaje lošiji ili puno lošiji, pri čemu je ovaj postotak najveći u Puli i Medulinu (iznad 60%), a najmanji u Marčani (33%) i Vodnjanu (42%) te nešto ispod 50% u ostalim jedinicama lokalne samouprave;
- 66% ispitanika smatra da neprimjereno odlaganje otpada tijekom turističke sezone predstavlja veliki problem i taj stav ima natpolovičan udio ispitanika u svim jedinicama lokalne samouprave;
- 63% ispitanika smatra da gužva u prometu tijekom turističke sezone predstavlja veliki problem s tim da takav stav podržava 70% ili više ispitanika u Puli i Medulinu, 64% u Fažani, ali ispod polovičan broj ispitanika u drugim jedinicama lokalne samouprave, a najmanje u Marčani (30%);
- Detaljniji prikaz odgovora na pitanja dan je u poglavljima Izračun obaveznih indikatora održivosti (indikator ZL-2), Izračun specifičnih indikatora održivosti (SZL-1 i SZL-3) te obaveznih indikatora prihvatnog kapaciteta (PH-1 do PH-8).

2.5.3. Istraživanje turista i dnevnih posjetitelja

- Istraživanje je provela agencija IPSOS d.o.o. metodom lice u lice u razdoblju između svibnja i rujna 2025. godine metodom na ukupnom uzorku od 306 turista u komercijalnom smještaju i 103 jednodnevna posjetitelja. Uzorak je sukladno pravilnicima i smjernicama MINTS-a bio stratificiran prema tipovima smještajnih kapaciteta prema udjelu ostvarenih noćenja u 2024. godini;

Uzorak istraživanja turista i jednodnevnih posjetitelja prema jedinicama lokalne samouprave	
Pula	124
Vodnjan	45
Fažana	62
Ližnjan	44
Marčana	34
Medulin	100
Južna Istra ukupno	409

Izvor: IPSOS d.o.o.

- Turisti i jednodnevni posjetitelji su posjet području (pitanja A1. Koliko ste zadovoljni svojim cjelokupnim boravkom u ovoj destinaciji?; A2 U kojoj mjeri je boravak u ovoj destinaciji ispunio Vaša očekivanja?; A3. Kako biste ocijenili svoj boravak u ovoj destinaciji?) ocijenili prosječnim ocjenama od oko 5 (ocjene od 1 do 7), što dovodi do sljedeće prosječnih ocjena i preporuka (Pitanje: B1 Koliko je vjerojatno da biste destinaciju preporučili drugima) prema jedinicama lokalne samouprave:

	ukupno Ispitanika	A1 - prosječna vrijednost	A2 - prosječna vrijednost	A3 - prosječna vrijednost	Index zadovoljstva = (A1+A2+A3- 3)/18*100	promotori (%) - B1 odgovori 9 i 10 u odnosu na ukupno	odgovaratelji (%) - B1 odgovori od 0 do 6 u odnosu na ukupno	% neto spremnost za preporuku (B1- B2)
Pula	124	5,60	5,20	5,20	72,2	25,8%	8,1%	17,7%
Vodnjan	45	5,30	4,90	5,00	67,8	20,0%	22,2%	-2,2%
Fažana	62	5,20	4,80	4,70	65,0	27,4%	22,6%	4,8%
Ližnjan	44	5,50	4,90	4,70	67,2	31,8%	31,8%	0,0%
Marčana	34	5,40	5,00	4,80	67,8	17,6%	20,6%	-3,0%
Medulin	100	5,50	4,80	4,70	66,7	40,0%	27,0%	13,0%
Južna Istra ukupno	409	5,45	4,96	4,89	68,4	28,9%	20,0%	8,9%

Izvor: Istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja

- Iz tablice je vidljivo da je Pula najbolje ocijenjena destinacija i s najvećom spremnosti posjetitelja za preporuku, pri čemu nema velike razlike u ocjeni ostalih destinacija, ali još samo Medulin ima dvoznamenkast postotak posjetitelja koji su spremni preporučiti destinaciju. Vodnjan i Marčana imaju negativnu, a Ližnjan neutralnu spremnost posjetitelja za preporuku;
- Talijani su u prosjeku najzadovoljniji posjetom i najspremniji za preporuku, a domaće i slovensko tržište najmanje zadovoljni posjetom, iako razlike u ocjenama nisu velike. Isto se ne reflektira na spremnost za preporuku, međutim je ista najmanja kod njemačkog tržišta kod kojeg je neto spremnost za preporuku najmanja s -25,5%, dok je kod Talijana pozitivna s 30,8%;
- Najzadovoljniji su posjetitelji u lipnju, a najmanje zadovoljni oni u kolovozu, ali su i ovdje razlike u ocjenama u različitim mjesecima razmjerno male;
- Pitanja vezana uz prihvatni kapacitet pokazuju da turisti nemaju bitnijih zamjerki na kritične destinacijske elemente koje percipiraju stanovnici (buka, gužva, promet), ali i da je zadovoljstvo uređenosti destinacije umjereno. Valja istaknuti da su kod kritičnih elemenata destinacije manje zadovoljni hrvatski i slovenski posjetitelji, dok Nijemci daju slabije ocjene vezane uz uređenost destinacije;
- Male su razlike među odgovorima ispitanika prema tipu smještaja u kojem su odsjeli. Primjećuje se tek nešto manje zadovoljstvo hotelskih gostiju ukupnim boravkom, izgledom i atrakcijama u destinaciji (vjerojatno zbog većih očekivanja koja proizlaze iz veće potrošačke moći), kao i manje zadovoljstvo gostiju privatnog smještaja stanjem u prometu (očekivano zbog ograničenih mogućnosti parkinga za dio ovih gostiju). Gosti kampova najzadovoljniji su gosti, ali su sve navedene razlike male i u okviru statističke pogreške;
- Detaljniji prikaz odgovora na pitanja dan je u poglavljima Izračun obaveznih indikatora održivosti (indikator ZT-1) te obaveznih indikatora prihvatnog kapaciteta (PH-1 do PH-6).

2.5.4. Opći rezultati vezani uz klaster Južne Istre

Sljedeći su stavovi dionika oko glavnih aspekata turističkog razvoja Južne Istre:

- Dionici sadašnjem stanju razvoja turizma na području Južne Istre daju prosječnu ocjenu od 2,88** (niti zadovoljni, niti nezadovoljni) te su složni da Južna Istra s obzirom na raspoložive resurse **tek djelomično ostvaruje svoje potencijale u turizmu;**

- Pozvani da ocijene glavne elemente turističkog lanca vrijednosti područja ocjenama od 1 do 5, dionici su dali sljedeće prosječne rezultate:

- Ključni stavovi dionika o sadašnjem lancu vrijednosti destinacije prema gornjoj slici su sljedeći:
  - Dionici smatraju da smještaja ima dovoljno, ali je ocjena kvalitete smještajne ponude bitno slabija;
  - Ugostiteljska ponuda ocijenjena je slabijom od ponude smještaja, osobito u segmentu kvalitete;
  - Usprkos prethodnoj analizi dostupnog prostora plaža, dionici taj segment ocjenjuju nadprosječnim u odnosu na ostale elemente, no suglasni su da je potreban dalji rad na kvaliteti i ponudi na plažama;
  - Dionici potencijal prirodnih atrakcija na području Južne Istre ocjenjuju nadprosječnim u odnosu na ostale elemente, no stava su da su iskorištenost i opremljenost prirodnih atrakcija najslabiji element ukupnog lanca vrijednosti s prosječnom ocjenom od 2,5;
  - Bitno je bolja ocjena stanja kulturnih atrakcija, ali je i ovdje potencijal ocijenjen bitno boljim od opremljenosti i iskorištenosti. Važan je nalaz da dionici potencijal kulturnih atrakcija ocjenjuju boljim od potencijala prirodnih atrakcija što je svojevrsan zaokret prema dosadašnjim dioničkim percepcijama resursne osnove i povezanim prioritetima turističkog razvoja;
  - U dijelu koji se tiče upravljanja i marketinga, dionici su u prosjeku zadovoljni s elementima marketinga i upravljačkih procesa, međutim problematičan smatraju segment ljudskih resursa, poglavito njihove brojnosti i znanja.
- Kao planske prioritete u sljedećem razdoblju, dionici dominantno prepoznaju izgradnju parking garaža u destinacijama i povećanje broja avio linija,** dok više od polovine svih dionika smatra da je potrebno uvoditi sustave kontrole kvalitete u smještaju i ugostiteljstvu;
- Više od polovine ispitanih dionika smatra da je **jedan od proizvodnih prioriteta razvoj kratkih odmora vezanih uz kulturu,** njih polovina smatra da je prioritet **osnovna vrijednost proizvoda sunca i mora** (smještaj, plaže, aktivnosti uz more i na moru, pomorska mobilnost). Više od četvrtine odgovora svih ispitanih dionika dobili su još i razvoj kratkih odmora vezanih uz gastronomiju te razvoj proizvoda specijalnih interesa vezanih uz prirodu;

- Više od polovine svih ispitanika smatra **opće uređenje estetike prostora prioritarnim programom konkurentnosti u turizmu**, a njih polovina smatra da je to **stavljanje pod kontrolu daljeg razvoja privatnog smještaja**. Nešto ispod polovine svih dionika smatra da prema prioritetu u konkurentnosti slijede razvoj turističke infrastrukture vezane uz dostupnost (pješačke i biciklističke staze, privezišta), izgradnja poljoprivredno-gastronomskog brenda klastera s jasnim kriterijima kvalitete (od poljoprivredne proizvodnje do ponude u restoranima) te jačanje i regulacija pomorske mobilnosti / prijevoza;
- **Dionici visokom većinom smatraju da su ključni privatni projekti budućnosti vezani uz razvoj turistički manje razvijenih pomorskih dijelova klastera (Ližnjan / Marčana) prema principima turističkih naselja nove generacije**, a nešto manje od pola dionika smatra da je to još i privođenje neaktivne imovine svrsi (što se prije svega odnosi na imovinu društva Brijuni Riviera);
- Dionici su visoko suglasni da **Južna Istra treba ostati planski i projektno udruženo područje šest turističkih zajednica** kao i dosad.

2.5.5. Ostala opredjeljenja dionika

- Predstavnici Grada Pule ističu kako su u tijeku brojne planske inicijative vezane uz promet i bolju integraciju turističkih sadržaja čija se realizacija očekuje u sljedećih deset godina. Riječ je o novom prometnom rješenju centra Pule s proširenjem pješačke staze, izgradnji parking struktura na rubnim dijelovima Grada s prijevoznim rješenjima prema centru, te dovršetku trenutnih projektnih inicijativa Arheološkog muzeja;
- Grad Vodnjan ističe probleme ilegalne izgradnje u priobalnom području Grada, dok su razvojni interesi usmjereni na razvoj proizvoda vezanih uz poljoprivredu i gastronomiju;
- Općina Medulin ističe prioritete u izgradnji pješačkih i biciklističkih staza te rješavanja probleme vodoopskrbe i sustava odvodnje oborinskih voda na području cijele Općine. Kao najpogođeniji, posebno ističu problem neugodnih mirisa vezan uz Kaštijun i apeliraju na hitno rješavanje problema;
- U općini Fažana prepoznaju razvojne prioritete u unaprjeđenju cestovnog prometa (prioritet izgradnje cestovne zaobilaznice Fažane zbog velikih gužvi u turističkoj sezoni) i rješavanje problema prometa u mirovanju. Ističe se i problem jednodnevnih posjetitelja NP Brijuni koji dodatno povećava prometne gužve, promet u mirovanju i povećava količinu otpada. Kao poseban problem u Općini naglašavaju sporu Internet mrežu u ljetnim mjesecima. Dodatno, smatraju da je uređenje opće estetike sljedeći prioritet za njihovu jedinicu lokalne samouprave;
- Općina Ližnjan ističe problem rješavanja turističkih zona, prije svega zone Marlera i golf projekta koji duže vrijeme ne nalazi investitora zbog dvojbene financijske održivosti projekta, a koji Općini ograničava otvaranje daljih turističkih zona za koje je veća vjerojatnost investicijskog interesa. Razmatra se ideja konverzije zone Marlera u T3 zonu. Prioritetima se prepoznaje i izgradnja cestovnog pristupa plažama na području Općine te projekti povezanosti pješačkim i biciklističkim stazama. U Općini je i posebno izražen problem ilegalno izgrađenih objekata, ičlegalnog iznajmljivanja objekata nekomercijalnog smještaja, kampiranje na crno
- Općina Marčana ima složenu situaciju trenutnih gospodarskih subjekata prisutnih u najatraktivnijem obalnom dijelu Općine (Duga Uvala). Ključnim problemima prepoznaju se bespravna gradnja i ilegalno iznajmljivanje. Koncept daljeg turističkog razvoja vidi u razvoju održivih smještajnih koncepata poput

kampova i glampinga, nasuprot hotelima i turističkim naseljima. Zbog značajnih poljoprivrednih površina u državnom vlasništvu na području općine, veliki je interes za raspisom programa raspolaganja istim zemljištem;

- Predstavnici JU NP Brijuni ističu kontinuirane projekte poboljšanja kvalitete smještajnih kapaciteta u posljednjih 10 godina te novine u modelima posjećivanja. Također, ukazuju na promjene uzrokovane zatopljenjem (povećanje temperature mora, nedostatak velikih ribi i periski). Kao glavni cilj u obzoru plana upravljanja destinacijom ističu pronalaženje linija financiranja za ključne projekte obnove Kupelwieserove vile i izgradnje zimskog bazena;
- Predstavnici JU Kamenjak kao prvi prioritet ističu nalaženje rješenja za ekološki prihvatljivo asfaltiranje glavnih prometnih pravaca na području Kamenjaka u skladu sa svim važećim aktima prostornog planiranja. Ostali glavni projekti za sljedeće plansko razdoblje su izgradnja centra za posjetitelje i iznalaženje učinkovitog mehanizma rješavanja problema divljih sidrišta;
- Predstavnici JU Natura Histrica ističu probleme ilegalnog i nepravilnog odlaganja otpada (posebno uključujući građevinski otpad) te dohranjivanja (nasipanja) plaža. Iako su jedinice lokalne samouprave prema zakonu dužne zbrinjavati ilegalna odlagališta, isto postaje izniman izazov pri postojećem intenzitetu turizma, povećanju životnog standarda i dalje izgradnje, a poseban problem ilegalnih odlagališta je, osim onečišćenja okoliša i prirode, povećanje opasnosti od požara. Sa stanovišta ugroze staništa u podmorju i priobalju upitna je današnja zakonska osnova vezana uz dohranjivanje plaža, a niti ona se ne kontrolira na odgovarajući način. Nasipavanje plaza prakticiraju razni dionici (javni i privatni, manji i veći, uglavnom koncesionari plaza). Što se tiče dalje vizije razvoja turizma, predstavnici JU Natura Histrica smatraju da je jedino moguće opredjeljenje kvaliteta iznad kvantitete te da danas uglavnom deklarativno opredjeljenje prema zaštiti prirode mora dobiti stroži planski i regulatorni okvir;
- Arena Hospitality Group d.d. kao glavni problem za vlastito poslovanje vidi u poslovnom stanju Zračne luke, odnosno gubitka autentičnosti centra Grada Pule. Napominju da poduzeće nastavlja s podizanjem kvalitete kapaciteta gdje je prvi prioritet završiti s podizanjem kvalitete kamping kapaciteta, nakon čega slijedi unaprjeđenje fiksnih kapaciteta u zonama Verudela i Zlatne Stijene;
- Valamar d.d. također ističe problem poslovanja Zračne luke koji vidi kao problem od županijske važnosti. Kao dionik područja sudjeluje kao vlasnik i operator Campinga Brioni na Puntičeli za kojeg su trenutno u procesu razrade planova unaprjeđenja i otklanjanja infrastrukturnih barijera za realizaciju;
- Predstavnici društva Tehnomont d.o.o. (Marina Veruda) izvješćuju o stabilnom poslovanju i stanju nautičkog proizvoda. Dalje aktivnosti usmjerene su na praćenje tržišnih trendova u povećanju širine plovila, novim punionicama za električna vozila, odnosno dugoročnoj prilagodbi za prijem električnih plovila;
- Predstavnici društva Uniline d.o.o. naglasili su da je Istarska županija iz kuta promatranja agencijskog poslovanja u fazi stagnacije s naglašenim problemima stanja infrastrukture i održivosti. Prilike vide u poboljšanju javnog dužobalnog prometa te daljem jačanju lanca turističke vrijednosti u segmentima sporta, kulture te orijentaciji na različite tržišne segmente u razdobljima izvan glavne sezone;
- Na sličnom tragu je i viđenje predstavnika naselja Bi Village d.o.o. koji naglašavaju da su obitelji neupitan ciljani segment u glavnoj sezoni, no da je u vremenu pred i poslije sezone potreban rad na razvoju proizvoda, ali i razvoju promocije i prodaje s širom bazom tržišnih segmenata;

- Marina Ibacom d.o.o. iskazuje zadovoljstvo poslovanjem na lokacijama kojima dosad upravlja te pokazuje dalji interes za lokacije na istočnoj obali klastera, ovisno o promjeni prostorno-planskih uvjeta;
- Predstavnici društva Brijuni rivijera d.o.o. izvijestili su o aktivnostima vezanim uz lokacijama društva te o provedenim pripremnim radnjama. U obzoru ovog plana moguće je očekivati natječaj vezan uz lokaciju Hidrobaza, dok su ostale lokacije kojima društvo upravlja još u fazi pripreme;
- Predstavnici Zračne luke Pula obavijestili su o potrebi dogovora dionika Istarske županije oko daljeg razvoja Zračne luke te o početku dogovora s resornim Ministarstvom mora, prometa, veza i infrastrukture o proširenju uzletno-sletne piste;
- Udruga iznajmljivača Istarske županije zakonske izmjene vezane uz oporezivanje nekretnina, kao i izdvajanje kategorije domaćina smatra pozitivnima, ističući preostali problem inspekcije nekomercijalnog smještaja. Ukazuju na infrastrukturne probleme te posebno se osvrću na stanje prihvatnog kapaciteta za izdvojenu zonu Štinjan u pogledu prometa, prometa u mirovanju i vodoopskrbe ;
- Iz Vodovoda Pula – Labin najavili su ozbiljniji pristup pitanju ocjene realnog budućeg kapaciteta vodovoda u smislu priključivanja novih korisnika. Osvrnuli su se na Nacionalni akcijski plan vezan uz saniranje gubitaka u vodovodnom sustavu te istaknuli da je područje Južne Istre među onima u državi s najstarijim cijevima u sustavu i posljedično hitnom potrebom njihove zamjene. Također, postoji namjera vršenja dodatnih istraživanja vezanih uz kvalitetu vode zbog problema s cijevima, ali i dodavanjem aditiva na izvorištu/crpilištu Raša.
- Uz gore navedene razgovore, u okviru provođenja projekta obavljani su i razgovori s predstavnicima mjesnih odbora Grada Pule Centar, Monte Zaro, Arena, Štinjan i Stoja kao izdvojenih kritičnih točaka prihvatnog kapaciteta od strane Naručitelja, a njihov sadržaj obrađen je u poglavlju dokumenta koje se tiče izračuna prihvatnog kapaciteta područja.

2.6. Pristupačnost destinacije

- Na području Južne Istre sedam je plaža prilagođeno osobama s invaliditetom, tri na području Općine Fažana te po dvije na području Grada Pule i Općine Medulin:
  - Plaža Hidrobaza (Pula) – dvije rampe, kolica za more, toalet prilagođen osobama s invaliditetom i spasitelj;
  - Plaža Valkane (Pula) – plaži je moguće pristupiti putem rampe, ulazak u more je pomoću liftera, rampe i kolica za more, postoji toalet prilagođen osobama s invaliditetom te spasitelj;
  - Plaža Runke u Premanturi (Općina Medulin) – rampa s protukliznim pločama;
  - Plaža Pješćana Uvala (Općina Medulin) – rampa za osobe s invaliditetom;
  - Plaža Fažana sjever opremljena je rampama i sanitarnim čvorovima prilagođenima osobama s invaliditetom;
  - Plaža Dječje igralište (Općina Fažana) opremljena je rampama i sanitarnim čvorovima prilagođenima osobama s invaliditetom;

- Plaža Valbandon (Općina Fažana) opremljena je rampama i sanitarnim čvorovima prilagođenima osobama s invaliditetom.
- Prema podacima dostavljenim od strane turističkih zajednica s područja Južne Istre, na području Medulina i Pule nalaze se i ostale atrakcije i sadržaji pristupačni osobama s invaliditetom:
  - dva restorana na području Grada Pule i tri restorana na području Općine Medulin;
  - šest pristupačnih atrakcija na području Grada Pule i dvije na području Općine Medulin.
- Nadalje, na području Južne Istre niz je hotela i kafića pristupačno osobama s invaliditetom, a prvi vodič dostupnih sadržaja za osobama s invaliditetom s relevantnim informacijama za područje cijele Županije izrađen je 2012. godine;
- Također, sve kulturne institucije čiji je osnivač Grad Pula (Istarsko narodno kazalište - Gradsko kazalište Pula, Gradska knjižnica i čitaonica Pula te Pula film festival) imaju u potpunosti prilagođen pristup za osobe s invaliditetom;
- U Općini Fažana crkva sv. Kuzme i Damjana je opremljena rampom za osobe s invaliditetom, a staza Antonija Smareglie ima interpretaciju prilagođenu slabovidnim osobama;
- Pored toga, i niz ostalih kulturnih ustanova (npr. trenutno zatvoreni Arheološki muzej) imao je pristup prilagođen osobama s invaliditetom, kao i interpretaciju prilagođenu slabovidnim osobama te osobama s poteškoćama sa sluhom;
- Osobama s invaliditetom prilagođeni su svi autobusi u prometu poduzeća Pula Promet.

2.7. Organizacija i dostupnosti usluga u destinaciji (javne usluge i servisi)

- Dostupnost javnih usluga i servisa prije svega treba promatrati s aspekta najvećeg grada Pule, koji je ujedno i najveći grad i županijsko središte (uz Pazin) te su javni servisi i usluge primarno smješteni na području Pule;
- Ponuda **osnovnih uslužnih djelatnosti** je dostatna. Maloprodajna mreže trgovina robe široke potrošnje je dostatna na cijelom području Južne Istre te nema problema u opskrbi niti u vrhu turističke sezone. U Puli postoje dva tržna centra (Pula city mall i Max city) te tri tržnice (Centar, Veruda i eko tržnica na Šijani). Pored tržnica u drugim mjestima u klasteru postoje štandovi s domaćim voćem i povrćem, odnosno tržni dani organizirani jednom tjedno, osobito tijekom glavne turističke sezone. Nabava ostale robe također je dostupna, kao i usluge popravaka motornih vozila i bicikala te pranje vozila;
- Dostupnost **zdravstvenih usluga** može se ocijeniti povoljnom s obzirom da se na području Južne Istre nalazi Opća bolnica Pula koja je najveći pružatelj javnih zdravstvenih usluga na području Istarske županije. Uz nju, na području Grada Pule nalazi se i nekoliko specijaliziranih poliklinika (Peharec, Medico, Croatia, Pediatrica) od kojih potonje nude medicinske usluge turistima. U Puli je i dežurna ljekarna u kojoj je preuzimanje lijekova moguće 7 dana u tjednu 0-24. Na području Južne Istre organizirano je 10 turističkih ambulanti, pet u Puli, tri u Medulinu te dvije u Fažani. Na području klastera prisutan je značajan broj privatnih stomatoloških ordinacija koje su povijesno u velikoj mjeri bile orijentirane dentalnom turizmu, iako je potonji u manjem padu zbog smanjenja razlike u cijeni usluga u odnosu na zapadnu Europu, odnosno otkrivanja jeftinijih destinacija;

- Dostupnost **vjerskih objekata** na čitavom području klastera vrlo je dobra, dominira katolička baština s najvećim objektom crkve svetog Blaža u Vodnjanu, potom Katedralom Uznesenja Djevice Marije u Puli. Osim katoličkih crkvi, na području Južne Istre nalaze se još pravoslavna crkva Sv. Nikole te Islamski kulturni centar u Puli;
- Na području Južne Istre, a napose u Puli, postoje podružnice svih većih banaka u Hrvatskoj, a **mreža bankomata dostatne je gustoće**. U svim jedinicama lokalne samouprave postoje poštanski uredi i poštanski promet se uredno odvija;
- Od **sportske infrastrukture** valja izdvojiti dva nogometna stadiona u Puli te kompleks nogometnih terena za nogometne pripreme na području Medulina. U Puli se nalazi zatvoreni bazen, kao i sportska dvorana Mate Parlov s vanjskim igralištem;
- Pula je **sveučilišni grad** s nekoliko srednjih škola (uključujući tri smjera gimnazije), a cijelo je područje adekvatno pokriveno osnovnim školama;
- **Javne prostore i površine** održavaju komunalna poduzeća, od kojih je najveće Pula Herculanea. Stanje održavanja je zadovoljavajuće, iako treba uzeti u obzir da zelenih površina ima razmjerno mnogo te da su ista komunalna poduzeća istovremeno zadužena i za otpad, tako da je potreba za ljudskim i materijalnim resursima, osobito u vrijeme turističke sezone, velika;
- **Javne i žurne službe** funkcioniraju bez većih problema te je opća sigurnost na području razmjerno dobra. Jedinu iznimku čini nadzor prometa na moru, gdje lučka kapetanija nema dovoljno resursa. Međutim, promet na moru i dalje se odvija bez većih zabilježenih incidenata.

2.8. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala

Starosna struktura stanovništva Južne Istre u usporedbi s Republikom Hrvatskom i Istarskom županijom												
	Ukupno	0 – 6 godina	0 – 14 godina	0 – 17 godina	0 – 19 godina	Radno sposobno stanovništvo (15 – 64 godine)	60 i više godina	65 i više godina	75 i više godina	Prosječna starost	Indeks starenja	Koeficijent starosti
RH	3.871.833	245.699	552.416	666.876	741.145	2.450.178	1.157.590	869.239	361.521	44,3	156,2	29,9
IŽ	195.237	11.461	26.035	31.127	34.235	122.043	62.793	47.159	19.533	45,8	183,4	32,2
Pula	52.220	2.775	6.580	7.954	8.764	32.502	16.979	13.138	5.874	46,4	193,7	32,5
Vodnjan	5.838	381	903	1.088	1.183	3.605	1.839	1.330	459	44,4	155,5	31,5
Fažana	3.463	182	455	541	583	2.055	1.233	953	372	47,1	211,5	35,6
Ližnjan	4.087	242	565	697	771	2.601	1.259	921	356	44,8	163,3	30,8
Marčana	4.250	233	544	674	748	2.635	1.402	1.071	470	46,3	187,4	33,0
Medulin	6.552	345	835	1.009	1.128	3.841	2.390	1.876	731	47,5	211,9	36,5
IJ Ukupno	76.410	4.158	9.882	11.963	13.177	47.239	25.102	19.289	8.262	46,3	190,5	32,9

Izvor: DZS, popis stanovništva 2021. godine

- Broj stanovnika Južne Istre se između dva popisa stanovništva (2011. i 2021. godine) smanjio za 6,7%, prvenstveno zbog velikog smanjenja broja stanovnika u najvećem gradu Puli;
- Iako je cjelokupno područje Istarske županije u negativnom demografskom trendu, demografski je pad područja Južne Istre brži u odnosu na županijski prosjek;

- Vrijednosti indeksa starenja (postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0 – 19 godina) te koeficijenta starosti (postotni udio osoba starih 60 i više godina u ukupnom stanovništvu) su nepovoljnije u odnosu na nacionalni i županijski prosjek. Kako se smatra da je društvo ušlo u proces starenja kada je indeks starenja veći od 40, a koeficijent starosti veći od 12, stanovništvo Istarske županije, Republike Hrvatske i Južne Istre stari razmjerno velikom brzinom, koja je u Južnoj Istri najveća u odnosu na tri promatrana područja;
- Direktna posljedica ovog trenda je da će do kraja ove dekade s tržišta rada Južne Istre otići nešto više od 5.800 radno sposobnih (razlika sadašnjeg kontingenta starijih od 60 i starijih od 65), a doći tek nešto manje od 3.300 novih radno sposobnih (razlika kontingenata 0-19 i 0-14 godina). Neovisno kako promatrali kontingente i u kojem vremenskom razdoblju, za svakog novo pridošlog u radni kontingent, iz njega izlazi 1,76 radnika. Ukoliko se postojeći trendovi prirodnog prirasta nastave, ovaj će se omjer samo pogoršavati;
- Obrazovna struktura područja nešto je povoljnija u odnosu na nacionalni i županijski prosjek. Udio visokoobrazovanih u populaciji starijih od 15 godina iznosi 27,4% i iznad je nacionalnog (24,1%) i županijskog prosjeka (23,9%), prije svega zbog visokih udjela visokoobrazovanih u Medulinu, Puli i Fažani. Očekivano, taj je udio najmanji u poljoprivredi orijentiranim Vodnjanu i Marčani;

Nezaposlenost u 2024. godini na području Južne Istre			
JLS	Broj zaposlenih	Broj nezaposlenih u vršnom mjesecu (kolovoz)	Nezaposlenost (%)
Pula	14.181	778	5,2%
Medulin	1.322	64	4,6%
Vodnjan	2.287	75	3,2%
Ližnjan	573	56	8,9%
Marčana	378	43	10,2%
Fažana	623	22	3,4%
Ukupno	19.364	1.038	5,1%

Izvor: FINA, Hrvatski zavod za zapošljavanje

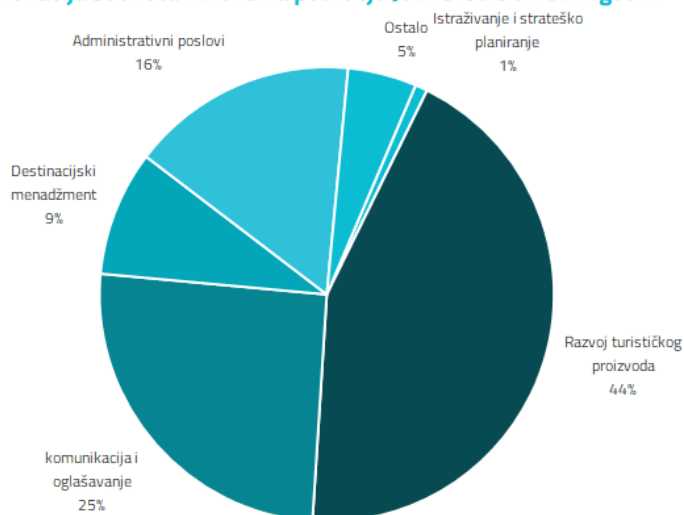
- Stopa nezaposlenosti u 2024. godini (kolovoz) iznosi nešto više od 5% uz značajnu varijaciju među jedinicama lokalne samouprave te je najniža u Vodnjanu i Fažani, a najviša u Marčani i Ližnjanu. U svakom slučaju ukupan broj registriranih nezaposlenih ne može biti izvor za sve sadašnje i buduće potrebe za radom na projektnom području;
- Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2024. godini je za cijelo područje Istarske županije zaprimljeno 27.772 zahtjeva za boravak i rad stranih radnika, od čega je odobreno njih 24.218. Prema podacima MUP-a za isto razdoblje, 7.150 dozvola odnosilo se na područje Južne Istre. Istarska županija prednjači po broju odobrenih dozvola (ispred Zagreba i Splitsko-dalmatinske županije). Iako je i dalje visok broj radnika iz Srbije i BiH, njihov broj se postepeno smanjuje (vjerojatno zbog iscrpljivanja demografskog bazena tih država), udio radnika iz Nepala stagnira, iz Bangladeša pada, dok raste broj onih iz Sjeverne Makedonije, Filipina i Indije. U strukturi radnih mjesta, većina se odnosi na radna mjesta u turizmu i ugostiteljstvu, odnosno u građevinarstvu;
- Prema izvještajima HZZ-a, nakon višegodišnjeg brzog porasta, broj zahtjeva za dozvolama stranih radnika se u prva tri mjeseca 2025. povećao za 10% odnosu na isto razdoblje 2024. što ukazuje na pad dosadašnjih stopa rasta;

- Prema dokumentu *Ocjena stanja i trendova održivosti turizma Istarske županije* iz 2024. godine koji se poziva na ranije ocjene HZZ, poseban problem predstavlja i dalje slaba mogućnost zadržavanja stranih radnika, gdje samo njih oko 20% produkuje prvu radnu dozvolu (izdaje se na 6 mjeseci), a ostali traže način rad nastaviti u bogatijim državama Zapadne Europe;
- Prema izvješćima Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, općenito opada interes za sastavnicama iz područja društvenih i humanističkih znanosti (koje uključuje i ekonomiju i turizam), a raste prije svega u STEM području;
- Konačno, stanje raspoloživosti ljudskih potencijala za turizam, ali i ostale djelatnosti, nije dobro, što je slučaj i na nacionalnoj razini. S obzirom na postojeće stanje prirodnog prirasta i potrebno vrijeme za bitniji utjecaj na ukupnu demografiju čak i u slučaju da se on brzo poboljša, za područje ukupne Istarske županije potreban je dugoročan plan upravljanja imigracijama. Sadašnji proces palijativnog upravljanja imigracijom, gdje se radna struktura mijenja praktično svake godine, suboptimalna je za potrebni razvoj kvalitete turističke usluge.

2.9. Analiza komunikacijskih aktivnosti

- Područje Južne Istre uključuje šest jedinica lokalne samouprave te isto toliko turističkih zajednica. One su projektno udružene u klaster turističkih zajednica Južne Istre. Zajednički zadaci prije svega uključuju strateško planiranje, zajedničke inicijative u razvoju proizvoda te zajedničke marketinške inicijative;
- Slijedom aktivnosti i projekata zacrtanih postojećom Strategijom i operativnim programom rada TZ Južne Istre do 2027. godine, postavljena je zajednička web platforma www.southistria.com koja funkcionira kao središnji turistički portal područja sa svim relevantnim informacijama i poveznicama na šest turističkih zajednica;
- Sukladno istom dokumentu, napravljeni su i iskoraci vezani uz kvalitetu online prezentacijskih sadržaja te snažnije marketinško oblikovanje proizvoda kratkih odmora;
- Ukupan godišnji budžet svih 6 turističkih zajednica je u 2024. godini iznosio 5,66 milijuna EUR. S obzirom na razlike u smještajnom kontingentu te posljedično ostvarenom turističkom prometu, velike su razlike i u godišnjim budžetima šest turističkih zajednica. TZ Pula i TZ Medulin zajedno čine gotovo tri četvrtine budžeta, a priroda li im se i TZ Fažana, taj se udio penje na 87% ukupnog budžeta.

Alokacija budžeta TZ-ova na području Južne Istre u 2024. godini

Izvor: Izvještaji o izvršenju programa rada TZ-ova Južne Istre za 2024. godinu

- Turističke zajednice najveći dio budžeta troše na razvoj turističkog proizvoda (stavka „Dizajn vrijednosti“), a unutar te kategorije visoko prevladava podrška turističkim događanjima. Isto je očekivano ako se zna da prema relevantnom zakonodavstvu turističke zajednice ne mogu direktno ulagati u projekte izgradnje te im u razvoju proizvoda preostaju (meke) marketinške aktivnosti, odnosno podrška događanjima;
- Primjetan je trend sve većeg podržavanja događanja izvan glavne sezone, odnosno onih koji generiraju noćenja (glavni motiv dolaska), također sukladno važećoj Strategiji te je za isto uspostavljeno adekvatno praćenje. Međutim, područje Južne Istre još uvijek ima dijelom neuravnotežen lanac vrijednosti u kojem u glavnoj sezoni manjka zabavnih sadržaja, što su turističke zajednice prisiljene premostiti podržavanjem događanja zabavnog karaktera u glavnoj sezoni;
- Komunikacija i oglašavanje su u 2024. konzumirale oko četvrtinu ukupnih budžeta turističkih zajednica na području Južne Istre. Ovo se prije svega odnosi na online prezentaciju i komunikaciju, odnosno na promociju onih turističkih proizvoda koji nisu prepoznati kao ključni od strane TZ Istarske županije. S obzirom na relativnu snagu, ali zakonom zadane zadaće različitih jedinica u sustavu turističkih zajednica Republike Hrvatske, intenzivniji i proaktivni marketing i promocija prema stranim tržištima primarni su zadatak Glavnog ureda HTZ i županijskih turističkih zajednica te je ovakva pozicija očekivana;
- U sljedećem razdoblju glavni komunikacijski cilj područja bit će dalji napredak u marketinškom oblikovanju i promociji turističkih proizvoda kratkih odmora, proizvoda sporta i aktivnosti te posebnih interesa, održavati postojeći model online prezentacije, prije svega pravovremeno marketinški uobličavati novoizgrađene elemente turističke infrastrukture, poboljšanja u svim elementima turističkog lanca vrijednosti te unaprjeđivati strukturu marketinških sadržaja sukladno brzo mijenjajućim zahtjevima suvremene turističke potražnje.

2.10. Analiza konkurencije

- Turističku konkurenciju Južne Istre nužno je promatrati prema glavnim turističkim proizvodnim linijama područja, odnosno glavna ciljna tržišta:
  - Sunce i more – konkurenciju čini praktično cijeli Mediteran. Ako se s obzirom na sadašnje udjele gostiju prema načinu dolaska u Južnu Istru konkurentski krug suzi na dominantno cestovne destinacije, kao konkurenciju može se promatrati sjeverne dijelove Jadrana (zaključno s Dalmacijom na istočnoj obali, ali i talijanski dio Jadrana);
  - Kratki odmori – konkurenciju čini izuzetno širok krug turističkih destinacija te je kod ovog proizvoda daleko važnije djelovati u smjeru poboljšanja atrakcijske strukture, nego proučavanja konkurentskog djelovanja i strategija. Stoga nema osobitog smisla proučavati specifičnu konkurenciju i konkurentsku poziciju Južne Istre u okviru ovog proizvoda jer je ista preširoka;
  - Proizvod sportskih priprema – mediteranske države u kojima je klima zimi (u najčešće doba priprema) dovoljno povoljna za boravak na otvorenom, održavanje priprema i pripremnih utakmica.
- Proizvod sunca i mora je od početka razvoja organiziranog turizma jedan od turističkih proizvoda s najvećom i najstabilnijom potražnjom. Tradicionalno najsnažniji ponuđači u Europi su Španjolska, Italija i Grčka. Konkurentska pozicija Južne Istre (ali i ostatka hrvatske obale) se razlikuje od konkurenata na zapadnom Mediteranu u sljedećem:
  - Smještajnoj strukturi u kojoj je u odnosu na konkurente daleko više privatnog smještaja, a malo hotela;
  - Znatno većem udjelu kampova u smještajnoj strukturi, zbog razmjerno povoljnog cestovnog pristupa tržištima Srednje i dijela Zapadne Europe u kojima postoji značajno tržište potražnje za kampovima. Valja naglasiti i da je kamping tržište specifično u odnosu na ostale države Europe zbog visokog udjela velikih poduzeća na strani ponude, dok su u drugim državama kampovi u pravilu u vlasništvu obitelji i/ili malih poduzeća;
  - Razmjerno slabom ostatku lanca vrijednosti s obzirom da je godinama nekretninska komponenta smještaja bila porezno opterećena daleko manje od praktično bilo koje gospodarske aktivnosti te poduzetnici nisu imali adekvatan interes baviti se drugim elementima lanca vrijednosti.
- Problem Južne Istre u odnosu na druga područja obale (npr. Zadar, Split, Dubrovnik) je i u zračnoj luci koja nije profunkcionirala na stabilnim volumenima koji imaju navedene destinacije. Manjkavost u odnosu na vodeće istarske destinacije je smještajna struktura s malo hotela u odnosu i na hrvatske prilike te još uvijek simboličan udio hotela najviše kategorije u ukupnoj hotelskoj strukturi;
- U mediteranskom konkurentskom krugu novost je snažan investicijski zamah na albanskoj obali praćen intenzivnim donorskim aktivnostima (EBRD, UNDP, Svjetska banka). Nije za očekivati da će se albanska obala brzo moći pozicionirati na razini kvalitetnijih istarskih destinacija (uključujući i Južnu Istru), ali je svakako za očekivati da može uzeti značajan dio tržišta manje platežne moći;
- Južna Istra je, kao i ostatak Istarske županije, iskoristila uska grla u avio industriji po neposrednom izlasku iz vremena pandemija COVID-19 te je uspjela unaprijediti tržišnu poziciju i povećati cijene u uvjetima kada su avio destinacije bile ograničeno dostupne zbog manjka zrakoplova na tržištu;
- Međutim, ta se situacija u 2024., a pogotovo 2025. počela mijenjati te je stupanj konkurencije povećan;

- Uz to, dolazi i do značajnih zaokreta na tržištu proizvoda sunca i mora te brojne vodeće države Europe u proizvodnji sunca i mora i njihove destinacije prijavljuju značajan pad prosječne potrošnje i to prije svega vanpansionske u segmentu restorana i kafića. Trend se dominantno pripisuje:
  - Globalnoj geopolitičkoj nesigurnosti (ratovi u Ukrajini i Palestini, nova carinska politika SAD s neizvjesnim ekonomskim posljedicama);
  - smjeni generacijskih segmenata gdje generacije baby boomera i manje generacijske kohorte generacije X smjenjuju generacije Y i Z koje su manje sklone hedonizmu te se očekuje da je riječ o trajnom trendu u kojem će se udio vanpansionske potrošnje na hranu i piće smanjivati, a povećavati potrošnja vezana uz autentična iskustva;
- Isti je trend primjetan i u Hrvatskoj gdje se on spaja sa sljedeća četiri procesa:
  - Polako se istopio pozitivan trend ulaska Hrvatske u Europsku Uniju 2013. godine koji je donio snažan impuls rasta, a bio je podržan i bitnim unaprjeđenjem nacionalnog turističkog marketinga. Usporavanje je bilo vidljivo već 2019. godine, a pandemija COVID-19 je zbog specifičnosti hrvatskog turizma (puno kampova i privatnog smještaja, cestovni pristup glavnim tržištima) dodatno produljila pozitivan trend;
  - Povezano s prethodnim, krivulja proizvoda sunca i mora Hrvatske ukazuje na stagnaciju/saturaciju te novi Strateški i operativni marketinški plan Hrvatske do 2029. godine predviđa repozicioniranje;
  - Zbog prvog i drugog gore navedenog, osim gostiju koji ponavljaju dolazak (najčešći su u kampovima), Hrvatsku je na pozitivnom valu posjetio značajan kontingent gostiju s boljim primanjima koji u pravilu ne ponavlja često putovanja u jednu destinaciju (želi iskusiti što više destinacija). Njih u glavnoj sezoni polako zamjenjuju gosti nešto slabije platežne moći;
  - Cjenovna konkurentnost proizvoda sunca i mora u glavnoj sezoni je na cijeloj hrvatskoj obali, pa tako i u Južnoj Istri, prvo istopila prednost nad konkurentima zapadnog Mediterana, a polako postala i nekonkurentnija u odnosu na dobar dio konkurentskih destinacija.
- Kao zaključak evaluira se konkurentna pozicija Južne Istre u odnosu na konkurentne destinacije gdje ona treba iskoristiti sljedeće prednosti:
  - Razvedenost obale i raznolikost plaža (prednost prije svega u odnosu na konkurente na istarskoj obali);
  - Objektivna prednost po pitanju povijesti i kulturnoj ponudi i sadržajima.

Kako bi se anulirale sljedeće trenutne mane u odnosu na većinu konkurenata čije će unaprjeđenje zahtijevati vremenski rok duži od obzora ovog plana (2030.):

- Smještajna struktura (malo hotela, osobito visoke kvalitete);
- Ponuda „tipične“ mediteranske zabave;
- Komunalno uređenje (estetika prostora) zaostaje za istarskim, a osobito konkurentima sa zapadnog Mediterana.

3. IZRAČUN POKAZATELJA ODRŽIVOSTI DESTINACIJE

3.1. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti

3.1.1. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

ZL-1 - Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone

	A - Ukupan broj noćenja u vršnom mjesecu 2024. (kolovoz)	S - Broj stanovnika prema DZS iz 2023.*	ZL-1 = $A/(31*S/100)$
Pula	619.592	52.867	38
Vodnjan	125.056	6.003	67
Fažana	354.998	3.565	321
Ližnjan	134.237	4.384	99
Marčana	108.740	4.474	78
Medulin	902.563	7.380	395
Južna Istra ukupno	2.245.186	78.673	92

Izvori: eVisitor, DZS

ZL-2 - Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom - indikator ZL-2								
	ukupno ispitanika	ostvaruje korist od turizma			ne ostvaruje korist od turizma			% ukupno zadovoljnih
		zadovoljni	ostali	% zadovoljnih	zadovoljni	ostali	% zadovoljnih	
Pula	421	91	125	42,1%	32	173	15,6%	29,2%
Vodnjan	35	9	14	39,1%	1	11	8,3%	28,6%
Fažana	81	44	31	58,7%	2	4	33,3%	56,8%
Ližnjan	75	22	27	44,9%	5	21	19,2%	36,0%
Marčana	60	16	30	34,8%	1	13	7,1%	28,3%
Medulin	136	39	75	34,2%	4	20	16,7%	31,6%
Južna Istra ukupno	808	221	302	42,3%	45	242	15,7%	32,9%
Ostale destinacije	31	11	10	52,4%	4	6	40,0%	48,4%
Sveukupno	839	232	312	42,6%	49	248	16,5%	33,5%

Izvor: Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

3.1.2. Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom

ZT-1 - Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji

Zadovoljstvo posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji								
	ukupno ispitanika	A1 - prosječna vrijednost	A2 - prosječna vrijednost	A3 - prosječna vrijednost	Index zadovoljstva = $(A1+A2+A3-3)/18*100$	promotori (%) - B1 odgovori 9 i 10 u odnosu na ukupno	odgovaratelji (%) - B1 odgovori od 0 do 6 u odnosu na ukupno	% neto spremnost za preporuku (B1-B2)
Pula	124	5,60	5,20	5,20	72,2	25,8%	8,1%	17,7%
Vodnjan	45	5,30	4,90	5,00	67,8	20,0%	22,2%	-2,2%
Fažana	62	5,20	4,80	4,70	65,0	27,4%	22,6%	4,8%
Ližnjan	44	5,50	4,90	4,70	67,2	31,8%	31,8%	0,0%
Marčana	34	5,40	5,00	4,80	67,8	17,6%	20,6%	-3,0%
Medulin	100	5,50	4,80	4,70	66,7	40,0%	27,0%	13,0%
Južna Istra ukupno	409	5,45	4,96	4,89	68,4	28,9%	20,0%	8,9%

Izvor: Istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja

3.1.3. Pristupačnost destinacije

PD-1 - Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom

	Ukupan broj popisanih atrakcija	Broj atrakcija dostupnih osobama s invaliditetom	PD-1 - udio atrakcija dostupnih osobama s invaliditetom
Pula	12	6	50%
Vodnjan	36		0%
Fažana	11	2	18%
Ližnjan	2		0%
Marčana	16		0%
Medulin	13	2	15%
Južna Istra ukupno	90	10	11%

Izvori: TZ-ovi Južne Istre

3.1.4. Sigurnost destinacije

OP5 - Broj organiziranih turističkih ambulanti

	SD-1 - Broj organiziranih turističkih ambulanti temeljem posebnog zakona kojim se uređuje zdravstvena djelatnost
Pula	5
Vodnjan	
Fažana	2
Ližnjan	
Marčana	
Medulin	3
Južna Istra ukupno	10

Izvori: Jedinice lokalne samouprave Južne Istre

3.2. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti

3.2.1. Upravljanje vodnim resursima

UVR-1 - Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju)

	F1 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja u m ³	F2 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja u m ³	T1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja	T2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja	Broj stalnih stanovnika koji imaju pristup vodi	Potrošnja vode po noćenju turista = $(F2 \times N1 - F1 \times N2) / (T2 \times N1 - T1 \times N2)$	Potrošnja vode po noćenju stanovnika = $1/5 \times (T2 \times F1 - T1 \times F2) / (T2 \times N1 - T1 \times N2)$	UVR-1 - Omjer potrošnje vode po noćenju turista i stanovnika
Pula					52.867			
Vodnjan					6.003			
Fažana					3.565			
Ližnjan					4.384			
Marčana					4.474			
Medulin					7.380			
Južna Istra ukupno	309.195	748.109	22.046	2.245.186	78.673	0,20	0,12	1,58

Izvori: Vodovod Pula-Labin, eVisitor

3.2.2. Gospodarenje otpadom

GO-1 - Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone)

	F1 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone)	F2 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (tone)	T1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja	T2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja	S – Broj stalnih stanovnika u destinaciji	WTN - Količina otpada po noćenju turista = $(F2 \times N1 - N1 - T1 \times N2) / (T2 \times N1 - T1 \times N2)$	WRN - Količina otpada po noćenju stanovnika = $1/S \times (T2 \times F1 - T1 \times F2) / (T2 \times N1 - T1 \times N2)$	Količina otpada turista u mjesec dana - WT=WTN*T2	Količina otpada stanovnika u mjesec dana - WR=S*WRN*	GO-1 - Omjer stvaranja otpada po noćenju turista i stanovnika
Pula	1.873	2.641	8.408	619.592	52.867	0,00	0,00	778,57	1862,43	0,42
Vodnjan	194	385	638	125.056	6.003	0,00	0,00	191,98	193,02	0,99
Fažana	111	404	504	354.998	3.565	0,00	0,00	293,42	110,58	2,65
Ližnjan	71	213	605	134.237	4.384	0,00	0,00	142,64	70,36	2,03
Marčana	89	302	390	108.740	4.474	0,00	0,00	213,77	88,23	2,42
Medulin	298	1.165	11.501	902.563	7.380	0,00	0,00	877,54	286,96	3,06
Južna Istra ukupno	2.636	5.110	22.046	2.245.186	78.673	0,00	0,00	2497,89	2611,61	0,96

Izvori: Komunalna poduzeća za zbrinjavanje otpadom s područja Južne Istre

3.2.3. Zaštita bioraznolikosti

BR-1 - Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite)

POPIS ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH PODRUČJA JUŽNE ISTRE					
GRAD / OPĆINA	KATEGORIJA ZAŠTITE	PRIRODNO PODRUČJE (naziv)	POVRŠINA PRIRODNOG PODRUČJA u ha	UDIO U POVRŠINI JLS	UDIO u POVRŠINI JUŽNE ISTRE
PULA	nacionalni park	Nacionalni park Brijuni	3.400	63%	8%
	park-šuma	Šuma Busoler	22	0%	0%
	park-šuma	Šuma Šijana	153	3%	0%
MEDULIN	značajni krajobraz	područje Gornjeg Kamenjaka	366	11%	1%
	značajni krajobraz	područje Donjeg Kamenjaka i medulinski arhipelag	424	12%	1%
	park-šuma	poluotok Kašteja, Medulin	34	1%	0%
	park-šuma	Brdo Soline, Vinkuran	32	1%	0%
VODNJAN	posebni rezervat, paleontolški	područje Datule, Barbariga	425	4%	1%
LIŽNJAN					
MARČANA					
FAŽANA					

Izvor: Bioportal, jedinice lokalne samouprave Južne Istre

Udjeli zaštićenih područja prirode u površinama jedinica lokalne samouprave Južne Istre i ukupnoj površini Južne Istre							
	Pula	Medulin	Vodnjan	Ližnjan	Marčana	Fažana	Južna Istra ukupno
nacionalni park	63%						8%
park šuma	3%	2%					1%
značajni krajobraz		23%					2%
posebni rezervat, paleontološki			4%				1%
zaštićena područja ukupno	66%	25%	4%	0%	0%	0%	12%

Izvor: Bioportal, jedinice lokalne samouprave

- Na području se dodatno nalazi i ekološka mreža Luka Budava okvirne površine 1.327ha na području Općine Ližnjan kao dio mreže NATURA 2000;
- Općina Marčana predložila je područja obalnog pojasa od Rta Sveti Mikula do Kričkog Porta te uvale Blaz za uvrštanje u kategoriju značajnog krajobraza.

3.2.4. Održivo upravljanje energijom

UEN-1 - Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije

	F1 – ukupna finalna potrošnja el. energije u kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja u kWh	F2 – ukupna finalna potrošnja el. energije u kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja u kWh	T1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja	T2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja	S - Broj stalnih stanovnika u destinaciji	Potrošnja električne energije po noćenju turista = $(F2 \times N1 - T1 \times N2)$ u kWh	Potrošnja električne energije po stanovniku = $1/S \times (T2 \times F1 - T1 \times N2)$ u kWh	UEN-1 - Omjer potrošnje električne energije po noćenju turista i stanovnika
Pula	27.191.137	28.664.411	8.408	619.592	52.867	2,41	16,58	0,15
Vodnjan	2.698.280	3.006.105	638	125.056	6.003	2,47	14,49	0,17
Fažana	1.638.518	2.588.836	504	354.998	3.565	2,68	14,81	0,18
Ližnjan	1.679.412	2.132.322	605	134.237	4.384	3,39	12,34	0,27
Marčana	4.362.985	7.880.140	390	108.740	4.474	32,46	31,37	1,03
Medulin	1.272.410	1.965.351	11.501	902.563	7.380	0,78	5,52	0,14
Izdvojena zona Kamenjak (Premantura)	658.082	1.143.738	425	196.048	850	2,48	24,93	0,10
Južna Istra ukupno	38.842.742	46.237.165	22.046	2.245.186	78.673	3,33	15,90	0,21

Izvori: Hrvatska elektroprivreda d.d., Elektroistra Pula

3.2.5. Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama

UPK-1 - Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika

	Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika	Opis
Pula	DA	Program ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja za Grad Pula - Pola
Vodnjan	DA	Program Blue Recharge
Fažana	DA	SECAP - akcijski plan energetske održivosti razvoja
Ližnjan	NE	
Marčana	DA	U 2024. usvojen dokument Strategija zelene urbane obnove s propisanim aktivnostima za prilagodbu klimatskim promjenama
Medulin	DA	SECAP - akcijski plan energetske održivosti razvoja

Izvor: Jedinice lokalne samouprave područja Južne Istre

- Sustav je uspostavljen u većini jedinica lokalne samouprave Južne Istre, uključujući sve one s najvećim intenzitetom turizma (Medulin, Pula i Fažana) te svim u kojima postoje zaštićena područja prirode (Pula, Medulin i Vodnjan).

3.3. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti

3.3.1. Turistički promet

TP-1 - Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim brojem ostvarenih turističkih noćenja

	TP-1 - Ukupan broj turističkih dolazaka u mjesecu s najviše turističkih dolazaka (kolovoz 2024.)
Pula	117.493
Vodnjan	18.149
Fažana	45.889
Ližnjan	18.019
Marčana	14.169
Medulin	135.629
Južna Istra ukupno	349.348

Izvori: eVisitor

TP-2 Prosječna duljina boravka turista u destinaciji

	Ukupan broj turističkih noćenja u 2024.	Ukupan broj turističkih dolazaka u 2024.	TP-2 - Prosječna duljina boravka turista u destinaciji
Pula	2.106.699	466.951	4,51
Vodnjan	608.043	63.073	9,64
Fažana	1.139.319	160.506	7,10
Ližnjan	404.436	58.215	6,95
Marčana	326.403	40.336	8,09
Medulin	2.760.966	444.193	6,22
Južna Istra ukupno	7.345.866	1.233.274	5,96

Izvori: eVisitor

3.3.2. Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu

PGS-1 Broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane

	Ukupan broj zaposlenih prema satima rada u 2024.	Broj zaposlenih u djelatnosti I (prema NKD 2007.) u 2024.	Udio zaposlenih u turizmu (djelatnost I) u 2024.
Pula	14.181	2.332	16,4%
Vodnjan	2.287	71	3,1%
Fažana	623	120	19,3%
Ližnjan	573	49	8,6%
Marčana	378	29	7,7%
Medulin	1.322	357	27,0%
Južna Istra ukupno	19.364	2.958	15,3%

Izvori: Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Portal za napredno praćenje tržišta rada

PGS-2 Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane

	PGS-2 - Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u 2024. u mil. EUR
Pula	198,0
Vodnjan	8,8
Fažana	20,8
Ližnjan	2,7
Marčana	2,2
Medulin	35,0
Južna Istra ukupno	267,3

Izvori: FINA

3.4. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma

3.4.1. Turistička infrastruktura

TI-1 Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija

POPIS KULTURNIH DOBARA NA PODRUČJU JUŽNE ISTRE PREMA JLS				
R.BR	MJESTO / NASELJE	NAZIV KULTURNOG DOBRA	VRSTA KULTURNOG DOBRA	PRAVNI STATUS
GRAD PULA				
1.	PULA	Dvojna vrata	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro, Kulturno dobro od nacionalnog značenja
2.	PULA	Slavoluk Sergijevaca (Porta Aurea)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro, Kulturno dobro od nacionalnog značenja
3.	PULA	Arena (Amfiteatar)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro, Kulturno dobro od nacionalnog značenja
4.	PULA	Augustov hram	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro, Kulturno dobro od nacionalnog značenja
5.	PULA	Rimsko scensko kazalište	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro, Kulturno dobro od nacionalnog značenja
6.	PULA	Crkva sv. Franje s franjevačkim samostanom	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
7.	PULA	Vila Martinz	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
8.	PULA	Zgrada Zvezdarnice (nekada dio Hidrografskog zavoda) s okolnim parkom	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

9.	PULA	Crkva sv. Nikole	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
10.	PULA	Kompleks memorijalne kapele i ostataka trobrodne bazilike sv. Marije Formoze i benediktinskog samostana	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
11.	PULA	Kulturni krajolik otočja Brijuni	Kulturni krajolik	Zaštićeno kulturno dobro
12.	PULA	Kulturno - povijesna cjelina grada Pule	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
13.	PULA	Mornarička biblioteka	Pokretna zbirka	Zaštićeno kulturno dobro
14.	PULA	Zgrada stare pošte	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
15.	PULA	Plažni objekt kupališta Stoja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
16.	PULA	Zgrada nekadašnje staje za konje i spremište za kola	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
17.	PULA	Utvrdna Munida i topnička bitnica Žunac (Zonchi) kod Štitnjana	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
18.	PULA	Utvrdna Monvidal	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
19.	PULA	Utvrdna sv. Juraj (S. Giorgio)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
20.	PULA	Utvrdna sv. Mihovil (S. Michele)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
21.	PULA	Utvrdna Musil	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
22.	PULA	Utvrdna Marie Louise	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
23.	PULA	Utvrdna Verudella i topnička bitnica sv. Ivan (S. Giovanni/Cunfida)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
24.	PULA	Utvrdna Monsival/Bourguignon	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
25.	PULA	Utvrdna Stoja i dječje ljetovalište na Stoji	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
26.	PULA	Graditeljski sklop i arheološka zona utvrde Monte Grosso, topničke bitnice Valmaggioro i merzerskih bitnica Monte Grosso i sv. Maištada	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
27.	PULA	Utvrdna Punta Kristo (Punta Christo)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

28.	PULA	Vojni kompleks na području otoka sv. Katarina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
29.	PULA	Područje nekadašnjeg vojnog kompleksa Monumenti	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
30.	PULA	Kompleks nekadašnje mornaričke zrakoplovne postaje Puntizela (Hidrobaza) kod Štitnjana	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
31.	PULA	Arheološko nalazište na području četvrti sv. Teodora	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
32.	PULA	Barutana Signole	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
33.	PULA	Područje topničke bitnice i skupine objekata Fižela	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
34.	PULA	Palača Scracin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
35.	PULA	Utvrda Kaštel u Puli	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
36.	PULA	Zgrada Filozofskog fakulteta u Puli s parkom	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
37.	PULA	Hotel Riviera	Nepokretna pojedinačna	Preventivno zaštićeno dobro
38.	PULA	Crkva Gospe od Mora	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
39.	PULA	Komunalna palača	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
40.	PULA	Mornaričko groblje	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
OPĆINA MEDULIN				
41.	MEDULIN	Ostaci rimske vile	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
42.	MEDULIN	Poluotok Vižule i privlaka Burle	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
43.	MEDULIN	Picigin-društvena igra loptom	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
44.	MEDULIN	Arheološki lokalitet antička vila Burle	Arheologija	Preventivno zaštićeno dobro
45.	PJEŠČANA UVALA	Arheološki lokalitet antički kamenolom u Pješčanoj Uvali	Arheologija	Preventivno zaštićeno dobro
46.	POMER	Crkva sv. Flora (Cvitka)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

47.	POMER	Arheološko nalazište Biškupija	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
48.	POMER	Arheološko nalazište s austrougarskom vojnom utvrdom Kaštijun	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
49.	POMER	Antička vila u Pomeru	Arheologija	Preventivno zaštićeno dobro
50.	PREMANTURA	Olupina austrougarske torpiljarke "Flamingo"	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
51.	PREMANTURA	Ostaci potonulog trgovačkog jedrenjaka s topovima	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
52.	PREMANTURA	Brodolom trgovačkog broda	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
OPĆINA VODNJAN				
53.	VODNJAN	Crkva sv. Martina (kapela)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
54.	VODNJAN	Stambena zgrada (ranije registrirana kao zgrada Castello br. 4 i 5)	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
55.	VODNJAN	Crkva sv. Katarine	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
56.	VODNJAN	Crkva sv. Margarete	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
57.	VODNJAN	Crkva sv. Franje	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
58.	VODNJAN	Kulturno-povijesna cjelina Vodnjana	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
59.	VODNJAN	Arheološko nalazište sv. Severin	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
60.	VODNJAN	Arheološko nalazište s ostacima trobrodne bazilike	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
61.	VODNJAN	Arheološko nalazište s crkvom sv. Šimuna	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
62.	VODNJAN	Sklop crkve sv. Antuna opata i bolnice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
63.	VODNJAN	Istriotski govori	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
64.	VODNJAN	Istarske furlane	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
65.	GAJANA	Crkva sv. Foške	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
66.	GALIŽANA	Kulturno - povijesna cjelina naselja Galižana	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
67.	GALIŽANA	Istriotski govori	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro

68.	GALIŽANA	Istarske furlane	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
69.	PEROJ	Crkva sv. Stjepana	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
70.	PEROJ	Arheološka zona Betika	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
71.	PEROJ	Arhitektonsko-pejzažni kompleks fortifikacijskog sustava Paravia-Barbariga	Kulturni krajolik	Zaštićeno kulturno dobro
72.	PEROJ	Arheološko nalazište Komunal (uvala Marić) s ostatcima triju velikih gomila	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
73.	PEROJ	Arheološko nalazište Komunal (uvala Marić) s ostatcima antičke vile i uljare	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
OPĆINA LIŽNJAN				
74.	ŠIŠAN	Istrijski govori	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
75.	ŠIŠAN	Crkva sv. Trojstva	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
76.	ŠIŠAN	Župna crkva sv. Feliksa i Fortunata	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
77.	VALTURA	Arheološko nalazište Nezakcij	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
OPĆINA MARČANA				
78.	PROŠTINA	Znanje i umijeće proizvodnje živog vapna na tradicijski način	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
79.	MUTVORAN	Kulturno-povijesna cjelina Mutvorana	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
80.	RAKALJ	Lončarska peć - Valić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
81.	RAKALJ	Lončarska peć - Dobran i dr.	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
82.	RAKALJ	Lončarska peć - Teković	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
83.	RAKALJ	Lončarska peć	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
84.	RAKALJ	Lončarska peć	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
85.	RAKALJ	Lončarska peć	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

86.	RAKALJ	Lončarska peć	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
87.	RAKALJ	Povijesno-graditeljski sklop kuća s rodnom kućom Mije Mirkovića-Mate Balote	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
88.	RAKALJ	Kulturno - povijesna cjelina Bolkovići (Rakalj)	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
89.	RAKALJ	Kulturno - povijesna cjelina Papini (Rakalj)	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
90.	RAKALJ	Kulturno - povijesna cjelina Rakalj	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
91.	RAKALJ	Arheološko nalazište kaštel Stari Rakalj	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
OPĆINA FAŽANA				
92.	FAŽANA	Crkva sv. Elizeja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
93.	FAŽANA	Crkva sv. Marije od Karmela	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
94.	FAŽANA	Kulturnopovijesna cjelina naselja Fažana	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro

Izvor: Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske

KULTURNA DOBRA JUŽNE ISTRE - SAŽETAK					
	Kulturna dobra ukupno (zaštićena + preventivno zaštićena)	zaštićena kulturna dobra	kulturna dobra od nacionalnog značaja	nematerijalna kulturna dobra	preventivno zaštićena dobra
Pula	40	39	5		1
Vodnjan	21	21		4	
Fažana	3	3			
Ližnjan	4	4		1	
Marčana	14	14		1	
Medulin	12	9			3
Južna Istra ukupno	94	90	5	6	4

izvor: Registar kulturnih dobara

POPIS ZAŠTIĆENIH PRIRODNIH PODRUČJA JUŽNE ISTRE					
GRAD / OPĆINA	KATEGORIJA ZAŠTITE	PRIRODNO PODRUČJE (naziv)	POVRŠINA PRIRODNOG PODRUČJA u ha	UDIO U POVRŠINI JLS	UDIO u POVRŠINI JUŽNE ISTRE
PULA	nacionalni park	Nacionalni park Brijuni	3.400	63%	8%
	park-šuma	Šuma Busoler	22	0%	0%
	park-šuma	Šuma Šijana	153	3%	0%
MEDULIN	značajni krajobraz	područje Gornjeg Kamenjaka	366	11%	1%
	značajni krajobraz	područje Donjeg Kamenjaka i medulinski arhipelag	424	12%	1%
	park-šuma	poluotok Kašteja, Medulin	34	1%	0%
	park-šuma	Brdo Soline, Vinkuran	32	1%	0%
VODNJAN	posebni rezervat, paleontološki	područje Datule, Barbariga	426	4%	1%
LIŽNJAN					
MARČANA					
FAŽANA					

Izvor: Bioportal, jedinice lokalne samouprave Južne Istre

- Na području se dodatno nalazi i ekološka mreža Luka Budava okvirne površine 1.327ha na području Općine Ližnjan kao dio mreže NATURA 2000;
- Općina Marčana predložila je područja obalnog pojasa od Rta Sveti Mikula do Krničkog Porta te uvale Blaz za uvrštanje u kategoriju značajnog krajobraza.

Udjeli zaštićenih područja prirode u površinama jedinica lokalne samouprave Južne Istre i ukupnoj površini Južne Istre							
	Pula	Medulin	Vodnjan	Ližnjan	Marčana	Fažana	Južna Istra ukupno
nacionalni park	63%						8%
park šuma	3%	2%					1%
značajni krajobraz		23%					2%
posebni rezervat, paleontološki			4%				1%
zaštićena područja ukupno	66%	25%	4%	0%	0%	0%	12%

Izvor: Bioportal, jedinice lokalne samouprave

3.4.2. Održivo upravljanje destinacijom

OOD-1 Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom

- Ocjena se temelji na analizi provedbe aktivnosti iz akcijskog plana iz Strategije upravljanja TZ Južne Istre do 2027. godine

Status realizacije aktivnosti iz akcijskog plana Strategije i operativnog programa rada TZ Južne Istre do 2027. godine	
Aktivnost	Realizirano
0. Usvajanje strategije na turističkom vijeću i skupštinama turističkih zajednica područja Južne Istre	DA
1. Provjera ispravnosti postojećeg kataloga plaža Južne Istre, ispravci i eventualne promjene tematizacija u suradnji s Upravnim odjelom za turizam IŽ	DA
2. Formiranje proizvodnih klubova kratki odmori / sportski, aktivni, avanturistički i turizam posebnih interesa	DA
3. Identifikacija stanja projekata izgradnje prioritetnih biciklističkih, trail i pješačkih staza	DA
4. Ustanovljavanje odgovornosti u procesu izgradnje sustava upravljanja kvalitetom Istarske županije	DA
5. Natječaj za projekt brendinga i nove marketinške online infrastrukture Južne Istre	DA
6. Natječaj za projekt izrade Studije održivosti turizma i prihvatnog kapaciteta Južne Istre	DA
7. Natječaj za plan razvoja proizvoda tura i kružnih putovanja	DA
8. Klasifikacija turističkih događaja u klasteru / identifikacija događaja klusterske važnosti	DA
9. Identifikacija prioriteta za razvoj infrastrukture proizvoda sporta, aktivnosti, avanturističkog i turizma posebnih interesa	DA
10. Uspostava jedinstvene online marketinške platforme	DA
11. Koncepti rješenja zona zabave na području Južne Istre (privatni projekt ili javna inicijativa)	DA
12. Realizacija projekata izgradnje pješačkih, trail i biciklističkih staza	DJELOMIČNO
13. Odabir ključnih točaka od interesa i koncepta za realizaciju rješenja SMART turizma	DA

14. Tematizacija i uređenje plaža prema predloženim prioritetima	NE
15. Pilot projekt uvođenja sustava kvalitete (smještajni objekti, lokalni proizvodi, hrana i piće)	NE
16. Organizacija weba Južne Istre prema proizvodima i iskustvima, novi sadržaji, formiranje proizvodnih paketa za proizvode kratkih odmora	DJELOMIČNO
17. Formiranje proizvodnih paketa za proizvode sporta, aktivnosti, avanturističkog i turizma posebnih interesa	DA
18. Izgradnja infrastrukture za proizvode aktivnosti, avanturističkog i turizma posebnih interesa	NE
19. Realizacija uvođenja rješenja SMART turizma na odabranim točkama	DA
20. Implementacija projekata zabave / zone zabave	NE

Izvor: Strategija i operativni program rada TZ Južne Istre do 2027. godine, TZ-ovi Južne Istre

- Iz gornje je tablice vidljivo da je od ukupno 21 aktivnosti zadane važećim planom upravljanja destinacije:
  - Izvršeno njih 14 ili 66,7% od svih aktivnosti
  - Djelomično izvršeno njih 2, ili 9,5% od svih aktivnosti;
  - Nije izvršeno njih 5, ili 23,8% od svih aktivnosti.
- Konačno, treba napomenuti da je do kraja provedbe Strategije preostalo još više od 2 godine za provedbu neprovedenih aktivnosti.

3.4.3. Održivo upravljanje prostorom

OUP-1 Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS

	Ukupan broj turističkih noćenja u 2024.	Ukupna površina izgrađenih građevinskih područja* u ha	Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS (OUP-1)
Pula	2.106.699	1.649	1.278
Vodnjan	608.043	236	2.576
Fažana	1.139.319	173	6.582
Ližnjan	404.436	262	1.546
Marčana	326.403	438	745
Medulin	2.760.966	377	7.323
Južna Istra ukupno	7.345.866	3.135	2.343

Izvori: eVisitor, Jedinice lokalne samouprave kod kojih je većinom (osim Pula) bio raspoloživ samo podatak ukupno izgrađenih GP

3.5. Odabrani specifični pokazatelji održivosti

SZL-1 Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva

Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva - indikator SZL-1						
	B1 - ukupno odgovora	B1 - broj Ispitanika s odgovorima 2 i 3	% stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života	B2 - ukupno odgovora	B2 - broj Ispitanika s odgovorima 4 i 5	% stanovnika zadovoljnih životom u destinaciji
Pula	421	207	49,2%	421	208	49,4%
Vodnjan	35	22	62,9%	35	20	57,1%
Fažana	81	55	67,9%	81	48	59,3%
Ližnjan	75	45	60,0%	75	46	61,3%
Marčana	60	40	66,7%	60	30	50,0%
Medulin	136	87	64,0%	136	82	60,3%
Južna Istra ukupno	808	456	56,4%	808	434	53,7%
Ostale destinacije	31	21	67,7%	31	19	61,3%
Sveukupno	839	477	56,9%	839	453	54,0%

Izvor: Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

SZL-3 Udio stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta

Udio stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta - SZL-3					
	C1 i C2 - ukupno odgovora	Broj Ispitanika koji su i na C1 i C2 odgovorili s 4 ili 5	Broj Ispitanika koji su na C1 ili C2 odgovorili s 1 ili 2	Udio (%) stanovnika koji smatraju da turizam pozitivno utječe na identitet mjesta	Udio (%) stanovnika koji smatraju da turizam negativno utječe na identitet mjesta
Pula	421	131	197	31,1%	46,8%
Vodnjan	35	10	8	28,6%	22,9%
Fažana	81	32	32	39,5%	39,5%
Ližnjan	75	29	23	38,7%	30,7%
Marčana	60	21	16	35,0%	26,7%
Medulin	136	29	73	21,3%	53,7%
Južna Istra ukupno	808	252	349	31,2%	43,2%
Ostale destinacije	31	12	13	38,7%	41,9%
Sveukupno	839	264	362	31,5%	43,1%

Izvor: Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

SPD-1 Javno dostupne informacije o atrakcijama u turističkim i informativnim centrima

- DA - informacije su dostupne u svim turističkim i informativnim centrima na području Južne Istre i u svim jedinicama lokalne samouprave

SPD-2 Postotak pristupačnih linija javnog prijevoza u destinaciji za osobe s invaliditetom

- DA – sva vozila Pula prometa pristupačna su za osobe s invaliditetom – SPD2=100%

SSD-2 Udio turista koji su uložili prigovor kod policije

- Prema podacima policijske uprave Pula u 2024. godini prigovore su uložila ukupno 3 turista, svi na području Pule. Kada se isti broj stavi u omjer s brojem dolazaka prema sustavu eVisitor, prigovore na području Pule uputio je 0,0006% turista na području Pule, 0% turista na području ostalih jedinica lokalne samouprave, odnosno 0,0002% turista ukupno na području Južne Istre.

SSD-3 Broj prometnih nesreća sa smrtnim ishodom na 1000 noćenja (turista i lokalne zajednice)

	T - Broj noćenja turista u smještajnim objektima	BS - Broj stanovnika - procjena DZS za 2023.	Broj prometnih nesreća sa smrtnim ishodom	Broj prometnih nesreća sa smrtnim ishodom na 1000 noćenja	Broj prometnih nesreća sa smrtnim ishodom (lokalni)	Broj prometnih nesreća sa smrtnim ishodom (ostali)
Pula	2.106.699	52.867	2	0,0000934	0,0001036	0
Vodnjan	608.043	6.003	0	0,0000000	0,0000000	0
Fažana	1.139.319	3.565	0	0,0000000	0,0000000	0
Ližnjan	404.436	4.384	0	0,0000000	0,0000000	0
Marčana	326.403	4.474	0	0,0000000	0,0000000	0
Medulin	2.760.966	7.380	0	0,0000000	0,0000000	0
Južna Istra ukupno	7.345.866	78.673	2	0,0000555	0,0000696	0

Izvori: eVisitor, DZS, PU Pula

SSD-5 Broj podnesenih prijava zbog buke uzrokovane turističkim aktivnostima (SSD-5)

BROJ PODNESENIH PRIJAVA ZBOG BUKE KOJA JE UZROKOVANA TURISTIČKOM AKTIVNOSTI							
	PULA	MEDULIN	VODNJAN	LIŽNJAN	MARČANA	FAŽANA	JI UKUPNO
SIJEČANJ	0						0
VELJAČA	0						0
OŽUJAK	0						0
TRAVANJ	3						3
SVIBANJ	1					1	2
LIPANJ	1						1
SRPANJ	5			1			6
KOLOVAZ	2						2
RUJAN	3						3
LISTOPAD	5						5
STUDENI	0						0
PROSINAC	2						2
UKUPNO U 2024.	22			1		1	24

izvor: Državni inspektorat, Sanitarna inspekcija, ispostava u destinaciji

SUVR2 - Sustav za pravovremenu reakciju na probleme s kvalitetom vode (SUVR-2)

- Sustav postoji za područja Grada Pule te općina Fažana i Marčana, pokriveno je 80% stanovništva i 49% kreveta u smještaju.

SGOV-2 Udio otpadnih voda od noćenja turista u smještajnim objektima destinacije

	OV - Ukupno otpadnih voda u m ³ u 2024.	T - Broj noćenja turista u smještajnim objektima	BS - Broj stanovnika - procjena DZS za 2023.	Udio otpadnih voda od noćenja turista u smještajnim objektima u destinaciji = $T / (BS * 365 + T)$
Pula	3.207.938	2.106.699	52.867	10%
Vodnjan	300.085	608.043	6.003	22%
Fažana	438.876	1.139.319	3.565	47%
Ližnjan		404.436	4.384	20%
Marčana		326.403	4.474	17%
Medulin	66.440	2.760.966	7.380	51%
Južna Istra ukupno	4.013.339	7.345.866	78.673	20%

Izvori: eVisitor, DZS, jedinice lokalne samouprave

SGO-3 Količina recikliranog (oporabljenog) otpada (postotak ili po stanovniku po godini) u 2024.

	ukupna količina	ukupno uporaba	udio uporaba
Pula	28.586	11.315	40%
Medulin	7.296	1.704	23%
Vodnjan	3.153	858	27%
Ližnjan	1.425	376	26%
Marčana	1.814	608	34%
Fažana	2.444	1.030	42%
UKUPNO	44.718	15.891	36%

Izvor: Jedinice lokalne samouprave Južne Istre

SGO-4 Plan gospodarenja otpadom s ciljevima za smanjenje i održivo odlaganje

- Plan gospodarenja otpadom usvojen je od strane svih jedinica lokalne samouprave Južne Istre, izuzev Općine Ližnjan. Pokriveno je 95% stanovništva i smještajnih kapaciteta.

STP-1 Stopa popunjenosti u smještajnim kapacitetima

Mjesečna i godišnja zauzetost osnovnih kreveta u komercijalnim smještajnim kapacitetima Južne Istre u 2024.								
		Pula	Vodnjan	Fažana	Ližnjan	Marčana	Medulin	Južna Istra ukupno
siječanj	kreveta	27.353	5.595	12.362	4.513	5.550	41.472	96.845
	noćenja	8.408	638	504	605	390	11.501	22.046
	zauzetost	1,0%	0,4%	0,1%	0,4%	0,2%	0,9%	0,7%
veljača	kreveta	27.429	5.626	12.385	4.545	5.558	41.549	97.092
	noćenja	14.265	894	866	493	512	18.048	35.078
	zauzetost	1,8%	0,5%	0,2%	0,4%	0,3%	1,5%	1,2%
ožujak	kreveta	27.028	5.751	12.433	4.531	5.402	41.737	96.882
	noćenja	32.774	2.209	2.455	1.373	1.634	38.384	78.829
	zauzetost	3,9%	1,2%	0,6%	1,0%	1,0%	3,0%	2,6%
travanj	kreveta	27.180	5.776	12.489	4.553	5.438	41.804	97.240
	noćenja	67.862	4.340	13.869	2.916	3.307	52.676	144.970
	zauzetost	8,3%	2,5%	3,7%	2,1%	2,0%	4,2%	5,0%
svibanj	kreveta	27.397	5.852	12.545	4.613	5.530	41.896	97.833
	noćenja	157.367	27.058	85.622	27.699	23.321	180.900	501.967
	zauzetost	18,5%	14,9%	22,0%	19,4%	13,6%	13,9%	16,6%
lipanj	kreveta	27.387	5.901	12.558	4.661	5.600	42.121	98.228
	noćenja	255.705	47.368	167.427	55.465	35.967	355.193	917.125
	zauzetost	31,1%	26,8%	44,4%	39,7%	21,4%	28,1%	31,1%
srpanj	kreveta	28.616	6.015	12.645	4.723	5.693	42.401	100.093
	noćenja	555.079	109.905	332.995	119.441	90.664	777.297	1.985.381
	zauzetost	62,6%	58,9%	84,9%	81,6%	51,4%	59,1%	64,0%
kolovoz	kreveta	28.595	6.025	12.639	4.716	5.732	42.409	100.116
	noćenja	619.592	125.056	354.998	134.237	108.740	902.563	2.245.186
	zauzetost	69,9%	67,0%	90,6%	91,8%	61,2%	68,7%	72,3%
rujan	kreveta	27.532	6.016	12.640	4.708	5.899	42.339	99.134
	noćenja	214.672	42.187	132.493	54.246	33.834	276.204	753.636
	zauzetost	26,0%	23,4%	34,9%	38,4%	19,1%	21,7%	25,3%
listopad	kreveta	27.396	5.980	12.594	4.670	5.907	42.173	98.720
	noćenja	69.201	8.031	15.613	5.871	5.973	38.599	143.288
	zauzetost	8,1%	4,3%	4,0%	4,1%	3,3%	3,0%	4,7%
studeni	kreveta	27.250	5.950	12.583	4.619	5.665	42.100	98.167
	noćenja	19.979	1.290	1.380	1.158	818	3.549	28.174
	zauzetost	2,4%	0,7%	0,4%	0,8%	0,5%	0,3%	1,0%
prosinac	kreveta	27.050	5.777	12.527	4.605	5.592	41.933	97.484
	noćenja	19.761	962	990	932	745	9.773	33.163
	zauzetost	2,4%	0,5%	0,3%	0,7%	0,4%	0,8%	1,1%
ukupno	kreveta	28.595	6.025	12.639	4.716	5.732	42.409	100.116
	noćenja	2.034.665	369.938	1.109.212	404.436	305.905	2.664.687	6.888.843
	zauzetost	19,5%	16,8%	24,0%	23,5%	14,6%	17,2%	18,9%

Izvor: eVisitor

SPGS-1 Produktivnost rada u području I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane

Produktivnost rada u području I			
	prihod od turizma - djelatnost I prema NKD 2007 (mil. EUR)	zaposleni u turizmu prema satima rada	SPGS 1- produktivnost rada u djelatnosti I u EUR
Pula	197,95	2.317	85.434
Vodnjan	8,77	71	123.521
Medulin	34,99	353	99.122
Fažana	20,77	120	173.083
Marčana	2,20	29	75.862
Ližnjan	2,66	47	56.596
Ukupno	267,34	2.937	91.025

Izvori: FINA i Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Portal za napredno praćenje tržišta rada

SPGS-2 Bruto dodana vrijednost ostvarena u području i djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane

	PULA	MEDULIN	VODNJAN	LIŽNJAN	MARČANA	FAŽANA	UKUPNO
BRUTO DODANA VRIJEDNOST POSLOVNIH SUBJEKATA U DJELATNOSTI I U 2024. U EUR	71.423.448	10.180.362	1.461.827	875.661	774.645	7.729.127	92.445.070

IZVOR: FINA

SPGS-3 Udio malih i srednjih poduzeća u ukupnom broju poduzeća u području I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane

	PULA	MEDULIN	VODNJAN	LIŽNJAN	MARČANA	FAŽANA	UKUPNO
UP - UKUPAN BROJ PODUZEĆA U DJELATNOSTI I	296	85	30	21	19	39	490
ZP50 - BROJ PODUZEĆA SA SJEDIŠTEM NA TERITORIJU JLS U PODRUČJU DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE KOJA ZAPOSŁJAVAJU MANJE OD 50 DJELATNIKA U 2024.	295	84	30	21	19	38	487
ZP250 - BROJ PODUZEĆA SA SJEDIŠTEM NA TERITORIJU JLS U PODRUČJU DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE KOJA ZAPOSŁJAVAJU MANJE OD 250 DJELATNIKA U 2024.	295	85	30	21	19	39	489
UDIIO MALIH PODUZEĆA U PODRUČJU I (ZAPOSLENI) = ZP50/UP*100	99,7%	98,8%	100,0%	100,0%	100,0%	97,4%	99,4%
UDIIO SREDNJIH PODUZEĆA U PODRUČJU I (ZAPOSLENI) = (ZP250-ZP50)/UP*100	0,0%	1,2%	0,0%	0,0%	0,0%	2,6%	0,4%

IZVOR: FINA

STI-1 Broj ugostiteljskih objekata koji poslužuju hranu aktivnih na 30. 1. i 30. 7. u odnosu na 100 stanovnika

Broj ugostiteljskih objekata koji poslužuju hranu aktivnih na 30. 1. i 30. 7. u odnosu na 100 stanovnika					
	A1 - aktivni 30.07.	A2 - aktivni 30.01.	BS - broj stanovnika prema procjeni DZS za 2023.	C1=A1/BS* 100	C2=A2/BS* 100
Pula	143	111	52.867	0,27	0,21
Vodnjan	19	4	6.003	0,32	0,07
Fažana	46	8	3.565	1,29	0,22
Ližnjan	14	5	4.384	0,32	0,11
Marčana	11	2	4.474	0,25	0,04
Medulin	109	17	7.380	1,48	0,23
Južna Istra ukupno	342	147	78.673	0,43	0,19

Izvor: Terenski prikupljeni podaci od strane TZ-ova Južne Istre

SUOD-2 Specifična strategija za marketing izvansezonskih događanja i privlačenje posjetitelja tijekom cijele godine

- Da, na razini Južne Istre kao aktivnost prema akcijskom planu iz Strategije i operativnog plana razvoja TZ Južne Istre koja se već provodi.

SOUP-1 Broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi.

SOUP-1 Broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi.			
	A - Broj kuća i stanova za odmor koji se ne koriste za kratkoročni najam	B - Broj nastanjenih stanova za stalno stanovanje - O _s	C= A/Bx100
Pula	1.279	21.768	5,9
Vodnjan	1.317	2.182	60,4
Fažana	900	1.306	68,9
Ližnjan	774	1.486	52,1
Marčana	2.599	1.549	167,8
Medulin	3.476	2.652	131,1
Južna Istra ukupno	10.345	30.943	33,4

Izvor: DZS

SOUP-2 Smjernice, propisi i/ili politike koje se odnose na održivo korištenje prostora

- Da, prisutni u prostorno-planskim. Strateškim i/ili provedbenim dokumentima Grada Pule te općina Medulin i Fažana (turistički najprometnijim jedinicama lokalne samouprave Južne Istre).

4. PRIHVATNI KAPACITET TURIZMA PODRUČJA JUŽNE ISTRE

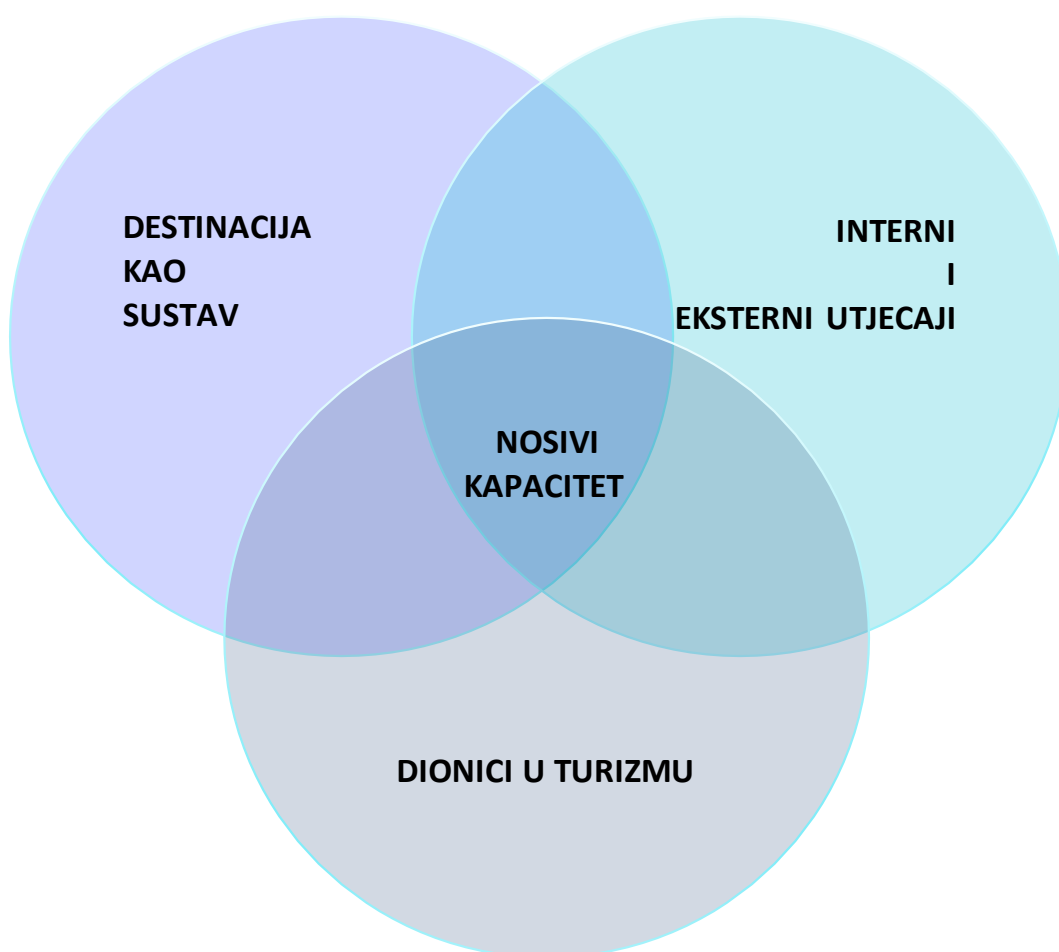
4.1. Uvod i metodološke osnove

4.1.1. Zakonske osnove

- Prema Zakonu o turizmu Republike Hrvatske (NN 156/2023), članak 18, stavci 2 do 5:
  - *Prihvatni kapacitet destinacije, u smislu ovoga Zakona, broj je turista koji mogu posjetiti turističku destinaciju u isto vrijeme, ne uzrokujući pritom neprihvatljive poremećaje fizičke, gospodarske i sociokulturne okoline te smanjenje u zadovoljstvu posjetitelja, izrađen prema propisanoj metodologiji izračuna;*
  - *Izračun iz stavka 1. ovoga članka mora izrađivati turistička zajednica koja je djelomično ili u cijelosti osnovana na području jedinice lokalne samouprave koja je prema indeksu turističke razvijenosti razvrstana u kategoriju I i II;*
  - *Ako izračun prihvatnog kapaciteta izrađuje više turističkih zajednica, potrebno je sporazumom definirati obuhvat područja za koje se izrađuje izračun prihvatnih kapaciteta;*
  - *Izračun prihvatnih kapaciteta destinacije predstavlja stručnu podlogu pri prostornom planiranju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za koju se izrađuje.*
- Dalju metodologiju izračuna prihvatnog kapaciteta definira Pravilnik o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta (NN 112/2024). Među najbitnijim početnim opredjeljenjima i predradnjama za izračun prihvatnog kapaciteta koje su prema Pravilniku odgovornost destinacijskih menadžera i izrađivača plana izdvajaju se:
  - Zoniranje područja obuhvata gdje Pravilnik u članku 4, stavak 3 specificira;
    - *Kriteriji za zoniranje područja obuhvata iz stavka 2. ovoga članka su:*
      1. *administrativni ustroj jedinice(a) lokalne samouprave (npr. naselja, gradske četvrti i sl.);*
      2. *prostorne tipologije određene različitim reljefnim i prirodnim obilježjima, kulturno-povijesnim nasljeđem, razinom naseljenosti, razinom urbaniteta te sadržaja i sl.;*
      3. *intenzivnost/razina turističke aktivnosti, područja sličnog ili istog intenziteta sezonalnosti i ponude turističke infrastrukture;*
      4. *područja s istim ili sličnim pretežitim portfeljom turističkih proizvoda.*
  - Odabir metodologije izračuna prihvatnog kapaciteta gdje su moguće kvantitativna, kvalitativna ili kombinirana metodologija;
  - Odabir eventualnih dodatnih pokazatelja prihvatnog kapaciteta, pored obaveznih.

4.1.2. Teoretske osnove izračuna prihvatnog kapaciteta u turizmu

- Svjetska turistička organizacija (UNWTO) prihvatni kapacitet (eng. carrying capacity) definira kao najveći mogući broj ljudi koji u isto vrijeme mogu boraviti u turističkoj destinaciji, a da ne uzrokuju uništavanje fizičkog, ekonomskog, sociokulturnog okruženja i neprihvatljivo smanjenje kvalitete zadovoljstva posjetitelja;
- Termin se prvi puta javlja oko 1930. dok se osnove koncepta koji su danas u upotrebi na području turizma i rekreacije razrađuju 1960ih;
- Suvremeni pristupi prihvatni kapacitet promatraju kao međuovisnost između destinacije kao sustava, dionika u turizmu (njihovih mogućnosti i interesa) te internih i eksternih utjecaja:

Izvor: Zelenka, J. i Kacetl, J.: The concept of carrying capacity in Tourism

- Suvremene metodološke preporuke UNWTO i EU elemente prihvatnog kapaciteta dijele na sljedeće glavne kategorije:
  - Prostorno-ekološki koji su zadani veličinom prostora i parametrima ekosustava;
  - Infrastrukturni koji su zadani kapacitetima i propusnosti lokalnih infrastrukturnih sustava;
  - Socio-demografski koji uključuju demografske i socijalne pragove vršnog razvoja turizma;

- Političko-ekonomski koji uključuju elemente ekonomskih i poreznih politika, ali i interese dionika.
- Ovaj model prilagođen za obalne destinacije prikazan je na donjoj slici:

- Nešto drugačiji pristup nudi Swarbrooke³ koji prihvatni kapacitet povezuje s prekomjernim turizmom, odnosno izračunom one točke u kojoj negativni učinci turizma nadjačavaju pozitivne, te prekomjerni turizam zapravo nastaje. Swarbrooke (1999.) definira 6 razina prihvatnog kapaciteta u turizmu:
  1. Fizički kapacitet koji podrazumijeva broj posjetitelja koji fizički stane na pojedinu lokaciju s obzirom na njena geografska obilježja;
  2. Okolišni kapacitet odnosi se na broj posjetitelja koji mogu biti na lokaciji, a da ne dođe do degradacije okoliša;
  3. Ekonomski kapacitet odnosi se na broj posjetitelja koji lokacija može ugostiti, a da lokalno stanovništvo ne počne doživljavati nepovoljne ekonomske učinke;
  4. Infrastrukturni kapacitet određuje broj posjetitelja koje lokacija može ugostiti, a da ne dođe do smanjenja mogućnosti infrastrukturnih sustava da servisiraju potrebe stanovnika i gostiju na zadovoljavajući način;
  5. Sociokulturni kapacitet ukazuje na broj posjetitelja koji mogu biti u destinaciji, a da lokalno stanovništvo nema percepciju negativnog utjecaja turista na zajednicu;
  6. Percepcijski kapacitet ukazuje na broj posjetitelja koji mogu biti u određenom području, a da ne dolazi do ugrožavanja kvalitete iskustva posjetitelja.
- Unatoč svojoj razmjerno širokoj upotrebi u turističkoj praksi, koncept prihvatnog kapaciteta je predmet kritike i revizija, posebno u 21. stoljeću:
  - Model prihvatnog kapaciteta ne predstavlja egzaktan deterministički model te se njegovi pragovi moraju shvaćati kao smjernice ograničenja koje se dalje moraju kontinuirano mjeriti i nadzirati;

³ 21. Swarbrooke, J., 1999. *Sustainable Tourism Management*. Wallingford Division of CABI International Publishing.

- Prihvatni kapacitet nije fiksna u vremenu (odnosno ne postoji intrinzičan prihvatni kapacitet nekog prostora) te se mijenja s promjenama turističkih proizvoda, ponašanja turista, ekosustava, promjenama u prostoru, interesima dionika, itd;
- Modeli mjerenja prihvatnog kapaciteta nužno reduciraju broj ukupnih dimenzija prihvatnog kapaciteta, a odabrane promatraju kao jednako važne što je dodatni izvor pogreške modela;
- Iako se promatra isključivo kao funkcija broja posjetitelja, to nije jedini parametar opterećenja povezan s prihvatnim kapacitetom, već su to i:
  - razmještaj posjetitelja u prostor i njihove aktivnosti;
  - vrsta i stanje elemenata turističke infrastrukture na području koje određuje prijam posjetitelja;
  - drugi elementi koje je teško ili nemoguće matematički modelirati.
- Prihvatni kapacitet se mijenja s vremenom, a osobito ekosustav i društveni sustav često ostvaruju povratnu spregu s učincima na prihvatni kapacitet, koja se najčešće ostvaruje s vremenskim odmacima.
- Usprkos gore navedenim ograničenjima, prihvatni kapacitet danas je globalno široko korišten model s nizom standarda za različite vrste turističkih proizvoda i destinacije koji su specificirani od strane krovnih organizacija, u znanstvenoj ili planskoj literaturi;
- Izraženi problem kod upravljanja održivim razvojem turizma i prihvatnim kapacitetom je u tome što ekonomske komponente održivosti, izračuna prihvatnog kapaciteta i pripadajući interesi uvijek prevladavaju nad ostalima⁴. Pridoda li se tome i uglavnom neegzaktna priroda izračuna prihvatnog kapaciteta, on je prema istom izvoru prije svega stvar dioničkih dogovora. Bez obzira na planske standarde, pragovi se postavljaju prema artikuliranim interesima lokalne zajednice, osim ako je riječ o zakonski posebno reguliranim područjima poput nacionalnih parkova ili drugih zakonom zaštićenih područja.

4.1.3. Metodološka opredjeljenja izračuna prihvatnog kapaciteta Južne Istre

- Nastavno na zakonsku podlogu i teoretske osnove za izračun prihvatnog kapaciteta u turizmu, pri izračunu prihvatnog kapaciteta za područje Južne Istre vodit će se sljedećim principima:
  - Računa se izračun prihvatnog kapaciteta za ukupno područje Južne Istre s obzirom da sve jedinice lokalne samouprave spadaju u I ili II kategoriju indeksa turističke razvijenosti te stoga imaju zakonsku obavezu izračuna;
  - Izračun će se kod prostornih parametara, i drugdje gdje je zbog dostupnosti podataka moguće, raditi dodatno i posebno za svaku uključenu jedinicu lokalne samouprave. Naime, gustoća turističke aktivnosti i indeks turističke razvijenosti veći su za Grad Pulu te općine Fažanu i

---

⁴ Zhou, D., Yanagida, J. F., Chakravorty, U., Leung, P. (1997.), Estimating economic impacts from tourism, *Annals of Tourism Research*, 24(1), 76-89. DOI: [https://doi.org/10.1016/S0160-7383\(96\)00035-7](https://doi.org/10.1016/S0160-7383(96)00035-7).

Medulin u usporedbi s Gradom Vodnjanom, odnosno općinama Ližnjan i Marčana, koje su ujedno i prostorno veće te će situacija s prihvatnim kapacitetom i nužnim mjerama očekivano značajno varirati;

- Naručitelj je iznio zahtjev da se u okviru izračuna posebno obrade zone koje odgovaraju područjima mjesnih odbora Grada Pule u zgradama: starogradska jezgra (gotovo cijelo područje MO Centar, te dijelove MO Monte Zaro i Arena), Štinjan (cjelokupno područje MO Štinjan) i Stoja (cjelokupno područje MO Stoja);
- Nastavno na dani metodološki pregled, ali i nepotpunu dostupnost podataka za obvezne pokazatelje prihvatnog kapaciteta, odabire se kombinirana metoda izračuna prihvatnog kapaciteta dana kao opcija u Pravilniku o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta;
- Osnovni podaci analize stanja za cjelokupno područje Južne Istre, kao i pojedinih jedinica lokalne samouprave dani su u poglavlju 2. ANALIZA STANJA ovog dokumenta te će se u sljedećem potpoglavlju dati opis i osnovni parametri izdvojenih zona na području Grada Pule.

4.1.4. Opis i osnovni parametri zona od posebnog interesa u izračunu prihvatnog kapaciteta Južne Istre

POVIJESNA JEZGRA GRADA PULE

- Zona uključuje gotovo cijelo područje MO Centar te dijelove MO Arena i Monte Zaro te u potpunosti odgovara zaštićenom kulturnom dobru Kulturno-povijesne cjeline Grada Pule, odnosno granicama Grada do 19. stoljeća, kako je ona i opisana dokumentom Plan upravljanja povijesnom jezgrom Grada Pula-Pola iz 2024. godine;
- Prostor je omeđen ulicama: Riva, Flaciusova, Dobrilina i Laginjina ulica, Portarata, Giardini, Istarska ulica, Nimfej, Flavijevska ulica, te Ulica starih statuta. Uz Arenu, granice obuhvata čine Scalierova ulica, Ozad Arena i Faverijska ulica;
- Područje kulturno-povijesne cjeline obuhvaća 83.71 ha te približno 1.000 građevina. Premda se radi o svega 2% kopnene površine grada, vrijednosti urbanističke jezgre grada proizlaze iz sačuvane prostorno-planske matrice iz prapovijesnog i antičkog razdoblja proširene u 19. stoljeću, sačuvanih monumentalnih spomenika iz antičkog i ranokršćanskog razdoblja, vrijednog srednjovjekovnog i novovjekovnog nasljeđa i uređenih hortikulturnih površina, kao i specifičnog urbanog razvitka;
- Kulturno-povijesna cjelina grada Pule uvrštena je Rješenjem iz 1965. godine u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske kao zaštićena kulturno-povijesna urbana cjelina (Registarski broj kulturnog dobra Z-5638). Na području kulturno-povijesne cjeline Pule utvrđene su dvije zone zaštite zona A koja obuhvaća područje unutar najstarije jezgre Pule unutar antičkih i srednjovjekovnih bedema i neposredno izvan njih te zona B – područje prvog širenja grada izvan bedema (područje oko Amfiteatra, sjevernog dijela Rive i željezničkog kolodvora);
- Sustavom mjera zaštite zoni A uvjetuju se mjere cjelovite zaštite i očuvanja svih kulturno-povijesnih vrijednosti uz najveće moguće poštivanje tradicije i funkcije prostora i sadržaja;
- Sustavom mjera zaštite u zoni B uvjetuje se zaštita osnovnih elemenata povijesne planske matrice i karakterističnih skupina građevina, pojedinih posebno zaštićenih građevina i drugih, a ukupnost određene kulturno-povijesne cjeline važnih vrijednosti, a prije svega oblika građevina i sklopova, gabarita i povijesnih sadržaja;

Obuhvat Starogradske jezgre Grada Pule (Kulturno-povijesna cjelina Grada Pule) prema Planu upravljanja povijesnom jezgrom Grada Pula-Pola (Urbanex, 2024.)

- Unutar zaštićene kulturno-povijesne cjeline grada Pule (Registarski broj kulturnog dobra Z-5638) u Registar kulturnih dobara upisano je ukupno 14 pojedinačno zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara:
  - Sakralne građevine i kompleksi:
    - Crkva sv. Nikole;
    - Kompleks katedrale Uznesenja Blažene Djevice Marije sa zvonikom;
    - Crkva sv. Franje s franjevačkim samostanom;
    - Kompleks memorijalne kapele i ostataka trobrodne bazilike sv. Marije Formoze i benediktinskog samostana.
  - Memorijalna obilježja i mjesta:
    - Slavoluk Sergijevaca;
    - Dvojna vrata.
  - Javne građevine:
    - Arena (Amfiteatar);
    - Komunalna palača;
    - Augustov hram;
    - Zgrada stare pošte.
  - Stambene građevine:
    - Palača Scracin.
  - Kopnena arheološka zona/nalazište:
    - Utvrda Kaštel u Puli;
    - Rimsko scensko kazalište;
    - Arheološko nalazište na području četvrti sv. Teodora.
- Prema Planu upravljanja povijesnom jezgrom, na području kulturno-povijesne cjeline grada Pule kartirano je ukupno 3.244 objekata. Očekivano, na većini čestica uočeno je više od jedne vrste namjene;
- Na području starogradske jezgre Pule je prema popisu stanovništva iz 2021. godine živjelo ukupno 4.262 stanovnika. Struktura stanovništva je prema dobnom kriteriju razmjerno nepovoljna s preko 26% starog stanovništva, Dodatan pokazatelj intenziteta ovog procesa jest indeks starenja (is), koji za Grad/urbano naselje Pulu iznosi 199,67. Za prostor povijesne jezgre vrijednost indeksa još je veća te iznosi 259,27;
- Proces depopulacije je u vremenu između dva popisa stanovništva bio vrlo intenzivan te je između 2011. i 2021. godine zona izgubila gotovo 27% stanovništva. Proces je tekao na način uobičajen za područja prekomjernog turizma i turističke gospodarske monokulture – stanovništvo se iseljavalo ili prodavalo stambene jedinice pri čemu je stalno stanovanje supstituirano turističkim najmom;
- Stambene jedinice su razmjerno jednoliko raspoređene na prostoru starogradske jezgre. Ona i dalje služi kao središnja atrakcijska zona Grada s obzirom da je u njoj sadržana glavna atrakcija i ugostiteljske ponude Grada. Usprkos tržišnim centrima na obodima Grada, ona djeluje i kao značajna zona kupovine za lokalno stanovništvo i turiste, a u njoj je sadržana i značajna količina poslovnih prostora;
- Osim stacionarnih turista, riječ je o najatraktivnijoj zoni za jednodnevne posjetitelja na cijelom području Istarske županije, prije svega zbog jedinstvenih kulturno-povijesnih atrakcija. Stoga je ovo zona najvećih prometnih gužvi za vrijeme lošeg vremena usred glavne sezone zbog priljeva jednodnevnih posjetitelja iz drugih istarskih destinacija. Iz navedenog razloga je ovo fokalno mjesto svih budućih ideja nove regulacije prometa u Gradu Puli;

Statistika stambenih objekata u Gradu Puli i povijesnoj jezgri prema popisu stanovništva iz 2021. godine

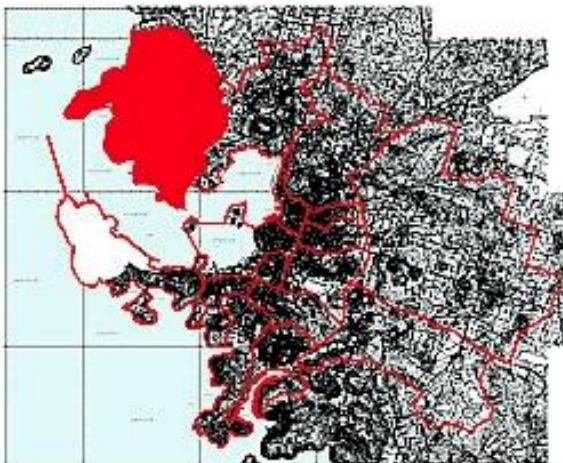
	UKUPNO	stanovi za stalno stanovanje				stanovi koji se povremeno koriste				stanovi za obavljanje	
		nastanjeni		nenastanjeni (prazni)		u vr. sez. radova u pp		stanovi za odmor		djelatnosti	
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
Pula	31.390	21.768	69,4%	6.890	22,0%	7	0,0%	1.279	4,1%	1.446	4,6%
Povijesna jezgra	3.037	1.879	61,2%	817	26,6%	0	0,0%	102	3,3%	275	9,0%

Izvor: DZS

- Iako zauzima tek oko 2% ukupne površine Grada, u povijesnoj jezgri nalazi se oko 10% svih stambenih objekata;
- U udjelu je više stambenih objekata nenastanjeno u odnosu na gradski prosjek te je očekivano i više stambenih objekata za obavljanje djelatnosti;
- Od 3.037 stambenih objekata, ukupno je 401 objekata registrirano kao objekti u domaćinstvu te još sveukupno 67 kao kuće za odmor, studio apartmani, ili sobe za iznajmljivanje. Ukupno je nešto više od 15% svih stambenih objekata u komercijalnoj turističkoj funkciji s ukupno nešto više od 1.500 kreveta;
- Komercijalni smještajni fond iznosi 2.045 kreveta, dok u nekomercijalnom prevladavaju stanovi mještanina te je sveukupno na područje povijesne jezgre 2.894 kreveta u smještaju;
- Iako je smještaj u starogradskoj jezgri dinamično rastao po stopi od 71% u razdoblju između 2017. i 2023. godine, u 2024. je godini zabilježen pad, odnosno smanjenje na ispod 3.000 kreveta koliko je bilo u 2023. Smanjenje se može pripisati novom poreznom tretmanu nekretnina i iznajmljivanja;
- U povijesnoj jezgri je u 2024. godini ostvareno 46.624 dolazaka i 129.789 noćenja. Prosječna zauzetost i krivulja sezonalnosti nešto su slabiji (slabija zauzetost, veća koncentracija noćenja između lipnja i rujna) u odnosu na ukupno područje Grada. Može se zaključiti da struktura smještaja (praktično nema hotela i kampova) ovdje kompenzira atraktivnu poziciju smještajnih kapaciteta;
- Stanje infrastrukturnih sustava ne odudara bitno od ostatka Grada, osim u prometu i prometu u mirovanju koji su u vremenu vrha sezone u kritičnom stanju, osobito nakon što se parking zone u okruženju Foruma i ulice Sergijevaca u potpunosti dedikirane za stanare;
- Prema podacima TZ Pule, na području zone nalaze se sljedeće ključne turističke atrakcije Arena - Amfiteatar, Augustov hram, Forum, Malo Rimsko Kazalište, Kaštel (Povijesni i pomorski muzej), Mozaik Kažnjavanja Dirke, Arheološki muzej Istre, Dom hrvatskih branitelja, Katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije, Zero Strasse procijenjene ukupne površine 4ha;
- Na području povijesne jezgre u odnosu na udio u ukupnoj površini Grada nalazi se značajna koncentracija ugostiteljstva:
  - 87 od ukupno 209 gradskih ugostiteljskih objekata (41,6%) s ukupno 7.541 mjesta;
  - Većina objekata, njih 68, poslužuje i hranu;
  - Cijele godine otvoreno je 64 od 87 objekata, odnosno njih 74% pri čemu je podjednak omjer objekata koji su otvoreni cijele godine koji poslužuju hranu i koji poslužuju samo piće;
- Na području povijesne jezgre usprkos izlazu na more nema organiziranih plaža s obzirom na činjenicu da područje nije povoljno za kupanje zbog gradske rive, zone Uljanik i ACI marine;
- Prema raspoloživim studijama i sastancima s MO Centar, Arena i Monte Zaro, sljedeći su glavni problemi na području zone:
  - Neatraktivnost i neadekvatnost zone za obiteljsko stanovanje što nužno povlači starenje stanovništva i postepeno iseljavanje;

- Problem neodvajanje otpada od strane ugostitelja koje uzrokuje izražen smrad otpada, osobito u vremenu glavne sezone;
- Problem dotrajalih vodovodnih cijevi koji je još nešto više naglašen u odnosu na ostatak Južne Istre jer je riječ o zoni koja je među prvima urbanizirana i komunalno opremljena pa su i cijevi najstarije/najdotrajalije;
- Problem provedbe ikakvih sanacijskih radova i/ili radova na infrastrukturi zbog zona zaštite i potencijalnih arheoloških nalazišta bilo gdje na području zone.
- Zaključno, povijesna jezgra Grada Pule dijeli sudbinu povijesnih jezgri sličnih destinacija. Zbog prostornih ograničenja, zona nije pod izrazito velikim rizikom stacionarnog turizma, već je ključni problem prihvatnog kapaciteta prijem dnevnih posjetitelja. Isto je prepoznato i u dosadašnjoj planskoj dokumentaciji te su Gradu na raspolaganju standardne tehnike upravljanja tokovima posjetitelja (npr. naplata ulaza);
- Veći dugoročni izazov je unaprjeđenje osnovne infrastrukture, odnosno rehabilitacija šireg centra Grada za koju je Grad odnedavno počeo pokazivati ozbiljniju ambiciju, zbog osjetljivosti i zaštićenosti zone.

ŠTINJAN

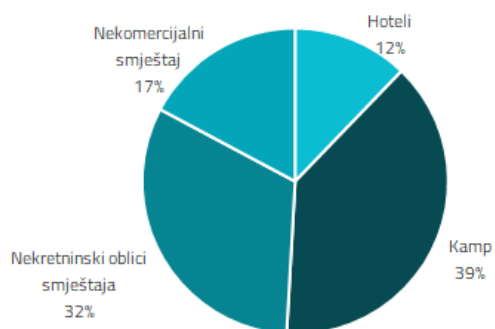

Izvori: web stranica Grada Pule i njenih mjesnih odbora, Google Earth

- Mjesni odbor Štinjan obuhvaća područje istoimenog prigradskog naselja, prigradskih turističkih predjela Puntakristo, Puntizela, Valdežunac i Camulimenti i otoka Sv. Jerolim, Kozada, Sv. Katarina smješteno na površini od 6.055.036 m² na kojem živi 1.366 stanovnika;
- Mjesni odbor obuhvaća dijelove obale s vrlo atraktivnim pogledima prema Gradu Puli (otok sv. Katarina) odnosno Brijunima (Puntizela i Hidrobaza). Ista je atraktivnost iskorištena izgradnjom značajnih smještajnih kapaciteta:
  - Marina Polesana i hotel Monumenti (hotel otvoren 2025.) kojima upravlja poduzeće Kermas energija;
  - Kamp Brioni kojim upravlja društvo Valamar d.d. na Puntizeli.
- Većinu područja mjesnog odbora zauzimaju zelene površine oko tvrđava Monte Rosso, Fort Punta Christo i Fort Munida na brdovitom terenu koji plaže na jugozapadnom dijelu čine slabo pristupačnim;
- U Štinjanskoj uvali nalazi se i luka Štinjan za pretovar kamena;

- Prema Regionalnom programu uređenja i upravljanja morskim plažama Istarske županije, na području mjesnog odbora nalaze se četiri plaže:
  - Resort plaže Puntizela, Puntizela 1 i Puntizela 2;
  - Hidrobaza – plaža sa sportskim i rekreativnim sadržajima i jedna od dvije plaže na području Grada koja je dostupna osobama s invaliditetom koja je ujedno i uvjerljivo najveća od sve četiri plaže s procijenjenim kapacitetom od nešto manje od 2.000 kupača što je otprilike 80% kapaciteta za sve četiri plaže;
- Međutim značajni dijelovi obale koji se danas djelomično koriste za kupanje (problem pristupačnosti) uopće nisu procijenjeni i razmatrani u Regionalnom programu;
- Ukupni smještajni kapacitet je otvaranjem hotela Monumenti dostigao 5.500 kreveta te se prema broju stanovnika odnosi u omjeru 4:1;

Struktura smještaja MO Štinjan

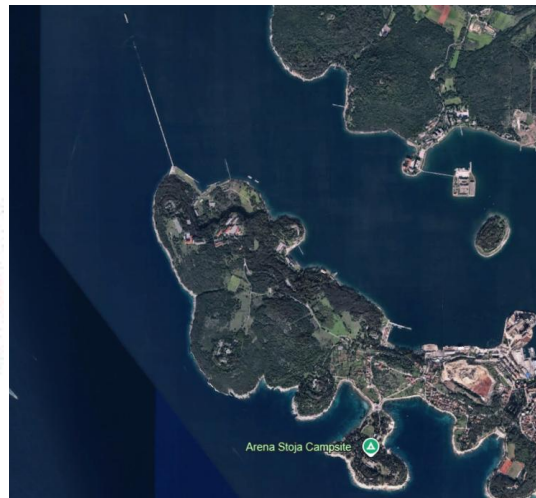

Izvor: TZ Pula

- Međutim, već je i sam smještajni kapacitet nekretninskih oblika smještaja (ne računajući nekomercijalni) mjeren u krevetima veći od broja stalnih stanovnika;
- Iako je na području nekoliko prethodno navedenih tvrđava, trenutno nijedna nije u funkciji pa osim plaža zapravo nema drugih aktivnih atrakcija;
- Na području je samo 5 ugostiteljskih objekata s ukupno 604 mjesta od kojih svi poslužuju hranu, a samo je jedan aktivan cijele godine;
- Područje se intenzivno urbanizira u uskom pojasu naselja Štinjan smještenom na brdu i oko sporedne prometnice koja spaja Pulu s Fažanom (Štinjanska cesta). Prometna povezanost neadekvatna je i za postojeći broj stanovnika i količinu smještaja, osobito s aspekta prometa u mirovanju jer javnih parkinga nema;
- Poseban razvojni potencijal predstavlja projekt Hidrobaza u okviru društva Brijuni Rivijera d.o.o., koji obuhvaća zonu od približno 17 ha s mogućnošću razvoja hotelskih i/ili turističkih sadržaja više dodane vrijednosti. Kao prostor od posebnog razvojnog interesa Republike Hrvatske, buduća realizacija projekta treba biti planirana na način da, uz turističku valorizaciju prostora, komplementarno doprinese rješavanju otvorenih pitanja prometne, vodne, komunalne i energetske infrastrukture, upravljanja plažnim kapacitetima i javnim prostorom te ukupnom podizanju kvalitete i održivosti destinacije;
- Predstavnici MO Štinjan su u razgovoru iznijeli sljedeće:

- Usprkos službenim podacima, broj stalnih stanovnika je u 2025. veći i iznosi 2.350 stanovnika. Maksimalni broj osoba ljeti se penje na oko 5.000 i to bez kampa Brijuni, što otprilike i odgovara zbroju svih registriranih smještajnih kapaciteta i stanovnika bez kampa;
- Problem je vodoopskrbe, osobito na najvišim kotama naselja gdje se ne može postići zadovoljavajući pritisak, jer se zbog starosti magistralnih cijevi u podnožju ne smije podizati pritisak vode;
- Kvaliteta stanovanja narušena je nepostojanjem nogostupa koje je zbog postojećih struktura u prostoru praktično nemoguće uvesti;
- U vrhu sezone povremeno dolazi do ispada elektroenergetske mreže na pojedinim lokacijama (Ulica Varoš);
- Odvoz otpada se u danim uvjetima smatra zadovoljavajućim;
- Očekuje se da će problem odvodnje (sada septičke jame), a dijelom i vodoopskrbe, biti riješen provedbom projekta aglomeracije Pula sjever;
- Prema sadašnjim prostorno-planskim uvjetima postoji mogućnost izgradnje još više stotina građevina na području naselja Štinjan.

STOJA

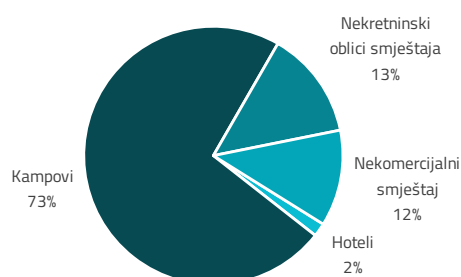
Izvori: web stranica Grada Pule i njenih mjesnih odbora, Google Earth

- Mjesni odbor Stoja obuhvaća područja gradskih četvrti Musil, Vergarola, Sveti Petar, Barake, Valkane i gradskih turističkih predjela Valovine i Stoja smješteno na površini od 2.955.950 m² na kojem živi 1.622 stanovnika. Geografski gledano, mjesni odbor praktično zahvaća poluotok Muzil;
- Područje je smješteno u urbano tkivo Grada Pule te spaja središnje mjesne odbore Stari Grad i Veruda na koje se i naslanja urbanim funkcijama;
- Najveći dio područja mjesnog odbora obuhvaća nekadašnju vojnu zonu Muzil, koja kao prostor od posebnog razvojnog interesa Republike Hrvatske predstavlja jedan od ključnih dugoročnih razvojnih potencijala Južne Istre. Prostor je trenutno izvan aktivne funkcije te se u okviru društva Brijuni Riviera d.o.o. promatra kroz buduću turističku i urbanu valorizaciju više dodane vrijednosti, pri čemu budući

razvoj može predstavljati i važan doprinos postupnom unapređenju prometne, komunalne i javne infrastrukture šireg područja. Stanovanje je koncentrirano na istočnom rubu mjesnog odbora;

- Jugoistočni dio mjesnog odbora – uvala Zelenika, kupalište Valkane, uvala Stoja, uvala Valovine i uvala Mužilj od najvećeg su interesa turistima i nastavlja se na gradske komplekse plaža ispod Lungo Mare i dalje prema Zlatnim Stijenama i Verudeli;
- Smještajnom strukturom dominira kamp Stoja s kapacitetom za 2.262 osobe koji je jedini kamp kategoriziran s 4* na području Grada;

Struktura smještaja u MO Stoja 2024. godine

Izvor: TZ Pula, eVisitor

- Odnos kreveta u smještaju i broja stanovnika je 2:1, međutim kreveta u nekretninskim oblicima smještaja i nekomercijalnog smještaja zajedno je upola manje nego stalnih stanovnika;
- Na području mjesnog odbora nalazi se sljedećih osam plaža gledajući sa sjeverozapada prema jugoistoku:
  - Galebove stijene (prirodna – ruralna / romantična plaža) kapaciteta za 107 osoba;
  - Galebove stijene – pećine (prirodna – ruralna / adrenalinska) kapaciteta za 299 osoba;
  - Valovine II (uređena – mjesna / nudistička plaža) kapaciteta za 820 osoba;
  - Valovine (uređena – mjesna / sportski i rekreacijski sadržaji) kapaciteta za 213 osoba;
  - Autokamp Stoja (uređena - plaža turističkog kompleksa / resort plaža) kapaciteta za 740 osoba;
  - Valkane 1 (plaža za invalide, uređena – urbana promenadna plaža) kapaciteta za 118 osoba;
  - Valkane 2 (centralni dio, uređena urbana promenadna plaža) kapaciteta za 268 osoba;
  - Valkane 3 (uređena urbana promenadna plaža) kapaciteta za 254 osobe.

Što ukupnu procjenu plaža na području MO Stoja dovodi do 2.819 osoba.

- Od ostalih atrakcija na području MO Stoja izdvaja se Mornaričko groblje površine 2ha;
- Na području MO Stoja nalazi se ukupno 12 ugostiteljskih objekata s 1.511 mjesta od kojih 10 poslužuje hranu, a dva samo piće. 10 od 12 objekata posluje cijele godine;
- Na području se nalazi i jedan od dva velika tržna centra u Puli (Max City) koji je zadovoljavajuće prometno riješen i ima dostatno velik vlastiti parking, ali je kao točka od interesa pod velikim opterećenjem u danima lošeg vremena u visokoj sezoni, kao i cijela Pula;
- Ključni projekt koji će utjecati na razvoj zone je izgradnja hotela na Valkanama što će izazvati potrebu daljeg razvoja i uređenja plažnih prostora, barem onih u mikrozonu Valkane (plaže Valkane 1-3);
- Iako MO Stoja kao turistička zona ima svojih manjkavosti u odnosima kapaciteta sadržaja, oni nisu izraženi, a pogotovo nisu kritični jer se oni niveliraju sa susjednim mjesnim odborima koji se nalaze na pješačkoj udaljenosti (npr. MO Veruda s plažama na Lungo Mare, Stari Grad s ugostiteljskim sadržajima).

Problem je nedostatna kontrola urbanog planiranja i izgradnje koja utiče na vizuru i izaziva manje infrastrukturne probleme, prije svega u prometu i prometu u mirovanju.

4.2. Izračun obaveznih pokazatelja prihvatnog kapaciteta

4.2.1. Institucionalni i strateški okvir

PK1 - STAV O TURIZMU KAO FAKTORU POVEĆANJA BLAGOSTANJA STANOVNIKA

	PK1 (PH1) - udio ispitanika koji smatra da turizam pomaže u održanju ili podizanju kvalitete života
Pula	49,2%
Vodnjan	62,9%
Fažana	67,9%
Ližnjan	60,0%
Marčana	66,7%
Medulin	64,0%
Južna Istra ukupno	56,4%
Ostale destinacije	67,7%
Sveukupno	56,9%

Izvor: Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

- U svim destinacijama, osim Pule, više od pola ispitanika smatra da turizam pomaže u održanju, ili podizanju kvalitete života.

4.2.2. Smještajni kapaciteti

PK2 - OMJER BROJA KREVETA U KOMERCIJALNOM SMJEŠTAJU TE KUĆAMA I STANOVIMA ZA ODMOR U ODNOSU NA 100 STANOVNIKA

- Metodološki problem u izračunu indikatora je u činjenici da sav nekomercijalni smještaj nije prijavljen i dostupan u sustavu eVisitor, a prisutan je i problem dinamike izgradnje;
- U suradnji s Naručiteljima, iznesena je procjena da je trenutno izlistani ukupni nekomercijalni smještaj u eVisitoru potrebno uvećati za 50% kako bi se dobila realna brojka te je ovom metodom dobivena konačna brojka kreveta u kućama i stanovima za odmor koji se ne koriste za kratkoročni najam:

	Broj komercijalnih kreveta (K_{kj}) u 2024.	Trenutni broj kreveta u nekomercijalnom smještaju (prema eVisitoru) u 2024.	B - Broj kreveta u kućama za odmor koje se ne koriste za iznajmljivanje (K_{kg})	C - Broj stanovnika prema DZS iz 2023.*	PK2 = $((A+B)/C) \times 100$
Pula	31.000	13.428	20.142	52.867	97
Vodnjan	7.068	18.019	27.029	6.003	568
Fažana	15.188	4.461	6.692	3.565	614
Ližnjan	5.619	4.674	7.011	4.384	288
Marčana	6.350	4.537	6.806	4.474	294
Medulin	42.267	13.847	20.771	7.380	854
Južna Istra ukupno	107.492	58.966	88.449	78.673	249
Izdvojene zone					
Povijesna jezgra Pule	2.438	1.091	1.637	4.262	96
Štinjan	4.982	1.232	1.848	1.366	500
Stoja	2.845	476	714	1.622	219

Izvori: eVisitor, DZS, procjena izrađivača

* osim za izdvojene zone, gdje je zbog nedostupnosti korišten podatak popisa iz 2021.

- Očekivano, odnos broja kreveta i stanovnika najveći je u Općini Medulin, a najmanji u Puli, a odnos je razmjeno nepovoljan i u općinama Fažana i Vodnjan;
- Od izdvojenih zona, situacija je nepovoljna u Štinjanu, dok su povijesna jezgra i Stoja ispod prosjeka Južne Istre.

PK3 - OMJER BROJA KREVETA U NEKOMERCIJALNOM SMJEŠTAJU U ODNOSU NA 100 STANOVNIKA

	A - Trenutni broj kreveta u nekomercijalnom smještaju (prema eVisitoru) iz 2024.	B - Broj stanovnika prema DZS iz 2023.*	PK2 = $(A/B) \times 100$
Pula	13.428	52.867	25
Vodnjan	18.019	6.003	300
Fažana	4.461	3.565	125
Ližnjan	4.674	4.384	107
Marčana	4.537	4.474	101
Medulin	13.847	7.380	188
Južna Istra ukupno	58.966	78.673	75
Izdvojene zone			
Povijesna jezgra Pule	1.091	4.262	26
Štinjan	1.232	1.366	90
Stoja	476	1.622	29

Izvori: eVisitor, DZS, procjena izrađivača

* osim za izdvojene zone, gdje je zbog nedostupnosti korišten podatak popisa iz 2021.

PK4 - OMJER BROJA SMJEŠTAJNIH OBJEKATA U DOMAĆINSTVU TE KUĆAMA I STANOVIMA ZA ODMOR U ODNOSU NA BROJ STANOVA ZA STALNO STANOVANJE

	A - Broj komercijalnih smještajnih objekata registriranih u eVisitoru kao podvrste Objekti u domaćinstvu, Apartman, Kuća za odmor, Sobe za iznajmljivanje i Studio apartman. - O_{SD}	B - Broj kuća i stanova za odmor koji se ne koriste za kratkoročni najam - O_N	C - Broj stanova za stalno stanovanje - O_S	$PK4=(A+B)/C$
Pula	3.402	3.357	28.524	0,24
Vodnjan	922	4.505	4.607	1,18
Fažana	847	1.115	1.724	1,14
Ližnjan	673	1.169	2.492	0,74
Marčana	858	1.134	2.337	0,85
Medulin	2.657	3.462	4.358	1,40
Južna Istra ukupno	9.359	14.742	44.042	0,55
Izdvojene zone				
Povijesna jezgra Pule	468	273	2696	0,27
Štinjan	327	308	nije dostupno	nije dostupno
Stoja	82	119	nije dostupno	nije dostupno

Izvori: eVisitor, DZS, procjena izrađivača

- Omjeri su posebno nepovoljni u Gradu Vodnjanu te općinama Fažana i Medulin. Omjer je s obzirom na broj stanovnika oko vrijednosti 1 i za izdvojenu zonu Štinjan.

PK5 - BROJ KREVETA U KOMERCIJALNOM SMJEŠTAJU TE KUĆAMA I STANOVIMA ZA ODMOR NA 100 M² GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA

	A - Broj komercijalnih kreveta (K_{kw}) u 2024.	B - Broj kreveta u kućama za odmor koje se ne koriste za iznajmljivanje (K_{ko})	C - Površina izgrađenog dijela zona stambene i mješovite namjene JLS (P_S) u m ²	$PK5 = ((A+B)/C) \times 100$
Pula	31.000	20.142	8.664.563	0,59
Vodnjan	7.068	27.029	2.430.000	1,40
Fažana	15.188	6.692	1.731.000	1,26
Ližnjan	5.619	7.011	2.615.600	0,48
Marčana	6.350	6.806	4.380.000	0,30
Medulin	42.267	20.771	3.770.400	1,67
Južna Istra ukupno	107.492	88.449	23.591.563	0,83
Izdvojene zone				
Povijesna jezgra Pule	2.438	1.637	545.946	0,75
Štinjan	4.982	1.848	1.201.259	0,57
Stoja	2.845	714	490.294	0,73

Izvori: eVisitor, DZS, jedinice lokalne samouprave Južne Istre

* osim za izdvojene zone, gdje je zbog nedostupnosti korišten podatak popisa iz 2021.

PK6 - STRUKTURA SMJEŠTAJNIH KAPACITETA IZRAŽENA U POSTOTNIM UDJELIMA

	Broj kreveta u hotelima i sličnom smještaju - HOT	Broj kreveta u kampovima - KMP	Broj kreveta u objektima u domaćinstvu - DOM	Broj kreveta u preostalim komercijalnom smještaju - PKS	Broj kućama za odmor koje se ne koriste za iznajmljivanje (Kks)	Ukupan broj kreveta	Udio HOT	Udio KMP	Udio DOM	UDIO PKS	UDIO Kks
Pula	7.362	4.968	17.088	1.582	20.142	51.142	14%	10%	33%	3%	39%
Vodnjan	346	39	5.468	1.215	27.029	34.097	1%	0%	16%	4%	79%
Fažana	691	8.214	5.499	784	6.692	21.880	3%	38%	25%	4%	31%
Ližnjan	941	0	4.390	288	7.011	12.630	7%	0%	35%	2%	56%
Marčana	903	45	4.553	849	6.806	13.156	7%	0%	35%	6%	52%
Medulin	6.935	16.667	16.623	2.042	20.771	63.038	11%	26%	26%	3%	33%
Južna Istra ukupno	17.178	29.933	53.621	6.760	88.449	195.941	9%	15%	27%	3%	45%
Izdvojene zone											
Povijesna jezgra Pule	548	0	1.745	145	1.637	4.075	13%	0%	43%	4%	40%
Štinjan	737	2.106	2.000	139	1.848	6.830	11%	31%	29%	2%	27%
Stoja	53	2.262	458	72	714	3.559	1%	64%	13%	2%	20%

Izvori: eVisitor, DZS, procjena izrađivača

4.2.3. Turistički promet

PK7 - INTENZITET STACIONARNOG, KOMERCIJALNOG I NEKOMERCIJALNOG, TURIZMA KAO OMJER PROSJEČNOG BROJA TURISTA PO STANOVNIKU U VRŠNIM DANIMA TURISTIČKE SEZONE

	A - Prosjek broja noćenja u 5 najprometnijih dana sezone 2024.	B - Broj stanovnika prema DZS iz 2023.*	PK7 = A/B
Pula	23.179	52.867	0,44
Vodnjan	7.286	6.003	1,21
Fažana	13.205	3.565	3,70
Ližnjan	4.580	4.384	1,04
Marčana	4.198	4.474	0,94
Medulin	36.525	7.380	4,95
Južna Istra ukupno	88.973	78.673	1,13
Izdvojene zone			
Povijesna jezgra Pule	2.533	4.262	0,59
Štinjan	4.172	1.366	3,05
Stoja	2.660	1.622	1,64

Izvori: eVisitor, DZS, procjena izrađivača

* osim za izdvojene zone, gdje je zbog nedostupnosti korišten podatak popisa iz 2021.

PK – 8 NEZADOVOLJSTVO RADI GUŽVE NA ULICAMA, TRGOVIMA, ATRAKCIJAMA

	PK8 (PH1) - udio posjetitelja nezadovoljnih radi gužve na ulicama, trgovima, atrakcijama
Pula	1,6%
Vodnjan	2,2%
Fažana	6,5%
Ližnjan	0,0%
Marčana	0,0%
Medulin	8,0%
Južna Istra ukupno	2,8%

Izvor: Istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja

4.2.4. Resursno atrakcijska osnova

PK9 - KONCENTRACIJA MATERIJALNIH ATRAKCIJA NA ODABRANIM PODRUČJIMA DESTINACIJE/DEFINIRANIM ZONAMA

	A - Broj materijalnih atrakcija	B - površina u ha	PK9 = A/B
Pula	12	5.200	0,0023
Vodnjan	36	10.000	0,0036
Fažana	11	1.300	0,0085
Ližnjan	2	7.000	0,0003
Marčana	16	13.400	0,0012
Medulin	13	3.200	0,0041
Južna Istra ukupno	90	40.100	0,0022
Izdvojene zone			
Povijesna jezgra Pule	10	84	0,1195
Štinjan	0	605	0,0000
Stoja	1	296	0,0034

Izvori: eVisitor, DZS, procjena izrađivača

* osim za izdvojene zone, gdje je zbog nedostupnosti korišten podatak popisa iz 2021.

PK10 - KONCENTRACIJA UGOSTITELJSKIH SADRŽAJA NA ODABRANIM PODRUČJIMA DESTINACIJE/DEFINIRANIM ZONAMA

	A - Broj fiskaliziranih računa u 5 najprometnijih dana sezone	B - BSR: Broj sjedala na otvorenom i zatvorenom prostoru u restoranima, ostalim objektima za pripremu i	C - BSB: Broj sjedala na otvorenom i zatvorenom prostoru u objektima za pripremu i usluživanje pića	D - PBO - Prosječan broj osoba u pratnji za IŽ prema istraživanju TOMAS 2022./2023.	PK10 - IS - Iskorištenost sjedala = (A/5*D)/(B+C)
Pula	252.336	13.709	5.140	3,34	8,9
Vodnjan	26.200	704	283		17,7
Fažana	44.267	5.081	465		5,3
Ližnjan	8.115	1.350	1.820		1,7
Marčana	10.530	660	260		7,6
Medulin	106.326	13.106	2.973		4,4
Južna Istra ukupno	447.774	34.610	10.941		6,6

Izvori: Porezna uprava, TZ-ovi Južne Istre, TOMAS 2022./2023.

PK11 - KAKVOĆA VODA ZA KUPANJE NA MJERNIM STANICAMA NA PODRUČJU DESTINACIJE TIJEKOM RAZDOBLJA LIPANJ – RUJAN U ODNOSU NA OSTATAK GODINE

	Broj točaka ispitivanja	Ocjena pojedinačnih uzoraka vode za kupanje (lipanj - rujan)				Ukupan broj uzoraka (lipanj - rujan)
		Izvršno	Dobro	Zadovoljavajuće	Nezadovoljavajuće	
Pula	21	170	1			171
Vodnjan	2	17	1			18
Fažana	4	35		1		36
Ližnjan	1	9				9
Marčana	2	17		1		18
Medulin	26	207	1			208
Južna Istra ukupno	56	455	3	2		460
Izdvojene zone						
Povijesna jezgra Pule						0
Štinjan	3	26	1			27
Stoja	7	56				56

	Broj točaka ispitivanja	Ocjena pojedinačnih uzoraka vode za kupanje (svibanj i listopad)				Ukupan broj uzoraka (lipanj - rujan)
		Izvršno	Dobro	Zadovoljavajuće	Nezadovoljavajuće	
Pula	21	39				39
Vodnjan	2	2				2
Fažana	4	4				4
Ližnjan	1	9				9
Marčana	1	1				1
Medulin	2	2				2
Južna Istra ukupno	31	57				57
Izdvojene zone						
Povijesna jezgra Pule						
Štinjan	3	3				
Stoja	7	14				

Izvor: <https://vrtlac.izor.hr/kakvoća/>

- U 2024. godini je za vrijeme visoke sezone uzeto 460 uzoraka na 56 lokacija. 455 uzoraka (njih 99%) pokazalo je izvrsnu kvalitetu vode za kupanje. Triput su uzorci bili dobre kvalitete na tri različite lokacije

(Pula-Štinjan, Vodnjan-Peroj i Medulin – mali poluotok Punta), a u dva navrata zadovoljavajuće kvalitete (Marčana Punta kod Sidra, Fažana dječje igralište). Ni na jednoj od lokacija se nalazi voda koja nije izvrsna za kupanje nije ponovio;

- U razdoblju izvan glavne sezone (svibanj i listopad) je 2024. godini uzeto 57 uzoraka i svi su pokazali izvrsnu kvalitetu vode za kupanje;
- Zaključno, nalazi za 2024. mogu se smatrati zadovoljavajućim, ali je nužno nastaviti s redovitim mjerenjima.

PK12 - RASPOLOŽIVA POVRŠINA PLAŽE PO KUPAČU U DANIMA VRŠNE TURISTIČKE SEZONE

- U okviru izračuna ovog indikatora, Izvođači su se vodili zaključcima iznesenim u dokumentima važeće Strategije razvoja TZ Južne Istre do 2027. godine te Studije održivosti razvoja turizma i prihvatnog kapaciteta Južne Istre iz 2022. koji su prethodno citirani u analizi stanja;
- Sukladno smjernicama za izračun obaveznih pokazatelja prihvatnog kapaciteta, temeljem podataka o postojećim plažama kojima su dodijeljene teme, duljine obalne linije i proučavanjem digitalnih kartografskih podloga, ukupan plažni potencijal raspodijeljen je među jedinicama lokalne samouprave;
- Ukupan plažni potencijal na području Južne Istre ispao je na razini oko 250% od danas evidentiranog, što je okvirna procjena iznesena u Studije održivosti razvoja turizma i prihvatnog kapaciteta Južne Istre iz 2022.;
- Procijenjeni vršni dnevni broj posjetitelja procijenjen je na temelju uočenih dnevnih migracija, a za Općinu Medulin on je prije svega rezultat dolazaka posjetitelja na Kamenjak;
- Međutim, pri ovom metodološkom koraku nužno je napomenuti da se migracije u najvećem broju slučajeva događaju između različitih jedinica lokalne samouprave, što praktično znači da povećanje opterećenja plaža u jednoj jedinici lokalne samouprave rasterećuje onu iz koje posjetitelji dolaze, ali se ne mijenja sumarno opterećenje na razini klastera;
- U ovom je izračunu iznesena pretpostavka da će se svi stanovnici neke jedinice lokalne samouprave koristiti plažu na dan vršnog opterećenja, što je daleko od istine (to ne čine čak ni svi posjetitelji) već je u prethodnim metodologijama bilo uobičajeno uzimati ponder za sve kategorije korisnika;
- Zaključno, ukupan pritisak na plaže sasvim je sigurno manji od navedenog u tablici što osobito vrijedi za Grad Pulu kod koje je raspoloživi prostor po kupaču ispao vrlo malen zbog velikog broja stanovnika, a koji sasvim sigurno ne koriste svi plaže u vremenu vršnog opterećenja već se eventualno može govoriti o 30% do maksimalno 50% stalnih stanovnika.

	A - Procijenjena površina plaža u m ²	B - Najveći broj turista (PBTI)	C - Broj stanovnika prema DZS za 2023.*	D - Procijenjeni vršni broj dnevnih posjetitelja (metoda promet i nautika)	PK12 - Raspoloživa površina kupališnog prostora po kupaču u danima vršne turističke sezone = A/(B+C+D)
Pula	250.000	23.179	52.867	3.000	3,2
Vodnjan	80.000	7.286	6.003	500	5,8
Fažana	70.000	13.205	3.565	500	4,1
Ližnjan	250.000	4.580	4.384	1.500	23,9
Marčana	180.000	4.198	4.474	800	19,0
Medulin	400.000	36.525	7.380	10.000	7,4
Južna Istra ukupno	1.230.000	88.973	78.673	16.300	6,7
Izdvojene zone					
Povijesna jezgra Pule	nije primjenjivo				
Štinjan	20.000	4.172	1.366	200	3,5
Stoja	25.000	2.660	1.622	500	5,2

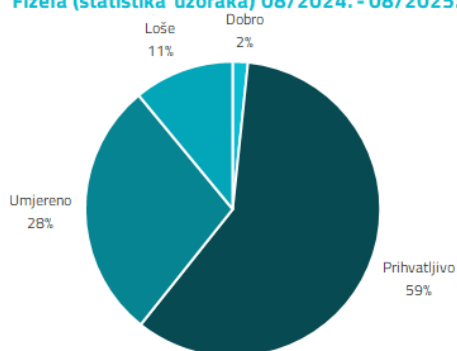
Izvori: eVisitor, DZS, procjena izrađivača

* osim za izdvojene zone, gdje je zbog nedostupnosti korišten podatak popisa iz 2021.

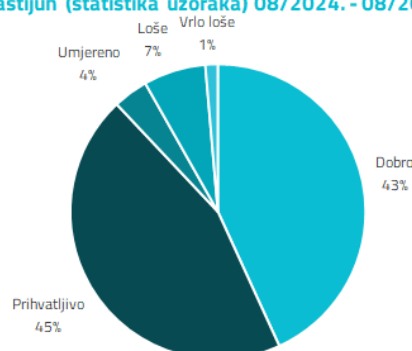
PK13 - KAKVOĆA ZRAKA NA MJERNIM STANICAMA NA PODRUČJU DESTINACIJE TIJEKOM RAZDOBLJA LIPANJ – RUJAN U ODNOSU NA OSTATAK GODINE

- Prema mjerenjima i podacima Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije na dostupnim na portalu Kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj (<https://iszz.azo.hr/iskzl/index.html>), kakvoća zraka se na području Južne Istre redovno ispituje na točkama Pula-Fižela i Kaštijun;
- Na donjim grafovima pokazana je statistika rezultata za razdoblje kolovoz 2024. – kolovoz 2025. godine:

Rezultati mjerenja kakvoće zraka na lokaciji Pula-Fižela (statistika uzoraka) 08/2024. - 08/2025.

Rezultati mjerenja kakvoće zraka na lokaciji AMP Kaštijun (statistika uzoraka) 08/2024. - 08/2025.

Izvor: Portal Kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj, <https://iszz.azo.hr/iskzl/index.html>

- 11% uzoraka na lokaciji Pula-Fižela i 8% uzoraka na lokaciji AMP Kaštijun kvalificirani su kao loši ili vrlo loši u godinu dana mjerenja;
- Prema godišnjem izvještaju za 2023. iz istog izvora, na lokaciji Pula-Fižela nepovoljni rezultati mjerenja kvalitete zraka vezani su uz probijanje pragova količina prizemnog ozona u ljetnim mjesecima koji mogu imati nepovoljne zdravstvene učinke. Prema izvještaju, isti su isključivo rezultat nepovoljnih klimatskih uvjeta (velike vrućine) i vezani su uz klimatske promjene, a ne uz zagađenje;

- Nepovoljni rezultati mjerenja kakvoće zraka na lokaciji AMP Kaštijun vezani su uz probijanje pragova lebdećih čestica PM_{2,5} te osobito PM₁₀ i. Prema godišnjem izvještaju automatskog mjerenja kvalitete zraka na lokaciji ŽCGO Kaštijun za 2024. godinu, zakonom nedopuštena prekoračenja su bila identificirana isključivo za PM₁₀ za dva dana u siječnju, tri dana u veljači, jedan dan u ožujku te jedan dan u lipnju;
- U istom se izvještaju navodi da je isto rezultat prije svega nepovoljnih meteoroloških uvjeta (niske temperature, magla, temperaturna inverzija i sl.), a značajnu ulogu onečišćenju zraka lebdećim česticama imaju sezona grijanja i kućna ložišta što je uobičajeno za hladnijeg vremena;
- Ostaje problem subjektivne percepcije kvalitete zraka (neugodni mirisi) za vrijeme glavne sezone, ali povećanje količine otpada za vrijeme glavne sezone zasad nema utjecaja na mjerenja zakonom propisanih štetnih tvari i čestica u zraku.

PK14 - UTJECAJ TURIZMA NA IZGLED DESTINACIJE

	PK14 (PH2) - udio ispitanika koji smatra da njihovo mjesto uslijed turističkog razvoja postaje ljepše ili puno ljepše
Pula	35,9%
Vodnjan	25,7%
Fažana	43,2%
Ližnjan	40,0%
Marčana	45,0%
Medulin	25,7%
Južna Istra ukupno	35,5%
Ostale destinacije	54,8%
Sveukupno	36,2%

Izvor: Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

PK15 - UTJECAJ TURIZMA NA KORIŠTENJE JAVNOG PROSTORA

	PK-15 (PH3) - udio ispitanika koji smatra da je turizam javni prostor (rivu, gradske ullice i trgove, zelene površine) učinilo više ili puno više prikladnim za njihove potrebe
Pula	22,6%
Vodnjan	20,0%
Fažana	25,9%
Ližnjan	17,3%
Marčana	16,7%
Medulin	7,4%
Južna Istra ukupno	19,3%
Ostale destinacije	48,4%
Sveukupno	20,4%

Izvor: Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

PK16 - ZADOVOLJSTVO LJEPOTOM I UREĐENOŠĆU MJESTA (KULTURNI I PRIRODNI ASPEKTI) KAO I GLAVNIH ATRAKCIJA

PK-16 - Zadovoljstvo ljepotom i uređenošću mjesta (kulturni i prirodni aspekti) kao i glavnih atrakcija			
	PH2 - udio posjetitelja zadovoljnih ljepotom mjesta	PH3 - udio posjetitelja zadovoljnih uređenošću mjesta	PK-16 (PH4) udio posjetitelja zadovoljnih uređenošću glavnih atrakcija u destinaciji
Pula	27,4%	24,2%	29,0%
Vodnjan	13,3%	15,6%	8,9%
Fažana	38,8%	48,4%	40,3%
Ližnjan	47,7%	59,1%	36,4%
Marčana	5,9%	11,8%	11,8%
Medulin	40,0%	56,0%	38,0%
Južna Istra ukupno	31,0%	37,4%	30,0%

Izvor: Istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja

4.2.5. Okoliš

PK17 - RAZINA BUKE U DANIMA VRŠNE TURISTIČKE SEZONE U ODNOSU NA OSTATAK GODINE U ZONAMA MJEŠOVITE NAMJENE PO DANU I NOĆI

- Podatak nedostupan

PK18 - IRITACIJA RAZINOM BUKE U VRIJEME TURISTIČKE SEZONE

	PK-18 (PH4) udio ispitanika koji smatra da buka u turističkoj sezoni predstavlja veliki problem
Pula	27,1%
Vodnjan	22,9%
Fažana	17,3%
Ližnjan	22,7%
Marčana	16,7%
Medulin	26,5%
Južna Istra ukupno	24,6%
Ostale destinacije	19,4%
Sveukupno	24,4%

Izvor: Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

PK19 - UTJECAJ BUKE NA KVALITETU BORAVKA

	PK-19 (PH5) - udio posjetitelja nezadovoljnih radi buke
Pula	0,0%
Vodnjan	2,2%
Fažana	0,0%
Ližnjan	0,0%
Marčana	0,0%
Medulin	1,0%
Južna Istra ukupno	0,4%

Izvor: Istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja

4.2.6. Prostor

PK20 - UDIO STAMBENIH JEDINICA TURISTIČKE NAMJENE (KOMERCIJALNI I NEKOMERCIJALNI KAPACITETI) U UKUPNOM BROJU STAMBENIH JEDINICA

	A - Broj komercijalnih smještajnih objekata registriranih u eVisitoru kao podvrste Objekti u domaćinstvu - O_{NO}	B - Broj smještajnih objekata registriranih u eVisitoru kao podvrste kuće i stanovi za odmor - O_{OD}	C - Broj stanova za stalno stanovanje - O_{SS}	PK20=(A+B)/C
Pula	3.237	2.547	28.524	0,20
Vodnjan	804	3.156	4.607	0,86
Fažana	785	817	1.724	0,93
Ližnjan	638	763	2.492	0,56
Marčana	749	985	2.337	0,74
Medulin	2.421	2.696	4.358	1,17
Južna Istra ukupno	8.634	10.964	44.042	0,44
Izdvojene zone				
Povijesna jezgra Pule	401	220	2696	0,23
Štinjan	303	210	nije dostupno	nije dostupno
Stoja	75	75	nije dostupno	nije dostupno

Izvori: eVisitor, DZS

PK21 - MAKSIMALNI POTENCIJAL IZGRADNJE NA NEIZGRAĐENIM I IZGRAĐENIM DIJELOVIMA GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA MJEŠOVITE NAMJENE

	1. Ukupna površina izgrađenog dijela građevinskog područja naselja (m^2)	2. Ukupna površina izgrađenog dijela građevinskih područja naselja stambene i mješovite namjene (stambeno-poslovne i poslovno-stambene) (m^2)	3. Prosječna površina građevne čestice u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja stambene i mješovite namjene (stambeno-poslovne i poslovno-stambene) (m^2)	Najveći dozvoljeni broj stambenih jedinica na prosječnoj građevnoj čestici	4. Najveći broj dozvoljenih stambenih jedinica u odnosu na površinu prosječne građevne čestice.	5. Mogućnosti nove stambene izgradnje na neizgrađenim površinama mješovite namjene građevinskog područja naselja
Pula	16.488.400	8.664.563	500	4	69.317	38.046
Vodnjan	2.360.000	1.180.000	650	4	7.262	6.840
Fažana	1.731.000	1.211.700	500	4	9.694	2.003
Ližnjan	2.683.300	1.609.980	716	4	8.994	5.056
Marčana	4.380.000	2.628.000	800	4	13.140	14.640
Medulin	3.770.400	3.016.320	400	4	30.163	8.237
Južna Istra ukupno	31.413.100	18.310.563			138.569	74.822

Izvor: podaci jedinica lokalne samouprave, procjene izrađivača

PK22 - MOGUĆNOSTI NOVE STAMBENE IZGRADNJE NA NEIZGRAĐENIM POVRŠINAMA MJEŠOVITE NAMJENE GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

	1. Stvarna površina nelzgrađenog dijela građevinskih područja naselja (m ²)	2. Površina nelzgrađenog dijela građevinskih područja naselja stambene i mješovite namjene (stambeno-poslovne i poslovno-stambene). (m ²)	3. Minimalna površina građevne čestice (m ²)	4. Najveći dozvoljeni broj stambenih jedinica na odabranoj minimalnoj građevnoj čestici	5. Broj novih građevnih čestica koje se mogu formirati na nelzgrađenom dijelu GP naselja stambene i mješovite namjene	6. Mogućnosti nove stambene izgradnje na nelzgrađenim površinama mješovite namjene građevinskog područja naselja
Pula	9.511.600	1.902.320	300	6	6.341	38.046
Vodnjan	1.140.000	342.000	300	6	1.140	6.840
Fažana	238.500	83.475	250	6	334	2.003
Ližnjan	1.516.700	303.340	240	4	1.264	5.056
Marčana	3.660.000	732.000	300	6	2.440	14.640
Medulin	1.029.600	411.840	300	6	1.373	8.237
Južna Istra ukupno	17.096.400	3.774.975			12.892	74.822

Izvor: podaci jedinica lokalne samouprave, procjene izrađivača

PK23 - UTJECAJ PRETVARANJA STANOVA U TURISTIČKE APARTMANE NA KVALITETU ŽIVOTA U DESTINACIJI

	PK-23 (PH5) - udio ispitanika koji smatra da zbog pretvaranja stanova i kuća u turističke apartmane i kuće za odmor život u mjestu postaje lošiji ili puno lošiji
Pula	64,4%
Vodnjan	42,9%
Fažana	49,4%
Ližnjan	49,3%
Marčana	33,3%
Medulin	63,2%
Južna Istra ukupno	58,0%
Ostale destinacije	48,4%
Sveukupno	57,7%

Izvor: Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

4.2.7. Komunalna infrastruktura

PK24 - VRŠNO OPTEREĆENJE I UDIO OBJEKATA U LANCU TURIZMA (HOTELI, KOMERCIJALNI I NEKOMERCIJALNI SMJEŠTAJ, UGOSTITELJSKI OBJEKTI I SL. U VRŠNOM OPTEREĆENJU) – VODA

- U svim jedinicama lokalne samouprave Južne Istre najveći broj noćenja u 2024. ostvaren je u kolovozu, a najmanji u siječnju te su ta dva mjeseca uzeta u analizu;

	F1 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja u m ³	F2 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja u m ³	T1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja	T2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja	Broj stalnih stanovnika koji imaju pristup vodi	Potrošnja vode po noćenju turista = $(F2 \times N1 - F1 \times N2) / (T2 \times N1 - T1 \times N2)$	Potrošnja vode po noćenju stanovnika = $1/5 \times (T2 \times F1 - T1 \times F2) / (T2 \times N1 - T1 \times N2)$	Omjer potrošnje vode
Pula					52.867			
Vodnjan					6.003			
Fažana					3.565			
Ližnjan					4.384			
Marčana					4.474			
Medulin					7.380			
Južna Istra ukupno	309.195	748.109	22.046	2.245.186	78.673	0,20	0,12	1,58
Izdvojene zone								
Povijesna jezgra Pule					4.262			
Štinjan					1.366			
Stoja					1.622			

Izvori: Vodovod Pula-Labin, eVisitor

PK25 - VRŠNO OPTEREĆENJE I UDIO OBJEKATA U LANCU TURIZMA (HOTELI, KOMERCIJALNI I NEKOMERCIJALNI SMJEŠTAJ, UGOSTITELJSKI OBJEKTI I SL. U VRŠNOM OPTEREĆENJU) – ELEKTRIČNA ENERGIJA

- Podatak nije dostupan

PK26 - BROJ DJELATNIKA NA ODRŽAVANJU JAVNIH POVRŠINA U ODNOSU NA M² JAVNIH POVRŠINA KOJE SE ODRŽAVAJU

- Dostavljeni podaci ukazuju na sljedeće stanje održavanja javnih površina po jedinicama lokalne samouprave Južne Istre:
  - Općine Medulin gdje 13 djelatnika održava ukupno 333.500 m² zelenih i javnih površina te je stoga vrijednost indikatora 25.654 m² što je površina koju održava svaki od djelatnika;
  - Na području Pule na održavanju hortikulture zaposleno je 46 djelatnika, ali je točna površina javnih površina nepoznata;
  - Na području Općine Fažana na održavanju zaposleno je 15 radnika (radnici na komunalnom održavanju i radnici na zelenim površinama);
  - Općine Marčana gdje 7 djelatnika održava 18ha zelenih i javnih površina te je stoga vrijednost indikatora 25.714 m² što je površina koju održava svaki od djelatnika;
  - Općine Ližnjan gdje 5 djelatnika održava 188.068 m² zelenih i javnih površina te je stoga vrijednost indikatora 25.714 m² što je površina koju održava svaki od djelatnika;
  - Grad Vodnjan prijavio je da im 5 djelatnika koji rade na održavanju zelenih i javnih površina, ali točna površina javnih i zelenih površina nije poznata.

PK27 - KAPACITETI (LJUDSKI I TEHNOLOŠKI) ZA ODVOZ OTPADA

- Jedinice lokalne samouprave i komunalna poduzeća dostavili su sljedeće podatke o kapacitetima za prikupljanje otpada:
  - Pula Herculanea d.o.o. pokriva područja jedinica lokalne samouprave Pule i Marčane te raspolaže sa 106 zaposlenika i ima procijenjeni godišnji kapacitet odvoza otpada za 40.000 tona otpada;
  - Medulinsko poduzeće za odvoz otpada Med eko servis d.o.o. zapošljava 32 stalno zaposlena te 6-8 sezonaca, ovisno o sezoni te raspolaže s 13 kamiona za odvoz otpada;
  - Vodnjansko poduzeće Contrada d.o.o. raspolaže sa 17 radnika i 9 vozila;
  - Ližnjansko poduzeće Brnestra d.o.o. raspolaže s ukupno 5 zaposlenih;
  - Fažansko poduzeće Komunalac Fažana d.o.o. raspolaže s 13 radnika, 3 laka teretna vozila i jednom cestovnom čistilicom.
- Prema poslanim procjenama lokalnih komunalnih poduzeća, dnevno se vršno može prikupiti 350-400 tona otpada sa sljedećom okvirnom razdiobom:
  - Pula i Marčana – 250 tona otpada;
  - Vodnjan – 15 tona otpada;
  - Fažana – 10 tona otpada;
  - Ližnjan – 8 tona otpada;
  - Medulin – 80 tona otpada;

PK28 - IRITACIJA NEPRIMJERENO ODLOŽENIM OTPADOM TIJEKOM TURISTIČKE SEZONE

	PK-28 (PH6) - Udio Ispitanika koji smatra da neprimjereno odlaganje otpada tijekom turističke sezone predstavlja veliki problem
Pula	68,9%
Vodnjan	71,4%
Fažana	54,3%
Ližnjan	62,7%
Marčana	65,0%
Medulin	69,1%
Južna Istra ukupno	66,7%
Ostale destinacije	45,2%
Sveukupno	65,9%

Izvor: Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

4.2.8. Prometna infrastruktura

PK29 - PROCJENA (EKSPERTNA) KAPACITETA PROMETNE INFRASTRUKTURE U ODNOSU NA VOLUMEN PROMETA NA ODABRANIM PRAVCIMA/TOČKAMA U DANIMA VRŠNE TURISTIČKE SEZONE

broj ceste	brojačko mjesto	2019.		2023.		2024.		postotna promjena 2019. - 2024.		postotna promjena 2023. - 2024.	
		PGDP	PLDP	PGDP	PLDP	PGDP	PLDP	PGDP	PLDP	PGDP	PLDP
A-9	Vodnjan (sjever) Jug	7.304	14.373	9.143	17.189	10.004	18.214	37%	27%	9%	6%
A-9	Vodnjan (jug) - jug	7.542	14.330	9.331	16.876	10.315	18.007	37%	26%	11%	7%
D-66	Loborika	7.156	9.899	7.493	10.344	8.063	10.540	13%	6%	8%	2%
D-66	Kujčići	3.760	5.270	3.947	5.508	4.065	6.023	8%	14%	3%	9%
D-75	Pula - sjever	11.860	14.298	12.333	15.014	12.697	14.768	7%	3%	3%	-2%
D-77	Vodnjan	5.028	5.810	5.199	6.131	4.902	5.687	-3%	-2%	-6%	-7%
D-401	Pula - aerodrom	3.737	6.096	3.536	5.770	3.328	5.576	-11%	-9%	-6%	-3%
Ž-5115	Surida (Fažana)	10.189	17.916	11.376	18.178	12.198	18.282	20%	2%	7%	1%
Ž-5122	Pavićini (Duga Uvala)	875	2.890	835	2.704	866	2.855	-1%	-1%	4%	6%
Ž-5200	Pomer	2.236	4.678	2.478	5.111	2.737	5.325	22%	14%	10%	4%
L-50158	Marčana (Peroj)	845	1.146	1.044	1.412	1.087	1.452	29%	27%	4%	3%

Izvor: Brojanje prometa na cestama Republike Hrvatske za 2019., 2023. i 2024. godinu, Hrvatske ceste, Zagreb

- Promatrajući brojačka mjesta koja su uredovnom programu brojanja Hrvatskih cesta, problematične su dionice D75 Pula-sjever te Ž-5115 Surida (Fažana) koje su kao prometnice s jednim trakom u svakom smjeru na rubu propusne moći. Isto je već prepoznato od relevantnih jedinica lokalne samouprave te su tijekom ljeta 2025. godine obje prometnice bile u rekonstrukciji, a zbog opće prometne situacije u Fažani se prostorno planskom dokumentacijom planira izgradnja obilaznice;
- Međutim, najproblematičnija je situacija na dionicama koje nisu uključene u brojanje prometa od strane Hrvatskih cesta:
  - Dionica ceste D66 od spajanja s autoceste A9 do kružnog toka u Šijani. Predložena metodologija izračuna ovog indikatora koja pretpostavlja mjerenje u istim dijelovima godine ovdje nije adekvatna, jer gužva nastaje za vrijeme kišnog vremena kada dnevni posjetitelji iz ostatka Istre dolaze u Pulu. Ova pojava protok vozila na cestama D-66 i D-75 prema Puli efektivno spušta na nula vozila po satu u vremenu glavnog prometnog sata. Isto je prepoznato od strane pulske gradske uprave te se već razmatraju alternativna prometna rješenja spomenuta ranije u dokumentu;
  - Nešto povoljnija je situacija na različitim dionicama prometnice Ž 5119 Pula-Medulin- Ližnjan, odnosno prometnicama uz turističke zone u Medulinu, međutim stanje i na tim prometnicama po indikatorima protočnosti u glavnim prometnim satima (večernji povratak turista s plaža, smjene turista) probija prihvatni kapacitet područja.

PK30 - PROCJENA KAPACITETA I ISKORIŠTENOSTI PARKIRALIŠTA U RAZDOBLJU VRŠNE TURISTIČKE SEZONE

- U svrhu boljeg razumijevanja i tumačenja ovog indikatora, potrebno je opisati parkirališnu situaciju na području destinacija Južne Istre;
- Označena parking mjesta prije svega se nalaze se u središtima jedinica lokalne samouprave, a većina parkirališnih mjesta na glavnim plažama (unutar, ili izvan naseljenih mjesta) uglavnom su neoznačena, nalaze se u prirodi te nisu pogodna za egzaktnije analize;
- Najkritičnija je situacija na mjestima koja su središta jedinica lokalne samouprave, a ujedno su smještena blizu većih plaža, što se odnosi na mjesta Medulin, Fažana i središte Pule;
- Pula parking prijavljuje zauzetost parking mjesta na Rivi i Mandraču od 80-85% u danima između 1. i 15. kolovoza s punom zauzetosti Rive i Mandrača između 8 i 16 sati, odnosno iza 20 sati, te nešto manju zauzetost Karoline 75-80% sa sličnim obrascem kretanja dnevne zauzetosti;
- Zauzetost u središnjim zonama Medulina i Fažane još je viša te se bliži razini 90% u danima najviše zauzetosti;
- Veća događanja imaju dodatan negativan utjecaj na raspoloživost parkinga poput lokalnih fešta, većih događaja u Areni i slično;
- U Vodnjanu, Ližnjanu i Marčani, osim u centralnim zonama mjesta lokalne samouprave gdje je raspoloživi parking podkapacitiran već i za potrebe stanovništva, nema većih problema s parkingom u smislu potreba turista, zbog bitno manje gustoće smještaja u usporedbi s ostale tri jedinice lokalne samouprave.

PK31 - IRITACIJA GUŽVOM U PROMETU TIJEKOM TURISTIČKE SEZONE

	PK-31 (PH7) - udio ispitanika koji smatra da gužva u prometu tijekom turističke sezone predstavlja veliki problem
Pula	72,4%
Vodnjan	48,6%
Fažana	64,2%
Ližnjan	37,3%
Marčana	30,0%
Medulin	69,9%
Južna Istra ukupno	63,7%
Ostale destinacije	32,3%
Sveukupno	62,6%

Izvor: Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

PK32 - ZADOVOLJSTVO PROMETOM U MJESTU

	PK32 (PH6) - udio posjetitelja zadovoljnih prometom u mjestu
Pula	6,4%
Vodnjan	11,1%
Fažana	24,2%
Ližnjan	43,2%
Marčana	11,7%
Medulin	19,0%
Južna Istra ukupno	17,1%

Izvor: Istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja

4.2.9. Stanovništvo i kvaliteta života

PK33 - KRETANJE BROJA STANOVNIKA U (POSLEDNJIJEM) DESETOGODIŠNJIJEM RAZDOBLJU

- S obzirom da na stranicama Državnog zavoda za statistiku dostupni podaci procjene broja stanovnika na razini gradova i općina za 2023. godinu, ali nisu za 2013. godinu, uzete su godine 2011. i 2021. s obzirom na podatke dostupne iz popisa stanovnika.

	Broj stanovnika na početku desetogodišnjeg razdoblja - P ₂ - 2011.	Broj stanovnika na kraju desetogodišnjeg razdoblja - P _k - 2021.	KS _A	KS _P	KS _{AP}	KS _{PP}
Pula	57.460	52.220	-5.240	-9%	-524	-1%
Vodnjan	6.119	5.838	-281	-5%	-28	-1%
Fažana	3.635	3.463	-172	-5%	-17	-1%
Ližnjan	3.965	4.087	122	3%	12	0%
Marčana	4.253	4.250	-3	0%	0	0%
Medulin	6.481	6.550	69	1%	7	0%
Južna Istra ukupno	81.913	76.408	-5.505	-7%	-551	-1%

Izvori: DZS, popisi stanovništva 2011. i 2021.

- Rezultati demografskih trendova između dva popisa su negativni, prije svega diktirani negativnim demografskim trendovima u Puli;
- Treba napomenuti da su se rezultati prema procjeni stanovništva DZS-a za 2023. godinu počeli oporavljati, prije svega poticani sve intenzivnijom radnom imigracijom.

PK34 - IRITACIJA LJETNOM GUŽVOM I SPECIFIČNO GUŽVAMA NA ULICAMA/JAVNIM POVRŠINAMA (POŽELJNO DODATNO ODREDITI I SPECIFIČNE LOKACIJE ZA DESTINACIJU UKLJUČUJUĆI PLAŽE GDJE JE RELEVANTNO)

	PK-34 (PH8) - udio Ispitanika koji smatra da gužva na ulicama/javnim površinama tijekom turističke sezone predstavlja veliki problem
Pula	36,3%
Vodnjan	22,9%
Fažana	42,0%
Ližnjan	25,3%
Marčana	20,0%
Medulin	41,2%
Južna Istra ukupno	34,9%
Ostale destinacije	29,0%
Sveukupno	34,7%

Izvor: Istraživanje stavova lokalnog stanovništva

PK35 - INDEKS PRIUŠTIVOSTI STANA (NA RAZINI DESTINACIJE)

- Prema zadnje dostupnoj publikaciji Pregled tržišta nekretnina Republike Hrvatske, Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine za 2023. godinu, niti jedna od jedinica lokalne samouprave Južne Istre ne nalazi se u 20 najgorih ili 20 najboljih jedinica lokalne samouprave po priuštivosti nekretnine;
- Prema istom izvještaju za godinu prije, medijalna cijena stana/apartmana po četvornom metru bila je u drugoj najvećoj kategoriji (1.001-2.000 EUR). Medijalna cijena stana/apartmana u Puli iznosila je 1.498 EUR;
- Kada se radi o kućama, Pula i Medulin spadaju u jedinice lokalne samouprave s najvećom medijalnom cijenom po četvornom metru (iznad 500 EUR) u 2022. godini, a ostale jedinice lokalne samouprave spadaju u drugu kategoriju (medijalna cijena 201 – 500 EUR);
- Iako u usporedbi s nekim drugim obalnim destinacijama priuštivost još nije toliko kritična, jasno je da područje kao i ostatak hrvatske obale spada u dijelove države s najmanje priuštivim nekretninama za lokalno stanovništvo.

4.2.10. Zaposlenost, gospodarstvo i važnost turizma

PK36 - RASPOLOŽIVOST DODATNE RADNE SNAGE (STOPA NEZAPOSLENOSTI; BROJ IZDANIH RADNIH DOZVOLA PO MJESECIMA)

- Dozvole za rad za područje Istarske županije izdaju PU Istarska i policijska postaja Poreč. PU Pula je u 2024. godini izdala ukupno 28.655 dozvola, a u prva tri mjeseca 2025. godine 8.733 dozvole što je 10% više nego u istom razdoblju 2024. Prema podacima MUP-a za 2024., na područje Južne Istre odnosi se 7.150 dozvola;
- Sljedeća je struktura prosječne nezaposlenosti na području Južne Istre u 2024. godini:

	Zaposleni prema satima rada u 2024.	Nezaposleni	Stopa nezaposlenosti
Pula	14.181	778	5%
Vodnjan	2.287	75	3%
Fažana	623	22	3%
Ližnjan	573	56	9%
Marčana	378	43	10%
Medulin	1.322	64	5%
Južna Istra ukupno	19.364	1.038	5%

Izvori: Hrvatski zavod za zapošljavanje; <https://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tipizvjestaja=1>

- Neovisno o konačnoj prostornoj razdiobi izdanih radnih dozvola na području PU Istarske, jasno je da postoji potreba za radom koja će se zbog demografskih trendova i starenja stanovništva još neko vrijeme povećavati. Kontingent nezaposlenih očito ne može odgovoriti na te potrebe, osobito tijekom ljetne sezone.

5. SVODNA OCJENA STANJA ODRŽIVOSTI TURIZMA I PRIHVATNOG KAPACITETA JUŽNE ISTRE

5.1. Ocjena i komentar pokazatelja održivosti

- Svodna ocjena održivosti postojećeg modela razvoja turizma i prihvatnog kapaciteta područja Južne Istre temelji se na:
  - Izračunu obaveznih i specifičnih pokazatelja održivosti sukladno Zakonu o turizmu te relevantnom pravilniku i smjernicama;
  - Izračunu pokazatelja prihvatnog kapaciteta sukladno pravilniku i smjernicama;
  - Ostalim analizama provedenima u dokumentu, uključujući analizu stavova dionika.
- Ovakav format plana upravljanja destinacijom i prateći izračuni za predmetne destinacije se kao i u ostatku i Republike Hrvatske izvode po prvi put;
- Dodatno, još uvijek ne postoji jasan znanstveni konsenzus oko egzaktnog pristupa ocjeni održivosti i prihvatnog kapaciteta, a pogotovo ne egzaktnim mjernim modelima koji bi bili primjenjivi na turističke destinacije s različitom strukturom turističkih proizvoda te bitnim razlikama u drugim relevantnim čimbenicima (demografija, prostor, gospodarstvo, infrastruktura, dionički interesi, kao i svi ostali mogući čimbenici koji određuju neku destinaciju);
- Iz tog je razloga otežano tumačenje pojedinih pokazatelja te će se u tom smislu u njemu oslanjati na eventualna znanstvena dostignuća, usporedbe sa drugim destinacijama (regijama) te prethodno planersko iskustvo izrađivača dokumenta;
- Ocjene vrijednosti pojedinih pokazatelja se svrstavaju u četiri kategorije:
  - Dobro – vrijednost je povoljna za razvoj turizma i u obzoru ovog plana sa strane destinacijskog menadžmenta i aktivnosti jedinica lokalne samouprave nisu potrebne osobite aktivnosti;
  - Zadovoljavajuće – ne očekuje se potreba za posebnim aktivnostima u okviru planskog horizonta, iako je pokazatelj potrebno pratiti dinamikom predloženom pravilnicima;
  - Loše – vrijednost pokazatelja ukazuje na oprez te se u okviru obzora ovog plana moraju planirati rješenja na srednji do najdulje duži rok, a po potrebi i ranije ako dođe do daljeg pogoršanja vrijednosti pokazatelja;
  - Kritično – aktivnosti na unaprjeđenju situacije na koje ukazuju pokazatelji ocijenjeni kao kritični predstavljaju apsolutni prioritet u obzoru ovog plana.
- U svodnoj ocjeni posebno će se komentirati pokazatelji u kategorijama *loše* i *kritično*.

Pregled i ocjena vrijednosti pokazatelja održivosti

Tematsko područje	Pokazatelj / Područje održivosti	Tip pokazatelja (O - obavezni, S - specifični)	Oznaka
društveni	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone	O	ZL-1 – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	O	ZL-2 – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji	O	ZT-1 – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
	Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom	O	PD-1 – Pristupačnost destinacije
	Broj organiziranih turističkih ambulanti	O	SD-1 Sigurnost destinacije
	Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva	S	SZL-1 – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Udio stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta	S	SZL-3 – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Javno dostupne informacije o atrakcijama u turističkim i informativnim centrima	S	SPD-2 – Pristupačnost destinacije
	Postotak pristupačnih linija javnog prijevoza u destinaciji za osobe s invaliditetom	S	SPD-3 – Pristupačnost destinacije
	Ukupan broj kaznenih djela i prekršaja prijavljenih policiji po mjesecima	S	SSD-1 Sigurnost destinacije
	Udio turista koji su uložili prigovor kod policije	S	SSD-2 Sigurnost destinacije
	Broj prometnih nesreća sa smrtnim ishodom na 1000 noćenja (turista i lokalne zajednice)	S	SSD-4 Sigurnost destinacije
	Broj podnesenih prijava zbog buke uzrokovane turističkim aktivnostima	S	SSD-5 Sigurnost destinacije
	okolišni	Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju)	O
Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone)		O	GO-1 – Gospodarenje otpadom
Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite)		O	BR-1 – Zaštita bioraznolikosti
Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije		O	UEN-1 – Održivo upravljanje energijom
Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika		O	UPK-1 – Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjena
Udio otpadnih voda od noćenja turista u smještajnim objektima destinacije		S	SGOV-2 – Gospodarenje otpadnim vodama
Udio recikliranog otpada (postotak) na po stanovnika po godinu		S	SGO-3 – Gospodarenje otpadom
Plan gospodarenja otpadom s ciljevima za smanjenje i održivo odlaganje	S	SGO-4 – Gospodarenje otpadom	

dobro
prihvatljivo
zabrinjavajuće
kritično

nema podataka

Pregled i ocjena vrijednosti pokazatelja održivosti (2)

Tematsko područje	Pokazatelj / Područje održivosti	Tip pokazatelja	Oznaka
ekonomski	Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem	0	TP-1 – Turistički promet
	Prosječna duljina boravka turista u destinaciji	0	TP-2 – Turistički promet
	Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	0	PGS-1 – Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu
	Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	0	PGS-2 – Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu/ Turistički promet
	Stopa popunjenosti u smještajnim kapacitetima	S	STP-1 – Turistički promet
	Produktivnost rada u Području I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja	S	SPGS-1 – Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu
	Bruto dodana vrijednost ostvarena u području I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja	S	SPGS-2 – Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu
	Udio malih i srednjih poduzeća u ukupnom broju poduzeća u području I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	S	SPGS-3 – Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu
prostorni/upravljanje	Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija	0	TI-1 – turistička infrastruktura
	Status implementacije aktivnosti iz plan upravljanja destinacijom	0	OOD-1 – Održivo upravljanje destinacijom
	Broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS	0	OUP-2 – Održivo upravljanje prostorom
	Broj ugostiteljskih objekata koji poslužuju hranu aktivnih na 30.1. i 30.7 u odnosu na 100 stanovnika	S	STI-1 – turistička infrastruktura
	Specifična strategija za marketing izvansezonskih događanja i privlačenje posjetitelja tijekom cijele godine	S	SOUD-2 – Održivo upravljanje destinacijom
	Broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi	S	SOUP-1 – Održivo upravljanje prostorom
	Smjernice, propisi i/ili politike koje se odnose na održivo korištenje prostora	S	SOUP-2 – Održivo upravljanje prostorom

dobro
prihvatljivo
zabrinjavajuće
kritično
nema podataka

DRUŠTVENI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI TURIZMA

- Obavezni i odabrani specifični pokazatelji društvene održivosti turizma su u kategoriji „dobro“ i prihvatljivo“. Usprkos pojedinim negativnim stavovima lokalnog stanovništva vezanim uz prihvatni kapacitet (buka, promet, otpad, dijelom i odnos turizma prema prostoru i identitetu mjesta), iz anketnih je rezultata razvidno da postoji jasna svijest lokalnog stanovništva da je turizam visoko dominantna gospodarska grana bez koje bi došlo do drastičnog pogoršanja kvalitete života;
- Posebno valja izdvojiti sigurnosne aspekte destinacije koji su u odnosu na broj posjetitelja i stanje u odnosu na gotovo svu mediteransku konkurenciju izvrsni. Iako se ono dijelom može pripisati

dominantnog segmentu proizvoda sunca i mora (obitelji), ovo je svakako jedan od najpozitivnijih aspekata održivosti, ali i prihvatnog kapaciteta destinacije;

- Zaključno, iako u dijelu društvenih pokazatelja ima potrebe za unaprjeđenjem (otvoreni dionički dogovor i harmonizacija stavova o turizmu između onih koji od njega imaju i onih koji nemaju koristi, poboljšanje zadovoljstva posjetitelja unaprjeđenjem ponude i vrijednosti za novac, dalje unaprjeđenje dostupnosti atrakcija i sadržaja za osobe s invaliditetom), društveni aspekti održivosti destinacije nisu kritični.

OKOLIŠNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI TURIZMA

- Okolišni pokazatelji održivosti turizma ukazuju na zadovoljavajuće stanje, uz ogradu da se obavezni pokazatelji uglavnom koncentriraju na odnos pritiska turista na infrastrukturne sustave u odnosu na lokalno stanovništvo te da u analizu ne ulaze pragovi dostupnosti pojedinih infrastrukturnih sustava, odnosno točke u kojima zbog ukupnog broja potrošača dolazi do pucanja pojedinog infrastrukturnog sustava (parcijalne ili potpune redukcije vode, pucanje elektroenergetske mreže, nemogućnost odvoza otpada i slično);
- Odnos pritiska turista i stanovnika na infrastrukturne sustave u okviru je davno utvrđenih vrijednosti⁵, iako se suvremenim standardima održivosti može unaprijediti. Ovdje je ograničavajući faktor struktura smještaja u kojoj dominira veliki broj privatnih iznajmljivača (standarde i prateće poticaje lakše je uvoditi kod manjeg broja velikih ponuđača i kolektivnih smještajnih objekata). Dodatno treba napomenuti da prema istim relevantnim izvorima dnevni pritisak na infrastrukturu raste s kategorijom smještaja po svim infrastrukturnim sustavima tako da je on očekivano jedinično veći u destinacijama s prosječno boljim smještajnim kapacitetima, što treba imati u vidu kod potencijalnog procesa kvalitativnog repositioniranja destinacije naviše;
- Valja istaknuti da je omjer pritiska na infrastrukturu između turista i stanovnika uvjerljivo povoljniji kod potrošnje električne energije u odnosu na stvaranje otpada i potrošnju vode (turisti dnevno u prosjeku troše pet puta manje električne energije u odnosu na stanovnike, dok gledano na prosjek Južne Istre stvaraju podjednako otpada, a troše više vode). Pod pretpostavkom vjerodostojnosti svih zaprimljenih podataka (ovdje treba napomenuti da se ovi izračuni izvode prvi put, a time traže i podaci na kojima se isti temelje), ovo se može objasniti činjenicom da se veliki dio stanovništva i stambenih jedinica griju na struju (klime, grijalice na struju) te je zato potrošnja energije općenito najmanja ljeti;
- Zaključno, ukupno zadovoljavajuća ocjena održivosti okolišne komponente turističkog modela u velikoj je mjeri rezultat zadanih pokazatelja te je u tom smislu relevantnija ocjena prihvatnog kapaciteta.

EKONOMSKI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI TURIZMA

- Ekonomske pokazatelje održivosti, ali i povezane pokazatelje prihvatnog kapaciteta treba sagledavati s aspekta najvažnije činjenice vezane uz turizam Južne Istre, Istarske županije, kao i gotovo cijele hrvatske

---

⁵ Baud-Bauvy, M., Lawson, F., R. (1998), *Tourism and Recreation Handbook of Planning and Design*, Architectural Press

obale – stanja duboke gospodarske monokulture turizma⁶. Iako se izračun županijskih satelitskih bilanci turizma zadanih novim Zakonom o turizmu još očekuje, prema dokumentu *Ocjena stanja i trendova održivosti turizma Istarske županije iz 2024. godine*, ona se u smislu direktnih učinaka procjenjuje na iznad 20%, a ukupnih na između 40 i 50%;

- U takvim uvjetima se turistički ekonomski doprinos ni srednjeročno ne može zamijeniti drugim gospodarskim sektorima. Dodatno, svaka ekonomska neefikasnost u turističkom sektoru ima utoliko izraženije posljedice na predmetno područje;
- Ključni elementi ekonomske neefikasnosti turizma kako predmetnog područja (kao i ukupne obale Istarske županije te velike većine hrvatskih destinacija) očituju se u:
  - Maloj prosječnoj popunjenosti smještajnih kapaciteta i izraženoj sezonalnosti;
  - Gotovo potpunoj zaposlenosti koja traje već nekoliko godina te se polako iscrpljuju i regionalni bazeni ponude rada što dovodi do povećanja cijene rada, ali i demografskih promjena na koje domaće stanovništvo s vremenom sve intenzivnije reagira (prema međunarodnim iskustvima);
  - Još uvijek maloj jediničnoj dnevnoj potrošnji u odnosu na konkurente Zapadnog Mediterana, koju istovremeno prati sve slabija percepcija vrijednosti za novac od strane posjetitelja.
- Treba spomenuti i pozitivne aspekte, odnosno one koji su u trendu poboljšanja poput produktivnosti turističkog sektora te udjela malih i srednjih poduzeća.

PROSTORNI I UPRAVLJAČKI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI TURIZMA

- Donja tablica pokazuje indikatore gustoće komercijalne turističke ponude i potražnje nekih od najintenzivnijih turističkih NUTS-2 regija EU, koje su ujedno i među turistički najintenzivnijim regijama svijeta:

Regija	Dominantan turistički proizvod	Država	Kreveta po stanovniku	Kreveta po km ²	noćenja po stanovniku	noćenja po km ²
Istarska županija	Sunce i more	Hrvatska	1,75	122	151	10.536
Južna Istra	Sunce i more	Hrvatska	1,31	268	83	17.000
Južni Egej	Sunce i more	Grčka	1,53	95	156	9.648
Toskana	Kratki odmori*	Italija	0,20	33	26	4.220
Campania	Gradski turizam / sunce i more	Italija	0,10	40	11	4.389
Kanari	Sunce i more	Španjolska	0,16	49	44	13.431
Baleari	Sunce i more	Španjolska	0,35	84	81	19.887
Katalonija	Gradski turizam / sunce i more	Španjolska	0,06	14	7	1.806

Izvori: Eurostat, Istituto Nazionale di Statistica (Italija), Instituto Nacional de Estadística (Španjolska), Hellenic Statistical Authority (Grčka), eVisitor, stranice turističkih organizacija predmetnih regija

* Toskana ima relativno uzak izlaz na more, a većina turističkog prometa kombinacija je posjeta Firenzi, Sienni, manjim gradovima te ruralnim dijelovima regije po principu kratkih odmora (2 do 5 dana)

⁶ Prema Calderón-Fajardo, V. (2022.), *Analysis of the Social Challenge of the City of Barcelona Under the Model of the Quintuple Helix in a Covid-19 Context*. *Tourism*, 70(4), pp.707-721, DOI: <https://doi.org/10.37741/t.70.4.11.>, Barcelona se s 14% ukupnog udjela turizma nalazi u stanju turističke monokulture.

- Prije svega se može zaključiti da su regije koju turističku ponudu temelje dominantno na proizvodu sunca i mora turistički intenzivnije u odnosu na one kod kojih je turizam temeljen na drugim turističkim proizvodima;
- Drugo, Istarska županija i Južna Istra su u vrhu konkurentskog seta po svim promatranim indikatorima gustoće turizma u odnosu na prostor i stanovništvo, uz Južni Egej, Kanare i Baleare. Kod svih navedenih regija, a osobito dvije španjolske, dosad su već održavani prosvjedi i organiziran lokalni otpor protiv pretjeranog turizma;
- Dakle, uz dubinu gospodarske monokulture turizma, temeljni problem održivosti turističkog modela Južne Istre, kao i cijele istarske obale, je gustoća turizma u odnosu na ukupan prostor i broj stanovnika;
- Pritom posebno treba istaknuti trendove rasta nekomercijalnog smještaja koji nisu predmet analize u gornjoj tablici, kao i smjernice vezane uz održivo korištenje prostora koje bi u skladu sa situacijom morale biti bolje razrađene i restriktivnije;
- U takvoj su situaciji kontrola i upravljanje turizmom otežani te zahtijevaju visoku posvećenost i formalizirane procedure. U tom kontekstu treba promatrati ocjenu sadašnjih smjernica i procedura za održivo korištenje prostora koje je moguće proširiti na ukupan uvid i procedure u prostornom planiranju;
- Naime, iste postoje te se na analizu i planiranje prostora već sada troši veliki napor, ali u kontekstu situacije, osobito turistički najgušćih jedinica lokalne samouprave (Pula, Medulin, Fažana), analitička evidencija, smjernice i procedure u održivom planiranju prostora moraju biti podignute na najvišu globalnu konkurentsku razinu;
- Dodatno, nisu povoljne vrijednosti pokazatelja ostvarenih turističkih noćenja u odnosu na izgrađenost građevinskih zona, prije svega zbog razmjerno velikih definiranih zona koje su onda posljedično slabo izgrađene, kao i razdoblja rada ugostiteljskih objekata (s izuzetkom Pule) koji odražavaju još uvijek visoko sezonalan turistički proizvod.

5.2. Ocjena stanja prihvatnog kapaciteta turizma

Svodna ocjena prihvatnog potencijala područja Južne Istre

1. Institucionalni i strateški okvir	PK-1 Stav o turizmu kao faktoru povećanja blagostanja stanovnika
2. Smještajni kapaciteti	PK-2 Omjer broja kreveta u komercijalnom smještaju te kućama i stanovima za odmor u odnosu na 100 stanovnika
	PK-3 Omjer broja kreveta u nekomercijalnom smještaju u odnosu na 100 stanovnika
	PK-4 Omjer broja smještajnih objekata u domaćinstvu te kućama i stanovima za odmor u odnosu na broj stanova za stalno stanovanje
	PK-5 Broj kreveta u komercijalnom smještaju te kućama i stanovima za odmor na 100 m ² građevinskog područja naselja
	PK-6 Struktura smještajnih kapaciteta izražena u postotnim udjelima
	3. Turistička potražnja
PK-8 Nezadovoljstvo radi gužve na ulicama, trgovima, atrakcijama	
4. Resursno atrakcijska osnova	PK-9 Koncentracija materijalnih atrakcija na odabranim područjima destinacije/definiranim zonama
	PK-10 Koncentracija ugostiteljskih sadržaja na odabranim područjima destinacije/definiranim zonama
	PK-11 Kakvoća voda za kupanje na mjernim stanicama na području destinacije tijekom razdoblja lipanj – rujn u odnosu na ostatak godine (za destinacije za koje je pokazatelj relevantan)
	PK-12 Raspoloživa površina plaže po kupacu u danima vršne turističke sezone (za destinacije za koje je pokazatelj relevantan)
	PK-13 Kakvoća zraka na mjernim stanicama na području destinacije tijekom razdoblja lipanj – rujn u odnosu na ostatak godine
	PK-14 Utjecaj turizma na izgled destinacije
	PK-15 Utjecaj turizma na korištenje javnog prostora
	PK-16 Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja ljepotom i uređenošću mjesta (kulturni i prirodni aspekti) kao i glavnih atrakcija
	5. Okoliš
PK-18 Iritacija razinom buke u vrijeme turističke sezone	
PK-19 Utjecaj buke na kvalitetu boravka	

dobro
prihvatljivo
zabrinjavajuće
kritično

nema podataka

Svodna ocjena prihvatnog potencijala područja Južne Istre (2)

6. Prostor	PK-20 Udio (%) stambenih jedinica turističke namjene (komercijalni i nekomercijalni kapaciteti) u ukupnom broju stambenih jedinica
	PK-21 Maksimalni potencijal izgradnje na nelzgrađenim i lzgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja mješovite namjene
	PK-22 Mogućnosti nove stambene izgradnje na nelzgrađenim površinama mješovite namjene građevinskog područja naselja
	PK-23 Utjecaj pretvaranja stanova u turističke apartmane na kvalitetu života u destinaciji
7. Komunalna infrastruktura	PK-24 Vršno opterećenje i udio objekata u lancu turizma (hoteli, komercijalni i nekomercijalni smještaj, ugostiteljski objekti i sl. u vršnom opterećenju) - voda
	PK-25 Vršno opterećenje i udio objekata u lancu turizma (hoteli, komercijalni i nekomercijalni smještaj, ugostiteljski objekti i sl. u vršnom opterećenju) – električna energija
	PK-26 Broj djelatnika na održavanju javnih površina u odnosu na m2 javnih površina koje se održavaju
	PK-27 Kapaciteti (ljudski i tehnološki) za odvoz otpada
	PK-28 Iritacija neprimjereno odloženim otpadom tijekom turističke sezone
8. Prometna infrastruktura	PK-29 Procjena (ekspertna) kapaciteta prometne infrastrukture u odnosu na volumen prometa na odabranim pravcima/točkama u danima vršne turističke sezone
	PK-30 Procjena kapaciteta i iskorištenosti parkirališta u razdoblju vršne turističke sezone
	PK-31 Iritacija gužvom u prometu tijekom turističke sezone
	PK-32 Zadovoljstvo prometom u mjestu
9. Stanovništvo i kvaliteta života	PK-33 Kretanje broja stanovnika u (posljednjem) desetogodišnjem razdoblju
	PK-34 Iritacija gužvom i specifično gužvama na ulicama /javnim površinama
	PK-35 Indeks prihvatnosti stana (na razini destinacije)
10. Zaposlenost, gospodarstvo i važnost turizma	PK-36 Raspoloživost dodatne radne snage (stopa nezaposlenosti; broj izdanih radnih dozvola po mjesecima)

dobro
prihvatljivo
zabrinjavajuće
kritično

nema podataka

- Nastavno na ocjenu održivosti turističkog modela, ocjena prihvatnog kapaciteta kritična je s pozicija postojeće gustoće smještajnih kapaciteta i turističkog prometa u glavnoj sezoni u odnosu na prostor i stanovništvo. Na pojedinim dijelovima cijele hrvatske (a prvenstveno istarske) obale, ona je među najvišima na Mediteranu;
- S njima povezana je i kritično stanje elemenata prihvatnog kapaciteta prostora koje se odnosi na udio stambenih jedinica turističke namjene, kao i izražena negativna percepcija lokalnog stanovništva prema utjecaju pretvaranja stanova u turističke apartmana na kvalitetu života. Kritični elementi na koje je najlakše moguće utjecati jest potencijal dalje izgradnje prema postojećim prostornim planovima;

- Usprkos povoljnim rezultatima istraživanja stavova lokalnog stanovništva koji se odnose na percepciju utjecaja turizma na kvalitetu života, iritacija stanjem u prometu i neprimjereno odloženim otpadom za vrijeme sezone vrlo je visoka i time također prekoračeni prag prihvatnog kapaciteta prostora;
- Niz pokazatelja je u kategoriji loše:
  - Struktura smještajnih kapaciteta s vrlo visokim udjelom nekretninskih kategorija smještaja (privatni, nekomercijalni) loša je zbog upravljačkih (veliki broj dionika otežava dogovor) i ekonomskih (manji ukupni doprinosi lokalnoj, županijskoj i državnoj zajednici zbog manjih doprinosa po krevetu) aspekata. Uz pretpostavku restrikcija izgradnje, ovaj se pokazatelj ne bi trebao bitno mijenjati nagore, ali se bez značajnog učešća privatnih kapitalnih investicija neće ni poboljšati;
  - Raspodjela površine plaža po kupaču u visokoj sezoni je u turistički intenzivnijim dijelovima područja zadovoljavajuća za postojeće pozicioniranje, ali je za podizanje prosječne kvalitete proizvoda sunca i mora standard potrebno podizati prema prosjeku od 10 m² po korisniku, za što su već opisani koraci i aktivnosti u postojećoj Strategiji razvoja;
  - Problematični su vršni kapaciteti većine tipova komunalne infrastrukture, odnosno vodoopskrba, opskrba električnom energijom, sposobnost kvalitetnog odvoza i obrade otpada te stanje prometa i prometa u mirovanju, gdje se ističe dodatni neriješeni problem utjecaja ŽCGO Kaštijun na okruženje. Posebno je problematičan zaključak koji se nameće iz procesa izrade ovog Plana i informacija dobivenih od ključnih dionika da se gradnja nastavlja, iako vršni kapaciteti po tipovima infrastrukture zapravo nisu poznati ni od strane relevantnih komunalnih poduzeća;
  - Pojedini društveni aspekti pokazuju negativne tendencije tipične za stanje turističke gospodarske monokulture, a to su negativni demografski trend, loša i pogoršavajuća priuštivost stanovanja za lokalno stanovništvo te raspoloživost radne snage.

5.3. Prakse i primjeri upravljanja prekomjernim turizmom

- Prekomjerni turizam (eng. over tourism) najkraće se definira kao ona razina turističke aktivnosti kod koje negativni učinci turizma počinju nadjačavati one pozitivne. Pojam se često povezuje s nekom od sljedećih negativnih pojava povezanih s mjestima na kojima se odjednom nalazi previše ljudi:
  - neprikladnog ponašanja posjetitelja koje je teško, ili nemoguće, kontrolirati;
  - negativnih stavova stanovnika prema turizmu uslijed preferiranja turističkih razvojnih potreba u odnosu na potrebe stanovnike;
  - migracije lokalnih stanovnika, odnosno depopulacije općenito;
  - pojačanim razinama buke;
  - uzrokovanjem nesklada u lokalnim zajednicama, prije svega uzrokovanih konfliktom dionika vezanim uz turistički razvoj;
  - negativnih pojava u okolišu.
- Europa je turistički najposjećeniji kontinent na svijetu, a Mediteran (južna Europa) njena najposjećenija regija te stoga ne čudi da se prvi i najkompleksniji problemi s prekomjernim turizmom vežu upravo za to područje koje uključuje i našu obalu (najraniji i najsloženiji problemi s prekomjernim

turizmom vežu se uz Veneciju, Barcelonu i Dubrovnik). Iz tog su razloga institucije EU već neko vrijeme aktivno uključene u kreiranje dokumenata i smjernica usmjerenih na rješavanje ovog problema (npr. dokument *Unbalanced tourism growth at destination level – root causes, impacts, existing solutions and good practices*⁷ iz kolovoza 2022. godine)

- Kako se rast turističkog prometa nastavlja, upravljanje održivosti, prihvatnim kapacitetom, odnosno u kritičnim slučajevima, i prekomjernim turizmom, postaju na Mediteranu dio redovnih aktivnosti destinacijskog menadžmenta, te se i zakonska reforma kojom se propisuju format i sadržaj ovog plana mogu promatrati u tom svjetlu;
- Sljedeća su za planiranje glavna obilježja prekomjernog turizma na projektnom području:
  - Prekomjerni turizam na području isključivo se događa u okviru proizvoda sunca i mora u visokoj ljetnoj sezoni (srpanj i kolovoz);
  - Ovu potražnju čine gotovo isključivo gosti koji dolaze individualno motornim vozilima. Ovo je važno stoga što je u slučaju dolazaka grupnih gostiju (organizirane grupe, gosti s kružnih putovanja, ili slično) moguće djelovati na organizatore putovanja i na taj način brzo polučiti primjetne učinke u upravljanju potražnjom, odnosno promjernom njenog vremenskog i/ili prostornog rasporeda;
  - Gustoća turizma promatrana u odnosu na ukupan prostor Južne Istre iznimno je visoka, kao i na većini ostatka istarske i hrvatske obale, praktično iznad svih usporedivih regija. No, turistički tokovi visoko su koncentrirani na glavnim točkama interesa – plaže, pristup plažama i središta gradova i mjesta;
  - U pojedinim mediteranskim primjerima (Barcelona, San Sebastian) borbe s prekomjernim turizmom, lokalno je stvoren konsenzus o ograničenju i dugoročnom smanjenju turističkih tokova, uključujući i ograničenje svih smještajnih kapaciteta. S obzirom na dubinu turističke monokulture (procijenjenih 40% ili više ukupnog učinka turizma na BDP), on će u ovom slučaju biti daleko teži s obzirom na udio populacije koja materijalno ovisi o turizmu te nemogućnosti da se isti ekonomski učinak kratkoročno ostvari u drugim gospodarskim sektorima.

Uzevši gornje karakteristike u obzir, na predmetnom su području moguće sljedeće strategije kompenziranja učinaka prekomjernog turizma sa dosadašnjim primjerima iz prakse:

- Ograničavanje ponude smještaja na cijelom području, ili u kritičnim zonama, odnosno jedinice lokalne samouprave. Valja napomenuti da međunarodna iskustva uključuju ograničavanje ne samo nekretninskih, nego i svih oblika smještaja (npr. Barcelona). U sljedećoj tablici prikazani su neki od primjera ograničavanja:

---

⁷ Dostupno na <https://transition-pathways.europa.eu/tourism/articles/unbalanced-tourism-growth-europe-understanding-pressures-impacts-and-sustainable>

Primjeri regulacije i zoniranja iznajmljivanja u stambenim nekretninama u turistički intenzivnim regijama i destinacijama Mediterana	
Baleari (regionalni zakon iz 2018.)	<p>Sustav zoniranja s tri zone:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelena zona: Iznajmljivanje uz dozvole - Žute zone – ograničeno na postojeće iznajmljivače, nema novih dozvola - Crvena zona – nema iznajmljivanja <p>Ostalo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Satelitski nadzor ilegalne izgradnje - Inspektori vrše tajne rezervacije sumnjivih ponuda - Mobilna aplikacija za pritužbe susjeda - Prihod naplaćenih kazni dijeli se između regije i jedinica lokalne samouprave
Nica / Azurna obala (regulacija iz 2022.)	<p>Sustav zoniranja sa sljedećim ograničenjima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stari grad: najviše 15% svih stambenih jedinica - Dio grada uz obalu: najviše 20% svih stambenih jedinica - Stambene zone: najviše 5% svih stambenih jedinica <p>Ostalo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postoje i vremenska ograničenja ljeti (zimi su veće kvote) - Trenutno su sve zone na rubu ograničenja, ili preko njega
Firenca (gradska regulacija iz 2024.)	<p>Sustav zoniranja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crvena zona (UNESCO): Potpuna zabrana iznajmljivanja - Narančasta zona: Ograničenje iznajmljivanja isključivo na jedinice koje su prebivalište iznajmljivača - Žuta zona: kvote na iznajmljivanje - Zelena zona: Iznajmljivanje dozvoljeno uz uvjete
Venecija (mjere iz 2024.)	<p>Potpuna zabrana daljeg iznajmljivanja (ne izdaju se dozvole), uz plan dalje redukcije postojećih iznajmljivača za 30%</p>
Valencija (regulacija iz 2023.)	<p>Potpuna zabrana iznajmljivanja u starom gradu, plan postupne redukcije u pretjerano turistificiranim područjima, od 2026. još strože ograničenje na iznajmljivanje do maksimalno 2% svih nekretnina</p>

Izvori: Baleari - portal zakonodavnih dokumenata regije <https://www.caib.es/eboibfront/>; Nica - portal turističke regulacije grada <https://www.nice.fr/fr/urbanisme-et-environnement>, Firenca - portal turističke regulacije grada - <https://www.comune.fi.it/pagina/affitti-brevi-turistici>, Venecija - portal turističke regulacije grada - <https://www.comune.venezia.it/it/content/affitti-brevi-turistici>, Valencija - turistička regulacija grada - <https://www.valencia.es/es/cas/ayuntamiento/viviendas-turisticas>;

Iz tablice se može vidjeti da su najposjećenije turističke regije Europe počele s ograničenjima kratkoročnih najмова prije gotovo deset godina i da se ista ograničenja s vremenom pooštravaju. Kazne za ilegalno iznajmljivanje kreću se u rasponu od nekoliko tisuća do čak nekoliko desetaka tisuća eura;

- Razvoj turističke ponude u manje razvijenijim i posjećenijim dijelovima projektnog područja. Ovdje treba biti svjestan specifičnih obilježja potražnje koja je zaslužna za gotovo cijeli prekomjerni turizam područja, a to su gosti proizvoda sunca i mora:
  - Glavno mjesto interesa kod ovog proizvoda je plaža te su otvaranje plažnih prostora i jačanje pomorske mobilnosti (za što su početni koraci predloženi već u mjeri 1.3.);

- Slijede ih središta naselja koja su mjesta koncentracije turista posebno u jutarnjim i večernjim satima te drugi dijelovi destinacija koji trenutno nisu predmet posjećivanja. Jedna od mogućih strategija ovdje je da destinacije otkupljuju privatne prostore kako bi na njima i u kombinaciji prostora koji već jesu u javnom vlasništvu razvijala dodatnu turističku ponudu (npr. Grad Dubrovnik otkupio je prostore nekadašnjeg TUP-a u Gružu te razvio Muzej crvene povijesti uz druge sadržaje u pokušaju rasterećenja Starog Grada i jače turističke aktivacije gruške lokacije) - <https://hr.redhistorymuseum.com/>.
- Upotreba tehnoloških platformi temeljenih na umjetnoj inteligenciji kako bi se tokovi turista pratili u stvarnom vremenu te im se preko aplikacije nudile alternativne lokacije i vremena posjeta (<https://mallorcarunaway.com/>). Od 2026. godine planira se aplikacija kontrole plaža na Balearima (eng. Beach control app) koja prati gužve na plažama i predlaže alternative (<https://www.majorcadailybulletin.com/news/local/2026/01/21/139719/new-beach-control-app-for-the-balearics-fresh-attempt-tackle-overcrowding.html>);
- Problem dnevnih posjetitelja koji je na projektnom području dijelom primjenjiv na Pulu Venecija je riješila uvođenjem dnevne karte u visini od 5 EUR koja se kupuju preko digitalnog rezervacijskog sustava i primjenjuje isključivo u razdobljima vršnog opterećenja;
- Poticanje posjeta slabije posjećenih dijelova destinacije putem marketinško-prodajnih akcija (popusti, diskontna ponuda u ugostiteljskim objektima). Ovakve inicijative olakšava uvođenje turističke kartice;
- Promocija aktivnosti posjetiteljima usmjerenih na ekološko održavanje područja kao npr. sadnja, čišćenje smeća i mora. Uobičajeno je da se za ovakve aktivnosti posjetiteljima nude popusti, ili druge usluge besplatno;
- Porezni tretman nekretnina (vlasništvo i iznajmljivanje) uobičajeno se koristi za upravljanje priuštivosti stanovanja lokalnog stanovništva. Jedinice lokalne samouprave projektnog područja već su počele primjenjivati ove mjere od nedavne porezne reforme;
- Sveobuhvatne planske inicijative su tipično potreban prvi korak u primjeni ukupnog sustava upravljanja pritiskom. Uobičajeni dokumenti su Planovi upravljanja posjetiteljima, Plan razvoja događaja te Planovi upravljanja i privođenja svrsi imovine u javnom vlasništvu (osobito za urbane sredine).

5.4. Zaključak analize održivosti i prihvatnog kapaciteta

- Područje se može podijeliti na turističke vrlo intenzivne jedinice lokalne samouprave (Pula, Medulin, Fažana) te one nešto manje intenzivne (Ližnjan, Marčana, Vodnjan);
- Prihvatni kapacitet turizma područja je za prvu skupinu jedinica lokalne samouprave već prekoračen u nizu pokazatelja, kako je već opisano u prethodnom poglavlju, gdje je objektivno najteža situacija na području Općine Medulin;
- Analiza mediteranskih praksi upravljanja prekomjernim turizmom pokazuje da se u većini primjera ograničavaju kapaciteti nekretnina za kratkoročno iznajmljivanje pri čemu se najčešće radi o ograničenju broja dozvola za iznajmljivanje prema zonama, gdje se broj dozvola u dijelu slučajeva definira kao udio ukupnog stambenog fonda zone. No, postoje i radikalniji primjeri ograničavanja i zabrane daljeg registriranja svih tipova smještaja (npr. Barcelona);

- Broj nekretnina za kratkoročni najam na projektnom području u manjem je padu uslijed novog poreznog zakonodavstva, ali i tržišnih trendova, no isti je kontingent i dalje vrlo velik, dok kapaciteti nekomercijalnog smještaja i dalje rastu. Krajem svibnja 2026. godine najavljene su nove izmjene poreznog zakonodavstva vezane uz povećanje paušala za iznajmljivače koje stupaju na snagu od 2027. godine i koje bi očekivano trebale imati dodatan učinak na smanjenje broja privatnih iznajmljivača;
- Cijelom klasteru, a prvenstveno Gradu Puli (primarno za izdvojene promatrane zone) te općinama Medulin i Fažana, predlaže se aktivno dugoročno praćenje kapaciteta te razmatranja uvođenja modela ograničenja privatnog smještaja po uzoru na druge mediteranske regije s obzirom na uočena kretanja;
- Značajan razvojni potencijal Grada Pule predstavljaju greenfield i brownfield⁸ zone poput Muzila, Hidrobaze, ostalih lokacija Brijuni Rivijere te područja Valkana. S obzirom na postojeća infrastrukturna opterećenja/nedostatke područja, njihov daljnji razvoj potrebno je planirati kroz koordinirani i fazni pristup svih relevantnih dionika, uz paralelni razvoj prometne, vodne, komunalne i energetske infrastrukture, korištenje dostupnih javnih izvora financiranja te aktivno uključivanje samih investicijskih projekata u stvaranje preduvjeta za dugoročno unapređenje infrastrukture, javnog prostora i kvalitete destinacije.
- U drugoj skupini jedinica lokalne samouprave, još uvijek ima potencijala za dalji selektivni turistički razvoj po greenfield osnovi. U općinama Ližnjan i Marčana on se odnosi na nastavak procesa aktivacije obale suvremenim i održivim konceptima. U Gradu Vodnjanu postoji potencijal razvoja hotelskih i kamp kapaciteta u obalnim dijelovima Barbarige i Peroja, kao i butik hotela u samom Gradu koji je centar jednog od poljoprivredno najrazvijenijih dijelova Istarske županije;
- Sustav prostornog planiranja dodatno je potrebno prilagoditi situaciji na cijelom području kako bi odražavao kritičnu gustoću turističke aktivnosti;
- S obzirom na dominantan proizvod sunca i mora, dalji razvoj plažnih površina i upravljanja istima, od vitalnog je značaja za unapređenje kvalitete turizma područja;
- Konačno, osim razvojnih turističkih projekata, svi spremni projekti vezani uz kritične elemente infrastrukture (promet, otpad, vodoopskrba, tretman otpadnih i oborinskih voda) predstavljaju prioritet u obzoru ovog plana na cijelom planskom području, kao i hitno započinjanje izrade planske dokumentacije za sva kritična pitanja infrastrukture koja još nisu planski obrađena.

---

⁸ Brownfield (eng. smeđe polje) je termin koji se u investicijama izgradnje koristi za lokacije koje se ponovno razvijaju i/ili prenamjenjuju u odnosu na prvotnu upotrebu i time se razlikuje od termina greenfield (eng. greenfield – zeleno polje) koji označava lokaciju koja je do tog trenutka bila potpuno prazna.

6. STRATEŠKI OKVIR RAZVOJA TURIZMA JUŽNE ISTRE U SLJEDEĆEM PLANSKOM RAZDOBLJU (2026. – 2030.)

6.1. SWOT analiza

	+	-
I N T E R N O	SNAGE <ol style="list-style-type: none"> 1. Povijesna baština i kulturne atrakcije 2. Duljina obalne linije i atraktivnost obale 3. Prometni položaj 4. Pula kao središte kulturnih i urbanih atrakcija Županije 5. Kapacitet sustava upravljanja turizmom 	SLABOSTI <ol style="list-style-type: none"> 1. Smještajna struktura 2. Sezonalnost turističkog prometa 3. Stanje infrastrukturnih sustava 4. Uvid u stanje i razina planiranja prostora 5. Znakovi prekomjernog turizma i turističke monokulture
E K S T E R N O	PRILIKE <ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj dodatnih turističkih proizvoda (osim sunca i mora) 2. Promjena sezonalnosti potražnje za proizvodom sunca i mora 3. Dalji razvoj istočne obale Južne Istre 4. Razvoj drugih oblika prometa (osim cestovnog) 5. Brownfield potencijal Pule 	PRIJETNJE <ol style="list-style-type: none"> 1. Nastavak dosadašnje dinamike i trendova izgradnje 2. Degradacija stanja infrastrukturnih sustava / kašnjenje provedbe ključnih projekata 3. Poremećaj morskog ekosustava uslijed klimatskih promjena i/ili incidenata 4. Pogoršanje percepcije vrijednosti za novac

- Gornja SWOT (eng. S – Strength – snage, Weaknesses – slabosti, O – Opportunities – prilike, T – Threats – prijetnje) napravljena je s pristupom da na što sažetiji način upućuje na ključne ciljeve i korake u razvoju turizma Južne Istre u sljedećem planskom razdoblju;
- Slijede objašnjenja i posljedice elemenata SWOT matrice:

SNAGE

- **Povijesna baština i kulturne atrakcije** prvi su element koji diferencira ovo područje od ostatka nacionalne i dijela šire konkurencije. Ističu se pulska Arena te ostala baština proizašla iz gotovo tri tisuće godina povijesti Pule, ali i atrakcijskog potencijala u ostatku Južne Istre. Isti, za razliku od većine povijesno kulturne baštine na ostatku obale, već danas u značajnoj mjeri kreira primarni motiv dolaska (npr. koncerti u Areni) s daleko većim daljim potencijalom razvoja. Pored samih resursa, u Južnoj Istri nalaze se neke od najuspješnijih muzejskih institucija u državi (Arheološki muzej Istre čije renovacija završava krajem 2026. ili početkom 2027.). Ovo je od iznimne važnosti za razvoj novih proizvoda (prije svega kratki odmori) što je u matrici postavljeno kao prilika, a u još uvijek važećoj strategiji stoji kao jedan od ključnih ciljeva;
- **Duljina obalne linije i atraktivnost obale** svrstava ovo područje među najatraktivnija (ako ne i najatraktivnije) u Istarskoj županiji, što je dijelom umanjeno izuzetno velikom gustoćom turizma. Kao izdvojene atrakcije valja spomenuti NP Brijune te područje Gornjeg i Donjeg Kamenjaka koje osobito ima značajan potencijal unaprjeđenja od prometnog rješenja do atrakcijske strukture. Južna Istra jedno je od rijetkih područja koje na svojoj istočnoj obali (općine Marčana i Ližnjan) još uvijek ima značajnog prostora za razvoj kolektivnih smještajnih kapaciteta (hoteli, turistička naselja i kampovi), ali i drugih vrsta turističke infrastrukture (pješačke i biciklističke staze, unaprjeđenje infrastrukture za adrenalinske aktivnosti i sport);
- **Prometni položaj** hrvatske obale, a osobito njenih sjevernih dijelova (Istra i Kvarner) jedna je od ključnih prednosti koja već desetljećima hrvatskom turizmu jamči povoljnu poziciju cestovne destinacije za srednjoeuropsko tržište. Međutim, Južna Istra ima nekoliko dodatnih pogodnosti, a to je blizina Zračne luke Pula na manje od 15 minuta vožnje od Pule i Medulina, odnosno unutar 30 minuta za ostale frekventne destinacije područja, što je prednost koju zbog stanja poslovanja Zračne luke trenutno nije moguće do kraja iskoristiti. Pomorska prometna pozicija područja je stoljećima izazivala interes regionalnih sila za kontrolom Pule i okoline, a ista je svakako daleko iskoristivija za turistički razvoj, nego što je to danas slučaj;
- **Pula kao središte kulturnih i urbanih atrakcija Županije** te njen uvjerljivo najveći grad privlači dnevne posjetitelje iz ostalih istarskih destinacija. Međutim, zbog kombinacije čimbenika (neadekvatna prometna infrastruktura za prijem dnevnih posjetitelja, nedostaci u lancu vrijednosti) ova činjenica danas Gradu uzrokuje značajne prometne probleme u vrhuncu sezone, dok ekonomske koristi nisu optimizirane. Razvoj atrakcijske strukture za ove goste je u dijelu vrlo slično kao i za one u proizvodu kratkih odmora, dok je unaprjeđenje prometne infrastrukture svakako prioritet Grada Pule;
- **Kapacitet sustava upravljanja turizmom** područja je u nacionalnim okvirima među najjačima na obali, budući da objedinjava kapacitete dvije snažne turističke zajednice (Pula i Medulin), također razmjerno dobrostojeće turističke zajednice Fažane i Vodnjana te dvije manje turističke zajednice (Ližnjan i Marčana). Suradnja je danas organizirana projektno na razini izrade zajedničkih strateških planova i godišnjih operativnih planova. Iako potpuna integracija turističkih zajednica nije realna, postoji značajan prostor za produbljivanje suradnje (dugoročniji operativni planovi i dogovori među turističkim zajednicama i predmetnim jedinicama lokalne samouprave).

SLABOSTI

- **Smještajna struktura** područja izazovna je za dalji razvoj iz nekoliko razloga. Promatrajući samo komercijalni smještaj, visok je udio nekretninskih oblika smještaja, a manjka posebno hotelskih kapaciteta koji su ključni za poslovanje izvan glavne sezone, a time i za razvoj drugih turističkih proizvoda mimo sunca i mora. Nadalje, struktura kvalitete hotela i sličnih kapaciteta slabija je od svih ostalih obalnih turističkih klastera Istarske županije što je u nesuglasju sa snagama područja navedenim u SWOT matrici (povijesna baština, kulturne atrakcije, kvaliteta obale). Konačno, kontingent nekomercijalnog smještaja izrazito je velik, gdje se ističe problem nadzora mogućih komercijalnih aktivnosti ove kategorije smještaja koja je problem ne samo hrvatske obale, već gotovo svih intenzivnih turističkih područja svijeta.
- **Sezonalnost turističkog prometa** izražena je i u usporedbi i s drugim dijelovima istarske obale, a pogotovo s konkurentskim regijama zapadnog Mediterana. Više je razloga za njen nastanak i održanje, od kojih su glavni prethodno spomenuta smještajna struktura (kampovi i kapaciteti niže kvalitete u ostalim kategorijama smještaja koji nemaju realne šanse poslovati mimo razdoblja intenzivne potražnje u visokoj sezoni), kao i dosadašnji nedostatak stvarne motivacije za duže poslovanje kod velikog dijela subjekata. Štetnost sezonalnog poslovanja ogleda se u ekstremnim društvenim promjenama (od potpuno zamrlih sredina zimi do neizdrživih gužvi, buke i infrastrukturnih problema ljeti). Poseban problem predstavlja projektiranje i izvedba infrastrukturnih sustava, odnosno alokacija njihovog troška kroz godinu, zato što se moraju dimenzionirati na razdoblja najveće potražnje, a onda veći dio ostatka godine ostaju neiskorištena. Ova se slabost može prevladati isključivo razvojem drugih turističkih proizvoda i promjenom smještajne infrastrukture, od čega destinacijski menadžment ima veće mogućnosti za ovo prvo.
- **Stanje infrastrukturnih sustava** je kritično ili loše po gotovo svim tipovima infrastrukture, a posebno se izdvaja problem otpada koji je dodatno naglašen smještajem ŽCGO Kaštijun u neposrednoj blizini nekoliko turističkih mjesta (prije svega Vinkuran i Vintjan, ali i Banjole te Pomer). Pojedini cestovni pravci paralizirani su u vrijeme glavnih prometnih satova (ulaz u Pulu s Šijane, kao i Velog Vrha, ulaz u Fažanu, prometnice u turističkoj zoni Medulina i cesta prema Ližnjanu), a projekti vodenih aglomeracija (Pula Sjever i osobito Pula Centar) značajno kasne za manjim istarskim obalnim gradovima. Doda li se na ovo da je stvarno stanje dugoročne dostupnosti i prihvatnog kapaciteta vodoopskrbe problematično i ne do kraja poznato, a da je komunikacija vezana uz opskrbu električnom energijom otežana, jasno je da ova slabost diktira najveće planske prioritete u sljedećem razdoblju.
- **Uvid u stanje i razina planiranja prostora** nisu u potpunosti prilagođeni stvarnom stanju situacije koje odražava prekomjerni turizam i duboku turističku gospodarsku monokulturu. Prema postojećim prostornim planovima i povezanim podacima dobivenim od strane ureda za prostorno uređenje jedinica lokalne samouprave, deklarativno su preostala značajna građevinska područja za izgradnju. Elementi nužne estetike izgradnje koja postoji u nekim drugim mediteranskim destinacijama (npr. Santorini gdje su sve kuće nužno bijele s plavim krovovima) nema, pojave poput interpolacija obiteljskih kuća s višestambenim zgradama se još uvijek toleriraju. Stanje u prostoru je u tri jedinice lokalne samouprave (Medulin, Fažana, Pula) kritično i potrebni su planski okvir i kriteriji koji tu situaciju poštuju.

- **Znakovi prekomjernog turizma i turističke monokulture** vidljivi su prije svega u društvenim aspektima destinacije. Pad broja lokalnog stanovništva (najveći u Puli), pad udjela djece koja se odlučuju studirati, natpolovično nezadovoljstvo lokalnih stanovnika gužvama u prometu, odlaganjem otpada u visokoj sezoni, ali i daljom konverzijom stanova u apartmane, tipični su znaci prekomjernog turizma. Dosadašnja iskustva pokazuju da je promjena gospodarske strukture područja koja su se našla u stanju turističke monokulture težak i dug proces koji nije predmet ovog plana, ali se dio navedenih problema može umanjiti povećanjem učinkovitosti turističkog modela putem produljenja sezone i podizanja prosječne turističke rente, kao i poboljšanjem stanja infrastrukturnih sustava.

PRILIKE

- **Razvoj dodatnih turističkih proizvoda pored sunca i mora** već je dio postojeće turističke strategije područja do 2027. godine. Naime, turističke sezone 2024., a osobito 2025. godine, ukazuju na trend u kojem sve većem dijelu turističkih aktera dosadašnji visoko sezonski model poslovanja prestaje biti dostatan za ostvarenje interesa. Među setom proizvoda predloženih strategijom, potencijalom mogućeg volumena ističu se kratki odmori koji u Puli već pokazuju određene rezultate, iako za njihov razvoj u različitim oblicima ima potencijala na području svih jedinica lokalne samouprave. Međutim, riječ je o dugoročnom strateškom iskoraku koji podrazumijeva adaptaciju cijelog lanca vrijednosti destinacija (od smještajne strukture nadalje) te će njegova implementacija do prvih ozbiljnih rezultata premašiti horizont ovog plana.
- **Promjena sezonalnosti proizvoda sunca i mora** primjećuje se na cijelom Mediteranu nakon završetka pandemije COVID-19 i kombinacija je nekoliko trendova. Klimatske promjene vrhunac sezone čine sve manje ugodnim, a prekomjerni turizam u vrhu sezone također odvraća one koji imaju mogućnost pomicati odmor na neposrednu pred i post sezonu. Dolaze i nove generacije segmenata, sve manje orijentirane na hedonizam i povezanu potrošnju, a više u potrazi za autentičnim iskustvima. Na cijeloj hrvatskoj obali, kao i dijelu konkurentskih destinacija, pada jedinična potrošnja (po noćenju) u visokoj sezoni, ali još snažnije raste ona u pred i post sezoni. Anketa je na projektnom području pokazala bolju ocjenu iskustva posjetitelja u pred i post sezoni u odnosu na glavnu. Ova se prilika može iskoristiti brзом reakcijom destinacijskog menadžmenta u segmentima marketinga i razvoja proizvoda, odnosno ciljanog unaprjeđenja elemenata proizvoda.
- **Dalji razvoj istočne obale klastera** u interesu je općina Marčana i Ližnjan te o tome ne postoje bitniji dionički konflikti. Međutim, postoje barijere u raspoloživim razvojnim zonama koje se očituju u tome što su iste iz različitih razloga u dvije općine saturirane, što je dugoročno premostiv problem. Dodatno je potrebno odrediti pravac razvoja i turistifikacije obale za što se predlaže takozvani koncept „treće generacije“ turističkih naselja⁹ za tržišta budućnosti.

---

⁹ Turističko naselje treće generacije moderno je odredište koje nadilazi tradicionalnu ponudu poput "sunca i mora" te se usredotočuje na smislenu, održiva i iskustvena putovanja. Ova naselja uključuju koncepte kao što su regeneracija okoliša, angažman zajednice i jedinstvena iskustva temeljena na kombinaciji tradicije i digitalnih sadržaja. Primjeri uključuju korištenje obnovljive energije, očuvanje lokalne kulture i stvaranje događaja u kojima posjetitelj aktivno sudjeluje umjesto nuđenja osnovnih sadržaja smještaja, hrane i pića te tradicionalne hedonističke zabave.

- **Razvoj drugih oblika prometa (osim cestovnog)** od velikog je značenja za otvaranje novih tržišta i razvoj novih proizvoda. Iako je cestovni prometni dostup bio gotovo samostalno dovoljan za dosadašnji razvoj turizma, nije razumno očekivati da će se isto nastaviti u budućnosti. Bolji avio dostup osigurava pristup daljim tržištima (Velika Britanija, Skandinavija, Španjolska, Francuska, prekoceanske destinacije), a isto je osobito kritično u slučaju planiranog razvoja proizvoda kratkih odmora (za dobar dio postojećih tržišta – npr. Njemačka, Slovačka, Češka, Poljska, Nizozemska vrijeme cestovnog putovanja do Južne Istre je prihvatljivo za boravak od 10 dana, ali ne i za 2-5 dana). Nadalje, planirano kvalitetno spajanje Istre na europsku mrežu željeznica također otvara bitne potencijale, ponovno značajno više za proizvode mimo sunca i mora. Konačno, pomorske linije i potencijali obalne mobilnosti uglavnom su slabije razvijene u odnosu na mediteransku konkurenciju, tako da područje ima značajan potencijal unaprjeđenja u barem ova tri vida prometa i to sa bitnim učincima na turistički razvoj.
- **Brownfield potencijal Pule** - S obzirom na veličinu, položaj i značaj prostora poput Muzila, lokacija Brijuni Rivijere, zone Uljanika i rive, očekivano je da će njihov budući razvoj imati važnu ulogu u dugoročnoj urbanoj, gospodarskoj i turističkoj transformaciji Pule i šireg područja Južne Istre. Razvoj turizma više dodane vrijednosti, kao i drugih kompatibilnih djelatnosti, može značajno doprinijeti gospodarskom rastu i razvoju, otvaranju novih radnih mjesta te jačanju ukupne konkurentnosti područja, uz istovremeno stvaranje prostora za javne, društvene, kulturne i druge sadržaje od značaja za kvalitetu života. Posebno je važno da se budući razvoj planira postupno i održivo, uz odgovarajuće infrastrukturno planiranje te uvažavanje prostornih i okolišnih obilježja područja.

PRIJETNJE

- **Nastavak dosadašnje dinamike i trendova izgradnje** ima potencijal trajne i nepromjenjive degradacije prostora i kapaciteta infrastrukturnih sustava da opslužuju područje na zadovoljavajući način, što će dodatno spustiti turističko pozicioniranje i povezane rente te pogoršati kvalitetu života prijeteći pogoršavanjem ionako negativnih demografskih trendova. Uvid u pokazatelje održivosti i prihvatnog kapaciteta, kao i usporedba s drugim mediteranskim regijama pokazuju ozbiljnost stanja i potrebu trenutne reakcije, osobito u turističkim najintenzivnijim dijelovima Južne Istre (prije svega Medulin, ali i Fažana te dijelovi Pule).
- **Degradacija stanja infrastrukturnih sustava / kašnjenje provedbe ključnih projekata** također je kritična prijetnja. U ovom je planu već istaknuto da su procesi izgradnje u Južnoj Istri pratili ostatak Županije (koja je u dinamici izgradnje i gustoći smještaja od ulaska u EU bila prva na hrvatskoj obali, vjerojatno kao stranim tržištima cestovno najbliža obalna županija). Međutim, u pogledu infrastrukturnog razvoja, osobito vodnih aglomeracija, područje kasni za ostatkom županijske obale, a situacija s ŽCGO Kaštijun zasad daleko više pogađa lokalno stanovništvo, nego posjetitelje. Iako ni ta činjenica nije prihvatljiva, dođe li do značajnijeg poremećaja percepcije posjetitelja prema razini iritacije lokalnog stanovništva po bilo kojem od postojećih infrastrukturnih problema, oporavak turističkog imidža bit će mukotrpan i dugotrajan.
- **Poremećaj morskog ekosustava uslijed klimatskih promjena i/ili incidenata** može kritično ugroziti odvijanja visoko dominantnog proizvoda sunca i mora. Prema podacima iz studije *Ocjena stanja i*

trendova održivosti turizma Istarske županije, Centar za istraživanje mora iz Rovinja koji djeluje u sklopu Instituta Ruđer Bošković izvještava da je područje sjevernog Jadrana dio Sredozemnog mora koji se najbrže zagrijava, a Sredozemno more jedno je od ekološki najugroženijih mora na svijetu te ujedno i među onima koja se globalno najbrže zagrijavaju. Prema podacima iz istog izvora, prosječna temperatura mora u sjevernom Jadranu se u posljednjih 10 godina povećala gotovo 2 stupnja, dok je broj dana s burom u stalnom opadanju, dok godišnji broj dana s jugom raste. Morska vegetacija se povlači u sve veće dubine sa značajnim posljedicama po ukupan ekosustav. Na značajnom dijelu morske obale došlo je do intervencija, od kojih se najopasnijom pokazalo nasipanje (dohranjivanje) plaža kojim se praktično uništava postojeći ekosustav i povećava vjerojatnost dolaska novih invazivnih i potencijalno opasnih vrsta poput alge *Ostreopsis* koja se sve više pojavljuje u Mediteranu, a u većim je koncentracijama za vrijeme cvjetanja opasna za kupaće te je u tom slučaju nužno zatvaranje plaža. U posljednjih 5 godina valja spomenuti i dolazak rebraša čija se populacija iz godine u godinu povećava, narušavajući iskustvo kupanja u moru kao jedno od temeljnih iskustava proizvoda sunca i mora, pri čemu zasad nema poznatog načina suzbijanja njihovog daljeg razmnožavanja. Za prijetnju poremećaja morskog ekosustava uslijed klimatskih promjena i/ili incidenata nema učinkovitog rješenja, osim pojačanog nadzora i upravljanja prihvatnim kapacitetom (moratorij na postojeći broj korisnika, ili vrlo striktno upravljanje rastom), odnosno podizanje ekoloških standarda (pročišćavanje otpadnih voda, kontrola standarda nautičkog i ostalog pomorskog prometa, stroža pravila i kontrole dohranjivanja plaža).

- **Pogoršanje percepcije vrijednosti za novac** trend je koji se na hrvatskoj obali počeo češće pojavljivati sa završetkom pandemije COVID-19 (negdje od ljeta 2023. godine) te je riječ o slojevitom problemu čiji su glavni izvor turistički razvojni model (kratka sezona) te strukturni problemi hrvatskog gospodarstva (konstantni porast cijena rada, porast cijena drugih inputa). U usporedbi s drugim mediteranskim destinacijama, najteža je situacija u segmentu izvanpansionske ponude hrane i pića koja za razliku od mediteranskih konkurenata nema ozbiljnu podlogu u lokalnoj (ili nacionalnoj) poljoprivrednoj proizvodnji. Kako se s ovim fenomenom susrećemo prvi put (cijela je obala dosad uvijek bila cjenovno povoljno pozicionirana u odnosu na mediteranske konkurente), nema dovoljne svijesti o mogućim implikacijama problema. Pitanje je objektivne mogućnosti tržišnih subjekata za smanjenjem cijene, ali se taj potez ionako nalazi izvan domašaja destinajskih menadžera. Jedini mogući parametar na koji je moguće utjecati je podizanje kvalitete, što je jedna od najtežih i najsofisticiranijih funkcija destinajskog menadžmenta čije uspješno izvršavanje dijeli najbolje turističke destinacije od ostalih. S obzirom na duljinu obale i činjenicu da su prihvatni kapaciteti dosegnuti ili premašeni na većini istarske ili hrvatske obale, strategije povezane s povećanjem volumena više nisu moguće, već će budućnost turizma sunca i mora u Južnoj Istri, obali Istarske županije i Hrvatske odrediti isključivo sposobnost upravljanja kvalitetom.

6.2. Razvojni smjer

6.2.1. Uvod i polazišta

- Strateški okvir razvoja turizma područja Južne Istre postavljen je u strategiji razvoja do 2027. godine s temeljnim dugoročnim ciljem usklađenja turističkog pozicioniranja područja s kvalitetom resursne osnove (povijesna baština, kulturne atrakcije i prirodne vrijednosti);
- Ekonomska analiza turističke djelatnosti obrađena u poglavlju *Opći podaci* pokazuje da je prvi prioritetni cilj (1a prema dokumentu Strategije) povećanja jedinične vrijednosti proizvoda sunca i mora za 25% (ili na razinu istarskog prosjeka) mjenog ostvarenim prihodom djelatnosti *I – pružanje smještaja te priprema i posluživanja hrane i pića po noćenju* ostvaren u dosadašnjem razdoblju implementacije strategije;
- Na putu ostvarenja je i cilj 1b s obzirom da je udio ostvarenih noćenja između lipnja i rujna u 2024. pao ispod 86% (a u Puli je već odavno ispod navedene razine). Doduše, ovdje valja napomenuti da se isto dogodilo i uslijed eksternih trendova i promjene obrazaca potražnje;
- Isti dokument također navodi operativne strategije predviđene za ostvarenje gornjih ciljeva sa sljedećim statusom ostvarenja u trenutku pisanja ovog Plana:
  - Marketinški i proizvodno u potpunosti oblikovati klaster Južne Istre prema najboljim suvremenim praksama marketinške prezentacije i sadržaja (uglavnom ostvareno u dijelu postavljanja zajedničke Internet platforme SouthIstria.com) i zajedničkom promocijom;
  - Razviti minimalno regionalno afirmiran proizvod kratkih odmora (dijelom ostvareno za područje Pule, u realizaciji za ostale destinacije);
  - Realizirati prioritetne projekte turističke infrastrukture (dijelom u realizaciji za Arheološki muzej Istre, dalji prioriteti razvoj plaža i zona zabave);
  - Postaviti platformu kontrole i oznaka kvalitete glavnih kategorija turističke ponude (minimalno smještajni objekti i objekti hrane i pića) – u konceptualnoj fazi.
- Analiza postojeće situacije, kao i razgovori s ključnim dionicima ukazali su da nema potrebe za promjenom glavnog strateškog opredjeljenja Strategije iz 2021. godine – iskoristiti vrijednost obale i kulturno-povijesne baštine te postepeno podizati kvalitetu ostalih elemenata lanca vrijednosti kako bi se podizali ekonomski učinci turizma.

6.2.2. Vizija razvoja turizma Južne Istre i proizvodna orijentacija

- U nastavku je izražena dugoročna vizija turističkog razvoja područja Južne Istre koja vremenski premašuje horizont ovog operativnog plana:

ODRŽIVOST

- Visoki standardi održivosti glavni su kriteriji ukupnog gospodarskog razvoja i odnosa prema prostoru te u njihovom razvoju sudjeluje cijela lokalna zajednica. Kako bi se stvorili uvjeti za visoke standarde održivosti gospodarskog razvoja, lokalne vlasti kontinuirano teže primjeni najboljih suvremenih rješenja za sve tipove komunalne infrastrukture.

DOSTUPNOST

- Južna Istra u potpunosti je turistički aktivirana mikro regija u kojoj su sva atraktivna područja dostupna posjetiteljima i pokrivena osnovnom turističkom infrastrukturom. Destinacije unutar područja povezane su za posjetitelje sigurnim biciklističkim i pješačkim stazama s pratećom osnovnom turističkom infrastrukturom.

UPRAVLJANJE KVALITETOM

- Sadržajne raznolikosti različitih dijelova klastera uvezane su u integrirane i profesionalne oblikovane proizvode uz jasne i tržištu transparentno komunicirane kriterije kvalitete uključenih ponuđača. Standardi kvalitete primjenjuju se na sve glavne elemente turističke ponude kontinuirano istražujući i prilagođavajući se potrebama ciljnih segmenata.

INOVACIJA I AUTENTIČNOST

- Kulturna baština i zaštićena prirodna područja klastera regionalno se diferenciraju inovativnošću interpretacije i procedurama upravljanja tokovima i iskustvom posjetitelja. Poštujući značenje svojeg glavnog proizvoda sunca i mora, upravljačke strukture uključenim dionicima i ponuđačima sve snažnije promiču i uvjetuju autentičnost i inovaciju kao dugoročne vrijednosti gradnje turističke ponude.

TRANSPARENTNO I UKLJUČIVO UPRAVLJANJE

- Turističkim razvojem područja upravlja sustav lokalnih turističkih zajednica povezan zajedničkim strateškim određenjem i operativnim planovima. Upravljački napor prvenstveno su usmjereni na zajednički razvoj glavnih turističkih proizvoda te primjenu suvremenih i inovativnih rješenja turističkog marketinga u suradnji sa svim lokalnim dionicima.

U segmentu razvoja proizvoda, projektno područje ulazi u izazovno razdoblje u kojemu:

- Sunce i more još uvijek ostaje dominantan proizvod područja, ali je njegova važnost počela padati. Trend preraspodjele noćenja iz srpnja i kolovoza na lipanj i rujanj će se s obzirom na intenzitet klimatskih promjena dugoročno ubrzavati, iako obzor ovog plana još uvijek neće donijeti dramatičnije promjene;
- Za nadoknadu prometa izgubljenog u glavnoj sezoni sunca i mora treba bitno jačati ponudu gradivnih elemenata proizvoda kratkih odmora, koji su nešto manje važni i u lancu proizvoda sunca i mora. Uz neke druge preduvjete, poput otvaranja šireg tržišta poboljšanjem zračnog dostupa destinaciji, sposobnost projektnog područja da razvije ove elemente na visokoj konkurentskoj razini, odredit će uspješnost ukupnog turističkog modela.

<p>Enogastronomska ponuda</p> <p>Uvođenje platformi upravljanja kvalitetom, poticaj razvoju lokalnih autentičnih proizvoda (pršut, sir, ulje i vino), stimulacija cjelogodišnjeg rada: dodatna promocija od strane turističkih zajednica, smanjenje cijena korištenja terasa i komunalnih naknada</p>
<p>Aktivni odmor</p> <p>Ponuda vanjskih (oudoor) aktivnosti - razvoj biciklističkih, pješačkih i trail staza, razvoj pomorske mobilnosti i infrastrukture, vođene kopnene i vođene (sup, kajak) ture, Camino</p>
<p>Događanja</p> <p>Dalji razvoj cjelogodišnjeg kalendara događanja, poticanje događanja koja su primarni motiv dolaska (Arena, Cave Romanae, Malo Rimsko kazalište), oživljavanje povijesti i tradicije područja</p>
<p>Kulturna ponuda</p> <p>Dalji razvoj i održiva turistifikacija povijesne i kulturne baštine, elementi interpretacije temeljeni na suvremenim tehnologijama, umrežavanje i zajednička promocija muzeja i galerija</p>
<p>Sunce i more</p> <p>Razvoj plaža i pomorske mobilnosti, podizanje razine dostupnosti plaža i obale za goste s invaliditetom, razvoj ponude za goste s kućnim ljubimcima, objedinjavanje (pakiranje) ponude</p>

6.2.3. Razvojni ciljevi

- Vizija izražava dugoročnu sliku razvoja turizma i povezanih djelatnosti područja. Sukladno Zakonu o turizmu i povezanom podzakonskom podlogom, planovi upravljanja turizmom operativni su dokumenti s planskim obzorom od četiri godine;
- Poštujući tu činjenicu, do 2030. godine nužno je postaviti realne i provedive ciljeve koji vode ostvarenju zacrtane vizije sukladno prioritetima koji proizlaze iz analitičkih dijelova ovog dokumenta;

- Sljedeći su prioritetni ciljevi turističkog razvoja Južne Istre do 2030.:

1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom

Turizam je visoko dominantna gospodarska grana područja Južne Istre te uključuje vrlo veliki broj dionika u nizu gospodarskih i društvenih djelatnosti. Turizam je važna, a kasnije i dominantna gospodarska grana, postao prije više od pedeset godina te se cijelo to razdoblje (osim razdoblja Domovinskog rata i poraća) razvijao na način razmjerno fleksibilnih procesa u prostoru. S početkom 21. stoljeća i osobito s ulaskom Hrvatske u Europsku Uniju, interes za nekretninskom izgradnjom dosegao je visoke razmjere pokretan sve većom turističkom rentom. Kako su pokazale analitičke sekcije ovog dokumenta, više pokazatelja održivosti i prihvatnog kapaciteta doseglo je kritične razine, što prijeti ne samo kvaliteti života na području i drugim djelatnostima, nego i standardu kvalitete samog turizma. Postojeći okvir turističkog razvoja mora se stoga značajnije promijeniti, što će s obzirom na kompleksnost ukupnog procesa i trajanje prethodne razvojne faze od nekoliko desetljeća zahtijevati vrijeme i postizanje određenih preduvjeta. U vremenskom horizontu ovog plana (do 2030. godine) unutar ovog cilja nužno je provesti sljedeće mjere:

- M.1.1. Uvođenje novih mehanizama upravljanjem razvoja turizma u prostoru;
- M.1.2. Stvaranje planskih preduvjeta za rješavanje kritičnih problema komunalne infrastrukture
- M.1.3. Precizna procjena kapaciteta plaža i plan njihovim dugoročnim upravljanjem, zajedno s planom razvoja pomorske mobilnosti

2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.

U dosadašnjem razdoblju primjene postojeće Strategije razvoja turizma do 2027. godine Južne Istre došlo je do značajnog unaprjeđenja prihoda i sezonalnosti turističke aktivnosti, iako dijelom zbog eksternih trendova. Hrvatska obala je već 2024. godine došla u fazu stagnantnih prihoda, što pokazuju podaci o deviznom priljevu Hrvatske narodne banke, što je trend koji se zbog niza eksternih čimbenika (ekonomski trendovi u Europi kao ključnom tržištu, pad broja nekretninskih transakcija koji ukazuje na smanjenje rente) očekuje da će se barem kratkoročno nastaviti. Kako bi se nastavio postojeći trend poboljšanja turističkih performansi, glavni zadatak destinacijskog upravljanja je intenziviranje aktivnosti na razvoju proizvoda, odnosno ozbiljniji prvi iskoraci u izgradnju platforme upravljanja kvalitetom turističke ponude. Sljedeće su ključne mjere koje se ovim planom predlažu u ostvarivanju navedenog cilja:

- M 2.1. Razvoj proizvoda kratkih odmora koji integrira ponudu cijelog područja Južne Istre;
- M 2.2. Uspostava platforme upravljanja kvalitetom u turizmu
- M 2.3. Razvoj ostalih prioritetnih turističkih proizvoda
- M 2.4. Razvoj projekata izgradnje biciklističkih, pješačkih i trail staza

6.3. Mjere i aktivnosti

M1.1. Uvođenje novih mehanizama upravljanjem razvoja turizma u prostoru

Strateški cilj/prioritet: 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom

Polazište:

Analitičke sekcije ovog plana ukazuju na niz kritičnih vrijednosti pokazatelja održivosti i prihvatnog kapaciteta vezanih uz upravljanje prostorom, prije svega onih koji se odnose na gustoću smještajnih kapaciteta u odnosu na prostor i stanovništvo, omjera turističkih (komercijalnih i nekomercijalnih) u odnosu na ukupne stambene jedinice te količinu preostalih građevinskih zona koja se teoretski može iskoristiti za dalju izgradnju nekretnina. Potrebe i interesi jedinica lokalne samouprave nisu isključivo restriktivni te niz jedinica lokalne samouprave iskazuje ambicije za razvojem novih smještajnih kapaciteta, prvenstveno dalji razvoj većih kamping i/ili hotelskih smještajnih kapaciteta na istočnoj obali klastera, odnosno u općinama Marčana i Ližnjan (predloženi turistički resorti 3. generacije), razvoj kamping i/ili hotelskih smještajnih kapaciteta na području Vodnjana te hotelskih kapaciteta na području Fažane. Realizaciju ovih projekata najlakše je ostvariti korekcijom postojećih prostorno planskih uvjeta, oslanjanjem na imovinu u javnom vlasništvu i proaktivnim pristupom samih jedinica lokalne samouprave i njihovih turističkih zajednica. U kombinaciji s postojećim kritičnim opterećenjem većine tipova komunalne infrastrukture, ovo upućuje na potrebu hitnog zaokreta u odnosu prema daljem planiranju prostora. Krajem 2025. godine usvojen je novi Zakon o prostornom uređenju. Prema Zakonu, prostorno-planska podloga na svim razinama (dakle uključujući i jedinice lokalne samouprave) mora se prilagoditi novim odredbama u roku 7 godina, dakle do 2033. godine.

Opis mjere:

Mjera uključuje sljedeće povezane aktivnosti:

- Izradu novih prostorno planskih dokumenata za sve jedinice lokalne samouprave sukladno odredbama novog Zakona o prostornom uređenju, uključujući reviziju uvjeta nekretninske izgradnje (boje fasada, krovovi, katnost, koeficijenti izgrađenosti i iskoristivosti).
- Reviziju postojećih građevinskih područja, što je također djelomično obuhvaćeno novim prijedlogom zakona;
- Uvođenje dugoročnog upravljanja količinom smještaja u jedinicama lokalne samouprave za koje su utvrđene kritične vrijednosti prihvatnog kapaciteta (prioritetno za ukupno područje općina Medulin i Fažana te izdvojene zone Grada Pule – Štinjan, Stoja i povijesna jezgra te kasnije i za ostale jedinice lokalne samouprave područja) u dvije faze:
  - Aktivno praćenje kretanja privatnog smještaja;

<ul style="list-style-type: none"> ○ Definiranje pragova u slučaju ponovnog uočavanja trenda povećanja – donošenje odluke kojom se definira ograničenje broja ugostiteljskih objekata te objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge smještaja u dijelu ili na cijelom području jedinice lokalne samouprave na temelju izračuna prihvatnih kapaciteta u skladu s ovlaštenjem iz. čl. 31. Zakona o turizmu (Narodne novine br. 156/2023). • Revizija turističkih zona izvan naselja sukladno stvarno iskazanom investicijskom interesu i potencijalu realizacije u suradnji sa službama Istarske županije i županijskim prostornim planom te razvoj nedostajućih smještajnih projekata prilagodbom prostornih planova i proaktivnim pristupom JLS i TZ.
<p>Odgovornost: Jedinice lokalne samouprave u suradnji s drugim lokalnim i službama Istarske županije i uz participaciju javnosti putem javne rasprave sukladno zakonskoj procedure.</p>
<p>Budžet: redovni budžeti jedinica lokalne samouprave, EU fondovi i drugi raspoloživi javni izvori</p>
<p>Rok: Do kraja 2030. godine.</p>

<p>M1.2. Stvaranje planskih preduvjeta za rješavanje kritičnih problema komunalne infrastrukture</p>
<p>Strateški cilj/prioritet: 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom</p>
<p>Polazište:</p> <p>Mjera nije isključivo vezana uz turizam, ali je turizam generator ključnih problema prihvatnog kapaciteta po pitanjima komunalne infrastrukture, a infrastruktura preduvjet daljeg turističkog razvoja, neovisno razvija li se on pretežno kvantitativno (povećanje ponude i potražnje), ili kvalitativno (veći standard i bolje iskustvo posjeta). Unaprjeđenje komunalne infrastrukture kontinuiran je i složen proces čija je odgovornost izvan sustava turističkog upravljanja te je ista podijeljena između svih razina države te niza komunalnih poduzeća i službi. Podaci o projektima prikupljeni za vrijeme izrade ovog Plana pokazuju da za niz infrastrukturnih problema i potrebnih unaprjeđenja već postoji planska dokumentacija određene razine te su oni projekti za koje financiranje još nije osigurano navedeni i opisani u poglavlju 7. S obzirom na kompleksnost samih projekata, ali i odgovornosti za njihov razvoj i provođenje, nije realno u jednom trenutku imati gotova dugoročna rješenja za sve tipove infrastrukture, osobito ne za četiri godine. Ispunjavanje ovog cilja stoga znači iniciranje izrade analiza i planskih rješenja za kritična infrastrukturna pitanja (ŽCGO, vodoopskrba, aglomeracija Pula centar, rješenja kritičnih cestovnih točaka) u suradnji s Istarskom županijom, relevantnim poduzećima, ali i dogovora s trećim stranama za slučajeve pripreme realizacije većih turističkih zona.</p>
<p>Opis mjere:</p> <p>Mjera uključuje sljedeće aktivnosti:</p>

- Iniciranje dugoročnog planskog rješenja za županijski centar za gospodarenje otpadom u suradnji s lokalnom i regionalnom upravom Istarske županije i Republikom Hrvatskom;
- Definiranje postojećeg prihvatnog kapaciteta Vodovoda Pula-Labin d.o.o. te iniciranje početka izrade dugoročnih planova osiguranja sigurne vodoopskrbe za područje Južne Istre te sanacije vodovodnog sustava;
- Izradu planske podloge za realizaciju aglomeracije Pula Centar koja će omogućiti kandidiranje projekta za financiranje;
- Rješavanje administrativnih poteškoća za realizaciju aglomeracije Pula Sjever;
- Odabir rješenja i pripremu nedostajuće planske dokumentacije za rješavanje ključnih prioriteta u cestovnom prometu prema postojećem prostornom planu Istarske županije (obilaznice Fažane i Medulina od skretanja za Pomer do kampa Kažela, ulaza u Pulu, obilaznice Peroja i Marčane, alternativni cestovni pristup Premanturi i Kamenjaku te unaprjeđenje razine kvalitete prometnica na istočnoj obali Južne Istre.)

Odgovornost: Jedinice lokalne samouprave, Hrvatske vode, Hrvatske ceste, HEP, Vodovod Pula-Labin d.o.o., Istarska županija, ŽCGO Kaštijun.

Budžet: Jedinice lokalne samouprave, Hrvatske vode, Hrvatske ceste, HEP, Vodovod Pula-Labin d.o.o., Istarska županija, EU fondovi i drugi raspoloživi javni izvori.

Rok: Do kraja 2030. godine.

M1.3. Precizna procjena kapaciteta plaža i plan njihovim dugoročnim upravljanjem, zajedno s planom razvoja pomorske mobilnosti

Strateški cilj/prioritet:

1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom
2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.

Polazište:

Kako je pokazano u analitičkim poglavljima ovog plana, na području Južne Istre još nije točno poznat ukupan raspoloživi prostor plaža, niti dijelova obale za koji postoji potencijal konverzije u plaže. Plaža je glavni element proizvoda sunca i mora te bez jasnije analitičke podloge koja omogućuje upravljanja plažama, nema ni adekvatnog upravljanja proizvodom sunca i mora (primjerice, nije poznat niti raspoloživi kapacitet površine plaža po korisniku u vrhu sezone što je jedan od elemenata koji ukazuje na moguće pozicioniranje proizvoda). Neke turističke zajednice područja imaju postojeće planove realizacije opremanja plaža osnovnom infrastrukturom te realizaciju jednog dijela plaža za osobe s invaliditetom i plaža za pse te je iste projekte moguće početi realizirati odmah po usvajanju plana, bez razvoja posebne dodatne planske

podloge. Međutim, procjena je da isti projekti samostalno neće dovesti do dostatnog poboljšanja stanja te su potrebni krupniji iskoraci za koje je prethodno potrebno izraditi integralnu plansku podlogu. Na obavezu poboljšanja procesa upravljanja plažama nadovezuje se potreba unaprjeđenja pomorske mobilnosti, kako je i prepoznato u Strategiji upravljanja turizmom na području TZ Južne Istre do 2027. Osim samog proizvoda sunca i mora za koje je razvoj pomorske mobilnosti značajna poluga upravljanja prihvatnim kapacitetom, jer bi se zainteresirani kupaci lakše distribuirali po manje dostupnim plažama, ono može utjecati i na rasterećenje opterećenih cestovnih pravaca.

Opis mjere:

Mjera uključuje sljedeće aktivnosti:

- Izradu planske osnove za popisivanje plaža i obalnih prostora
- Plan razvoja i upravljanja plažama koji uz ostalo uključuje:
  - Reviziju postojeće tematizacije prema novim tržišnim potrebama i realističan plan primjene tema
  - Plan daljeg razvoja plaža i pristupa plažama za osobe s invaliditetom
  - Plan daljeg razvoja plaža za pse
- Izradu plana razvoja pomorske mobilnosti na području Južne Istre.

Odgovornost: Turističke zajednice područja Južne Istre i jedinice lokalne samouprave

Budžet: Budžeti turističkih zajednica i jedinica lokalne samouprave područja, EU fondovi i drugi raspoloživi javni izvori.

Rok: Do kraja 2028. godine.

M2.1. Razvoj proizvoda kratkih odmora koji integrira ponudu cijelog područja Južne Istre

Strateški cilj/prioritet: 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.

Polazište:

Nakon sunca i mora, kratki odmori proizvod su s najvećim potencijalom za ukupno područje Južne Istre. Proces razvoja proizvoda podrazumijeva prije svega „meku“ komponentu, odnosno odabir iskustava, atrakcija i sadržaja koji će se, ovisno o sezoni, marketinški komunicirati te povezane marketinške kampanje (online, društvene mreža i po potrebi drugi kanali). Ispunjavanje ovog cilja u horizontu plana podrazumijeva uspostavljanje procesa marketinškog razvoja proizvoda kratkih odmora na cijelom području klastera.

Opis mjere:

Mjera uključuje sljedeće aktivnosti:

- Provođenje edukacija o mogućim sastavnicama, osobinama potražnje i kriterijima uspjeha proizvoda kratkih odmora za zainteresirane ponuđače područja;
- Popisivanje elemenata i ponuđača turističkog lanca vrijednosti konkurentnih i zainteresiranih za pružanje usluga za tržište proizvoda kratkih odmora što podrazumijeva pružanje usluga drugim tržišnim segmentima;
- Izradu kataloga ključnih iskustava područja izvan glavne sezone;
- Kreiranje i promocija aktivnosti i iskustava uključujući dodatne manje događaje neposredno uz najveća događanja s ciljem produljenja boravka postojećih posjetitelja uz događaje vezanih kratkih odmora;
- Izradu plana razvoja događanja izvan glavne sezone s nastavkom preraspodjele ukupnih potpora sustava turističkih zajednica događanjima u korist onih koja se održavaju izvan sezone te onih koja generiraju dolaske (služe kao primarni motiv dolazaka posjetitelja). Potpore ostalim, manjim, događanjima trebaju se ostvarivati putem budžeta jedinica lokalne samouprave, odnosno sponzorstvima;
- Organizaciju Internet platforme TZ Južne Istre i po potrebi drugih marketinških kanala na način da promoviraju ključna odabrana iskustva i ponuđače prema sezonama za cijelo područje klastera.

Odgovornost: Turističke zajednice područja Južne Istre.

Budžet: Budžeti turističkih zajednica područja, sustav potpora Ministarstva turizma i sporta te Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice, EU fondovi.

Rok: Do kraja 2029. godine.

M2.2. Aktivnosti na razvoju ostalih turističkih proizvoda

Strateški cilj/prioritet: 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.

Polazište:

U razdoblju nakon pandemije COVID-19 dolazi do vidljivih promjena u obrascima potražnje za proizvodom sunca i mora na području cijelog Mediterana u kojem glavna sezona srpnja i kolovoza postaje nešto manje atraktivna zbog kombinacije razloga (klimatske promjene, prekomjerni turizam u glavnoj sezoni, promjena očekivanja i ponašanja mlađih generacijskih segmenata). Posljedica je pad potrošnje po noćenju u glavnoj sezoni, ali i njen istovremeni rast u neposrednoj pred i post sezoni. Pojednostavljeno, segmenti s većom potrošačkom moći češće imaju fleksibilnije profesije te su ujedno i oni koji imaju veću mogućnost izbora termina putovanja pa izbjegavaju vrh glavne sezone. U danoj situaciji cilj je destinacijskog upravljanja

koncentracija na potrebe posjetitelja s većim potencijalom potrošnje. Osim sunca i mora, potreban je nastavak aktivnosti u razvoju proizvoda sporta, aktivnosti i posebnih interesa, odnosno tura. Kako je već zaključeno u aktualnoj Strategiji razvoja turizma do 2027. godine, riječ je o proizvodima u kojima je fizički (tvrdi) razvoj proizvoda svojim pretežnim dijelom izvan odgovornosti formalnog destinacijskog upravljanja (sustava turističkih zajednica), no one zato preuzimaju njegov meki (marketinško-promotivni) dio u suradnji s ostalim dionicima.

Opis mjere:

Mjera uključuje sljedeće aktivnosti:

- Kreiranje konzistentnog zajedničkog kalendara ključnih događanja za cijelo područje Južne Istre koji objedinjuje sve najveće prostore za događaje Južne Istre (Arena, Cavae Romanae, Kaštel, Rojč/Kotač) te izvanredne veće događaje;
- Razvoj projekata aktivacije istočne obale klastera te razvoja turističke infrastrukturu vezane uz nautiku, zaštićena i vrijedna područja prirode, kao i pripreme turističkih zona
- Nastavak marketinškog razvoja proizvoda sporta, aktivnosti i posebnih interesa, odnosno tura u suradnji s ostalim zainteresiranim dionicima.

Odgovornost: Turističke zajednice područja Južne Istre i jedinice lokalne samouprave

Budžet: Budžeti turističkih zajednica i jedinica lokalne samouprave područja, sustav potpora Ministarstva turizma i sporta te Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice, EU fondovi.

Rok: Kreiranje zajedničkog kalendara događanja do kraja 2027. godine, ostale aktivnosti kontinuirano do 2030. godine.

M2.3. Uspostava platforme kvalitete u turizmu

Strateški cilj/prioritet: 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.

Polazište:

Uspostavljanje formalnih procesa upravljanja kvalitetom turizmom najnaprednija je funkcija destinacijskog upravljanja i podrazumijeva uvođenje internih standarda kvalitete s jasnim kriterijima i oznakama. Iako je početak uvođenja ovog procesa dio akcijskih planova Strategije razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine (iz 2013. godine), te Master plana razvoja turizma Istarske županije 2016. – 2025. (iz 2015. godine), upravljanje kvalitetom u punom smislu još nije zaživjelo nigdje u Županiji, niti na hrvatskoj obali uopće. S obzirom na gore navedenu činjenicu da je uspostavljanje upravljanja kvalitetom bio jedan od

ključnih ciljeva turizma Istarske županije, a time odgovornost Turističke zajednice Istarske županije, kao i to da je kontrola kvalitete u turizmu uobičajeno zajednička funkcija regionalne i lokalne razine destinacijskog upravljanja, provođenje ovog cilja zahtijeva komunikaciju i koordinaciju s Turističkom zajednicom Istarske županije.

Opis mjere:

Mjera uključuje sljedeće aktivnosti:

- Definirati kriterije za oznake kvalitete „Autentična Istra (Južna Istra)“ te „Premium Istra (Južna Istra)“ za objekte hrane i pića. Kriteriji za oznaku autentičnosti definiraju se udjelom autentičnih jela i namirnica, a za premium oznaku ukupna kvaliteta objekta (neovisno o tipu);
- Definirati uvjete za oznake prikladnosti smještajnih objekata prema proizvodima, gdje je kod proizvoda sunca i mora potreban pristup prema tržišnim segmentima (npr. family friendly, couples friendly, bike friendly, disabled friendly), a kod kratkih odmora prema kategorijama proizvoda (npr. culture friendly, active friendly, itd.). Objektima koji zadovoljavaju kriterije osigurati posebne uvjete promocije (promotivne aktivnosti za proizvode mimo sunca i mora, zasebne sekcije i prioritete na web stranicama TZ);
- Osigurati fondove potpore poduzetnicima zainteresiranim za podizanje kvalitete (manje dogradnje i rehabilitacije).

Odgovornost: Turističke zajednice područja Južne Istre i jedinice lokalne samouprave

Budžet: Budžeti turističkih zajednica i jedinica lokalne samouprave područja, sustav potpora Ministarstva turizma i sporta te Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice, EU fondovi.

Rok: Do kraja 2030. godine.

M2.4. Razvoj povezanosti destinacija Južne Istre biciklističkim, pješačkim i trail stazama

Strateški cilj/prioritet: 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.

Polazište:

Projekti povezivanja destinacija pješačkim i biciklističkim stazama jedna su od ključnih aktivnosti važeće Strategije do 2027. godine te je u dosadašnjem razdoblju implementacije postignut izvjestan napredak (npr. realizacije autonomne biciklističke staze Pula-Medulun s medulinske strane). Iskustva pokazuju da je riječ o složenim i dugoročnim projektima¹⁰ koji su istovremeno od vitalne važnosti za turistički razvoj područja,

¹⁰ Prema podacima MRRFEU (Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske Unije) dobivenih ljeti 2025. godine, stopa povlačenja dosadašnjih programskih linija za realizaciju pješačkih i biciklističkih staza ne prelazi 15%, što upućuje na

osobito autonomne biciklističke staze između glavnih destinacija. Značajan dio posjetitelja sada koristi redovne prometnice za biciklistički prijevoz između destinacija, stvarajući sigurnosnu ugrozu i umanjujući ionako problematičan protok cestovnog prometa na glavnim pravcima. U atrakcijskom smislu, prioritet za izgradnju pješačke infrastrukture čini sama obala klastera (u dugoročnom cilju kreiranja šetnice i biciklističke staze koja bi Peroj spojila s Dugom Uvalom trasom koja u najvećoj mogućoj mjeri prati obalu). Kako svi prioritetni projekti uključuju više jedinica lokalne samouprave, prvi je prioritet kreiranje baze statusa ključnih projekata na razini Južne Istre, potrebnih aktivnosti i mogućih rokova realizacije. S obzirom na navedenu složenost provedbe ovih projekata, planu realizacije ovih projekata treba pristupiti s minimalnom ročnošću od 20 godina.

Opis mjere:

Mjera uključuje sljedeće aktivnosti:

- Identifikacija prioriteta pravaca s pozicije tržišta i lokalnog stanovništva
- Inventarizacija statusa projekata izgradnje pješačkih i biciklističkih staza (stanje definiranosti trase, stanje projektne dokumentacije, procjena složenosti imovinsko-pravnih odnosa, uključeni javni dionici/vlasnici)
- Okvirni hodogram realizacije za sljedećih 20 godina s ključnim dionicima

Odgovornost: Jedinice lokalne samouprave i turističke zajednice područja

Budžet: Budžeti turističkih zajednica i jedinica lokalne samouprave područja, sustav potpora Ministarstva turizma i sporta te Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice, EU fondovi.

Rok: Do kraja 2030. godine.

6.4. Smjernice i preporuke

Operativni dio ovog plana prema odredbama Zakona o turizmu i podzakonskih akata sadrži:

- Mjere i aktivnosti usmjerene na unaprjeđenje destinacijskog upravljanja opisanog u prethodnom poglavlju **6.3 Mjere i aktivnosti**. Zbog izazovne postojeće situacije koja proizlazi iz analize stanja održivosti i prihvatnog kapaciteta, navedene su mjere uglavnom složene, vremenski nerijetko premašuju obzor ovog plana te osim destinacijskog menadžmenta (sustav turističkih zajednica) uključuju druge lokalne, županijske i nacionalne institucije;
- Kapitalne i s turizmom povezane projekte koje su kandidirale same jedinice lokalne samouprave i koji se prema Pravilniku o metodologiji izrade planova upravljanja destinacijama dijele na prioritetne (vrijednosti iznad 1 mil. EUR) i ostale, pri čemu prema odredbama istog Pravilnika njihovi nositelji trebaju biti javni, a realizacija mora početi u obzoru ovog Plana. Projekti su navedeni u sljedećem poglavlju.

otežano stvaranje preduvjeta za realizaciju (imovinsko-pravni odnosi, učinkovitost suradnje različitih javnih vlasnika na trasama) istih projekata na području cijele Republike Hrvatske

Uz gore navedeno, u planu se navode:

- Smjernice manjih projektnih i upravljačkih inicijativa koje turističke zajednice u suradnji s jedinicama lokalne samouprave mogu razmjerno brzo provesti;
- Mjere, metode i prakse upravljanja prekomjernim turizmom koje se kristaliziraju kao ključni dugoročni problem turizma područja.

6.4.1. Opće smjernice manjih projektnih i upravljačkih inicijativa (za sve obuhvaćene jedinice lokalne samouprave)

- **Instalacija mjernih stanica za mjerenje buke i onečišćenja zraka s LED ekranom**, pri čemu su podaci dostupni na web sučelju i mobilnim aplikacijama. Mjerač kvalitete zraka treba mjeriti sljedeće parametre - CO, NO, NO₂, O₃, SO₂, PM₁, PM_{2.5}, PM₁₀. Mjesta instalacije po jedinicama lokalne samouprave treba odrediti sukladno percepciji najveće buke/zagađenja. Instalacija uređaja omogućava mjerenje sljedećeg obaveznog pokazatelja prihvatnog kapaciteta prema predmetnom pravilniku: *Razina buke u danima vršne turističke sezone u odnosu na ostatak godine u zonama mješovite namjene po danu i noći.*

Mjerna stanica za onečišćenje zraka i razinu buke s LED ekranom postavljena na kolodvoru u Varaždinu u sklopu Projekta „Implementacija sustava za praćenje jačine buke i kvalitete zraka u Gradu Varaždinu“, a uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost 2022. godine.

- **Praćenje prometa i prometa u mirovanju** u svim jedinicama lokalne samouprave. Prema Pravilniku o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta te Smjernicama za izračun obaveznih pokazatelja prihvatnog kapaciteta, na razini svih jedinica lokalne samouprave nalaže se:
  - Praćenje prometa (brojanje vozila) na odabranim prometnicama i u vremenu najvećeg opterećenja iz godine u godinu i pratiti kretanje stvarnog opterećenja u odnosu na okvirnu propusnu moć;
  - U odabranom danu pratiti zauzetost odabranih parkirališta po satu (u svakoj od jedinica lokalne samouprave).
- **Nastavak praćenja podataka o potrošnji vode i električne energije stanovnika i posjetitelja**, verifikacija inicijalno izračunatih obaveznih pokazatelja održivosti vezanih uz vodu i električnu energiju, odnosno nastavak komunikacija s nadležnim službama vezan uz identifikaciju stanja predmetnih infrastrukturnih sustava što je dijelom povezano i s mjerom M 1.2.;

- **U potpunisanje popisa turističkih atrakcija** zajedno s ključnim podacima o svakoj od atrakcija poput sadržaja, kapaciteta (koliko posjetitelja može primiti) i posjećenosti. Definicija potencijalne turističke atrakcije prema Zakonu o turizmu, pratećim pravilnicima i smjernicama uključuje sve ono što je i može biti predmet interesa posjetitelja. Ovakav pristup ide u smjeru proširenja kataloga atrakcija u odnosu na dosadašnje pristupe jedinica u sustavu turističkih zajednica;
- **Izrada plana longitudinalnih istraživanja stavova posjetitelja i stanovnika** sukladno obaveznim i odabranim dodatnim pokazateljima održivosti i prihvatnog kapaciteta poštujući periodiku izračuna pojedinih pokazatelja sukladno odredbama zakona i podzakonskih akata;
- **Opremanje plaža osnovnom infrastrukturom** – toaleti, tuševi, kabine za presvlačenje, osiguravanje redovitog čišćenja;
- **Realizacija postojećih projekata dostupnosti plaža za osobe s invaliditetom** - rampe za ulaz u more, pristup plažama (tamo gdje postoji projektna dokumentacija);
- **Realizacija postojećih projekata plaža za pse** (prema postojećoj tematizaciji i projektnoj dokumentaciji);
- **Aktivnosti usmjerene na bolju kontrolu ilegalne turističke aktivnosti i ponašanja u prostoru:**
  - Intenzivnija razmjena podataka između jedinica lokalne samouprave (popis nekretnina za koje se plaća porez) i turističkih zajednica (uočeno iznajmljivanje) u cilju identifikacije nekretnina u kojima postoji sumnja na aktivnost najma u nekomercijalnom smještaju;
  - Slanje ciljanih zahtjeva za inspekcijama prema iznajmljivačima za koje su putem pregleda sustava eVisitor sumnja na neprijavlivanje najma i/ili gostiju;
  - U suradnji s TZ Istarske županije i ostalim turističkim zajednicama u županiji, kreiranje prijedloga unaprjeđenja postojećih zakonskih rješenja vezanih uz kontrolu nekomercijalnog smještaja, neprijavljenog najma i povezanih problema;
  - Suzbijanje ilegalnog kampiranja postavljanjem znakova na područjima na kojima je uočeno da se događaju, jačanjem komunalnih inspekcija i povećanjem kazni;
  - Jačanje kapaciteta komunalnih poduzeća u inspekciji i sanaciji ilegalnih odlagališta otpada te povećavanja za to predviđenih kazni;
  - Program promocije i edukacije o održivosti s posebnim naglaskom na problem ilegalnog odlaganja otpada za građane, goste, udruge i poduzeća;
- **Pregovori poduzeća Pulapromet d.o.o.** i jedinica lokalne samouprave o povećanju frekventnosti kritičnih linija, prije svega onih koje središta ostalih jedinica lokalne samouprave povezuju s Pulom, ali i uvođenje novih linija te proširenju postojećih kako bi se mreža javnog prijevoza proširila na mjesta koja sada nisu pokrivena mrežom javnog prijevoza;
- **Osiguravanje više lokacija za male lokalne tržnice domaćih poljoprivrednih proizvoda i suvenira** na otvorenom i zatvorenom, u par naselja, tijekom cijele godine, postavljanje prepoznatljivih ujednačenih štandova uz zajednički brend Južna Istra;
- **Program poticanja cjelogodišnjeg rada trgovina i ugostiteljskih objekata;**
- **Uspostava sustava poticaja malih obrta povezanih s turizmom** (jedinice lokalne samouprave u suradnji sa Županijom).

6.4.2. Specifične smjernice manjih projektnih i upravljačkih inicijativa prema jedinicama lokalne samouprave

PULA

- Osigurati prostor za veće manifestacije sa potrebnom infrastrukturom za motocikliste i druge specifične tržišne skupine (inicijalni prijedlog lokacije - Valelunga);
- Postavljanje javnog toaleta u neposrednoj blizini Foruma;
- Stavljanje u funkciju gradskih tvrđava uz zaustavljanje devastacije (dovesti ih na razinu da se očiste i dopremi infrastruktura pa ih se može dati i za privatne inicijative);
- Projekti vezani uz centar Grada Pule:
  - Poticaji za cjelogodišnji rad (trgovina, ugostiteljstvo)
  - Uređenje javne infrastrukture (urbana oprema, rasvjeta, pješačke zone i infrastruktura potrebna za manifestacije)
- Otvoriti Malo rimsko kazalište za cjelogodišnji razgled (sada dok radi muzej i na upit) kako bi se dobila nova atrakcija;
- Razvoj projekata na periferiji s ciljem rasterećenja centra Grada:
  - Dovođenje razvoja otoka sv. Andrija;
  - Austrugarska šetnica;
  - Fort Bourguignon – interpretacijski centar / muzej;
  - Projekt prezentacija svemira na Zvezdarnici i parku Monte Zaro.
- Pokretanja projekta Pula pametni grad:
  - Uspostava platforme za komunikaciju grada s građanima, gostima i poduzećima;
  - Mapiranje svih smještajnih kapaciteta u GIS sustavu;
  - Postavljanje punionica za električna vozila na javnim parkinzima;
  - Pametna mobilnost – implementacija park&ride sustava na višu razinu funkcionalnosti (zatvaranje centra za sve ili goste u nekom trenu i preusmjerenje i sl.)
  - Digitalnu platformu MINTS-a koju izrađuju za skupljanje podataka za Plan upravljanja povezati sa izvorima podataka i AI-em.
- Uređenje trga ispred Arene;
- Mapiranje nedovoljno iskorištenih lokacija po gradu i njihovo aktiviranje, valorizacija i bolje upravljanje.

VODNJAN

- Izrada strategije/plana razvoja turizma Grada Vodnjana s ciljem pronalaženja planskih rješenja za specifične probleme u razvoju turizma Grada koji nisu obuhvaćeni klsterskim planom;
- Proširenje i uređenje parkirališta uz plaže;
- Ubrzavanje rješavanja problema nelegalno izgrađenih objekata;

- Pronalaženje i opremanje adekvatnog prostora u kojem bi se mogao ugostio veći broj osoba manifestacije, edukacije, manje kongrese i slično. Preporuka je osloniti se na objekte u vlasništvu Grada;
- Muzej palača Betica – organizacija rada muzeja;
- Pronalaženje i opremanje prostora u Barbarigi u kojem će biti moguće organizirati sajmove i događanja;
- Uređenje i opremanje plažne infrastrukture
  - Unaprjeđenje komunalne i turističke infrastrukture na plažama kroz postavljanje dodatnih tuševa, javnih sanitarnih čvorova i uređenje parkirališnih površina;
  - Osiguravanje kvalitetnog i sigurnog pristupa plažama, uključujući adekvatna parkirališta u neposrednoj blizini;
- Izraditi prijedloge obnove i revitalizacije kulturnih objekata uz razradu mogućih modela financiranja, uključujući korištenje nacionalnih i europskih fondova te drugih dostupnih izvora sufinanciranja.

FAŽANA

- Izrada strategije/plana razvoja turizma Općine Fažana s ciljem pronalaženja planskih rješenja za specifične probleme u razvoju turizma Općine koji nisu obuhvaćeni klsterskim planom, a prije svega:
  - Dalja analiza stavova posjetitelja vezana uz razmjerno nizak stupanj zadovoljstva posjetitelja i stagnacije potrošnje;
  - Plan razvoja i regulacije smještajne strukture s ciljem smanjenja gustoće i promjene strukture;
  - Plan razvoja konkretnih sadržaja za produljenje postojeće ljetne sezone i otvaranje zimske sezone.
- Izrada cjelovite prometne studije Općine (izdvojena kao prioritet u odnosu na mjeru 1.2.);
- Uređenje lučkog područja luke Fažana za komercijalni dio i potrebe mještana;
- Hitno poboljšanje kapaciteta električne energije (kritično u razdoblju vršne turističke sezone i pomanjkanje kapaciteta na valbandonskoj plaži) – prioritetno u sklopu mjere 1.2.;
- Pojačanje bežične internetske mreže na području Općine;
- Komunalno uređenje i opremanje prostora za održavanje manifestacija u Valbandonu;
- Uređenje centra s društvenim sadržajima u Valbandonu;
- Komunalno uređenje i uvođenje pravila za objekte u starogradskoj jezgri:
  - podzemni kablovi umjesto zračnih)
  - uređenje korištenja javnih površina starogradske jezgre (pitanje kapaciteta/zauzetosti, načina opremanja i držanje sadržaja – posebno robe na fasadama zgrada i izvan zatvorenog prostora).
- Općenito uređenje javnih površina (rive, parkovi, plaže);
- Produljenje rive u Fažani u svrhu smanjenja gužvi;
- Uređenje pješačko-biciklističke obalne staze s rasvjetom i dodatnom opremom i sadržajima.

LIŽNJAN

- Uređenje i proširenje parkinga uz plaže;
- Uređenje šetnice od centra mjesta Ližnjan do uvale Kuje;
- Izgradnja šetnice duž cijele uvale Kuje;
- Rješavanje posebno izraženog problema odlaganja otpada u šume;
- Otvaranje prenoćišta za potrebe Camino hodočasnika;
- izgradnja obilaznice do mora Ližnjan;
- Izrada Plana razvoja turizma;
- izrada Plana upravljanja zaštićenim područjem Natura 2000;
- Razvoj i uređenje interpretacijskih punktova prirodne i kulturne baštine (Monte Madonna, tradicionalne lokve, suhozidi, ribarska baština);
- Uređenje i regulacija pristupa najopterećenijim plažama i uvalama tijekom vršne sezone;
- Razvoj manjih javnih prostora i punktova u naseljima za događanja, lokalne sajmove i kulturne programe;
- Poticanje razvoja autohtonih eno-gastro sadržaja i kušaonica;
- Razvoj interpretacijskog centra Nezakcij;
- Razvoj interpretacijskog centra Šandalja.

MARČANA

- Izrada višegodišnjeg Plana razvoja turizma Općine Marčana;
- Uređenje parking površina u blizini plaža, koncertnih lokacija (sv. Agneza) i središta naselja (trg Marčana, Krnica, Rakalj, Lobarika);
- Ubrzavanje rješavanje nelegalno sagrađenih objekata duž obale i unutar šuma;
- Uređenje pristupnih puteva plažama;
- Trasiranje i uređenje obalne šetnice s rasvjetom, klupama, koševima, sportsko-rekreativnim sadržajima;
- Bolja morska povezanost Luke Krnica sa obližnjim lukama tijekom ljetnih mjeseci;
- Trasiranje i uređenje tematskih pješačkih staza (Put Mate Balote i Staza lokava);
- Sanacija i uređenje krušnih i lončarskih peći, šterni, posvetnih kapelica i drugih izvornih oblika tradicionalne arhitekture - simbola istarskog teritorija i baštine (uz pomoć JLS).

MEDULIN

- Javni toaleti u mjestima na frekventnim lokacijama;
- Bolja prometna povezanost (redovne morske linije) mjesta u Općini – linija Medulin – Premantura;
- Uređenje interpretacijskih centara / posjetiteljskih centara (Cave Romane, Vižula i Placa);
- Razvoj indoor sadržaja za razdoblje izvan sezone, prije svega kušaonice, wellness centri, kuglane, i sadržaji za djecu;
- Daljnje uređenje infrastrukture za outdoor aktivnosti (pješačkih, biciklističkih staza, fitness sprave u parkovima, dječja igrališta za različite uzraste):

- Opće uređenje javnih površina (rive, parkovi, plaže)
- Izgradnja obilaznice Medulina i Premanture – prometno rasterećenje centra ova 2 mjesta
- Izrada sveobuhvatnog prometnog elaborata za rješavanje problema ljetnih gužvi od strane prometne struke – prioritarno u odnosu na mjeru 1.2.

7. Popis projekata

7.1. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije

GRAD PULA

Oznaka i naziv projekta	PP-P-1: Sanacija Županijskog centra za gospodarenje otpadom "Kaštijun"
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Tehnička i infrastrukturna sanacija postrojenja za obradu otpada
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje predujeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom, konkretno unaprjeđenju vrijednosti pokazatelja održivosti SZL-1 i SZL-3, odnosno vrijednosti pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK16 (PH3) i PK28 (PH6)
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Planirani početak provedbe projekta do kraja 2027. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Idejni projekt za ishođenje Izmjene i dopune Lokacijske dozvole - lipanj 2026. Pregled i usklađenje idejnog projekta - rujan 2026. Ishođenje II Izmjene i dopune Lokacijske dozvole od MPGI - do kraja 2026. Pravomoćnost i/ili Izmjene i dopune Lokacijske dozvole - ožujak 2027. Usklađenje Glavnog projekta s uvjetima javnopravnih tijela - lipanj 2027. Ishođenje Građevinske dozvole od MPGI - rujan 2027. Pravomoćnost Građevinske dozvole - do kraja 2027. Postupak javne nabave za izvođenje građevinskih radova - do kraja 2027. Uvođenje izvođača u posao i početak radova - do kraja 2027. Izvođenje radova - 2028. - 2030. Ishođenje uporabne dozvole od MPGI - do kraja 2020. Probni rad postrojenja - do kraja 2030.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	S obzirom da još nije izrađen ni idejni projekt, može se dati samo okvirna procjena vrijednosti projekta u redu veličine nekoliko desetaka milijuna EUR. Očekuje se 85% ukupne vrijednosti projekta financirati iz nacionalnih i EU fondova, a preostalih 85% daju vlasnici ŽCGO (Istarska županija i njene jedinice lokalne samouprave)
Status izrade potrebne dokumentacije	Priprema natječajne dokumentacije za izradu idejnog rješenja

Oznaka i naziv projekta	PP-P-2: Energetska obnova DC Rojc
Mjesto provedbe projekta	Pula, DC Rojc
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Unaprijediti energetska učinkovitost zgrade u kojoj se centar nalazi, a samim time i poboljšati uvjete za korisnike, smanjiti troškove potrošnje energije te doprinijeti zaštiti okoliša.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026.
Ključne točke ostvarenja projekta	Dovršetak radova energetske obnove objekta
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	5,5 milijuna EUR, 15% vlastita sredstva, 85% nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena projektna dokumentacija, radovi u tijeku

Oznaka i naziv projekta	PP-P-3: Izgradnja reciklažnog dvorišta
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Omogućiti sustavno, sigurno i ekološki prihvatljivo prikupljanje, razvrstavanje i privremeno skladištenje posebnih vrsta otpada
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	31.12.2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	Provedba javnih nabava za radove i usluge - 2026., Izgradnja reciklažnog dvorišta - 2026. i 2027., ishođenje uporabne dozvole - 2027., aktivnosti promidžbe i vidljivosti - 2027., edukacija stanovništva
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	5,1 milijuna EUR, 15% vlastita sredstva, 85% nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena potrebna dokumentacija i ishođeni akti za gradnju

Oznaka i naziv projekta	PP-P-4: Sustav energetski učinkovite javne rasvjete
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Modernizirati postojeći sustav javne rasvjete zamjenom zastarjele i energetski neučinkovite rasvjete
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026. početak provedbe, 2027. dovršetak provedbe projekta
Ključne točke ostvarenja projekta	Provedba javne nabave za radove - polovinma 2026., izvođenje radova 2026.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	4 milijuna EUR, 15% vlastita sredstva, 85% nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena projektna dokumentacija

Oznaka i naziv projekta	PP-P-5: Revitalizacija elemenata kulturne baštine (Dolcevita)
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Integrirana obnova gradskih utvrda i drugih elemenata kulturne baštine.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82% te posebno pokazatelja održivosti ZT-1 i pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK9
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	31.12.2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Obnova povijesnih građevina, kontinuirano
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	4,2 milijuna EUR, 30% vlastita sredstva, 60% nacionalni i europski fondovi, 10% sufinanciranje privatnih i javnih vlasnika/suvasnika građevina
Status izrade potrebne dokumentacije	Objavljen javni poziv za sufinanciranje obnove pročelja povijesnih građevina

Oznaka i naziv projekta	PP-P-6: Uređenje kupališta Stoja (ITU)
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Uređenje kupališta i izgradnja dodatnih plažnih sadržaja
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82% te unaprjeđenju pokazatelja održivosti ZT-1 i pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK12
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Projekt započet, dovršenje se očekuje u kolovozu 2026.
Ključne točke ostvarenja projekta	dovršetak izvođenja radova, ishođenje uporabne dozvole - do kolovoza 2026.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	5,5 milijuna EUR, 15% vlastita sredstva, ostalo nacionalni i europski fondovi (ITU)
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena projektna dokumentacija i ishođeni akti za gradnju. Radovi u tijeku

Oznaka i naziv projekta	PP-P-7: Uređenje kupališta Mornar s lukobranom (ITU)
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Uređenje kupališta, izgradnja dodatnih plažnih sadržaja i lukobrana
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82% te unaprjeđenju pokazatelja održivosti ZT-1 i pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK12
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak pripreme projekta 2026., dovršetak 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Novelacija dokumentacije - sredina 2026., prijava - financiranje putem ITUa - do kraja 2026., provođenje nabava za radove i usluge - polovina 2027., izvođenje radova 2027. - 2029., ishođenje uporabne dozvole - 2029.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	2,8 milijuna EUR, 15% vlastitih sredstava, a 85% ITU
Status izrade potrebne dokumentacije	U tijeku noveliranje dokumentacije temeljem koje su ishođeni akti za gradnju, kao i projektiranje proširenja zahvata.

Oznaka i naziv projekta	PP-P-8: Kaštel - uređenje vanjske vodospreme, šetnice i uspona na Kaštel
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Obnovljena vodosprema, uređena šetnica i uspon
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1, razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82% te posebno pokazatelja održivosti ZT-1 i pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK9
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	početak projekta novelacijom projektne dokumentacije 2026., a dovršetak radova 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	novelacija dokumentacije, prijava - financiranje putem ITUa, provođenje nabava za radove i usluge, izvođenje radova, ishodenje uporabne dozvole
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	2.975.000 EUR, 15% vlastitih sredstava, a 85% ITU
Status izrade potrebne dokumentacije	U tijeku novelacija izrađene projektne dokumentacije, uz razradu multimedije; izvođenje radova i provođenje arheoloških istraživanja

Oznaka i naziv projekta	PP-P-9: Izgradnja prometnice, šetnice i parkirališta uz uvalu Valovine - dionica od kružnog raskrižja na ul. Stoja do skretanja za ul. Fižela - pripreme aktivnosti
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Unaprijediti prometnu povezanost, sigurnost i dostupnost obalnog područja, te stvoriti kvalitetniju infrastrukturnu podlogu za daljnji razvoj javnog prostora, turizma i rekreacije.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK30, PK31 i PK32
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	nije obuhvaćeno proračunom za 2025/2026
Ključne točke ostvarenja projekta	Ishodovanje lokacijske dozvole u tijeku, izrada glavnog projekta i troškovnika za prometnicu do polovine, šetnicu i parkirališta, sa pratećom infrastrukturom do kraja 2026., realizacija do kraja 2028.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	100.000 (projektne dokumentacije), vrijednost same investicije biti će procijenjena u sklopu izrade glavnih projekata, trenutno je moguće procijeniti na između 2 i 5 milijuna EUR, vlastita sredstva 15%, ostalo nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	U tijeku ishođenje lokacijske dozvole

Oznaka i naziv projekta	PP-P-10: Izgradnja parkirališta i spojne prometnice ul. Marsovog polja - Vrtlarska ulica
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	izgrađeno javno parkiralište; izgrađena spojna prometnice s pratećom infrastrukturom
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK30, PK31 i PK32
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026.
Ključne točke ostvarenja projekta	Provedba javne nabave za radove i nadzor - ožujak 2026., izvođenje radova i ishođenje uporabne dozvole do kraja 2026.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1,35 milijuna EUR, vlastita sredstva 15%, ostalo nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena projektna dokumentacija i ishođeni akti za gradnju

Oznaka i naziv projekta	PP-P-11: PIC Valledlunga (ITU)
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izrada poduzetničko inovacijskog centra s inkubatorom i akceleratorom
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvoj inkubatora doprinosi se procesu razvoja i inovacija dodatne turističke infrastrukture te tako doprinosi cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82% te unaprjeđenju pokazatelja održivosti ZT-1
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026. dovršetak izrade projektne dokumentacije, 2029. dovršetak izgradnje.
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada studije predizvodljivosti - 2026., poziv za javnu nabavu - glavni projekt - polovina 2027., rješavanje imovinsko pravnih odnosa - kraj 2027., javna nabava za izvođenje radova polovina 2028., ishodovanje uporabne dozvole - 2029.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	6.039.800,94 EUR, vlastita sredstva 15%, ostalo nacionalni i EU fondovi (ITU)
Status izrade potrebne dokumentacije	U tijeku priprema u cilju provođenja javne nabave za izradu projektne dokumentacije

Oznaka i naziv projekta	PP-P-12: Rekonstrukcija Ceste prekomorskih brigada - III faza - rotor Medulinska cesta - rotor Premanturska cesta
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Rekonstrukcija Ceste prekomorskih brigada - III faza - rotor Medulinska cesta - rotor Premanturska cesta - proširenje na dodatnu traku.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK31 i PK32
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026.
Ključne točke ostvarenja projekta	Javna nabava za uslugu nadzora i ostale pripreme aktivnosti za početak radova rekonstrukcija i dogradnja dva nova kolnička traka Ceste prekomorskih brigada s pratećom infrastrukturom i krajobraznim uređenje - ožujak 2025., rekonstrukcija rotora na križanju s Premanturskom cestom te izgrađena nova spojna prometnica s naseljem Monte Magno - do kraja 2026.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	5 milijuna EUR, vlastita sredstva 15%, ostalo nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	izrađena projektna dokumentacija i ishođeni akti za gradnju

Oznaka i naziv projekta	PP-P-13: Rekonstrukcija Ceste prekomorskih brigada - dionica rotor Premanturska cesta - rotor za Pješčanu uvalu - pripreme aktivnosti
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Proširenje i rekonstrukcija Ceste prekomorskih brigada - dionica rotor Premanturska cesta - rotor za Pješčanu uvalu
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK31 i PK32
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026-2028
Ključne točke ostvarenja projekta	Rješavanje imovinsko-pravnih odnosi na obuhvatu zahvata; Izrada izmjene idejnog rješenja, Ishodovanje izmjene lokacijske dozvole; Izrada glavnog projekta i troškovnika za ishodovanje građevinske dozvole što se planira do sredine 2027. godine, nabava do kraja 2027. te realizacija u 2028. godinu
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	50.000 za izradu projektne dokumentacije, ukupan iznos bit će poznat po izradi projektne dokumentacije, u ovom se trenutku može procijeniti na 5-7milijuna EUR, očekivani izvori su vlastita sredstva 15%, ostalo nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	nabava za izradu dokumentacije pokrenuti će se u 2026.

Oznaka i naziv projekta	PP-P-14: Rekonstrukcija ulice 43. istarske divizije
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izvršena Rekonstrukcija ulice 43. istarske divizije
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK31 i PK32
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026. i 2027. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Javna nabava za izvođenje radova i pripreme aktivnosti za početak radova - do polovine 2026. godine, rekonstrukcija dijela ulice s pratećom infrastrukturom - dionica od raskrižja s Vodovodnom ulicom do rotora s Koparskom ulicom do kraja 2026., sanacija asfaltnih površina - dionica od rotora Trg na mostu do raskrižja s Vodovodnom ulicom tijekom 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1,4 milijuna EUR, očekivani izvori su vlastita sredstva 15%, ostalo nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	izrađena projektna dokumentacija, ishodeni akti za gradnju

Oznaka i naziv projekta	PP-P-15: Rekonstrukcija Paduljskog puta - faza I
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	izvršena rekonstrukcija dijela ulice s pratećom infrastrukturom - dionica od raskrižja s D75 do ranije rekonstruirane dionice
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK31 i PK32
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026.
Ključne točke ostvarenja projekta	dovršetak izvođenja radova, te ishođenje uporabne dozvole DO KRAJA 2026.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1,55 milijuna EUR, očekivani izvori su vlastita sredstva 15%, ostalo nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena projektna dokumentacija, ishođeni akti za gradnju, radovi u tijeku

Oznaka i naziv projekta	PP-P-16: Rekonstrukcija Kandlerove ulice
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Rekonstrukcija i uređenje jedne od najfrekventnijih ulica u pješačkoj zoni grada
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1, razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82% te posebno pokazatelja održivosti ZT-1 i pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK9
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Priprema projektne dokumentacije 2026., dovršetak realizacije 2029. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	izrada projektne dokumentacije, rješavanje problema statike zgrada, provođenje nabave, izvođenje radova
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	Sveukupno 7 do 10 milijuna EUR, od čega 300.000 EUR za pripremnu fazu (dokumentacija), zbog složenosti zahvata (arheologija, mogući utjecaj zahvata na cijelo središte Grada) nije moguće dati preciznije procjene prije detaljne dokumentacije
Status izrade potrebne dokumentacije	u tijeku priprema postupka javne nabave za izradu projektne dokumentacije

GRAD VODNJAN

Oznaka i naziv projekta	PP-V-1: Uređenje Narodnog Trga, Ulice ~~Castello~~ i Župnog trga
Mjesto provedbe projekta	Vodnjan
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Do kraja 2026. godine planiran je početak izgradnje i rekonstrukcije komunalne infrastrukture te popločenje javnih površina Narodnog trga, Ulice ~~Castello~~ i Župnog trga. Projekt će se kandidirati na Poziv ITU – Ulaganje u obnovu kulturno-povijesne baštine u starim jezgrama naselja Urbanog područja Pula (IP.3.1.59). Provedbom projekta značajno će se unaprijediti uređenje starogradske jezgre, čime će se podići kvaliteta javnog prostora, očuvati kulturno-povijesna vrijednost prostora te stvoriti ugodnije i funkcionalnije okruženje za stanovnike i posjetitelje.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Da
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područja čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom, te posebno pokazatelja održivosti SZ-1, razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2.
Nositelj projekta	Grad Vodnjan-Dignano
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Listopad 2026., dovršetak početkom 2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	Dovršetak radova 2028.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	7 - 8.000.000,00 eura. ITU mehanizam: 4.500.000,00 € Grad Vodnjan-Dignano preostali dio
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena projektna dokumentacija, projekt je u završnoj fazi pripreme (ožujak 2026.)

OPĆINA FAŽANA

Oznaka i naziv projekta	PP-F-1: Interpretacijski centar Amfora
Mjesto provedbe projekta	k.č.zgr. 155/3 k.o. Fažana
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Prenamjena stare mjesne cisterne za prikup kišnice u interpretacijski centar proizvodnje i skladištenja maslinovog ulja za područje općine
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Da, projekt od posebnog značenja za razvoj destinacije, povećanje kulturnog sadržaja, revitalizacija kulturne baštine
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprijeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.
Nositelj projekta	Općina Fažana
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Planirani početak realizacije projekta je između 2027./2028. godina, rok realizacije je 3 godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Unapređenje kulturne i turističke ponude općine, stvaranje muzejskih prostora
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.500.000,00 EUR (85% drugi izvori financiranja, 15% vlastiti izvori financiranja)
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen idejni projekt

Oznaka i naziv projekta	PP-F-2: Uređenje luke Fažana
Mjesto provedbe projekta	Luka Fažana, 44°55' N 13°48' E
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Uređenje i proširenje komunalnog, operativnog i nautičkog dijela luke zbog povećanja sigurnosti te razvoja gospodarstva, prometa i turizma
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se ciljevima 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom i 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.
Nositelj projekta	Općina Fažana (Republika Hrvatska)
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe u razdoblju do 2027. g., završetak u razdoblju do 2029. g.
Ključne točke ostvarenja projekta	Povećanje sigurnosti luke, povećavanje vezova za lokalno stanovništvo, za komercijalne svrhe te za potrebe Nacionalnog parka Brijuni, razvoj prometne povezanosti
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	4.000.000,00 EUR (85% drugi izvori, 15% vlastiti izvori)
Status izrade potrebne dokumentacije	Za to područje vrijedi UPU Fažana i prostorni plan, potrebna razrada detaljnije projektne dokumentacije

Oznaka i naziv projekta	PP-F-3: Izgradnja doma za dobrovoljno vatrogasno društvo
Mjesto provedbe projekta	k.č.br. 850/2 k.o. Fažana
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Razvoj vatrogasne zajednice za edukaciju djece i mladih o važnosti vatrogasaca za sigurnost cjelokupnog društva, povećanje operativne spremnosti vatrogasnog sustava kao dijela sustava civilne zaštite
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Da, projekt od posebnog značenja za razvoj destinacije, razvoj sigurnosti kroz razvoj civilne zaštite
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne potrebne infrastrukture za prilagodbu klimatskim promjenama doprinosi se cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom.
nositelj projekta	Općina Fažana
planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe u razdoblju do 2027.g., završetak u roku 12 mjeseci
ključne točke ostvarenja projekta	Uključivanje djece i mladih u programe podrške zajednici te edukacija o klimatskim promjenama i smanjenju rizika od prirodnih katastrofa
ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	2.000.000,00 EUR (85% drugi izvori, 15% vlastito financiranje)
status izrade potrebne dokumentacije	Izrađeno idejno rješenje

Oznaka i naziv projekta	PP-F-4: Izgradnja zgrade Komunalac d.o.o.
Mjesto provedbe projekta	Predviđeno kod k.č.br. 666/39 k.o. Fažana
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Povećanje kapaciteta komunalnog javnog poduzeća za razvoj općine (ekologija, recikliranje, promet...)
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Da, projekt od posebnog značenja za razvoj destinacije, održivi razvoj općine
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Povećanjem kapaciteta komunalne infrastrukture doprinosi se cilju 1. Stvaranje predujeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom.
Nositelj projekta	Općina Fažana
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe u razdoblju do 2027.g., završetak u roku 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Razvijanje kvalitete učinkovite komunalne usluge za održivi, zeleni razvoj općine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.500.000,00 EUR (85% drugi izvori, 15% vlastito financiranje)
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađeno idejno rješenje

OPĆINA LIŽNJAN

Oznaka i naziv projekta	PP-L1: Izgradnja komunalnih vezova i lukobrana u luci Kuje
Mjesto provedbe projekta	Lučica Kuje, Ližnjan
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izgradnja komunalnih vezova i lukobrana u luci Kuje doprinosi razvoju gospodarstva, prometa i dijelom nautičkog turizma te uvelike povećava sigurnost plovila u luci.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Da
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem pomorske infrastrukture doprinosi se ciljevima 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom i 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.
Nositelj projekta	Lučka uprava, partner Općina Ližnjan-Lisignano
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak realizacije 2028. godine, rok realizacije 24 mjeseca
Ključne točke ostvarenja projekta	Razrada glavnog projekta, ishođenje građevinske dozvole (oboje do polovine 2027. godine), pronalaženje financiranja (do kraja 2027. godine)
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	2.000.000,00 EUR 100% drugim sredstvima
Status izrade potrebne dokumentacije	U fazi je priprema natječaja za idejno rješenje

Oznaka i naziv projekta	PP-L-2: Izgradnja fekalne odvodnje
Mjesto provedbe projekta	Naselja Ližnjan, Šišan i Jadreški
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Svrha projekta izgradnje fekalne odvodnje je osigurati učinkovito prikupljanje i odvodnju otpadnih voda s područja naselja, čime se poboljšavaju komunalni uvjeti života stanovnika, štiti okoliš i podzemne vode te doprinosi usklađivanju s propisima o zaštiti voda i okoliša.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Da
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Unaprjeđenjem komunalne infrastrukture doprinosi se cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom
Nositelj projekta	Vodovod Pula d.o.o., partner Općina Ližnjan
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe 2028. godina, rok 60 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Završetak glavnog projekta 2026., nalaženje financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	20.000.000,00 EUR (85% drugi izvori, 15% vlastito financiranje)
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen idejni i dio glavnih projekata

Oznaka i naziv projekta	PP-L-4: Izgradnja doma za dobrovoljno vatrogasno društvo
Mjesto provedbe projekta	Ližnjan
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Razvoj vatrogasne zajednice za edukaciju djece i mladih o važnosti vatrogasaca za sigurnost cjelokupnog društva, povećanje operativne spremnosti vatrogasnog sustava kao dijela sustava civilne zaštite.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne potrebne infrastrukture za prilagodbu klimatskim promjenama doprinosi se cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom.
Nositelj projekta	DVD Ližnjan partner općina Ližnjan-Lisignano
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak realizacije 2028., rok 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Ishodjenje građevinske dozvole (2026. godina), nalaženje financiranja (2027.), početak realizacije (2028. godina)
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.000.000,00 EUR (85% drugi izvori, 15% vlastito financiranje)
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen glavni projekt i predan za ishodjenje građevinske dozvole

Oznaka i naziv projekta	PP-L-5: INTERPPRETACIJSKI CENTAR ŠANDALJA
Mjesto provedbe projekta	Šandalja, Valtura
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Projekt podrazumijeva izgradnju i opremanje manjih prostora interpretacijskog centra koji će funkcionirati kao info-punkt za posjetitelje. Centar će pružati informacije o kulturnoj i prirodnoj baštini Šandalje i okolice, turističkim sadržajima te dostupnim aktivnostima u regiji. Prostor će uključivati interaktivne table, digitalne prikaze i materijale za samostalno ili vođeno razgledavanje, s naglaskom na edukativnu i promotivnu funkciju. Svrha projekta: Svrha projekta je očuvanje i promocija lokalne kulturne i prirodne baštine te razvoj održivog turizma u regiji. Centar će služiti kao edukativno i informativno središte za lokalnu zajednicu i turiste, poticati kulturni turizam, povećati posjećenost te doprinijeti ekonomskom i društvenom razvoju područja kroz jačanje identiteta i prepoznatljivosti Šandalje.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Opočina Ližnjan-Lisignano
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak izrade 2028. godine, rok izrade 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Ishođenje potrebnih dozvola (do kraja 2026.), nalaženje financiranja (do kraja 2027.)
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	5.000.000 EUR (85% drugi izvori, 15% vlastita sredstva)
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija u izradi

Oznaka i naziv projekta	PP-L-6: Izgradnja šetnice uz more u uvali Kuje
Mjesto provedbe projekta	Uvala Kuje
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Svrha projekta izgradnje šetnice uz more u uvali Kuje je uređenje obalnog prostora u cilju stvaranja sigurne, uređene i atraktivne javne površine namijenjene rekreaciji, šetnji i boravku na otvorenom. Projektom se potiče održivo korištenje obalnog područja, unapređuje pristupačnost i povezanost turističkih zona, plaža i naselja te se pridonosi očuvanju prirodnih i krajobraznih vrijednosti. Uređenjem šetnice
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.
Nositelj projekta	Općina Ližnjan-Lisignano
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak izrade 2028. godine, rok izrade 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada projektno-tehničke dokumentacije i ishođenje potrebnih dozvola, uređenje i priprema terena, izgradnja šetnice s rasvjetom, odmorištima i urbanom opremom, hortikulturno uređenje prostora te osiguranje pristupačnosti i sigurnosti za sve korisnike. Projekt uključuje i povezivanje šetnice s postojećim turističkim sadržajima te postavljanje informativno-edukativne signalizacije.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.500.000 EUR (85% drugi izvori, 15% vlastita sredstva)
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija u izradi

MARČANA

Oznaka i naziv projekta	PP-MA-1: TRP luka nautičkog turizma Rakalj
Mjesto provedbe projekta	Rakalj, k.č. 2069/1 k.o.
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Razvoj nove luke nautičkog turizma s ciljem razvoja obalne turističke infrastrukture
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Da
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.
Nositelj projekta	Republika Hrvatska
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Planirani početak je 2027. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Nalaženje financiranja do kraja 2026. godine, početak realizacije do kraja 2030. godine.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	4 milijuna EUR
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen UPU

Oznaka i naziv projekta	PP-MA-2: Vodovod Rakalj-Krnica
Mjesto provedbe projekta	Rakalj
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izgradnja vodovodne mreže na području Rakalj-Krnica
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Da
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom
Nositelj projekta	Vodovod Pula-Labin d.o.o., Općina Marčana
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe 20.12.2026., rok provedbe 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada projektne dokumentacije (početkom 2025. godine), financiranje (do kraja 2026.), realizacija do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	3.000.000 EUR, vlastito financiranje 15% vrijednosti projekta
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija u izradi

MEDULIN

Naziv projekta	PP-ME-1: Uređenje Cave Romane
Mjesto provedbe projekta	Vinkuran, Cave Romane
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	<p>Projektom bi kamenolom Cave Romane trebao biti uređen kao multimedijalni sportsko-kulturni centar. Projekt će se provesti u fazama, a prva faza obuhvaća rekonstrukciju postojeće derutne zgrade pilane u kulturno-sportski centar, koja će obuhvaćati polivalentnu dvoranu te logističke prostorije, svlačionice i sanitarije. Također, uzduž vrha kamenoloma postavila bi se zaštitna oprema te bi se uredili penjački smjerovi za potrebe sportske rekreacije i valorizacije sportskih sadržaja na području Općine Medulin.</p> <p>Opći cilj projekta: Jačanje urbanih sadržaja kroz revitalizaciju starog kamenoloma Cave Romane i njegova prenamjena u povijesni centar kulture i sporta.</p> <p>Specifični ciljevi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sanirati i valorizirati stari rimski kamenolom u kulturne, sportske i turističke svrhe, 2. potaknuti razvoj kulturnog stvaralaštva i održavanje većeg broja kulturnih izvedbi, te sporta i sportske rekreacije 3. stvoriti prostor za međukulturalne manifestacije i događanja .
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprijeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	Projekt se planira prijaviti na natječaj ITU mehanizma te će započeti s provedbom po dobivanju financijskih sredstava u tijeku ove financijske perspektive (do kraja 2027. godine)
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	2.500.000,00 eur, planira se prijava projekta na natječaj ITU mehanizma Pula s očekivanim udjelom vlastitih sredstava od 15%
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen glavni projekt, riješeni imovinsko pravni odnosi te je glavni projekt predan na građevinsku dozvolu

Naziv projekta	PP-ME-2: Sportski centar Medulin
Mjesto provedbe projekta	Medulin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Cilj izrade projekta Sportski centar Medulin je stvaranje preduvjeta za razvoj Medulina kao prepoznatljive destinacija za sportaše natjecatelje i rekreativce, čime bi se potvrdila već započeta definicija Medulina kao lokaliteta sa snažnim elementom sportske destinacije te ujedno produžila turistička sezona u cjelogodišnju destinaciju kroz sportski turizam. Projekt Sportskog centra Medulin lociran je sukladno prostornom planu Medulin, u zoni sporta i rekreacije, definirano UPU-om Krase. Projekt sa izgrađenim nogometnim stadionom, bio bi sjedište nogometnog kluba Medulin. Centralni dio ovog kompleksa činit će nogometni stadion namijenjen treninzima i natjecanjima NK Medulin. Sportski centar bit će domaćin nogometnih turnira. Na većim parkirnim površinama unutar obuhvata Sportskog centra Medulin omogućiti će se smještaj vozila za sve posjetitelje u slučaju održavanja natjecanja i/ ili dnevnog korištenja. Sportski centar Medulin bi sukladno izrađenoj projektnoj dokumentaciji zadovoljavao elemente visokog stupnja energetske učinkovitosti. Primjenjivati će se energetske učinkovite gradnja, prirodni resursi, prirodni materijali, a sve će rezultirati smanjenom potrošnjom i ekološki prihvatljivom i održivom gradnjom i korištenjem.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	U tijeku je razrada idejnog projekta koji će se uputiti nadležnom Ministarstvu u svrhu dodjele zemljišta, očekuje se da bi radovi mogli započeti 2028.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	3.500.000,00 eur, zatvaranje financijske konstrukcije je u tijeku
Status izrade potrebne dokumentacije	U tijeku izrada Idejnog projekta

Naziv projekta	PP-ME-3: Lukobran Pješćana Uvala
Mjesto provedbe projekta	Pješćana Uvala
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Iz potrebe osiguravanja unapređenja funkcionalnosti, sigurnosti i kvalitete već postojećeg lukobrana u Pješćanoj Uvali pristupilo se izradi idejnog projekta. Idejnim projektom je obuhvaćena izrada projektne dokumentacije potrebne za rekonstrukciju lukobrana. Za lukobran je izdana građevinska dozvola. Radovi rekonstrukcije lukobrana prvenstveno se odnose na povećanje dimenzija školjere i sastavnih dijelova lukobrana kao filterskog sloja do jezgre čime se postiže veća kvaliteta i sigurnost. Sukladno navedenom, glavni dio rekonstrukcije odnosi se na morsku stranu lukobrana dok se lučki dio zadržava u postojećem stanju uz uređenje hodne površine oblaganjem kamenim pločama. Obalni zid sa platformom za privez plovila ostaje neizmijenjen.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	7.500.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen glavni projekt te je izdana građevinska dozvola

Naziv projekta	PP-ME-4: Uređenje prostora bivšeg Izletišta u Banjolama u multifunkcionalan prostor
Mjesto provedbe projekta	Banjole
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	<p>U centru naselja Banjole planira se zadržati staru zgradu u kojoj se nalazio ugostiteljski objekt Izletišta, a sukladno željama mještana uređio bi se novi objekt. Sadržaj prostora zasigurno će zadržati svoju tradicionalnu ulogu kao mjesta okupljanja mještana, a novim atraktivnim uređenjem prostor će se urediti za održavanje svih aktivnosti za mještane i posjetitelje. Urediti će se zelena zona na otvorenom prostoru sa klupicama, u prizemlju će se smjestiti ambulanta te multifunkcionalni prostor za druženja i razne događaje.</p> <p>Ideja uređenja obuhvaća vraćanje zone okupljanja kroz različite oblike uređenja prostora. S obzirom da se zgrada nalazi u samom centru naselja uz novouređeni park povijesti, isti će imati i turistički cjelovitu ponudu u spoju Parka povijesti i zgrade Izletišta.</p>
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	3.000.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen idejni projekt, a u tijeku je i izrada glavnog projekta

Naziv projekta	PP-ME-5: Biciklistička staza Medulin - Pula
Mjesto provedbe projekta	Medulin - Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Idejni koncept biciklističkih staza izrađen je u svrhu boljeg i sustavnog povezivanja biciklističkog prometa unutar Općine Medulin kao i razvoj prometa prema susjednim jedinicama lokalne samouprave Gradu Puli i Općini Ližnjan. Idejnim konceptom se predlaže okvirna mreža biciklističkih staza integrirana sa postojećim biciklističkim i MTB stazama. Osnovni cilj je uspostavljanje mreže biciklističkih staza koja će povezati prostor općine i u budućnosti predstavljati dodatnu mogućnost alternativnog prijevoza unutar općine za domicilno stanovništvo odnosno turiste kojima bi se približili prostori na području općine. Biciklistički promet je valjana alternativa motornom prometu na lokalnoj razini, a pruža niz prednosti od smanjenja motornog prometa do poboljšanja ekološkog stupnja. Prilikom trasiranja nastojalo se smjestiti trasu na način da se što manje intervenira u postojeće stanje na terenu vodeći pritom računa o interpolaciji iste u vrijedne ambijentalne resurse općine.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK31 i PK32, Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin, TZOM
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	2.400.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Pripreme radnje za projektiranje

Naziv projekta	PP-ME-6: Izgradnja i opremanje Kulturnog centra Medulin
Mjesto provedbe projekta	Medulin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	<p>OPIS I SVRHA PROJEKTA - Medulinu trenutno nedostaju primjereni prostori za javna kulturna događanja poput kazališne predstave, izložbenih prostora i sličnih aktivnosti. Planirani sadržaji i razmatrani prijedlozi u zgradu Kulturnog doma smještaju multifunkcionalnu dvoranu sa gledalištem u nagibu koja bi služila kao dvorana za predstave, kino dvoranu te dvoranu za predavanja, skupove i razne manifestacije. Navedena dvorana bi ujedno predstavljala pozornicu većih dimenzija te bi mogla služiti kao prostor za vježbanje svim udrugama koje se bave kulturom na području Medulina. Kulturni dom zamišljen je i kao izložbeni prostor. Težnja je da se osigura prostor koji bi bio u cjelodnevnoj funkciji samim mještanima Medulina, a ujedno i zanimljivo kulturno mjesto gdje se turisti mogu upoznati sa povijesti i kulturom Medulina.</p>
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	3.000.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen je Idejni projekt

Naziv projekta	PP-ME-7: Revitalizacija zapuštenih austrougarskih objekata za turizam
Mjesto provedbe projekta	Cijelo područje općine Medulin, osobito Premantura i Banjole
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	<p>U svim strateškim dokumentima Općine Medulin stoje smjernice za očuvanje kulturnih vrijednosti, po kojima se lokaliteti prirodne i kulturne baštine trebaju identificirati, urediti, označiti i predstaviti javnosti te staviti u funkciju turizma.</p> <p>Današnja općina Medulin izgrađena je na ostacima prapovijesnih naselja. Poznati su vrijedni arheološki nalazi i sakralni spomenici, te karakteristični autentični lokaliteti.</p> <p>Cjelokupno područje općine predstavlja izuzetnu, u značajnoj mjeri očuvanu ambijentalnu vrijednost. Realizacija cijelog projekta bila bi u vrlo uskoj suradnji s Javnom ustanovom Kamenjak koja bi svoje aktivnosti proširila i na to područje.</p> <p>Ulaganjem u cijeli projekt, osim dobivanja vrlo atraktivnog sadržaja za domaće stanovništvo, posjetitelje te domaće i strane turiste, revitalizirati će se napušteni prostori i objekti.</p>
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin, JU Kamenjak
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.500.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Priprema se natječaj za izradu projektne dokumentacije

Naziv projekta	PP-ME-8: Uređenje tornja u Premanturi
Mjesto provedbe projekta	Premantura
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	<p>Toranj u Premanturi zvonik je Crkve Sv. Lovre. Izgrađen je 1865. godine u vrijeme don Frane D´Elje koji je bio začetnik ideje da se u mjestu izgradi zvonik s dva velika zvona i satom. Zvonik je od svog nastanka imao dvojaku namjenu – crkvenu i vojnu.</p> <p>Godine 1919. nova talijanska uprava postavlja na toranj visoki drveni jarbol za potrebe signalizacije brodovima koji su se približavali mjestu. Jarbol je bio pričvršćen konopcima za zemlju radi stabilnosti, a jedna takva alka koja je držala konopac vidljiva je i danas na sjevernoj strani pokraj crkve.</p> <p>Toranj bi se ovim projektom uredio tako da se u unutrašnjost tornja postave stepenice kojima bi se moglo doći do najviše terase sa koje se proteže prekrasan pogled na cijelu Općinu Medulin, Općinu Ližnjan, Grad Pulu, Kvarner i otoke.</p> <p>Zbog svoje visine od 107 metara, na premanturskom turnju bi se proveli radovi uređenja razgledne terase na vrhu s naglaskom na zaštitu posjetitelja te bi time toranj postao vidikovac. U sklopu ovoga projekta uredila bi se cijela zona trga u Premanturi.</p>
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin, JU Kamenjak, TZO Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.500.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Priprema se natječaj za izradu projektne dokumentacije

Naziv projekta	PP-ME-9: Medulinske vjetrenjače - II. Malin
Mjesto provedbe projekta	LOKACIJA - Medulin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Projekt bi obuhvaćao uređenje vjetrenjače koja nije rekonstruirana i nalazi se pored autokampa Medulin. Uredila bi se unutrašnjost i vanjšina te okolna površina na kojoj bi se napravila tržnica u sklopu koje bi se prodavali autohtoni proizvodi sa područja općine Medulin i Istre. Prvenstveno bi se na tržnici nudili proizvodi sa područja općine Medulin, od prehrambenih do autohtonih ručno rađenih suvenira čime bi općina Medulin ponudila dodatni sadržaj lokalnom stanovništvu, posjetiteljima i turistima. Nakon sezone 2026. započeti će radovi na uređenju tržnice, međutim ne i na uređenju vjetrenjače koja bi služila posjetiteljima i turistima zajedno s Malinom na vitar kao edukativno/izložbeni te pokazni prostor.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin, TZO Medulin, Buža
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Projekt započet, planirani dovršetak do kraja 2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.000.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen glavni projekt za tržnicu

Naziv projekta	PP-ME-10: Šetnica Medulin - Pomer
Mjesto provedbe projekta	Medulin - Pomer
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Projekt bi obuhvaćao uređenje šetnice koja bi povezivala Medulin i Pomer uz more. Posjetiteljima, turistima i mještanima šetnica bi služila kao pješačko-biciklistička poveznica između dva naselja Općine Medulin s posebnim doživljajem šetnje uz more. Na istoj se mogu organizirati i razne rekreativne utrke s ciljem promoviranja općine Medulin kao sportske destinacije južne Istre.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin, TZO Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Planirani početak 2027. godine, a dovršetak 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	3.000.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađeno je idejno rješenje dijela trase te će se isti uputiti na lokacijsku dozvolu

Naziv projekta	PP-ME-11: Sportski centar Banjole
Mjesto provedbe projekta	Banjole
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Sportski centar bi omogućio razvoj rekreativnog sporta lokalnog stanovništva, pružao usluge već prisutnim lokalnim sportskim klubovima te uz cjelokupnu planiranu infrastrukturu omogućio bi organizaciju raznih sportskih manifestacija. Uz ostalo, Sportski centar Banjole bi omogućio razvoj izvan sezonskog sportskog turizma. Projekt bi obuhvatio projektiranje igrališta, svlačionica sa objektom za NK Banjole i tribine za gledatelje.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin, TZO Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak do kraja 2027. godine, realizacija do 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	3.500.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen je idejni projekt

Naziv projekta	PP-ME-12: Sportski centar Pomer
Mjesto provedbe projekta	Pomer
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Sportski centar Pomer bi služio okupljanju u funkciji bavljenja sportom i provođenjem slobodnog vremena. Projektom bi se uredila sportska zona sa parkirališnom zonom za potrebe korisnika. Od sportskih sadržaja predviđa se dva padel terena, dva terena za odbojku, jedan teren za košarku te teren za mali nogomet. Također, planira se i kružna staza za trčanje.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak do kraja 2027. godine, realizacija do 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	3.000.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen idejni projekt te će se isti uputiti na izmjenu i dopunu lokacijsku dozvolu

Naziv projekta	PP-ME-13: Šetnica Centinera
Mjesto provedbe projekta	Banjole
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Plaža Centinera nalazi se zapadno od naselja Banjole u istoimenoj uvali. Iako plažu Centinera tijekom sezone posjećuje velik broj kupača ista nema potrebnih sadržaja i primjerenih plažnih uređenih površina. Uz ostalo, utjecaj valova i erozije je iz godine u godinu sve očitiji. Razrađeno je niz manjih zona plaže i zona sekundarne plaže sa sunčalištima i zonama hlada, te šetnicom koja se proteže duž cijelog obuhvata plaže. U funkciji plaže predviđene su i zone parkirališta, zone za rekreaciju (odbojka na pijesku i dr.) zona dječjeg igrališta te niz zona za potrebe plaže u smislu kioska, ugostiteljstva, vidikovaca i terasa. U istočnom djelu plaže predviđa se i dio plaže za osobe sa invaliditetom sa prikladnim ulazom u more, sanitarijama i dr.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin, TZO Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak do kraja 2027. godine, realizacija do 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.500.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen idejni projekt

Naziv projekta	PP-ME-14: Uređenje plaže Bijeca
Mjesto provedbe projekta	Medulin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Plaža Bijeca jedna je od najpoznatijih plaža na području općine Medulin, ali i Istarske županije. Obzirom da je riječ o pješčanoj i dugoj plaži vrlo je pogodna za obitelji s djecom, a u neposrednoj blizini nalaze se i Beach barovi koji privlače veliki broj mladih ljudi, osobito turista. Potrebno je urediti cijelu plažu i zonu u neposrednoj blizini kao zonu plaže, dječju i sportsku zonu - odbojka na pjesku.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin, TZO Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak do kraja 2027. godine, realizacija do kraja 2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.500.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	U tijeku je izrada idejnog projekta

Naziv projekta	PP-ME-15: Prometnica Livadice - Brajdine
Mjesto provedbe projekta	Medulin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Projekt obuhvaća izgradnju i modernizaciju prometnica radi bolje dostupnosti turističkih atrakcija i rasterećenja prometa unutar samog naselja. Uključuje rekonstrukciju cesta te uvođenje rješenja za sigurniji i učinkovitiji promet.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK31 i PK32
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Do kraja 2027. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.000.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Važeća građevinska dozvola

Naziv projekta	PP-ME-16: Prometnica Mukalba 1 i 2
Mjesto provedbe projekta	Medulin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Projekt obuhvaća izgradnju i modernizaciju prometnica radi bolje dostupnosti turističkih atrakcija i rasterećenja prometa unutar samog naselja. Uključuje rekonstrukciju cesta te uvođenje rješenja za sigurniji i učinkovitiji promet. Zona Mukalbe u sklopu naselja Medulin novouređen je dio naselja na kojem se pretežito nalaze stanovi i kuće za odmor turista, a cijela zona je bez adekvatne komunalne infrastrukture, osobito prometnice. Na navedenom području nalazi se i vatrogasni dom DVD-a Medulin koji je zadužen za sigurnost imovine, prirode i ljudi na području općine Medulin.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK31 i PK32
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Do kraja 2027. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	2.500.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Važeća građevinska dozvola za obje prometnice

Naziv projekta	PP-ME-17: Šetnica Vižula - Mižerija
Mjesto provedbe projekta	Medulin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Svrha projekta je izgradnja obalne šetnice u cilju povezivanja Arheološkog parka Vižula s rivom u naselju Medulin. Navedena zona izrazito je privlačna turistima, posjetiteljima i mještanima, no međutim trenutno stanje nije u potpunosti prohodno. Ovim projektom povezati će se dvije atraktivne kulturno turističke zone.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak do kraja 2027. godine, realizacija do kraja 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	2.000.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen idejni projekt

Naziv projekta	PP-ME-18: Parkiralište groblje Medulin i ozelenjavanje zone
Mjesto provedbe projekta	Medulin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	U samom centru naselja Medulin nalazi se centralno mjesno groblje čiji neasfaltirani parking služi i kao parking za posjet centru naselja, odnosno starogradskoj jezgri. Navedena zona nema rješenu oborinsku odvodnju, nema dovoljno zelenila i hlada te će se ovim projektom urediti zona pristupne prometnice, parkirališta i izvršiti ozelenjavanje cijele zone. Ovim projektom centar naselja Medulin dobiti će preko 80 parkirnih mjesta, s izvedenom oborinskom odvodnjom i siguran parking.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Do kraja 2027. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.500.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Važeća građevinska dozvola

Naziv projekta	PP-ME-19: Prometnica južno od groblja
Mjesto provedbe projekta	Pomer
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izgradnjom ove prometnice otvara se u potpunosti nova zona prometovanja naseljem te se stvaraju preduvjeti za rasterećenje centra naselja koji zbog zbijene gradnje sada nema adekvatno dvosmjerno prometovanje, ali se isto vrši zbog nepostojanja alternativnih puteva.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak do kraja 2027. godine, realizacija do kraja 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.000.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Ishodena lokacijska dozvola

Naziv projekta	PP-ME-20: Ulaz Pješćana Uvala - Zapad
Mjesto provedbe projekta	LOKACIJA - Općina Medulin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Ovim projektom planira se kompletno uređenje prilaza naselju Pješćana Uvala sa strane grada Pule. U sklopu projekta izvršiti će kompletno asfaltiranje ulaza s oborinskom odvodnjom i s pješačko - biciklističkom stazom, javna rasvjeta i hortikulturalno uređenje. Provedbom ovoga projekta mještani i posjetitelji dobiti će sigurniji i adekvatniji pristup naselju općine Medulin koji je snažno usmjeren ka razvoju turizma.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom. Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak do kraja 2027. godine, realizacija do kraja 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.000.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađeno idejno rješenje

Naziv projekta	PP-ME-21: Centar sporta na vodi
Mjesto provedbe projekta	Općina Medulin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	U ciju razvoja naselja kao destinacije sportskog turizma predviđa se uređenje prostora za razvoj raznih sportskih klubova: veslački klub, boksački klub, plivanje, ronjenje i slično. Ovim projektom urediti će se prostorije i zona oko samog objekta.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak do kraja 2027. godine, realizacija do kraja 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	2.000.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Priprema natječaja za projektnu dokumentaciju

Naziv projekta	PP-ME-22: Istočna obilaznica
Mjesto provedbe projekta	Općina Medulin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izgradnjom ove prometnice rasteretiti će se prometovanje kroz centar naselja te će se omogućiti brže prometovanje u ljetnim mjesecima unutar samog naselja kao i prema frekventnim plažama i lokacijama.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK31 i PK32
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak do kraja 2027. godine, realizacija do kraja 2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.500.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Ishodena lokacijska dozvola

Naziv projekta	PP-ME-23: Prometnica unutar samog naselja Medulin Spoj NC193-201
Mjesto provedbe projekta	Općina Medulin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izgradnjom ove prometnice rasteretiti će se prometovanje kroz sami centar naselja te će se omogućiti brže prometovanje u ljetnim mjesecima unutar samog naselja kao i prema frekventnim plažama i lokacijama. U predmetnom zahvatu izgraditi će se i oborinska odvodnja
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom.
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak do kraja 2027. godine, realizacija do kraja 2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.000.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen glavni projekt i ishodištena građevinska dozvola

Naziv projekta	PP-ME-24: Pješačko - biciklistička staza Kaštanjež - Indije
Mjesto provedbe projekta	Banjole, Općina Medulin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Cilj izgradnje pješačko - biciklističke staze unutar samog naselja Banjole omogućiti će sigurnu šetnju i prometovanje bicikloma unutar samoga naselja koje obiluje brojnim turističkim kampovima, apartmanima, aparthotelom i resortom. Velik broj mještana i turista trenutno se kreću naseljem na glavnim prometnicama što predstavlja rizik, osobito u ljetnim mjesecima kada je velik promet vozilima, biciklistima i pješacima.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom. Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak do kraja 2027. godine, realizacija do kraja 2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.500.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena projektna dokumentacija koju je potrebno doraditi

Naziv projekta	PP-ME-25: Zaobilaznica Premantura
Mjesto provedbe projekta	Premantura
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izgradnjom ove prometnice rasteretiti će se prometovanje kroz sami centar naselja te će se omogućiti brže prometovanje u ljetnim mjesecima unutar samog naselja kao i prema frekventnim plažama i lokacijama.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK31 i PK32
Nositelj projekta	Općina Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak do kraja 2027. godine, realizacija do kraja 2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.000.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen glavni projekt i ishodovana građevinska dozvola

Naziv projekta	PP-ME-26: Polaganje ekološki prihvatljivog pokrova na glavnu prometnicu kroz zaštićeno područje Donji Kamenjak
Mjesto provedbe projekta	Premantura - Donji Kamenjak
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Uređenje glavne prometnice kroz zaštićeno područje ekološki prihvatljivim pokrovom radi smanjenja prašenja u periodima sezonskih gužvi
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK31 i PK32
Nositelj projekta	JU Kamenjak
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Prilagodba PP do 2027., realizacija do 2030.
Ključne točke ostvarenja projekta	Potrebno je izmijeniti prostorne planove, pronaći ekološki prihvatljive certificirane materijale te osigurati sredstva
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.000.000 EUR, mogućnost financiranja kroz faze, projekti, očekuje se do 20% vlastitih sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađeno je idejno rješenje

Naziv projekta	PP-ME-27: Posjetiteljski centar Kamenjak s vanjskim parkiralištem
Mjesto provedbe projekta	Premantura - Glavica - ulaz Paredine
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izgrađivanje posjetiteljskog centra s parkiralištem radi obogaćivanja turističke ponude kao i smanjenja fluktuacije vozila kroz područje
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	JU Kamenjak
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Prilagodba PP do 2027., realizacija do 2037.
Ključne točke ostvarenja projekta	Potrebno je izmijeniti prostorne planove, izraditi projekt i studiju utjecaja na okoliš
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	15.000.000 eura, nacionalni i EU fondovi, uz udio vlastitih sredstava od do 15%
Status izrade potrebne dokumentacije	U procesu je izrada idejnog rješenja

Naziv projekta	PP-ME-28 Biciklistička staza u Medulinu na ŽC5179
Mjesto provedbe projekta	Medulin
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Uređenje biciklističke staze uzduž glavne prometnice ŽC5179 u Medulinu u dužini od 2,5 km (od Spomenika do kampa Arena Grand Kažela) čijim uređenjem će se omogućiti sigurno kretanje biciklista uzduž najfrekventnije prometnice u Medulinu, te stimulirati korištenje alternativnih oblika prometovanja (bicikla) u cilju smanjenja ugljičnog otiska i daljnjeg odživog razvoja turizma
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom. Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Medulin, TZO Medulin
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak do kraja 2027. godine, realizacija do kraja 2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	Pronalaženje izvora financiranja do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	1.750.000,00 EUR, planira se vanjsko financiranje (EU), ako bude dostupnih natječaja s očekivanim vlastitim udjelom od 15% sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen koncept cijele trase, idejno rješenje za 1. fazu te ishođeni posebni uvjeti

7.2. Ostali projekti

PULA

Oznaka i naziv projekta	P-P-1: Razvoj održive izgradnje
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izrada akcijskog plana energetske održivosti za razdoblje 2028.-2030. te javni poziv za sufinanciranje mjera energetske učinkovitosti te sufinanciranje građana po istom.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje predujeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	početak 2026. godine, dovršetak do kraja 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada Akcijskog plana za razdoblje 2028. - 2030. do kraja 2027. Objava godišnjih javnih poziva za sufinanciranje mjera energetske učinkovitosti, realizacija sufinanciranja
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	275.000 EUR, 15% vlastita sredstva, 85% nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen Akcijski plan 2025. - 2027. Objavljen javni poziv za sufinanciranje mjera energetske učinkovitosti za 2025. godinu, izvršene isplate podnositeljima prijava

Oznaka i naziv projekta	P-P-2: Razvoj zelene infrastrukture
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Unaprijediti kvalitetu života građana kroz razvoj i očuvanje prirodnih i zelenih površina u urbanim i ruralnim sredinama, s ciljem ublažavanja klimatskih promjena, povećanja bioraznolikosti i smanjenja onečišćenja.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	31.12.2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Obnova i očuvanje zelenog fonda, kontinuirano
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	600.000 EUR, 15% vlastita sredstva, 85% nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena Strategija zelene urbane obnove

Oznaka i naziv projekta	P-P-3: Izgradnja Palladiovog parka
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	uređena zelena površina parka
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82% te posebno pokazatelja održivosti ZT-1 i pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK9
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak realizacije projekta do kraja 2028. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Provedba postupaka javne nabave do kraja 2026., izvođenje radova 2027. i 2028., ishođenje uporabne dozvole do kraja 2030.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	400.000 EUR, 15% vlastita sredstva, 85% nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena projektna dokumentacija, u tijeku je ishođenje akta za gradnju

Oznaka i naziv projekta	P-P-4: Fortic - unaprjeđenje kulturne baštine, naglasak na utvrdu Fort Bourguignon
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Valorizacija i stavljanje u javnu i turističku funkciju kulturne baštine
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82% te posebno pokazatelja održivosti ZT-1 i pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK9
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Do kraja 2026. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	izrada projektno tehničke dokumentacije za utvrdu Fort Bourguignon, ulaganje u računalne programe Metaverse - digitalizacija, razvoj prekogranične suradnje te razmjena znanja i prijenosa dobrih praksi uspješnih modela upravljanja kulturnom baštinom povezanih s utverdama
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	476.175 EUR, 15% vlastita sredstva, 85% nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	U tijeku je postupak javne nabave "Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju Forta Bourguignona", U tijeku je izrada metaverse digitalnih sadržaja za Fort Bourguignon

Oznaka i naziv projekta	P-P-5: Urbact Re-Gen Obnova javnih prostora putem integriranih urbanih sportskih središta uz sudjelovanje mladih građana
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Integrirano planiranje održivog urbanog razvoja, socijalna inkluzija putem uključivanja učenika osnovnih i srednjih škola te ostalih dionika koji su u kontaktu s mladima
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82% te posebno pokazatelja održivosti ZT-1 i pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK9
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	12.2025.
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrađen integrirani akcijski plan
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	74.660 EUR, 15% vlastita sredstva, 85% nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen nacrt integriranog akcijskog plana, uskoro slijedi finalna verzija

Oznaka i naziv projekta	P-P-6: Urbio Bauhaus - podrška i razvoj bioraznolikosti u urbanoj sredini
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	izrada hotela za kukce, stvaranje cvjetnih traka s medonosnim biljkama - promicanje važnosti pčela i bioraznolikosti
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82% te posebno pokazatelja održivosti ZT-1 i pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK9
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	rujan 2026.
Ključne točke ostvarenja projekta	intervencije za povećanje bioraznolikosti (postavljanje hotela za kukce, kućice za ptice, cvjetne trake, edukativne staze...)
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	213.950 EUR, 15% vlastita sredstva, 85% nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	izrađen plan implementacije

Oznaka i naziv projekta	P-P-7: Izrada plana održive urbane mobilnosti
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Unaprjeđenje stanja u prostoru, odnosno stanja u prometu
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK30, PK31 i PK32
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	prosinac 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	provedba postupka nabave radi ugovaranja predmetne usluge
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	150.000 EUR, 15% vlastita sredstva, 85% nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	Natječajna dokumentacija pripremat će se tijekom 2027. godine

Oznaka i naziv projekta	P-P-8: Izgradnja šetnice Valdefora s parkiralištem
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Povećanje dostupnosti i sigurnosti obalnog područja za pješake i bicikliste, osiguranja adekvatnog prostora za parkiranje vozila posjetitelja i lokalnog stanovništva, te povezivanja postojećih i planiranih sadržaja duž obale u svrhu rekreacije, turizma i svakodnevnog korištenja.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82% te posebno pokazatelja održivosti ZT-1 i pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK9
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Provođenje postupka javne nabave tijekom 2026., a dovršetak radova 2028.
Ključne točke ostvarenja projekta	Javna nabava za izvođenje radova i ostale pripremne aktivnosti izgradnja šetnice na lokaciji Stara klaonica (Zelenika), izgradnja parkirališta uz sportski teren na Zeleniki, izgradnja biciklističko-pješačke staze od sportskog terena Zelenika do ulice Stoja
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	310.000 EUR, 15% vlastita sredstva, 85% nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena projektna dokumentacija i ishodeni akti za gradnju

Oznaka i naziv projekta	P-P-9: Razvoj biciklističke infrastrukture
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Potaknuti održivu mobilnost i smanjiti negativne utjecaje cestovnog prometa kroz razvoj sigurne, dostupne i funkcionalne biciklističke infrastrukture
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK30, PK31 i PK32
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Provedba parcelacijskog elaborata ažuriranje postojećih troškovnika radi usklađenosti s Kanalom Pragrande javna nabava za izvođenje radova i ostale pripreme aktivnosti, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, javna nabava za izvođenje radova i ostale pripreme aktivnosti
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	321.000 EUR, 15% vlastita sredstva, 85% nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	izrađeni potrebni elaborati i ishoda suglasnost MUP-a

Oznaka i naziv projekta	P-P-10: Podrška održavanju sajмова i manifestacija izvan glavne sezone
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	poticanje organizacije sajмова i manifestacija
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82% te posebno pokazatelja održivosti ZT-1 i pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK9
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	31.12.2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	Financiranje sajмова i manifestacija u pred i post sezoni
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	140.000 EUR, budžet Grada i TZ
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađen marketinški plan za razdoblje izvan sezone.

Oznaka i naziv projekta	P-P-11: Giardini - rekonstrukcija
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Rekonstrukcija i uređenje centralnog gradskog trga
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK30, PK31 i PK32, razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82% te posebno pokazatelja održivosti ZT-1 i pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK9
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak izrade projektne dokumentacije 2026. godine, dovršetak izgradnje 2029.
Ključne točke ostvarenja projekta	izrada idejnog projekta, pribavljanje pozitivnog mišljenja Konzervatorskog odjela, izrada glavnih i izvedbenih projekata, provedba nabava, izvođenje radova
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	100.000 EUR (u fazi pripreme/izrade idejnih projekat, temeljem kojih će se definirati vrijednost investicije)
Status izrade potrebne dokumentacije	izrađeno idejno rješenje

Oznaka i naziv projekta	P-P-12: Rekonstrukcija Marulićeve ulice - dionica od raskrižja s ul. Kačića Miočića do raskrižja s Mažuranićevom ulicom
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	izvršena rekonstrukcija Marulićeve ulice
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK30, PK31 i PK32
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	nije navedeno
Ključne točke ostvarenja projekta	Javna nabava za izvođenje radova i pripreme aktivnosti za početak radova; rekonstrukcija dijela ulice s pratećom infrastrukturom - dionica od raskrižja ul. Kačića Miočića do raskrižja s Mažuranićevom ul.; izgradnja kišnog vrta s uređenjem parka grada Ljviva
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	Okvirna procjena 500.000 EUR
Status izrade potrebne dokumentacije	izrađena projektna dokumentacija, ishođeni akti za gradnju

Oznaka i naziv projekta	P-P-13: Proširenje Rive - pripreme aktivnosti
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	proširenje Rive
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82% te posebno pokazatelja održivosti ZT-1 i pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK9
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026.
Ključne točke ostvarenja projekta	odabir varijante idejnog rješenja , rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, uklađenost odabranog idjenog rješenja s prostorno-planskom dokumentacijom;
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	150.000 EUR, vlastita sredstva
Status izrade potrebne dokumentacije	Sa nabavom se planira započeti u 2026. godini

Oznaka i naziv projekta	P-P-14: Izgradnja spojne ceste D75 - Partizanski put
Mjesto provedbe projekta	Pula
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izgrađena spojna prometnice D75-Partizanski put s pratećom infrastrukturom
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom te posebno pokazatelja održivosti SZL-1 te pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK29, PK31 i PK32
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2025-2026
Ključne točke ostvarenja projekta	Izgradnja prometnice, te ishođenje uporabne dozvole
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	250.000 EUR, 15% vlastita sredstva, 85% nacionalni i EU fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	izrađena projektna dokumentacija, ishođeni akti za gradnju

Oznaka i naziv projekta	P-P-15: Plaža Hidrobaza - park za pse
Mjesto provedbe projekta	Pula, plaža Hidrobaza
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izrada na plaži za pse park za pse s dodatnim sadržajima kako bi se poboljšala ponuda gostima plaže sa psima.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	DA
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu
Nositelj projekta	Grad Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026.-2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	Postupak javne nabave za izvođenje građevinskih radova, uvođenje izvođača u posao i početak radova, izvođenje radova, ishođenje uporabne dozvole
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	500.000 EUR, vlastito financiranje 30%
Status izrade potrebne dokumentacije	Dobivena građevinska dozvola

VODNJAN

Oznaka i naziv projekta	P-V-1: Energetska obnova vrtić ~~Galižana~~
Mjesto provedbe projekta	~~Galižana~~
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Unaprijediti energetska učinkovitost zgrade u kojoj se vrtić nalazi, odnosno poboljšati uvjete za korisnike, smanjiti troškove energije te doprinijeti zaštiti okoliša.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područja, čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unapređenje održivosti turizma i učinkovitije upravljanje prihvatnim kapacitetom.
Nositelj projekta	Grad Vodnjan-Dignano
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Rujan 2026. – Rujan 2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	Dovršetak radova energetske obnove projekta
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	Do 300.000 eura. 80% Europski fond za regionalni razvoj, preostali dio Grad Vodnjan-Dignano
Status izrade potrebne dokumentacije	Gotov projekt energetske obnove

Oznaka i naziv projekta	P-V-2: „Vodnjan+“ Projekt obnove pročelja u starogradskim jezgrama na području Grada Vodnjan-Dignano
Mjesto provedbe projekta	Vodnjan, ~~Galižana~~ , Peroj
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Program „Vodnjan+“ usmjeren je na očuvanje i revitalizaciju graditeljskog fonda, s posebnim naglaskom na obnovu pročelja stambenih zgrada u starogradskim jezgrama na području Grada Vodnjan-Dignano. Cilj programa je sustavna obnova i uređenje vanjskih dijelova zgrada u skladu s konzervatorskim smjernicama i važećim tehničkim standardima, uz očuvanje kulturno-povijesnih vrijednosti te poboljšanje energetske učinkovitosti i estetske kvalitete prostora. Program doprinosi očuvanju povijesnog identiteta grada, unaprjeđenju vizualnog izgleda urbanih cjelina te podizanju kvalitete života i stanovanja, u skladu s načelima održivog razvoja.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Da
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područja čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom, te posebno pokazatelja održivosti SZ-1, razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2 – unaprjeđenju ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjereno HICP metodom) na projektnom području za 30 % u odnosu na 2024. godinu, uz smanjenje godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj–rujan) na 82 %, te poboljšanje pokazatelja održivosti ZT-1 i pokazatelja prihvatnog kapaciteta PK9.
Nositelj projekta	Grad Vodnjan-Dignano
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Rujan 2026. – Rujan 2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	Obnova pročelja u starogradskim jezgrama, kontinuirano
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	280.000,00 Eura Grad Vodnjan, Eu fondovi
Status izrade potrebne dokumentacije	Javni poziv za sufinanciranje obnove pročelja bit će raspisan u prvoj polovici 2026.

Oznaka i naziv projekta	P-V-3: Rekonstrukcija Fažanske ulice
Mjesto provedbe projekta	Galižana
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Na lokaciji županijske ceste ŽC 5117 u naselju Galižana trenutno se izvode radovi na izgradnji vodovodne mreže i fekalne kanalizacije nakon čega će se ulica asfaltirati te izgraditi i nogostup i javna rasvjeta. Projektom će se, između ostalog, značajno poboljšati prometna povezanost između Grada Vodnjan-Dignano i Općine Fažana.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područja, čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unapređenje održivosti turizma i učinkovitije upravljanje prihvatnim kapacitetom.
Nositelj projekta	Grad Vodnjan-Dignano
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Radovi u tijeku. Dovršetak radova do kraja 2026.
Ključne točke ostvarenja projekta	Izvedeni radovi na izgradnji nogostupa
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	100.000,00 eura Grad Vodnjan 200.000,00 Županijska uprava za ceste IŽ
Status izrade potrebne dokumentacije	Za predmetne radove je izrađena kompletna projektna dokumentacija

Oznaka i naziv projekta	P-V-4: Parking ~~Agrija~~
Mjesto provedbe projekta	Vodnjan
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Planira se nastavak izgradnje parkirališta kod „Agrarije“ u Vodnjanu kapaciteta osamdesetak parkirnih mjesta, čime će se osigurati kvalitetniji i funkcionalniji uvjeti parkiranja.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područja, čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unapređenje održivosti turizma i učinkovitije upravljanje prihvatnim kapacitetom
Nositelj projekta	Grad Vodnjan-Dignano
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak: 2. polovica 2026. Završetak: Kraj 2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	Izgradnja parkirališta sa uređenim parkirnim mjestima i hortikulturnim uređenjem
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	100.000,00 Grad Vodnjan
Status izrade potrebne dokumentacije	Predan zahtjev za građevinsku dozvolu

Oznaka i naziv projekta	P-V-5: Izgradnja prometnice i parkirališta kod vrtića u Peroju
Mjesto provedbe projekta	Peroj
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Planirana je izgradnja prometnice i parkirališta kod vrtića u Peroju čime bi se dovršio projekt izgradnje komunalne infrastrukture za potrebe dječjeg vrtića, DVD Peroj i okolnih stambenih objekata.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područja, čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unapređenje održivosti turizma i učinkovitije upravljanje prihvatnim kapacitetom
Nositelj projekta	Grad Vodnjan-Dignano
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak: Veljača 2026. Završetak: Kraj 2026.
Ključne točke ostvarenja projekta	Izgradnja parkirališta sa uređenim parkirnim mjestima i hortikulturnim uređenjem
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	610,000,00 EUR Grad Vodnjan
Status izrade potrebne dokumentacije	Građevinska dozvola

LIŽNJAN

Oznaka i naziv projekta	P-L-1: Izgradnja športsko-rekreacijskog centra Šaraja, Ližnjan
Mjesto provedbe projekta	Ližnjan
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izgradnja novih tribina, svlačionica i prostorija za sportaše za vrijeme nogometne sezone kao i za potrebe gostujućih ekipa izvan nogometne sezone. Svrha je uspostava boljih uvjeta za članove NK Ližnjana ali i produljenje sezone dolaskom gostujućih ekipa na pripreme
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem sportske infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.
Nositelj projekta	Općina Ližnjan-Lisignano u partnerstvu s NK Ližnjan i sportskom zajednicom Općine Ližnjan-Lisignano
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak izgradnje 2027., rok izvedbe 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada glavnog projekta (polovina 2026.), ishođenje građevinske dozvole (do kraja 2026. godine), pronalaženje financiranja (do kraja 2026. godine)
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	600.000,00 EUR (85% drugi izvori, 15% vlastiti izvori)
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađeno idejno rješenje

Oznaka i naziv projekta	P-L-2: Rampa za ulazak u more plaža Bura Bura
Mjesto provedbe projekta	Ližnjan, plaža Bura Bura
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Rampa za ulazak u more pristupni je objekt koji osobama s invaliditetom u invalidskim kolicima omogućuje jednostavan i siguran pristup moru.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	da
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82% te konkretno obveznom pokazatelju održivosti PD-1 - Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom
Nositelj projekta	Općina Ližnjan-Lisignano
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak izrade 2028. godine, rok izrade 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Ishođenje potrebnih dozvola (do kraja 2026.), nalaženje financiranja (do kraja 2027.)
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	100.000 EUR (85% drugi izvori, 15% vlastita sredstva)
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija u izradi

Oznaka i naziv projekta	P-L-3: Dovođenje elektro i vodoopskrbnih instalacija do arheološkog park Nezakcij
Mjesto provedbe projekta	Arheološki park Nezakcij, Valtura
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Projekt obuhvaća izgradnju infrastrukturnih priključaka za dovod struje i vode do Arheološkog parka Nezakcij. Svrha projekta je osigurati potrebne komunalne resurse za funkcionalno korištenje parka, unaprijediti uvjete za posjetitelje i omogućiti održavanje te razvoj kulturno-turističke ponude lokacije.
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Stvaranjem preduvjeta za razvoj dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%
Nositelj projekta	Općina Ližnjan-Lisignano i Arheološki muzej Istre
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak izrade 2028. godine, rok izrade 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Ishođenje potrebnih dozvola (do kraja 2027.), nalaženje financiranja (do kraja 2028.), početak radova 2029.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	100.000 EUR (85% drugi izvori, 15% vlastita sredstva)
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija u izradi

MARČANA

Oznaka i naziv projekta	P-MA-1: Rekonstrukcija ceste od Kavrana do Budave
Mjesto provedbe projekta	Kavran
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Rekonstrukcija prometnice od Kavrana do Budave koja je ključna pristupna prometnica za zaštićeno područje Luke Budava
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom i 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.
Nositelj projekta	Općina Marčana, Županijska uprava za ceste Istarske Županije
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe 20.12.2026., rok provedbe 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada projektne dokumentacije (početkom 2025. godine), financiranje (do kraja 2026.), realizacija do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	700.000 EUR, vlastito financiranje 15% vrijednosti projekta
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija u izradi

Oznaka i naziv projekta	P-MA-2: Proširenje ceste ŽC 5119 Peruški
Mjesto provedbe projekta	Peruški
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Rekonstrukcija županijske ceste 5119 koja značajno doprinosi povezanosti općine s ostatkom područja Južne Istre
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom
Nositelj projekta	Općina Marčana
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe 20.12.2026., rok provedbe 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada projektne dokumentacije (početkom 2025. godine), financiranje (do kraja 2026.), realizacija do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	800.000 EUR, vlastito financiranje 15% vrijednosti projekta
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija u izradi

Oznaka i naziv projekta	P-MA-3: Rekonstrukcija D66 u naselju Marčana
Mjesto provedbe projekta	Marčana
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	D66 jedna je od ključnih prometnica koja općinu Marčana spaja s ostatkom Južne Istre
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Unaprjeđenjem prometne infrastrukture doprinosi se cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom
Nositelj projekta	Općina Marčana i Hrvatske ceste d.o.o.
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe 20.12.2025., rok provedbe 6 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrađena projektna dokumentacija, planirani diovršetak je za turističku sezonu 2026.
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	400.000 EUR, vlastito financiranje 15% vrijednosti projekta
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađena projektna dokumentacija

Oznaka i naziv projekta	P-MA-4: Put Blaž-Salamušćica
Mjesto provedbe projekta	Rakalj
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izrada pristupnog puta do izletišta na Blazu i arheološkog nalazišta
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.
Nositelj projekta	Općina Marčana
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe 20.12.2026., rok izvedbe 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada projektne dokumentacije (početkom 2025. godine), financiranje (do kraja 2026.), realizacija do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	200.000 EUR, vlastito financiranje 15% vrijednosti projekta
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija u izradi

Oznaka i naziv projekta	P-MA-5: Uređenje sportske lučice u Krničkom portu
Mjesto provedbe projekta	Krnica
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Uređenje lučice, rekonstrukcija javne turističke infrastrukture koja će pridonijeti povećanju dostupnosti sportsko rekreacijskih sadržaja
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem pomorske infrastrukture doprinosi se ciljevima 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom i 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.
Nositelj projekta	Općina Marčana, Lučka uprava Pula
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe 20.12.2026., rok izvedbe 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada projektne dokumentacije (polovina 2025. godine), financiranje (do kraja 2026.), realizacija do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	700.000 EUR, vlastito financiranje 15% vrijednosti projekta
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija u izradi

Oznaka i naziv projekta	P-MA-6: Uređenje sportske lučice u Budavi
Mjesto provedbe projekta	Kavran
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Uređenje lučice, rekonstrukcija javne turističke infrastrukture koja će pridonijeti povećanju dostupnosti sportsko rekreacijskih sadržaja
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se ciljevima 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom i 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.
Nositelj projekta	Općina Marčana
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe 20.12.2026., rok izvedbe 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada projektne dokumentacije (polovina 2025. godine), financiranje (do kraja 2026.), realizacija do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	400.000 EUR, vlastito financiranje 15% vrijednosti projekta
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija u izradi

Oznaka i naziv projekta	P-MA-7: Uređenje i označavanje biciklističkih staza
Mjesto provedbe projekta	Općina Marčana
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Rekonstrukcija javne turističke infrastrukture koja će pridonijeti povećanju dostupnosti sportsko rekreacijskih sadržaja
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se ciljevima 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom i 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.
Nositelj projekta	Općina Marčana
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe 20.12.2026., rok izvedbe 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada projektne dokumentacije (polovina 2025. godine), financiranje (do kraja 2026.), realizacija do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	100.000 EUR, vlastito financiranje 15% vrijednosti projekta
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija u izradi

Oznaka i naziv projekta	P-MA-8:Izgradnja boćarskog centra u Divšićima
Mjesto provedbe projekta	Divšići, Općina Marčana
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Rekonstrukcija javne turističke infrastrukture koja će pridonijeti povećanju dostupnosti sportsko rekreacijskih sadržaja
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.
Nositelj projekta	Općina Marčana
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe 20.12.2026., rok izvedbe 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada projektne dokumentacije (polovina 2025. godine), financiranje (do kraja 2026.), realizacija do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	200.000 EUR, vlastito financiranje 15% vrijednosti projekta
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija u izradi

Oznaka i naziv projekta	P-MA-9: Uređenje turističkog kulturnog centra u Krnici
Mjesto provedbe projekta	Krnica
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Uređenje turističkog kulturnog centra kao doprinos stvaranja nedostajuće turističke infrastrukture na području općine
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.
Nositelj projekta	Općina Marčana
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe 20.12.2026., rok provedbe 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada projektne dokumentacije (početkom 2025. godine), financiranje (do kraja 2026.), realizacija do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	300.000 EUR, vlastito financiranje 15% vrijednosti projekta
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija u izradi

Oznaka i naziv projekta	P-MA-10: Uređenje plaža u Dugoj Uvali
Mjesto provedbe projekta	Duga Uvala
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Uređenje plaža direktno doprinosi atraktivnosti područja za osnovni proizvod sunca i mora
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Razvojem dodatne turističke infrastrukture doprinosi se cilju 2. Unaprjeđenje ekonomskih učinaka turizma povećanjem ukupnih realnih prihoda djelatnosti I (korigiranih za inflaciju mjerenu HICP metodom) na projektnom području za 30% u odnosu na 2024. godinu i smanjenjem godišnjeg udjela noćenja u visokoj sezoni (lipanj-rujan) na 82%.
Nositelj projekta	Općina Marčana
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe 20.12.2026., rok provedbe 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada projektne dokumentacije (početkom 2025. godine), financiranje (do kraja 2026.), realizacija do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	100.000 EUR, vlastito financiranje 15% vrijednosti projekta
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija u izradi

Oznaka i naziv projekta	P-MA-11: Izgradnja doma za dobrovoljno vatrogasno društvo u Raklju
Mjesto provedbe projekta	Rakalj
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Izgradnja DVD-a kojim se podiže sposobnost za obranu od požara i time podiže otpornost na posljedice klimatskih promjena
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	Ne
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	P-MA-11: Razvojem dodatne potrebne infrastrukture za prilagodbu klimatskim promjenama doprinosi se cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom.
Nositelj projekta	Općina Marčana
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Početak provedbe 20.12.2026., rok izvedbe 12 mjeseci
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrada projektne dokumentacije (polovina 2025. godine), financiranje (do kraja 2026.), realizacija do kraja 2027. godine
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	500.000 EUR, vlastito financiranje 15% vrijednosti projekta
Status izrade potrebne dokumentacije	Projektna dokumentacija u izradi

MEDULIN

Naziv projekta	P-ME-1: Postavljanje sidrišta u uvali Portić i Medulinskom arhipelagu
Mjesto provedbe projekta	Premantura - Donji Kamenjak - Uvala Portić, Medulinski arhipelag
Kratki opis predmeta i svrhe projekta	Postavljanje sidrišta na navedenim područjima kako bi se zaustavilo ilegalno sidrenje i uništavanje podmorja
Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	NE
Način ostvarenja pokazatelja održivosti i/ili posebnom strateškom cilju destinacije	Rješavanje ključnih infrastrukturnih problema područje čime se doprinosi cilju 1. Stvaranje preduvjeta za unaprjeđenje održivosti turizma i upravljanje prihvatnim kapacitetom
Nositelj projekta	JU Kamenjak
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Prilagodba PP do 2027., realizacija do 2032.
Ključne točke ostvarenja projekta	Potrebno je izmijeniti prostorne planove i po potrebi napraviti studije sidrišta
Ukupna procijenjena vrijednost i izvori financiranja	500.000 EUR, mogućnost financiranja kroz faze, projekti, očekuje se do 20% vlastitih sredstava
Status izrade potrebne dokumentacije	Izrađene studije sidrišta pojedinih lokacija